

bukla

• Brezplačna revija
• o dobrih knjigah.
• leto 14/št. 145
• november–december 2018
• www.bukla.si
• Ker zgodbe navdihujejo ...

Intervjuji: Igor Grdina, Dušan Jovanović, Jakob J. Kenda, Aleksandra Kornhauser Frazer, Mitja Ličen, Bronja Žakelj

buklaplus

Avtorja novih izvirnih knjig o Ivanu Cankarju:

MARCEL ŠTEFANČIČ, jr.: **Ivan Cankar: eseji o največjem in**

ZORAN SMILJANIĆ: **Ivan Cankar: podobe iz življenja**

Tokrat predstavljamo več kot 210 novih knjig. Naslednja Bukla izide februarja 2019.

Naj zasijejo želje.
Naj zažari veselje.

OB
PRIKUPNEM
JUNAKU

OB
OTROŠKIH
PESMICAH

OB
OBLOŽENI
MIZI

OB
ISKRIVIH
ZGODBAH

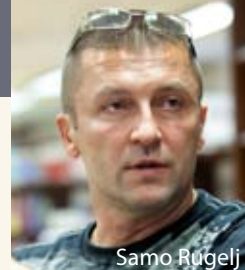
OB
ČUDOVITI
POEZIJI

OB
TOPLINI
PRAZNIKOV

Z darili iz Mladinske knjige.

Samo Rugelj

Leto 14/številka 145,
november–december 2018
Natisnili smo: 25.000 izvodov.

IZDAJATELJ

UMco, d. d., Leskoškova 12, 1000 Ljubljana
Telefon: (01) 520 18 39,
Faks: (01) 520 18 40
bukla-urednistvo@umco.si
ISSN: 1854-3359

UREDNIŠTVO in PISCI

Odgovorni urednik: Samo Rugelj
Kreativna urednica: Renate Rugelj
Jezikovni pregled: Vid Sagadin

Pisci: Sabina Burkeljca, Aleš Cimprič,
Jedrč Jež Furlan, Iztok Ilich, Klara Jarc,
Vanja Jazbec, Sonja Juvan, Aljaž Krivec,
Renate Rugelj, Samo Rugelj, Vesna Sivec
Poljanšek, Kristina Sluga, Žiga Valetič

Gostujoči pisci:

Nada Grošelj, Tilka Jamnik, Majda Kne,
Manca Košir, Marjetka Krapež, Ida Mlakar
Črnič, Tanja Tuma, Boštjan Videmšek

Strip: Živa Šorn

OBLIKA in PRIPRAVA

Oblikovanje in prelom: Aleš Cimprič
Organizacija tiska: Merima Jular s. p.
Natisnjeno v Evropski uniji.
Fotografija na naslovnici: Borut Krajnc

OGLASNO TRŽENJE

Renate Rugelj
Telefon: (01) 520 18 31,
GSM: 031/688 590

Brez pisnega dovoljenja izdajatelj je vsaka
javna priobčitev, predelava ali uporaba
vsebine prepovedana. Vse pravice pridržane!
Pisci in kolumnisti izražajo svoja mnenja in ne
nujno mnenja uredništva.

LEGENDA KRATIC

m. v. – mehka vezava
t. v. – trda vezava
pt. v. – poltrda vezava

bukla
Brezplačna revija o dobrih knjigah.

Izdajo te publikacije je sofinancirala Javna
agencija za knjigo Republike Slovenije.

buklaplus

Sofinancer projekta »Berimo Slovence v
BukliPlus« je Ministrstvo za kulturo RS.

www.bukla.si

ALI KNJIGE PADAJO Z NEBA?

Nedavno sem bil na dogodku, ki je bil organiziran ob izidu ene naših knjig. Šlo je za prireditev res na nivoju, o vsebini knjige so namreč v širšem družbenem smislu debatirali visoki predstavniki našega političnega, gospodarskega in znanstvenega življenja. Po koncu diskusije je bila tudi manjša zakuska, ob kateri sem se zapletel v krajše pomenke z drugimi poslušalci. Nekaj od njih me je vprašalo, od kod sem in kako sem dobil vabilo za ta dogodek. »Založnik te knjige sem,« sem rekel.

Zgodilo se je nekaj presenetljivega. Govoril sem z inteligentnimi, visoko izobraženimi posamezniki iz naše družbe (ki sicer nimajo bližnjega stika z založništvom), v njihovih očeh pa sem videl, da se ne znajo odzvati na mojo izjavo. Založnik? Hm, le za kaj bi bilo potrebno, da bi na dogodek v zvezi s knjigo, kjer poznavalci obdelujejo družbeno pomembno temo, prišel tudi založnik knjige? Le kaj omemba vrednega naj bi imel on pri tem, sem videl v njihovih očeh. Pomembni so bili tisti, ki so o knjigi diskutirali, tisti, ki so knjigo izdali pa so bili podobni dostavljalcu pic ali česa podobnega, ki ga ob prihodu na vrata niti ne pogledaš dobro v obraz.

Ja, ne glede na to, da smo v 21. stoletju, v katerem je jasno, še posebej tam, kjer se ukvarjajo z avtorski mi pravicami in znanstvenim delom, da do vsebine ne moreš priti kar po nekem naključju, nekateri še vedno ali pa kar avtomatično menijo, da so izidi (tudi prevodnih) knjig nekakšni spontani dogodki, založniki pa zgolj neke vrste vratarji, ki mimogrede odprejo vrata, da knjige lahko stopijo na svetlo. Kaj so posledice takega mišljenja in neznanja v naši, knjižno vse bolj erodirani družbi?

1. Usihanje resnejših knjig; kot kažejo neuradni statistični podatki za letošnje leto, bo število izdanih knjižnih naslovov pri nas spet padlo. V zadnjih tednih pred knjižnim sejmom je seveda izšlo ogromno knjig, a to je zgolj posledica tako zahtev po izpolnjevanju razpisnih pogojev pri izdajanju knjig, ki dobivajo javno podporo, kot poslovnega lovljenja predpraznične sezone. Znotraj izdanih naslovov se seveda najbolj znižujejo izidi tistih knjig, ki imajo tehtno vsebino, vendar pa so izšle brez javne podpore. Postavlja se namreč naslednje vprašanje: zakaj bi šel založnik (še posebej manjši, brez knjigarn) v finančno tveganje z vsebinsko zahtevnejšo knjigo, če ob tem ne dobi niti družbenega priznanja ne finančnega poplačila? Tvrstna ignoranca (tudi) s strani tistih, ki jih vsebina te knjige načeloma zanima, se jasno pokaže ob dogodkih, ki se jih organizira ob izidu knjige.

2. Dogodki brez prodaje knjig; zastavil bom vprašanje, vi pa odgovorite sami pri sebi, preden preberete odgovor: zakaj založnik organizira knjižni dogodek? Ste premislili? Zakaj? Dobro. Dogodek organizira zato, da bi na njem prodal knjige, ki jih predstavlja. Tako preprosto je to. Na Islandiji, kjer je prebivalcev še desetkrat manj kot pri nas, to zelo dobro razumejo. Tam se seveda zavedajo, da če oni (torej konkretni posamezniki, ki so prišli na dogodek), ne bodo kupili izdane knjige (še posebej, če gre za domačega avtorja), potem preprosto ni drugega, ki bi to lahko naredil. Ljudi je enostavno premalo, da bi lahko sami pri se-

bi prelagali odgovornost na neko drugo (imaginarno) osebo. Zato tam na dobro obiskanih dogodkih prodajo tudi več kot sto knjig, kar že predstavlja znesek, ki lahko pokrije kar lep del stroškov izida posamezne knjige.

Pri nas je (še vedno) pogosto precej drugače. Organiziraš recimo dogodek v knjigarni ali pa kje drugje, nanj povabiš profesionalnega voditelja (ki ga je treba honorirati, saj se mora pripraviti na vodenje, torej prebrati knjigo itn.), in relevantnega sogovornika (ali več njih), ki se mu tudi moraš tako ali drugače oddolžiti. Spromoviraš dogodek, si do zadnjega zaskrbljen, če se ga bo kdo udeležil, potem se pomiriš, ko vidiš, da je prostor poln do zadnjega kotička. Ko se vse skupaj konča, ljudje zaploskajo, včasih postavijo še kakšna dodatna vprašanja nastopajočim, do katerih sicer ne bi imeli neposrednega dostopa, se potem lepo zahvalijo za »res izjemno prijeten in vsebinsko kakovosten dogodek«, rečejo, naj ga organiziramo še kdaj, in jih spet povabimo, potem pa se poslovijo. Žal v veliki večini brez knjige v roki. Izgleda, da ne razumejo, da je vse skupaj namenjeno tudi temu, da se knjigo prodaja, z denarjem pa potem financira naslednjo knjigo, da se ta knjižni krog lahko vsaj približno vrtil naprej.

3. Drobljenje uredniške politike. Posamezne knjižne zbirke z razvidno začrtanimi vsebinskimi smernicami pri nas in tudi marsikje drugje predstavljajo enega osnovnih mehanizmov za posredovanje konkretnih knjižnih vsebin jasno naslovljeni publiki. Rahljanje knjižne substance v zadnjem desetletju je tako pripeljalo do tega, da tudi resnejše založbe vse težje ohranjajo čvrsto uredniško politiko v okviru svojih knjižnih zbirk. V zadnjih letih beležimo uklanjanje ali pa zmiranje opaznega dela knjižnih zbirk (tudi tistih s tradicijo), ostajajo pa, morda v manjšem obsegu, večinoma samo še tiste, ki so vpete v takšno ali drugačno stabilno financiranje z javno podporo.

Kaj vse skupaj pomeni pod črto? Nič več in nič manj kot to, da so založniki s svojim delom in prispevkom v družbi veliko prenizko ovrednoteni. Njihova prizadevanja pogosto ostajajo neopažena oziroma so celo pripisana nekim splošnim družbenim pojavom (knjige pač izhajajo), ne pa konkretnim posameznikom in/ali založbam, ki skrbijo za nadaljnjo produkcijo narodove izvirne leposlovne in druge knjižne ustvarjalnosti oziroma se trudijo vzdrževati stik Slovenije z dogajanjem po svetu bodisi na leposlovnem ali pa stvarnem področju.

Kaj to pomeni za prihodnost? Eden od založnikov mi recimo pravi, da se vsak dan, ko se zbudi, pogleda v ogledalu in si reče, kakšen butelj je, da se ukvarja s knjigami, če nima skoraj nič od tega. Seveda pa ob enem ne more kar vsega pustiti in spustiti iz rok, saj je v založništvo vložil že več kot desetletje trdega dela.

Veteranske generacije založnikov bodo tako najbrž vztrajale še naprej. Vprašanje pa je, koliko novih resnih založnikov se bo pojavilo v bližnji prihodnosti, saj okolje nudi tudi veliko kariernih priložnosti z višjo družbeno in ekonomsko vrednostjo.

Knjige torej ne padajo z neba. Praznični nakupi so pred vrati. Vi ste na potezi. Srečno!

MARKO SOSIČ KRUH, PRAH

Goga, 2018, t. v., 230 str., 24,90 €, JAK

Marko Sosič

Glavni protagonist tega izredno pre-
tanjeno zgrajenega romana se odloči,
da bo presekal družinsko »usodo«, za-
radi katere se v njem vse bolj razrašča
nemir: njegova družina med vojno na

Balkanu ni pomagala sorodnikom z vojnega območja, zato protago-
nista še dandanes razjeda strašanska krivda. Odloči se, da bo Rozalijo
in Franca, par, ki jima je družina obrnila hrbet, obiskal v Bosni, a pot
do njiju je dolga in naporna. Predvsem, seveda, v psihičnem smislu,
kar avtor izvrstno poudari z opisi monotone in dolgotrajne vožnje na
vlaklu, ki protagonista nemirno prenaša po različnih (notranjih) sve-
tovih. Preteklost se meša s sedanostjo, in prah pozabe, za katerega so
vsi upali, da so ga že zdavnaj odpihnili iz svojih življenj, vedno inten-
zivneje seda na junakovo dušo in mu ne pusti dihati. Vmes, kot drobni
prebliski, ga med drvenjem vlaka v svet, ki vendarle ponuja nove za-
ključke in upanje, vsake toliko pogrejejo obrazi iz preteklosti, topli in
nežni kot kruh ... Občuteno branje, ki navdušuje s svojo zasnovi in
seveda predvsem z globino. > VESNA SIVEC POLJANŠEK

MIRANA LIKAR BIBAVICA

Modrijan, 2018, m. v., 152 str., 14 €, JAK

Večkrat nagrajeni Mirani Likar (1961)
je po kritiško dobro sprejetih zbirkah
zgodb (*Sobotne zgodbe*, 2009; *Sedem
besed*, 2012; *Glasovi*, 2015) prvi roman,
Babuškin kovček, izšel sredi lanskega
leta, letos pa je podpisala kratek roman,
ki središči zgodbo Marije Rotte, prijazne gospe aristokratskega porekla.
Mariji čas revolucije po drugi svetovni vojni ni naklonjen, zato se pogo-
sto prepušča spominom, ki razdrobljeni v kratke pasice pripovedujejo
o ljubljenem možu Matjažu, njuni naklonjenosti in skupnemu življe-
nju, edinem otroku, ki je živel le nekaj dni, neuslišani ljubezni in usodi
Marijinih staršev, ki se jim je svet po vojni postavil na glavo. V drobcih
razkrita Marijina preteklost se kot bibavica razgrinja bralcu; zdaj so tu
spomini na mladost, v naslednjem trenutku jih že ni več ... Mojstrsko
izpisana lirična pripoved o minevanju življenja. > VANJA JAZBEC

LENART ZAJC AMERIČANKA

Beletrina, 2018, t. v., 357 str., 27 €, JAK

Lenart Zajc

Pisatelj Lenart Zajc (1967) je v priču-
jočem romanu zelo spretno in učin-
kovito povezal več sodobnih tematik.
Osrednji sta gledališče in neoliberalna
ekonomija. Delno je to tudi roman ce-

ste in Ljubljane, pa družinski, ljubezenski in psihološko analitični. Iztok,
humanist, je direktor gledališča na robu finančnega propada, Ava, nje-
gova sestra dvojčica, je uspešna pravnica in lobistka. Iztokova hči Mira
krepi vez med bratom in sestro ter premaguje spomin na prometno
nesrečo, v kateri je umrla Mirina mama, zaradi česar se je Avino življe-
nje za vedno spremenilo. Američan Frank je nadvse premožen ameri-
ški podjetnik, ki odkupuje in prevzema obubožana slovenska podjetja,
ki so bila nekoč motorji našega gospodarstva in ugleda. Njegova žena
Jenny je ujetnica v zlati kletki, izzivalno maščevalna in na prvi pogled
nesramna ter nedostopna brez razloga. Vodilni temi sta zaljubljenost
med Iztokom in Jenny ter kriminalno dejanje, ki se ga junaki lotijo na
drugem koncu nekdanje skupne države Jugoslavije, da bi dobili denar za
ohranitev gledališča. Tekoča zgodba pritegne bralca tudi zato, ker se
dogaja tukaj in zdaj. Vsak bo v vsakdanjem življenju lahko prepoznal
katerega od likov, če le dobro opazuje in ima rad teater. > SONJA JUVAN

IVAN CANKAR NOVO ŽIVLJENJE

Slovenska matica, 2018, t. v., 115 str., 19 €

Ponatis faksimila Cankarjevega roma-
na. Ta je izšel pri Slovenski matici leta
1908, nastal pa je ob koncu avtorjevega
dunajskega obdobja, torej že v zreli dobi
njegovega ustvarjanja. *Novo življenje*
vsebuje vse ključne in najznačilnejše
umetnikove teme, hrepenenje, pomen
umetnosti, soočanje z nepravilno stvarnostjo, težke socialne razmere
itn., pri čemer pa želi Cankarjev junak to novo življenje, medtem ko
hrepeni po njem, tudi uresničiti. Najbrž najbolj avtobiografski Cankar-
jev roman, za katerega je spremno besedo prispevala Vesna Mikolič,
France Bernik pa je v svojem besedilu ovrednotil sodelovanje med Can-
karjem in Slovensko matico, ki je poleg Schwentnerja izdala največ nje-
govih knjig – deset romanov in povesti oziroma novel. > SAMO RUGELJ

V času Slovenskega knjižnega sejma vabljene na Literino stojnico v veliki sprejemni dvorani, kjer vas čakajo sejmski popusti.

www.zalozba-litera.org

BABILON

- Lucia Binar in ruska duša
- Krakotrajne sanje Jakoba Vossa

PIRAMIDA

- Jaz sam
- Resnica ima tvoje oči

POSEBNE IZDAJE

- Ne
- Ne bom jih pozabil

Ko se v nečem prepoznamo, se pogosto zgodi, da se na to odzovemo s smehom, in ko sem brala *Belo se pere na devetdeset*, sem se, med drugimi čustvi, tudi na glas smejala. Prepoznala sem čas mojega odrasčanja. Gledanje cik-caka pred spanjem in slovesnosti 25. maja po televiziji, komentiranje frizure Milke Planinc, otroške igre, gumitvist. Prvi del knjige je napisan z otroške perspektive. Bronja piše mami. Ko se ji zgodi rak, piše v prvi osebi ednine. Prvenec Bronje Žakelj je nujno branje. Smrt bližnjih, bolezen in žalovanje so teme, ki se jim izogibamo. Toda živeti pomeni, da znamo, zmoremo živeti tudi z vsem naštetim.

»Želela sem si ohraniti belino.«

BRONJA ŽAKELJ

BELO SE PERE NA DEVETDESET

Beletrina, zbirka Beletrina,
2018, t. v., 259 str., 24 €, JAK

Bukla: Ste brali vaše otroške dnevniške zapise, ko ste pisali knjigo, ste se pogovarjali z družinskimi in vašimi prijatelji, da ste se laže vživeli v deklico Bronjo?

Kako vam je uspelo »pozabiti, da ste odrasli« in opisovati čas odrasčanja s perspektive otroka?

Žakelj: Knjigo sem pisala predvsem po spominu, saj se živo spomnim dogodkov, oddaljenih tudi štirideset let in več ... samo glasove sem pozabila. Mogoče so vse te slike še vedno tako močne, ker sem si jih v sebi vrtele znova in znova, ko mi je konec osmega razreda umrla mama in ko se o njej in o časih, ko je bila še živa, z menoj ni želel pogovarjati nihče. Bala sem se namreč, da bom pozabila na vse, tudi na mamu. Ko sem pisala o svojem otroštvu in ko sem v nekem hipu preteklik zamenjala s sedanjikom ter je moj glas postal glas otroka, sem se počutila, kot bi stopila v časovni stroj. Vse je bilo spet živo, vse je bilo spet zdaj. Je pa v meni še danes močno živ glas otroka; včasih se mi zdi, kot da bi se »zataknila« v trenutku smrti svoje mame, kot da bi bila še vedno stara štirinajst, zato je bil glas otroka zame zelo naravno stanje, nekaj vsakdanjega, pravzaprav. V romanu sem sicer želela povedati svojo zgodbo, ne zgodbe drugih, zato spominov nisem iskala v pogovorih. Sem pa v pripoved vpletla misli iz dnevniških zapisov, nekatera pisma, članke.

Bukla: Prvenci, ne glede na to, ali so knjižni ali filmski, so pogosto pisani in narejeni tako, da dajo avtorice ter avtorji vse in najboljše od sebe. Vaš stil pisanja je minimalističen. Ne razlagate, ne opisujete na dolgo in široko, skorajda ni pridevnikov. Je to odsev vašega načina izražanja tudi sicer ali ste se nemara »držali nazaj« pri prvencu?

Žakelj: V vsakdanu se ne izražam minimalistično in tudi živim ne tako. A tak slog se mi je v romanu kazal kot najbolj primerno orodje, s katerim bi lahko povedala, kar sem si želela in obenem ohranila čistost trenutka, diha, misli. Želela sem si ohraniti belino. Nedotaknjenost. Predvsem v drugem delu romana, ko se srečam z izginjanjem, razpadanjem in minljivostjo, sem želela besedilo karseda oklestiti, ga očistiti vseh nepotrebnih elementov, saj se mi je zdelo, da bo na ta način najbolj povedno in da bo zgodba prišla najbolj do izraza, da bo zadihala. Veliko sem se ukvarjala s samimi besedami. Zanimalo me je, kako zvenijo ena zraven druge, kako njihov vrstni red vpliva na zven stavka, kakšen je ritem besedila, ko se ga prebere na glas.

Bukla: Marcel Štefančič, jr. vas je v televizijski oddaji Studio City napovedal, če povzamem: »porabimo največ sveč ob prvem novembru, hkrati pa se o smrti ne pogovarjamo«. Pomembno je, da se o tem pogovarjamo. Pomembno je tudi kako. Podobno velja za težke bolezni. Kako predlagate, se vam zdi pomembno, da se o smrti in boleznih pogovarjamo? Veliko ljudi ne ve, kako odreagirati, govorijo vzpodbudno, češ, bodi močna, vse bo v redu.

Žakelj: Smrt je ontološka nujnost, je edini nedvoumni dogodek v našem življenju in kot tako bi jo morali tudi sprejeti. Če bi smrt sprejeli kot del življenja, je ne bi odirali na njegov skrajni rob, bila bi nam blizu, strah pred njo pa bi bil manjši. Podobno je tudi z boleznijo. Če bi jo sprejeli, bi bila

Bronja Žakelj

Foto: Janez Marolt

naša, bila bi udomačena, poznali bi jo in strah pred njo bi bil manjši. Manjši, pravim, saj strah nikoli zares čisto ne izgine. Zato je dobro, da se ga izreče. In dobro je, če ga na drugi strani nekdo sliši, razume in ti ga predvsem dopusti. Pravica do tistega, kar je onkraj moči, poguma – to se mi zdi pomembno. Ko je ta pravica legitimna, strah razpade in vse bolečine razpadejo skupaj z njim. Sprejeti nesprejemljivo in izreči neizrekljivo se zdi prava pot.

Bukla: Preden je knjiga izšla ste znova zboleli za rakom. Kakšna je razlika v vašem doživetju med prvim in drugim rakom?

Žakelj: Zgodilo se je točno tisto, česar sem se najbolj bala. Zaradi karcinoma na papili Vateri sem morala namreč na težko in tvegano operacijo, ko sta bila otroka stara toliko, kot sem bila stara sama, ko sem zgubila mamo. Udejanjil se je moj najgloblji strah in uresničila se je moja najtesnejša tesnoba, a vendarle ... bolezen sem spet sprejela in sprejela sem vse stiske, ki jih prinaša s seboj. In teh stisk je pravzaprav malo, zelo malo. Ko pa so, jih povem. Vsem mojim, ki so bili z menoj ves čas. Takrat, pred tridesetimi leti, je k meni prihajal skoraj samo moj fant Urban, tokrat pa smo morali sestaviti urnik obiskov. In tokrat je bil na urniku tudi moj oče. Vem, da se rak lahko spet ponovi, vem, da se zaradi kemoterapij in obsevanja lahko pojavijo sekundarni karcinomi. A tako to je, rak je kronična bolezen in kot tako jo tudi sprejemam. Brez velikega cirkusa. Nisem ne žrtev, ne heroj, ne poraženka, ne zmagovalka. Sama se nikoli nisem videla v nobeni od teh vlog.

Bukla: Študirali ste novinarstvo, nekaj časa ste tudi delali kot novinarka, zdaj delate v banki. Kaj se je v vmesnem času zgodilo z vašim pisanjem in kakšno delo opravljate danes?

Žakelj: Rada sem pisala, a se v proizvodnji dnevnega tiska nisem znašla. Motili so me polni pepelniki po uredništvih, kave, nenehna produkcija, raztrgan delavnik ... Po študiju sem šla tako v marketinško agencijo in potem hitro v IT-podjetje, kjer sem 11 let delala v marketingu, predvsem na področju elektronskega bančništva, kar me pripeljalo na SKB banko. Zdaj delam v timu globalnega transakcijskega bančništva, kjer velikim korporacijam in multinacionalkam svetujem, katere so najboljše tehnološke rešitve za upravljanje njihovih denarnih sredstev.

Bukla: Kako si – sicer – polnite baterije? Brala sem, da radi hodite.

Žakelj: Veliko je stvari ... Rada berem, pišem, pečem torte in piškote, jem meso iz juhe in tenstan krompir; poslušam, kako Katjuša igra violino, navijam za Matijo, ko plava. Rada sem na kavču, gledam v strop in ne delam nič, rada sem z ljudmi, s katerimi sem lahko dolgo tiho, pa ni nič narobe, in s katerimi lahko govorim kot dež, pa tudi ni nič narobe. Rada smučam in tečem na smučeh ter se sprehajam po pokopališču, rada grem med trave in krave v hribe. Rada imam Biševo – kadarkoli, a najraje takrat, ko na njem ni veliko ljudi. Biševo je moja Juvika.

SAMO RUGELJ

RESNICA IMA TVOJE OČI

Litera, zbirka Piramida,
2018, t. v., 225 str., 24,90 €, JAK

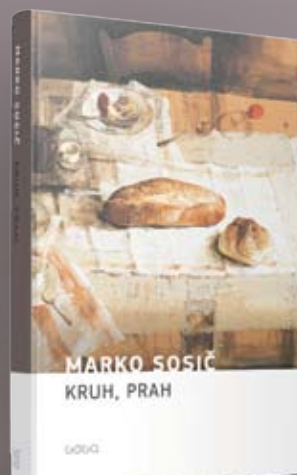
O čem nam govori knjiga *Resnica ima tvoje oči*, romaneskni prvenec urednika in publicista Sama Ruglja? Prvi pravi odgovor je najbrž: o času. O minljivosti in nepovratnosti ter nespremenljivosti ključnih dogodkov v času. Ljudem dajejo različni genski zapisi in različna okolja, v katera se ti genski zapisi združeni v organizme, zelo različne življenjske podlage, skupno pa nam je vsaj eno, kar se večinoma trudimo vsaj za silo pozabiti: vsi umremo. Kdaj in kako, to je druga in vsakič drugačna zgodba.

Zgodba, s katero se elektroinženir Miha, nosilni lik tega romana, pojavi pred nami, se začne klasično in ne pretirano boleče: njegov čas se bo spremenil. Ves njegov čas bo namreč postal prosti čas: upokojuje se. In kot se spodobi, bo pokoj uporabil za tisto, kar je preskočil v mladosti, zdaj pa to obžaluje: prebral bo vse romane iz zbirke *Sto romanov*, s spremnimi besedami vred. Kot matematičen tip si že okvirno izračuna, koliko časa mu bo vzelo branje, in zdi se mu, da ima časa za svoj načrt dovolj. Če vanj le ne bo preveč posegala tipična upokojevska dolžnost, čuvanje vnuka in vnukinje! O tem se mora pogovoriti s sinom ... A preden zares utegne, mu sin, tik preden z ženo odideta na novoletno praznovanje, zaupa nekaj bolj prelomnega, in zamišljeni mirni čas se izteče, še preden se je začel ...

Pomembno dogajalno presečišče tu zbranih življenjskih zgodb je Istanbul. Tam se življenja glavnih oseb te knjige združijo in spočnejo, tam se pred glavno zgodbo zgodi eden vrhuncev krhke slovenske samozavesti, zmaga na evropskem prvenstvu v košarki, tam se zgodi prelomni dogodek, ki roman predeli na dve simetrični in dopolnjujoči se polovici, *Prej* in *Potem*. (Vsaka med njima ima 23 poglavij, kar je tudi število kromosomov v spolnih celicah – za celostno branje genoma je torej potrebno branje obeh delov.) Nič čudnega, da se popisane zgodbe stekajo prav v to raznoliko mesto – Istanbul je sam po sebi predeljen, geografsko in mentalno, med Evropo in Azijo, med sekularnost in tradicijo.

Romani zmeraj, če ne drugje, pod površjem, pripovedujejo tudi zgodbo o času, v katerem se dogajajo, pa tudi zgodbo o času, v katerem so nastali. Čas, v katerem smo zdaj, kaže, da romani našega življenja, kakor se je glasil slogan ene od zbirk, ki jih omenja avtor, ne morejo spremeniti našega življenja. Lahko pa spremenijo nekaj ali celo veliko njegovih trenutkov. Morda življenjsko pomembnih, odločilnih trenutkov. Pod tem napetim romanom se tako pretaka še ponikalnica, na katero v današnjih hitrih časih hitro pozabljamo: težko je živeti prav, če ne bereš pravih knjig. Takih, ob katerih se sprašujemo, ali živimo prav. *Resnica ima tvoje oči* je ena od njih.

> ANDREJ BLATNIK (IZ SPREMNE BESEDE)

20 let Založbe Goga

200-ta knjiga v
literarni zbirki Goga:

MARKO SOSIČ KRUH, PRAH

Vojne na Balkanu so minile, a ostale so zgodbe, ki jih ni še nihče zapisal, ostali so obrazi, ki smo jih pozabili, prah, v katerega so se povrnili ljudje, katerih imena so pozabljena. Poetičen roman o ljubezni, smrti, spominu in toplini, ki je kot košček kruha za bližnjega.

Trda vezava, 230 str., 24,90 €

Naročila na: www.goga.si; tel.: 07 393 08 01

Založba Goga na Slovenskem knjižnem sejmu (1. preddverje):

Sreda, 21. II. 2018

17.00–17.30 Boris A. Novak, podpisovanje knjig

18.00–18.30 Miha Mazzini, podpisovanje knjig

Četrtek, 22. II. 2018, 19.00, Debatna kavarna

**Odnos do beguncev v sodobni slovenski literaturi:
pogovor ob izidu romana Marka Sosiča *Kruh, prah***

Gostje: Marko Sosič, Sebastijan Pregelj, Svetlana Slapšak
in Maida Džinić Poljak (moderatorka)

Petek, 23. II. 2018, 17.00, Debatna kavarna

Knjiga, ki je zaznamovala rusko literaturo:

Gogoljeve *Mrtve duše* v svežem prevodu

Gostje: Drago Bajt, dr. Miha Javornik
in Jelka Ciglencečki (moderatorka)

19.00–19.30 Tadej Golob, podpisovanje knjig

20.00, Debatna kavarna

**Slovenska kriminalka: nov fenomen
knjižnega trga (pogovor ob izidu nove
kriminalke Tadeja Goloba *Leninov park*)**

Tadej Golob, dr. Miha Kovač
in Nina Kožar (moderatorka)

LOUIS ADAMIC IZ MNOGIH DEŽEL
Prevod: Mojca Dobnikar
Spremna beseda: Blaž Gselman 448 strani, cena 25 €

Dokumentarni zapis avtorjevega raziskovanja položaja migrantskih delavcev v Ameriki in obenem avtobiografska refleksija z aktualizacijo. Po mnenju mnogih zgodovinarjev in kritikov najpomembnejše Adamičevo delo.

SOPHIA 02/434 49 35, narocila@zalozba-sophia.si, www.zalozba-sophia.si

»Lastovka je lastovka, človek je človek, al' ne?«
- Ne zadošča lažno priznavanje kulturnih razlik, potrebna je korenita družbena sprememba.

GOGA

www.goga.si

JAK
JAVNA
AGENCIJA ZA
KNJIGO RS

Igor Grdina (1965), je zgodovinar in literarni zgodovinar, avtor več kot tridesetih knjižnih del. Ob izidu nove knjige o Cankarju smo z njim opravili kratek pogovor.

»Mati je pri Ivanu Cankarju na tistem mestu, kjer je pri večini njegovih novoromantičnih sodobnikov nadčloveški moški junak.«

IGOR GRDINA

IVAN CANKAR

Portret genija

Beletrina, zbirka Koda,
2018, t. v., 296 str., 24 €, JAK

Bukla: Ste pri raziskovanju Cankarjeve biografije naleteli na kaj, kar še ni bilo opisano v dosedanjih knjigah o njem?

Grdina: Zagotovo ne bi pisal o Cankarju, če ne bi bilo mnogokaj takega; toliko ekološke zavesti in empatije že premorem. Ne bi dovolil, da bi zaradi redundantnih mest v mojih tekstih padala drevesa in bralci zehali. Toda hkrati tudi upam, da ni v knjigi nič novega. Literarni in siceršnji zgodovinar si ne sme izmišljati. Zgodovina je pač tak način dojemanja sveta. Pri drugih strategijah njegovega spoznavanja je drugače. Načeloma je vse, kar povem, zgolj moje mnenje, viđenje in razumevanje. Mislim, da resnih založnikov, med katere moji vsekakor sodijo, ne bi zanimalo pogrevanje že znanega. Če bi jih, bi se obrnili na druge naslove.

Bukla: Knjigo začenjate s Cankarjem na Dunaju. Kaj je po vašem mnenju zanj pomenilo to mesto? Kako je nanj vplivala umetnost, ki jo je po užil na Dunaju?

Grdina: Po prvem očaranju je bil Dunaj Cankarju mnogonadstropno prizorišče njegove biografije in dogajalni prostor nekaterih njegovih del. Vsekakor je za Cankarja Dunaj pomenil manj kot za Jožeta Plečnika in Maksa Fabianija. Ali pa za Josipa Ipavca in Antona Lajovca. Dunaj je bil za Cankarja prostor kulture, od katere se je moral razlikovati, če je hotel (p)ostati pomemben literarni ustvarjalec. Moral je biti drugačen od »najmlajšega klasika nemške književnosti« Huga von Hofmannsthal, pa od mojstra črtice Petra Altenberga ter od kronista vedre apokalipse Srednje Evrope Karla Krausa. In seveda od Sigmunda Freud. To je bilo nemara najlažje, saj našega pisatelja intencionalnofantazijski spisi v znanstvenostrokovnjaški formi – spomnimo se samo zadeve Wilson – niso privlačili. Cankarjev opus po notranji strukturi ne sodi v dunajsko moderno. Temelji v edinstveni osebni izkušnji in ne rase iz tlorisa mitov in arhetipov. Dejstvo, da je Cankar nekaj časa spal na D'Orsaygasse, tristo metrov od prostorov z znamenitim Freudovim kavčem na Berggasse 19, je sicer zanimivo, vendar manj pomenljivo od tega, da se je knez slovenske besede na emblematičnem križpotju med Tolstojem in Dostojevskim odločil podati v smer drugega. Seveda na svoj način: ne predvsem v romanu, temveč v prvi vrsti skozi črtico. Obdonavska prestolnica pa je za Cankarja pomembna tudi zato, ker mu je – skozi usta poimensko neznane dame, o kateri je pripovedoval Albertu Široku – dala imenitno znanje francoščine in mu tako na stežaj odprla okno v kulturo, ob katere recepciji je na zapeljivo privlačnem fejaškem Dunaju lažje in hitreje prišel do lastnih vrednostnih mer.

Bukla: Kakšen pa je bil njegov odnos do Ljubljane?

Grdina: Zanesen. Do Ljubljancev pa je bil Cankarjev odnos tak, kot do drugih – zapleten in kritičen. Seveda pa nekoliko bolj personaliziran kakor do prebivalcev drugih mest. Zagotovo pa niti odnos do njih ni tako poveden kakor odnos do živali – od tistega umirajočega splašenega konja, ki je pritegnil Cankarjevo pozornost na začetku poti njegove zavesti, do cikla črtic Iz tujega življenja. Med pisateljevimi sodobniki sta takšno pozornost svetu brezbesedne, a krhke in vsestransko ranljive živalske eksistence, ki jo ogroža hudodelska roka človeka – torej roka krone stvarstva –, namenjala le Anton Pavlovič Čehov in Maurice Maeterlinck, vendar sta to počela na drugačen način.

Bukla: Kateri del njegovega življenja je najbolj vtisnjen v njegova dela?

Grdina: Vedno določen, posebej pomenljiv trenutek izkušnje in trenutek njene tematizacije. Oba sta nespregljiva.

Bukla: Pišete, da je bil vsestransko neprilagodljiv, da je lahko ostal suveren. Kako je to odsevalo v njegovem življenju?

Igor Grdina

Grdina: V očeh drugih neprilagodljiv, v lastnem razumevanju pa edino mogoč. Drugim pač ni bilo treba stremeti k popolnosti v ustvarjanju lepote, da so mogli ljubiti, on pa je moral biti tak, če je hotel premagati incestualno prepoved, ki se je v njem v odnosu do žensk utrdila zelo zgodaj – kajti velika večina prvih žensk na začetku Cankarjevega dojemanja drugega spola so bile sestre. Pri našem pisatelju ni šlo samo za suverenost kot princip, temveč za življenje, ki je lahko eksistiralo zgolj kot suvereno.

Bukla: Kakšno pa je razmerje med njegovo leposlovno in družbeno angažirano »kariero«?

Grdina: Cankar ni mislil, da je družba – Paul Veyne jo značilno imenuje sistem Rousseau – večna. Prizadeval si je, da po njenem propadu pride do besede in dejanja ljudstvo. Svobodno in neomejeno. Značilno je pisateljevo označevanje emblematičnega revolucionarja Maximiliena Robespiera za filistra. Slednji Cankarju – bralcu Maxa Stirnerja – ni le vsestransko omejeni redoljubec, ki bolj ali manj trenutno oblikuje pisateljevo okolje, temveč ustvarjalec in vzdrževalec obstoječega sveta. Nespravljivo sta mu nasprotna in tuja umešnik ter od lastnega dela živeči vagabund. Pisatelj, ki je intelektualec zaradi svoje ustvarjalnosti, je iščoč, ne postulirajoč človek. Nikoli ne bi mogel postati član inteligence kot sloja, kakršen se je oblikoval v Ruskem imperiju in se potem razširil še v nekatere druge dežele. Značilno se je Cankar včlanil v socialdemokratsko stranko, vendar ji ni plačeval članarine.

Bukla: V knjigi pišete o tem, da mu je Lavoslav Schwentner marsikdaj plačal tudi samo za načrte za pozneje nenapisana dela. Kako je bilo po vašem to mogoče?

Grdina: Morda bi kazalo besednjaku pravšnosti prečrtati zaslepljavalno propagandno floskulo sedanjega marksističnega retrostila, da je kapitalu vseeno. Če bi mu bilo, bi sprejemal vse, pa ni videti, da bi bilo tako. Karl Marx ni bil ne tako neumen, ne tako pokvarjen, ne tako kratkoviden, da bi mislil kaj takega. Sicer pa ni šlo samo za modrost kapitalista in za takšno vlogo kapitalizma, kot jo je Slovincem predstavil Fran J. Celestin – ker je o kapitalizmu pisal, še preden je Werner Sombart to besedno oznako uveljavil kot ime vsega, čemur nasprotuje socialistični projekt, ga je tematiziral kot emancipacijski, ljudi izenačujoč in povezujoč pojav –, temveč tudi za mecenstvo in prijateljstvo. Za človeško postavko med računskimi. Če je dandanes pri nas malo mecenov in prijateljev, to ne pomeni, da je tudi nekoč bilo tako. Ljudje so unikatni, vsak trenutek; niso agregat, ki bi ves čas izžareval v okolico enako (ne)energijo.

Bukla: Veliko se govori o odnosu Cankarja do njegove matere. Kakšen pa je bil njegov odnos do očeta?

Grdina: Mati je pri Ivanu Cankarju na tistem mestu, kjer je pri veliki večini njegovih novoromantičnih sodobnikov nadčloveški moški junak. Njeno herojsko dejanje je preživetje družine. Standardizirani novoromantični junak pa je samotni in razvidevajoč se v egotizmu ali celo egoizmu. Cankar je to svojo posebnost poudarjal. Oče pa ni preprosto nasprotje materi, temveč prav tako kompleksen človek. Tudi ni tematiziran iz žabje perspektive. Strukturno je Martin Kačur, idealist, ki je uspešno prebujal Slovenijo, v novih časih pa je bil zlomljen.

ZOFKA KVEDER

ZBRANO DELO

Peta knjiga: Dramatika, članki, feljtoni
urejanje: Katja Mihurko Poniž
ZRC SAZU, 2018, t. v., 724 str., 35 €

Doslej najobsežnejša peta knjiga zbrane dela Zofke Kveder, ki je v uredništvu Katje Mihurko Poniž začelo izhajati leta 2005, našo prvo poklicno pisateljico predstavlja kot dramatičarko in plodovito avtorico različnih publicističnih besedil, objavljenih v letih 1898–1927 v dnevnem in periodičnem tisku ali ohranjenih v zapuščini. Urednica, med drugim raziskovalka feministične literarne vede, slovenske dramatike in zgodovine slovenskega ženskega gibanja, je dodala tudi sklepni komentar k izboru. V njem piše o nastanku in značilnostih dramskih besedil Zofke Kveder – tudi o odmevnosti uprizoritev, in posebej o besedilih v hrvaščini. Prav tako pojasnjuje ureditev publicističnih besedil na feljtone, feministične in potpisne članke, poročila in refleksije. > IZTOK ILICH

IVAN SIVEC

KARANTANSKI ROKOPISI

ilustracije: Jože Barachini
Ico, 2018, t. v., 116 str., 33,10 €

Ivan Sivec v petnajstih zgodbah, izpričanih tako v zgodovinskih virih, kakor tudi v legendah pripoveduje o naši prado m o v i n i Karantaniji, o kralju Samu, o odnosih in življenju prvotnih prebivalcev, o preživetju, o poganskih običajih in verovanjih, o pokristjanjevanju, o vpadih tujih ljudstev, o Brižinskih spomenikih, rokopisu, ki je izredno pomemben za nas Slovence, in še marsičem. Knjiga se naslanja na obsežno Sivčovo trilogijo *Saga o Karantaniji*. Pričujejoča knjigo sta opremila akademska slikarka Eجت Štih in slikar Jože Barachini, dodane so avtorjeve fotografije krajev, o katerih piše. Knjiga je dobrodošla za vse, ki jih zanima to obdobje v zgodovini, še posebej za šolarje, za osvetlitev določenih dogodkov in ljudi ter zgodovinskega ozadja, ki je pomembno za nas Slovence. > SABINA BURKELJCA

PREŽIHOV VORANC

POŽGANICA

Beletrina, 2018, t. v., 501 str., 29 €, JAK

Med zahtevnejše trenutke slovenske zgodovine sodi čas ob koncu prve svetovne vojne in po njej, ko je razpadlo Avstro-Ogrsko cesarstvo. Slovenci smo vstopili v Kraljevino SHS in leta 1920 je na Koroškem prišlo do plebiscita, ki naj bi pomagal postaviti nove državne meje. Doline okrog Velikovca in Celovca so bile razdeljene na cono A in B, rezultati so pokazali nekaj več želje po pripadnosti Republikli Avstriji celo na strani nekaterih zavednih Slovencev. *Požganica*, roman iz prevratnih dni, ki velja za enega ključnih kolektivnih romanov politika in pisatelja, socialnega realista Prežihovega Voranca, opisuje negotove usode ljudi sredi tektonskih družbenih sprememb, ljudi, ki jih politika obremenjuje ravno toliko kot preživetje. Avtohtona klasika, ki opazuje človeške značaje in motive, a ima obenem zgodovinsko, skoraj dokumentaristično vrednost. > ŽIGA VALETIČ

ČAS JE, da začnemo razmišljati DRUGAČE.

Edward de Bono: PARALELNO RAZMIŠLJANJE

Dr. Edward de Bono, svetovna avtoriteta na področju kreativnega mišljenja, predstavlja unikatno in preprosto metodo razmišljanja; namesto kritiziranja iščemo rešitve, dejavno vključujemo vse vpletene in s tem tudi skrajšamo čas ustvarjalnega procesa.

Dušan Jovanović je bil rojen v Beogradu, mami in očetu mešanih narodnosti. Po ločitvi staršev je kot najstnik prišel k očetu v Ljubljano. Bil je profesor, režiser – jezen je, da ne režira več – še vedno je pisatelj, esejist, dramatik. Končal je študij angleščine, francoščine in gledališke režije na AGRFT. Tako kot vse ostalo je tudi statistika objavljenih del, režij, nagrad pri njem impresivna. Dušan Jovanović je predvsem strasten človek. O prijatelju Radku Poliču Racu v knjigi *Na stara leta sem vzljubil svojo mamo* zapiše: »Bil je kot jaz, moj klon: obsesivno, bolešno ljubosumen. Infantilen, ljubeč in nasilen hkrati. Nevrotičen otrok. Slovenski Woody Allen.« Njegova ekstrovertiranost se pri pisanju kanalizira v minimalistično mojstrstvo. V knjigi, polni kratkih vinjet, preči življenje, kot se ga spomni zdaj. Zgodbi o otroštvu sledi spomin na vojsko, zapis o politiki, predstavi ali pretepih. Ljudi opisuje zgoščeno, z natančnim rezilom jih hkrati srčno, človeško detektira in objame v nekaj stavkih. Sebi ne prizanaša. Njegova knjiga je dragocena zaradi mojstrsko zgoščenih opisov, intimne in globalne diagnoze, predvsem zaradi konteksta časov in prostorov njegovega življenja. Pogovarjala sva v prostoru, kjer so na stenah fotografije ljudi, o katerih piše.

»Umetnost je edini pravi medij za avtentično razlago zgodovine, vsi drugi žanri so preveč obremenjeni s političnimi predsodki.«

DUŠAN JOVANOVIĆ

NA STARA LETA SEM VZLJUBIL SVOJO MAMO

Beletrina, zbirka Beletrina,
2018, t. v., 285 str., 24 €, JAK

Bukla: Knjiga *Na stara leta sem vzljubil svojo mamo* se začne s pogrebom mame. Pokopali ste jo na Bohinjski Beli, kjer je bila pred tem zgolj na obisku. Pravzaprav se vaša avtobiografija, tako kot biografija Milene Zupančič, začne na pokopališču. Zakaj ste se odločili za tak začetek?

Jovanović: Milena je res mahnjena na pokopališču. Kamorkoli sva šla po svetu, sva obiskovala pokopališča, od Azije do Francije. Če ima s sabo fotoaparata, jih tudi fotografira. Camusovega, recimo, sva počistila in uredila. Milena gre s pokopališč spremenjena. Nisem tak odvisnik kot ona. Pariško, beograjsko, zagrebško pokopališče so fascinantni. Ponekod sem videl zelo, celo preveč urejena pokopališča. Fascinantno je, kako in koliko se ljudje ukvarjajo s pokopališči, grobovi. Gledam jih prvega novembra, morda so skregani med sabo, morda so bili skregani s pokojniki, morda tudi z živimi, toda ob grobovih so mirni, prijazni drug z drugim, z mrtvimi in živimi. Posebno vzdušje vlada. Na pokopališčih gledam tudi priimke, koliko istih je v enem grobu, družine so skupaj.

Želim si biti pokopan na Bohinjski Beli, tam je mama, tam je oče. Po smrti sem ju, otrok ločenih staršev, združil. Na to sem zelo ponosen.

Bukla: Ste vzljubili tudi očeta po smrti?

Jovanović: Moj oče je bil srčen človek. Ko sta se z mamo ločila, je še vedno hodil k njej popravljat raznorazne stvari, likalnik, radio, pomagal ji je pri hišnih opravilih. Skrbel je zanjo. Čeprav sta bila poročena z drugimi, mama drugič, oče se je potem še večkrat poročil. Se je pa znal tudi pretepat, mimogrede je udaril, tudi z ženami, slovenska mu je vrnila...

Bukla: Pomislila sem, da struktura knjige sledi siceršnji strukturi spomina. Ko vdre impresija, skica, občutek od »nekoč« praviloma ne sledi kronologiji. Kako ste se odločili za tovrstno strukturo navidezne spominske »impresije«, kako ste razmišljali, o kom boste pisali in o čem ne? Ste si naredili seznam dogodkov in ljudi, o katerih boste pisali?

Jovanović: Ne. Dnevnikov ali kakršnih koli zapisov zase nisem nikoli pisal, sem pa o tem razmišljal večkrat, da bi pisal dnevno, vendar mi ni nikoli uspelo. Kar sem se spomnil, sem si zabeležil, začel pisati in tako je počasi rasla knjiga. Mi je bilo pa takoj jasno, da ne bo kronološka, to je dolgočasno. Kot dramaturg sem iskal montažo atrakcij, kot filmski režiser Eisenstein. Veliko ljudi mi je sedaj, skoraj očitajoče, reklo, zakaj jih nisem omenil. Osebe so bolj ali manj naključno izbrane. Ne vem, zakaj je kdo pristal v knjigi in zakaj ne. To me v bistvu ni zanimalo. Veliko knjig berem, tudi take, kjer avtorji, avtorice analizirajo odnose, to počnejo zelo natančno. Moja knjiga je o meni, majhnem človeku, ko se soočam z velikimi ljudmi v mojem življenju. Iskal

sem dogodke. Skozi dogodke govorimo zgodovino. Preprosto gre za moje življenje, kot se ga zdaj spominjam. Kar se spomnim, sem popisal, česar ni v knjigi, mogoče ni pomembno.

Včasih je dovolj, da nekdo reče, »a se spomniš tistega žura, človeka...« in tako se zapelje kolo spomina. Nekateri ljudje so očitno bolj zanimivi, ko jih ni več.

Bukla: Pri spominih sem mi zdi zanimivo, da se včasih vidim filmsko, sem kot kamera, ki spremlja vse naokoli, drugič vidim sebe v spominu. Kako ste se vi videli v procesu spominjanja in pisanja knjige?

Jovanović: Zanimivo vprašanje. Kakor kdaj. Ko sem bil star morda dve leti, vidim sebe, kako opazujem očeta in strica, ki sta me držala za roke. Spominim se v dvojni optiki, njunega obnašanja, igrivosti ter vseh preostalih naokoli in sebe, kako sem bil vznemirjen nad dogajanjem. Vidim njiju, kako uživata, in se hkrati spomnim svojega veselja. Spomin je nekaj genialnega.

Bukla: Se zdaj, ko ste starejši, spomnite več ali so nekateri spomini enako močno prisotni ves čas?

Jovanović: Nekateri spomini so tako pomembni, so me določili za vedno. Nekaj dogodkov je bilo tako centralnih od nekdanj.

Bukla: Slog pisanja je minimalističen. Zgoščen. V živo ste strastni pripovedovalec, ko govorite – govorite s celim telesom, preklinjate, se režite ...

Jovanović: Sem se zelo trudil, da ne bi pretiraval. Nisem hotel biti sočen, slikovit, da ne bi začel nakladat. Ker sem se odločil, da bom resnicoljuben, sem se držal na vajejih. Resda veliko pišem o pretepih, rad sem se tepel, tehnike pa nisem imel, šibak sem bil. Enega bolj surovih sem izpustil. Ljubosumen sem bil, ko so na festivalih vsi planili na Mileno, takoj sem udaril. Takoj. Mi je bilo pa velikokrat tudi žal.

Bukla: Opisujete ljudi, ki jih ni več, in tudi tiste, ki so še. Z žurov, popivanj, kako ste delali skupaj. Ste se ob pisanju pogovarjali z njimi, jim povedali, da bodo v knjigi omenjeni, ste razmišljali o njihovih reakcijah?

Jovanović: Ne, ker me ne zanima. To nima z njimi nobene zveze. Pišem o sebi, svojih doživetjih. Knjiga je napisana resnicoljubno, ne skrivam, ne lažem. Morda nisem vsega napisal, ampak to, kar je v knjigi, je resnično, vse zapisano se mi je zares zgodilo. Nimam nobenih zavor.

Bukla: Večino omenjate z imeni in priimki, za nekatere uporabljate inicialke. Ob tako odkritosrčnem pisanju, kjer se tudi sami razgaljate in izpovedujete – ste nekaterim »prihranili« javno omembo. Zakaj?

Jovanović: Tisti, ki so omenjeni z inicialko, so nekje drugje v knjigi omenjeni z imeni in priimki. Ko sem zdaj znova prebiral knjigo, sem opazil, da je ogromno imen. Kar naprej imena in priimki. Kakšnih preprosto nisem hotel omeniti s polnimi imeni. S kom sem mogoče prekinil odnose. Z nekaterimi za krajši, drugimi za daljši čas ... Včasih sem bil med pisanjem zelo vesel, da sem se vseh teh imen in priimkov spomnil.

Bukla: V zgodbi o služenju vojaškega roka zapišete tudi: »Jaz sem občasno pustil svoji fantaziji prosto pot in nekatere dogodke ustrezno nadgradil ali dramatiziral. Služenje vojaškega roka je bilo na koncu v mojih spominih precej podobno tretji svetovni vojni.« Hm, ali naj pod vplivom tega dela beremo celotno knjigo?

Foto: Borut Krajnc

Dušan Jovanović

Jovanović: Ko je moj prijatelj Lado Kralj prišel iz vojske, smo kar naprej govorili o tem. Služenje vojske je bilo kot nekakšna omama, nekaj tako zelo drugačnega od siceršnjega, civilnega življenja. Zarezala je v nas. Veliko jih je doživelo nevarne situacije, izredna doživetja. 40 km marša s polno opremo, disciplina kot centralni glavni zakon, da slediš pravilom, komandam – ves čas blazni red, vojno življenje v mirnih razmerah. Živelimo v simulaciji vojne. Ko gledam ameriške filme o vojakih, si mislim, da ta njihova vojaščina ni nič v primerjavi s služenjem naše vojske. Seveda smo se post festum delali junake. V mladosti je bila to najbolj silovita sprememba v naših življenjih.

Kar zadeva vprašanje, »kaj je torej res in kaj ne«, lahko samo rečem, da gre za izpoved. To je pravzaprav knjiga izpovedi.

Bukla: Sami o sebi večkrat pišete kot o »bizantincu«, infantilnežu, pretepaču, strastno ljubite in se jezite, kako pa vidite moške danes?

Jovanović: Pravzaprav ne vem, kakšni so »današnji moški«, se mi tu in tam zdi, da so mehkejši. Žal mi je, da nimajo več naše vojaščine ali nekaj podobnega. »Napraviti ćemo muške, ljudi od vas,« so nam govorili v vojski. Kar ni daleč od resnice. Ni šlo za to, da bi hodil ven in si kupovali hrano, ki bi bila nam všeč. Ne. Nekateri so v vojski jedli bolje kot doma in se pogosteje umivali, ker doma niso imeli tekoče vode. Telovadili smo, tekli, tako rekoč smo živeli urejeno življenje. Nikoli ne bom pozabil podeželskih fantov, kako so hvalili hrano. Pasulj je bil v vojski najboljši, nikoli potem nisem jedel tako dobrega.

Bukla: Pišete tudi o politiki, kako sta Štefka Drolc, po vašem eden najbolj erotičnih glasov, s predstavo *O, krasni dnevi*, in Sadam Husein zaznamovala neko obdobje. Vaša avtobiografija je hkrati portret časa, ki polzi iz kolektivnega spomina. Nekdanja velika skupna država, tudi to razgaljate, počasi izginja iz našega spomina. Kako se spomnite nekdanje naše geopolitike danes?

Jovanović: Žal mi je, da nisem več pisal o Dubrovniku ali Splitu, obožujem ti dve mesti. Zagreb, recimo, ni »moje mesto«, ni mi všeč, kako govorijo, zafnani so. Naša Juga me spominja na Ameriko. Veliko časa sem tam preživel, prijazni so med sabo, dojemajo se kot ena nacija. Mi smo se sicer trudili, da ne bi bili ena nacija. Če bi morda Jugoslavija dlje zdržala, bi bili kot Američani. Prav gotovo pa je bilo humorja več v Jugoslaviji.

Bukla: Pišete, da za revolucijo nikoli ni prepozno, tudi: »Samo moralna revolucija nas bo pripeljala do izgubljene resnice. Tako smo se borili proti kapitalizmu, ki je na koncu vseeno zmagal.« Kakšno revolucijo predlagate po zmagi kapitalizma?

Jovanović: Mislim, da revolucija, o kateri smo mi govorili – razredna revolucija, menjava sistema, vzgoja novega človeka – ni več možna. To so absurdne ideje, to nikamor ne pelje. Je pa mamljivo gojiti iluzijo, da je to mogoče. Človek se lahko sam od sebe, skozi življenje, spremeni. Zdi se mi, da sem zdaj, ko sem starejši, boljši človek. Ni nujno, se pa lahko lepe stvari dogajajo na stara leta. Ni čudno, da se vnuki, babice in dedki odlično razumemo. Gre za to, da otroke zdaj doživljam drugače.

***

Na koncu pogovora je govoril o tem, da ne ve, zakaj do zdaj ni več pisal. Žal mu je in pravi, da bi rad več pisal. Ne ve, če bo, bi pa zelo rad to počel. »To je stvar mojega značaja, včasih ne zdržim dolgo pri čem. Včasih povem hitro in zgoščeno, grem naprej, spet drugič se razgovorim. Rad pa in veliko berem.«

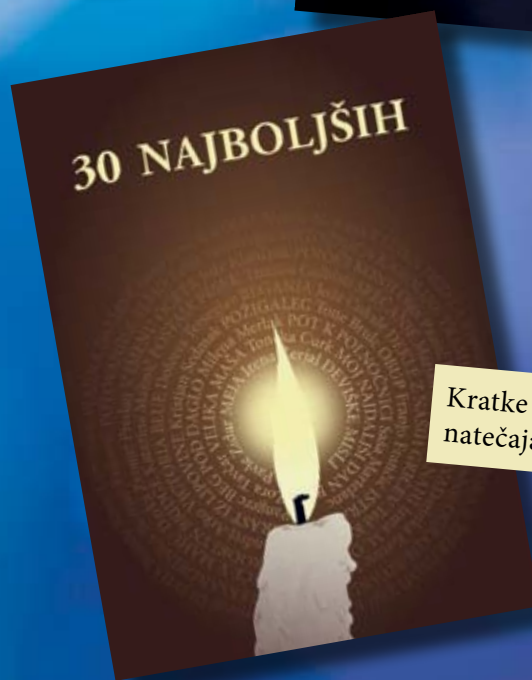

Zadnji roman Alojza Rebule

NOVO PRI ZALOŽBI
MLADIKA TRST

Roman o življenju Slovencev v Italiji

Kratke zgodbe literarnega natečaja Mladike (1973–2016)

Stojnica P1-13 na 34. KS
SLOVENSKA KNJIGA V ITALIJI

MLADIKA

www.mladika.com

Distribucija v Sloveniji
Primus d.o.o.
info@primus.si

Ul. Donizetti 3 - Trst, Italija
tel. +39 0403480818
uprava@mladika.com

V iztekajočem se Cankarjevem letu 2018 je sicer izšlo več knjig in bilo uprizorjenih nemalo predstav, dogodkov in slovesnosti. Posneta sta bila tudi dva dokumentarna filma in nastali so trije inovativni stripi na podlagi Cankarjevih del. Toda v množici izdelkov po dalekosežnosti izstopa biografski strip o pisatelju, ki sta ga zasnovala zgodovinar Blaž Vurnik in stripar Zoran Smiljanić – tandem, ki je sodeloval že pri snovanju razstave in stripa o medvojni Ljubljani z naslovom *Spomini in sanje Kristine B.*

»Cankar je tak projekt, ki ti pride na pot samo enkrat v življenju.«

BLAŽ VURNIK, ZORAN SMILJANIĆ

IVAN CANKAR

Podobe iz življenja

Forum, Muzej in galerije mesta Ljubljana, 2018, t. v., 144 str., 15 €, JAK

Bukla: Po relativno vijugavi stripovski poti, ki se je začela s provokativnimi izdelki za *Mladino*, pa z vojnimi in družinskimi zgodbami, nato z zgodovinskimi *Meksikajnarji* in okupirano Ljubljano, se zdi, da ste ves čas tudi likovno rasli in da ste bili pri risanju Cankarja v življenjski risarski formi.

Smiljanić: Ja, iz anarhističnega mladca sem z leti res postal ena taka režimska in državotvorna rit. (*smeh*) Če bi mi to kdo povedal, ko sem bil star 20 let, bi se verjetno zgrozil, a temu se pač reče odraščanje. Dokler mi projekt ponuja ustvarjalno vročico, lakoto ter možnost, da se izrazim na nov način, bom z veseljem ugriznil v vsako temo. In Cankar je tak projekt, ki ti pride na pot samo enkrat v življenju. Risarsko sem se res malce sprostil in razživel, sicer pa je že čas, da po skoraj 40 letih in 1200 straneh stripa dam od sebe tudi kaj približno spodobnega.

Bukla: Kako ste pristopili k tej ikonični figuri slovenske umetnosti?

Smiljanić: Risbe, kipi in podobe iz učbenikov so Cankarja prikazovali kot nacionalno veličino, zato sem si od nekdanj predstavljal, da gre za kompaktnega, mogočnega in korpulentnega možaka. Ko pa sem za potrebe stripa preštudiral fotografije in odlične karikature Hinka Smrekarja, sem presenečen ugotovil, da gre za izrazito nizkega, komaj 160 cm visokega, drobnega, shiranega malčka. Ki pa je v slabotnem telesu premoval silno energijo ter neustrašen in bojevit značaj. Zato sem skušal v njegovi podobi ujeti to njegovo dvojnost, fizično šibkost in osebno moč.

Bukla: Koliko časa je strip nastajal?

Smiljanić: Ko sta me Blaž Vurnik iz Mestnega muzeja Ljubljana in Katerina Mirović iz Stripburgerja pred dvema letoma zaprosila, če bi risal Cankarja, sem brez razmišljanja dahnil da, saj sem pisatelja že od prej na skrivaj občudoval. Sledilo je obdobje spoznavanja, zapeljevanja in zaljubljanja, ki je kakopak končalo s fizičnim kontaktom, torej dejanskim risanjem. Risal sem natanko devet mesecev in na koncu dobil zdravega, krepkega otročička.

Bukla: Po moji oceni je to, kar ste ustvarili, najboljša vstopna točka v razumevanje Cankarja in njegove dobe, kar smo jih kdaj imeli. Umetnika stripovsko ironizira, pokaže njegove človeške šibkosti, vendar istočasno ne prizadene njegove veljave in ga v statusu največjega slovenskega pisatelja le še utrdi.

Smiljanić: Hvala, lepa formulacija o vstopni točki. Ko sem bil otrok, bi si tudi jaz želel prebrati kaj takega, kot je ta strip. Izobraževalni sistem mi je z zgrešenim pristopom in posiljevanjem Cankarja priskutil za dolgo, dolgo časa, zato se ga nisem dotaknil niti takrat, ko je bil že čas zanj. Poleg tega me je že v odrasli dobi odbijalo pretirano idealiziranje Cankarja, ki je mejilo na malikovanje. Kot, da ni bil človek. Če bi mu bilo dano videti, kako so zavzeti varuhi kulturne ozimnice konzervirali njegov lik in delo, bi sam Cankar prvi zarohnel in jim odmeril par krepkih. Čas je že bil, da ga sklatimo iz višav, kjer tudi sam ne bi hotel biti. Vse to zabavno, atraktivno »počlovečenje« Cankarja v stripu je v prvi vrsti zasluga poznavalskega scenarija Blaža Vurnika, ki je razumel, da je pranje pri 90° Celzija, obilno škrobljenje in likanje Cankarjeve podobe kontraproduktivno.

Bukla: V stripu prepletate običajen stripovski tok z odlomki iz Cankarjevih del, občasno se zraven vrinejo stare fotografije ali naslovnice

Zoran Smiljanić

Foto: Borut Krajnc

knjig in revij pa opombe o posameznih zgodovinskih osebnostih. Kljub takšni nasičenosti je branje sila tekoče, zgodbo kar požiramo, nič ne deluje prisiljeno. Je zahtevno ustvariti takšno preprostost?

Smiljanić: Nagnjen sem k uporabi avtentičnih artefaktov, tipografij, plakatov in časopisov iz obdobja, o katerem govorim. Verjamem, da strip s takimi vizualnimi začimbami pridobiva avtentičnost in estetiko. Včasih izpade dobro, včasih slabše. Ampak po moje je treba eksperimentirati, tvegati, hoditi po robu. Ne maram uhojenih poti, stalnega ponavljanja iste formule, vsak strip je treba izumiti na novo.

Bukla: Pri vseh projektih zadnjega desetletja ste sodelovali s scenaristoma – Marijanom Pušavcem ali Blažem Vurnikom. Takšno delo terja izdatno količino konstruktivne energije. Verjamete v ekipno delo?

Smiljanić: Zakaj pa ne, če imajo sodelujoči podobno predstavo, kaj bi s stripom pravzaprav radi. In mi smo se lepo ujeli, ege smo pustili ob strani, vse smo počeli v imenu višjega cilja, bili smo kot politiki, ki se borijo za ideološke cilje. Če se o nečem nismo strinjali, je nastopila diplomacija, argumentacija in na koncu kompromis. Pri Cankarju smo sodelovali kar štirje, poleg Vurnika sta pri nastanku stripa pomagali še izkušeni porodničarki Katerina Mirović in Ana Bogataj. V našem primeru torej velja pregovor: mnogo babic – zdravo in napredno dete!

Bukla: Ob nadaljevanki in filmu o Prešernu, ki sta bila posneta še pred sodobnim navalom turistov v Ljubljano, smo ugotovili, da je verodostojen in trajen biografski film strahotno zahteven avtorski in tudi finančni zalogaj. S stripom gre nekako lažje. Je tudi v Sloveniji prišel čas za stripovske biografije, ki so scenografsko manj omejujoče?

Smiljanić: Ne gre samo za scenografijo, gre za celosten pristop, ki bo ali bolj papeški od papeža ali pa bo tvegala. In tista nesrečna ekranizacija Prešerna ni tvegala. Kljub temu, da so pri nastanku sodelovali težkokategorniki, je bil rezultat spet prav po slovensko okoren, trd in akademsko tog. Kar sicer ni brez svojega čara, a rezultat je pač neprivačen za splošno konzumacijo. Prišel je čas za nove pristope in strip se je tu izkazal kot zelo okreten, primeren in ekonomičen medij za biografije slovenskih velmož. Začelo se je z zbornikom *Slovenski klasiki v stripu*, led sta prva prebila Pušavec in Klemenčič z izvrstnim albumom o Almi Karlin, sledil je naš Cankar, izšel pa je tudi album o borcu za severno mejo Franju Malgaju. Zdi se, da prihodnost leži v tem zastarelem mediju, ki je še včeraj smrdel po šundu.

Bukla: Kateri režiser oziroma režiserka bi lahko posnel tako slikovit film? Baz Luhrmann? In kakšno glasbo bi morali uporabiti v njem, da bi doživeli tobogan, ki ga doživimo ob branju vašega stripa?

Smiljanić: Uf, ne, Luhrmanna ne maram, meni pade na misel edinole že pokojni Ken Russell, ki je postregel s kupom izvrstnih biografij, med drugim o Čajkovskem, Mahlerju, Lisztu, Rudolfu Valentinu in francoskem kiparju Henriju Gaudierju - Brzeskem. Njegov udarni, strastni, odštekani, ognjevit, nekronološko strukturirani pripovedni način bi bil kot nalašč za našega Cankarja. Glasba bi bila pa sila eklektična, od klasike, eksperimentalne atonalne glasbe, prek Pink Floydov, Ministry, bosanskih sevdalink, Radetzkyjeve koračnice do slovenske narodne *Je pa davi slan'ca pala*, ki ji je s solzo v očesu rad prisluhnil tudi sam Cankar.

MOJCA ŠIPEK

V ODMEVU VETRA

Mohorjeva Celovec, 2018, m. v., 192 str., 19 €

Mojca Šipek, avtorica kratkega romana *V odmevu vetra*, je po poklicu psihologinja. Da zna zaznavati in razumeti duševne vzgibe ob prelomnih dogodkih, posebno ob udarcih in razočaranjih, ki jih prinaša življenje, se kaže tudi v njenem pisanju. V literarnem prvencu to potrjuje z zgodbo dekleta Mari, mlade arhitektke, ki po naključju odkrije, da je zaročenec Andrej izneveril njeno zaupanje, jo prevaral, povrh vsega z najboljšo prijateljico Suzano. Svet se ji spremeni v črepinje in niti ne pomisli, da bi se jih morda dalo sestaviti. V nekaj urah pobere svoje reči in odpotuje v popolnoma drugačen, bolj umirjen kraj, k staršem v Makedonijo. Tam v pogovorih z očimom Ognenom, polnim življenjskih modrosti, zraslih iz bolečih preizkušenj, spozna, da mora najbolj boleče spomine z odpuščanjem spremeniti v preteklost. > IZTOK ILICH

ALOJZ REBULA

OB PRITOKU JANGCEKJANGA

Mladika Trst, 2018, m. v., 112 str., 16 €

Alojz Rebula

Konec letošnjega oktobra je v visoki starosti 94 let umrl pisatelj, ki smo ga radi brali in ga najbolj poznali po izjemnih zgodovinskih romanih. Že z romanom *Korintski steber* se je Alojz Rebula potopil v svet fantazije, njegovo krajše delo *Ob pritoku Jangceckjanga* pa je prava mojstrovina distopičnega pristopa svetu s poudarkom na veri. Ker krščanstvo izgublja svojo moč in število vernikov upada, so sveti sedež iz Vatikana preselili na Kitajsko, kjer so se ljudje po zmagi nad komunizmom predali veri zahoda. Svetonija je ime za združenje vseh držav sveta. Njen predsednik prepove vero v Kristusa in uporabo besede neskončno. Na tej točki se bije njegov boj s papežem Janezom Pavlom III. Zgodba je osredotočena na ostarela, ljubeča zakonca Andra in Adelo. Ta je iskreno predana veri in čeprav jo zaradi tega večkrat odpeljejo v upokojišče (preimenovanje za taborišče), vztraja do smrti. Andro je obupan in ga je strah ...

Izjemno zanimiva slutnja prihodnosti sveta in Cerkve, medsebojnih odnosov in ujetosti v čas in prostor, ki sicer ohranjata dimenzije sedanjosti. Kljub vsej drugačnosti, ki jo napoveduje prihodnost, pa ostajajo bistvo človeka, merske enote etike in estetike ter posledice posameznikove (ne)upogljivosti enake, če ne celo iste. > SONJA JUVAN

IVAN VOGRIČ

VIKTOR IN ELISA

Goriška Mohorjeva družba, 2018, m. v., 144 str., 16 €

Ivan Vogrič je publicist in (so)avtor večih del s področja krajevne furlanske in kulturne zgodovine, s knjigo *Viktor in Elisa* pa je posegel na romaneskno področje, ki ga prepleta z zgodovinsko resničnimi dejstvi o nastopajočih osebah.

Glavna junaka te literarizirane biografije, ki se dogaja v drugi polovici 19. stoletja, ko je bilo v goriški Furlaniji zapleteno in narodnostno ter politično angažirano zgodovinske obdobje, sta zakonski par Anton Viktor Dolenc in Antonija Elizabeta (Elisa) Lovisoni, pričemer je bil prvi doma iz Senožeč na obrobju Krasa, ona pa iz Červinjana v goriški Furlaniji. Kraj njenega rojstva že v osnovi zaznamuje in otežuje njuno razmerje, saj je bil to tako čas slovenskega narodnega prebujenja, pri katerem je igral pomembno vlogo tudi Viktor Dolenc (sodeloval je pri ustanovitvi čitalnice v Solkanu, bil je odgovorni urednik glasila Soča), obenem pa se je takrat poglobila tudi italijanska nacionalna zavest, ki se je v zaostrenih oblikah izražala kot gibanje irendentizma. Povest o ljubezni in zakonu v napetem družbenem času, v katerem imajo tako ali drugačno vlogo tudi pomembne osebe iz tedanjega družbeno-političnega življenja. > SAMO RUGELJ

MARJETA TIVAN

KRONIKA HOMO SAPIENSA

Sanje, zbirka Luna, 2018, m. v., 88 str., 9,95 €

Avtoričine zgodbe, nanizane v obliki basni oziroma parabol, so skrajno resne in tudi resnične, četudi so včasih prežete s humorjem. A avtorica ga je v zgodbe vpletla predvsem z namenom, da bi se bralec lahko zavedel ironije človeškega početja, ki se ponavlja in ostaja – kljub morebitnim različnim zunanjim oblikam – povsem enako, kot je bilo v prazgodovini. Skozi zgodbe spoznamo različne človekove lastnosti, o katerih sicer ne govorimo radi, so pa tu, ker nenehno trkamo obnje in one trkajo ob nas. Basni oziroma parabole so polne skritih, globokih sporočil, ki jih je avtorica spretno vtakala vanje. Našel oziroma razvozlal pa jih bo lahko le tisti, ki zna (na življenje) gledati drugače in ki prepozna, kaj mu želi povedati zapisano. > VESNA SIVEC POLJANŠEK

Tomaž Kukovica,

filozof, sociolog kulture
in pisatelj iz Kranja:

- *Virus resnice* - 2002,

- *Maščevanje*

preteklosti - 2006,

- *Pokopališče ubitih*
angelov - 2011

- *v črtem romanu...*

“Votanove hčerke”

odpre bralcu pot v svet,

ki ga vsi zanikajo. V svet,

ki ga skoraj nihče uradno

noče priznati. Toda

neobstoječi svet,

svet največjih ezoteričnih

resnic,

ki se vrtili okoli Marije

Orsitsch,

jemlje dih še tako

nejevernemu bralcu...

Cena romana je 30 eur,

z že vključenim davkom.

Več o romanu in nakup:

www.tiskarna-fara.si/knjige

ali na tel.: 040 899 199

Marcel Štefančič, jr., avtor več kot osemdesetih knjig, že dolgo časa ni samo filmski kritik in že kar nekaj let ni zgolj esejist, ki je bil do sedaj štirikrat nominiran za Rožančevo nagrado, enkrat pa jo je tudi dobil (za knjigo *Kdor prej umre, bo dlje mrtev*), temveč vse bolj postaja tudi nekdo, ki iz knjige v knjigo dokazuje, kako lahko s svojim pristopom povsem preobrne pogled na nekaj, za kar se je mislilo, da je o tem že vse povedano. Njegova najnovejša knjiga *Ivan Cankar: Eseji o največjem* bo gotovo dvignila marsikatero obrv, saj Štefančič, ki stanuje nekaj metrov od Cankarjeve rojstne hiše, izvirno (re)interpretira Cankarjeva dela (»skačem mu v besedo, on pa meni«) ter suvereno pokaže, kako je na tega slovenskega klasika mogoče gledati z očmi 21. stoletja. *Ivan Cankar: Eseji o največjem* ni samo najbolj presenetljiva knjiga o Cankarju doslej, temveč – kakor bi rekel Marcel – tudi primeren spominek na »Cankarjevo leto« vsem tistim, ki so bili tako ali drugače zraven. Z avtorjem čas poznanstva štejeva že v desetletjih, zato sva se med pogovorom tikala.

»To je moje poročilo o odkrivanju veličine, 550-stranski dokaz, da je bil Cankar največji!«

MARCEL ŠTEFANČIČ, JR.

IVAN CANKAR

Eseji o največjem

UMco, 2018, m. v., 557 str., 26,90 €, JAK

Bukla: Kakšne spomine na Cankarja imaš iz mladosti? Se ti je zdel že takrat tako sodoben kot se ti zdi sedaj, ob stoletnici njegove smrti, ko si napisal knjigo o njem?

Štefančič: V drugem letniku gimnazije smo pri slovenščini pisali prosti spis, ki naj bi ga vodila neka Cankarjeva misel – ne spomnim se več, katera, saj je vseeno, kajti bistveno je to, da je profesor naslednjo uro v učilnico prikorakal z našimi spisi pod pazduho, stopil pred kateder, najavil, da bo začel od spodaj, na svetlo potegnil moj spis in hladnokrvno dahnil: Štefančič ni Cankar, da bi prosti spis napisal v dveh stavkih! Kar je bilo res – spis sem napisal v dveh stavkih, ki pa sta se vila čez štiri strani. To je moj spomin na Cankarja. Danes pa se mi zdi bolj sodoben, kot se mi je zdel nekoč.

Bukla: Se ti je zdelo, da o Cankarju še ni bilo vse povedano?

Štefančič: Tik preden sem knjigo oddal, je pri nas izšla knjiga *Dunajska moderna in krize identitete*. Napisal jo je francoski zgodovinar Jacques Le Rider, ki ugotavlja, da je bil Dunaj leta 1900 mesto, v katerem je revni proletariat živel v najbolj bednih, odurnih, brutalnih, nečloveških pogojih. Toda o težkem življenju delavk v šiviljskih obratih in delavcev v opekarnah ali na gradbiščih pričajo le novinarski zapisi, spomini delavskih aktivistov, poročila inšpektorjev, vprašalniki o socialnih razmerah in publikacije socialne demokracije, medtem ko v literaturi pisateljev dunajske moderne tega »še slutimo ne«, pravi Le Rider. Rekel bom le to: ni bral Cankarja! Prav Cankar je pisal o bednih, odurnih, brutalnih, nečloveških pogojih, v katerih je živel dunajski proletariat – o težkem življenju šivilj, opekarjev, zidarjev ipd. Cankar je bil kronist dunajskega socialnega dna, divjega, povampirjenega kapitalizma. Le Rider o tem nima pojma. A to ni njegova tragedija, temveč

naša – slovenskim cankaroslovcem v stotih letih Cankarja ni uspelo prodati niti Dunaju, kaj šele svetu. Pred Cankarjem je še vse. V času, ko kulturna industrija zelo rada odkriva neznane avtorje, je globalno odkritje Cankarja neizbežno. Toda najprej ga je treba prodati svetu, šele potem Slovincem – ko bodo Slovenci videli, da ga slavi svet, bodo tudi sami planili. Tako je to v Sloveniji. Cankaroslovci so Cankarja Slovincem priskutili.

Bukla: Si res dobesedno – kakor pišeš v uvodu – (nanovo) prebral njegov celoten opus?

Štefančič: Njegov opus sem prebral tako, kot da je Netflixova serija – od prve do zadnje knjige zbranih del, od prve pesmi (»Oj ta noč milobe polna!«) do zadnjega pisma (»Nič ne zameri!«).

Bukla: Knjigi o Cankarju si dal podnaslov: *Eseji o največjem*. Ali je Cankar največji slovenski pisatelj in zakaj?

Štefančič: Ko sem knjigo začel pisati, ni bil največji – ko sem jo končal, je bil največji. Knjiga je moje poročilo o odkrivanju veličine, 550-stranski dokaz, da je bil največji.

Bukla: Dobro. A vendar: kaj bi se po tvojem dogajalo s Cankarjevimi deli, če bi bila napisana sedaj? Bi lahko izhajala?

Štefančič: Številna bi bila sporna, šokantna, prekleta, prepovedana – v njegovih novelah, noveletah in noveletkah mučijo, trpinčijo in grizljevsko pobijajo živali, najraje pse, pa tudi osle, sove in muhe. Deklice – še otroci – so deležne spolnega nasilja vseh vrst. In tako dalje. Cankar je danes še nezno-snejši, kot je bil v svojem času. A po drugi strani – njegov čas je zdaj. Ko stari svet še ne odmre in ko se novi svet še ne rodi, nastopi čas pošasti, je nekoč rekel Antonio Gramsci – in zdaj je čas pošasti. Cankar pa je bil najboljši analitik dobe pošasti.

Bukla: Kateri pa so po tvoje ključni poudarki Cankarjeve sodobnosti in modernosti?

Štefančič: Ko bereš njegova dela, imaš občutek, da svet obstaja le zato, da bi lahko postal njegova literatura. Kar je zelo sodobno, da ne rečem moderno, in obenem – če bolje pomisliš – srhljivo.

Bukla: Kar nekaj časa živel na Dunaju. Kaj mu je dalo to mesto?

Štefančič: Tako kot je moral Ernest Hemingway v Španijo, Afriko in Pariz, da bi njegova angleščina dobila zven, da bi zvenela bolje in dobila zrno,

Rudi Šelih BIL SEM ODVETNIK

»Rudi Šelih, odvetnik, prejemnik Majaronove plakete za delo v odvetništvu in številnih drugih nagrad na področju odvetništva, ki so mu jih podelile druge zbornice, večkratni predsednik Odvetniške zbornice Slovenije, član predsedstva Zveze jugoslovanskih zbornic, regijski predsednik Mednarodne unije odvetnikov, častni konzul Kraljevine Danske, v knjigi opisuje zgodbo odvetnika, ki je svoj poklic opravljal več kot 50 let. V knjigi zanimivo združi pripoved o delu odvetnika in o delu, ki ga je opravljal v različnih organih odvetniške zbornice in drugih odvetniških združenj. Knjigo pa popestrijo tudi številne fotografije in članki, ki ji dajejo veliko težo, saj je fotografsko dokumentarno gradivo iz opisovanega obdobja redko.«

Iz uvodne besede mag. Romana Završka (odvetnik, predsednik Odvetniške zbornice Slovenije).

www.uradni-list.si/knjigarna • e-naslov: prodaja@uradni-list.si • informacije po telefonu: 01/810 85 31

leto izdaje: 2018
število strani: 272
velikost: 17 × 24 cm
vezava: trda
cena: 42,00 €

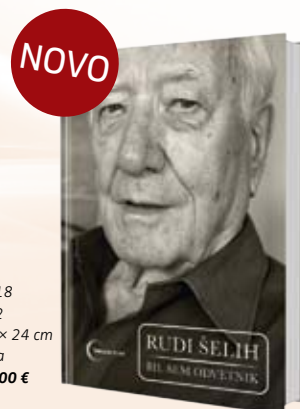

Foto: Borut Krajnc

Marcel Štefančič, jr.

je moral Cankar na Dunaj, da bi njegova slovenščina dobila zven in zrno in da bi njegova literatura dobila razsežnosti. Dunaj je bil velemesto – in Cankar ga je potreboval, da bi njegovi pogledi, njegove emocije, njegovi strahovi, njegova nostalgija, njegove travme in njegovo hrepenenje dobili razsežnosti. Tu se je osvobodil in radikaliziral, da bi lahko detektivsko prodril v kapitalistično srce teme. Cankar je bil za Dunaj to, kar je bil Chandlerjev Philip Marlowe za Los Angeles.

Bukla: Philip Marlowe in Los Angeles. Film noir, torej. Cankarja imenuješ tudi za prvega slovenskega filmarja. Zakaj?

Štefančič: Ker so cankaroslovci spregledali, da je Cankarjevo literaturo prežemalo filmsko občutenje sveta. Cankar ni bil le sodobnik dekadence, simbolizma ipd., temveč tudi filma. Cankar in film sta prihajala hkrati. Težko bi našli pisatelja, ki bi bil tako obseden z očmi in pogledi – in velikimi plani. Njegovi prizori niso le sijajno napisani, ampak so pogosto tudi sijajno skadrirani in zmontirani. Do velemesta in množic je imel filmski odnos. A po drugi strani: doba moderne je bila doba pogleda! Dobo moderne je res moderno naredil film! Pogled je premagal in redefiniral besedo. In Cankar ni imel o tem nobenih iluzij. Slovence je učil gledati. Bralce je prelevil v gledalce. Odkril je film – notranji film literature, film, ki je torej že vgrajen v literaturo. Zato ga imamo lahko za enega izmed odkriteljev filma. Filma niso odkrili le enkrat, temveč večkrat. Bil je pisatelj, ki ni mogel mimo vprašanja: kaj vidimo, ko beremo?

Bukla: kateri njegov lik in katero njegovo delo pa se ti zdita najmočnejša? katero je kot nalašč za današnji čas?

Štefančič: Trump je rekel, da bi lahko na Peti aveniji nekoga ustrelil, pa ne bi zaradi tega izgubil niti enega volivca – toda s tem je le citiral Cankarjevega Kantorja, Kralja na Betajnovi. Cankarjeva literatura je polna karizmatičnih pošasti – enciklopedija likov, iz katerih bi lahko potegnili in sestavili kompletno zgodovino filma. Naj ti pa navedem še nekaj njegovih novel, novelet in noveletk, ki so mojstrovine, a so jih Slovincem in Dunajčanom zamolčali: *Izpoved*, *Smrt kontrolorja Stepnika*, *Na otoku*, *Gudula*. In še in še. Če bi Slovenci *Hišo Marije Pomočnice* posneli leta 1904, ko je izšla, bi bili danes svetovna filmska velesila. Še vedno je niso posneli.

Bukla: kaj bi delal Cankar, če bi živel danes?

Štefančič: Drugega kot to, da bi ekraniziral svoja dela, mu niti ne bi preostalo. Glede na to, da je bil kot prvi slovenski poklicni pisatelj zelo podjeten, bi gotovo delal vse, da bi njegova literatura postala Netflixova serija.

Bukla: In potem – Cankarjeva mati. V enem od esejev vzporejaš Kafkovega očeta in Cankarjevo mater. Zakaj je »Kafkov oče resnica Cankarjeve matere?«

Štefančič: Kafka je leta 1919 – leto po Cankarjevi smrti – svojemu očetu napisal nikoli odposlano pismo, v katerem je poudarjal, da svojemu očetu ne more zbežati, da je njegov oče povsod, da vse, česar se dotakne, diši po njem, da je povsod pustil sled ipd., zato se je skušal pred njim skriti v literaturo, a je potem svojega očeta našel tudi tam, v svoji literaturi – v svoji govorici, v svojem glasu. Mar ni tudi Cankar nenehno bežal pred »žalostnim« pogledom svoje matere? Mar ga ni ves čas kulpabilizirala in strašno zadolževala? Mar mu ni naprtila neodplačljivega dolga? In tu je trik: Kafka je mislil, da se bo v pisanju osvobodil in znebil svojega očeta – Cankar pa je pisal, da se svoje matere ne bi osvobodil in znebil. Mučenje je bilo vendarle inspirativno.

Moje dan

Ker zmoreš in si zaslužiš –
ŽIVETI DOBRO!

Sobota, 26. januar 2019

GOSPODARSKO RAZSTAVIŠČE V LJUBLJANI

Voditeljica: Zvezdana Mlakar

Delavnica
z URŠKO BOŽIČ KRIŽAJ
JOGA ZA ŽENSKE

Predavanje
DR. KENANA CRNKLIČA
TVOJE NOVO ŽIVLJENJE

Predavanje
DAMJANE BAKARIČ
NA BOLJŠE

Delavnica
z JANEZOM HUDOVERNIKOM
DOBER DIH – DOBRO ŽIVLJENJE

Pogovor
z DR. VERONIKO PODGORŠEK
**IZZIVI IN NAGRADE
PARTNERSTVA**

Predavanje
BRUNA ŠIMLEŠE
**ČAS JE ZA
LJUBEZEN!**

VEČ O DOGODKU NA WWW.MOJ-DAN.SI

Vstopnice že na voljo na www.moj-dan.si, v knjigarnah Mladinske knjige ter na www.eventim.si in prodajnih mestih Eventim Si.

VLADO KRESLIN

ZAKARTANA URA

Beletrina, 2018, t. v., 105 str., 21 €

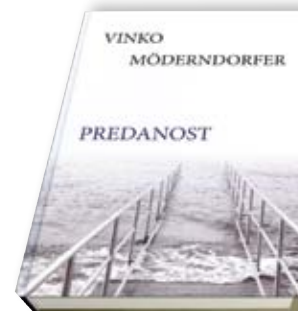
Letošnji filmski festival Liffe je odprl film Mirana Zupaniča *Poj mi pesem* o kantavtorju in rokerju Vladu Kreslinu, za katerega režiser pravi, da je »naravni kulturni pojav«. Kreslinova umetniška pot je res dolga in vijugava, na njej pa je pred *Zakartano uro* pustil za sabo že pet knjig pesmi ali notnih zapisov – toliko kot nihče drug na glasbeni sceni, kar veliko pove tudi o ustvarjalčevem odnosu do dela, ki ga živi. Od zadnje zbirke *Pojezije* je minilo osem let, zato imamo pred sabo pretežno pesmi z zadnjih albumov *Če bi midva se kdaj srečala* in *Drevored*. Med njimi je manj hitovskega materiala kot nekoč, kar je več kot primerno za tako uspešno kilometrino. Kreslin je tokrat bolj zazrt v osebno in družinsko preteklost, zato je ključno vprašanje: kdo je zakartal uro? S soške fronte jo je prinesel ded in jo nato izgubil v igri kart, pol stoletja pozneje pa jo je pri urarju našel Kreslinov oče ... Lepo presenečenje v knjigi so občasni rokopisi, ki razkrivajo zahtevni postopek ustvarjanja poezije, primarno namenjene petju in igranju. > ŽIGA VALETIČ

VINKO MÖDERNDORFER

PREDANOST

Litera, zbirka Piramida, 2018, t. v., 291 str., 23,90 €, JAK

Vinko Möderndorfer

Möderndorfer je vsestranski umetniški ustvarjalec, pri katerem je poezija – četudi je do zdaj izšlo kar sedemnajst zbirk – vendarle nastajala nekako v senci dram,

romanov, zgodb in filmov. »Prepričan sem, da mi je poezija večkrat rešila življenje,« začne pesnik spremno izpoved (vzporedno s spremno besedo Petra Kolška) v knjigi, ki ob šestdesetletnici predstavlja prerez njegovega liričnega dela. Kolšek umešča Möderndorferjevo ljubezensko poezijo nekam med Zlobca (predana) in Svetino (erotizirana), čemur izbor več kot dvestotih pesmi pritrjuje. Najdemo pa tudi drugo tematiko (*Oče naš, Kaj so mi dali starši, Dvanajst pesmi iz črne kronike ...*), v pesmih, ki so eksplicitno socialne, se spuščajo v slovenski ideološki razkol, so družinske (*Draga moja hči*) ali izražajo človekov odnos do sebe (*Položil sem dlan na rob večera*). Večinoma so vendarle romantične in čutne, sama čustva pa običajno niso izpostavljena, temveč jih najdemo le kot brezimno luknjo, ki jo pesnik tenkočutno oriše z njenimi robovi. In seveda se ob pesmih zdi, da je ženska ena sama: Eksistenca. > ŽIGA VALETIČ

JERNEJ DIRNBEK

PRIPOVEDKE O VINU IN LJUBEZNI

in temu, kar pač sodi zraven

ilustracije: Jure Engelsberger

Miš, 2018, t. v., 100 str., 20,95 €

Pripovedke o vinu in ljubezni so še ena izmed zbirk glasbenih besedil, ki so v zadnjem času postale svojstven trend. V upodobitvi gredo

pri založbi Miš nekoliko dlje, saj je večina pesmi ilustrirana. Likovno jih je opremil spretno hudomušni Jure Engelsberger, ki je nekoč tudi sam drgnil kitaro v punk bendu Racija, zato se je lahko prepustil risarskemu istovetenju z besedili Jerneja Dirnbeka, kreativnega mojstra v rock skupini Mi2. Knjiga prinaša »izbor najzlahtnejših besedil, ustvarjenih za skupino Mi2 in druge milozvočne izvajalce«. Pesmi poznamo z radia in s koncertov, ki so pri Mi2 že od nekdaj naravnani žurersko, pa čeprav se da ob tekstih celo razmišljati. *Čista jeba* je ponarodela, *Mati, snaha, hči* je naravnost epska, *Zbudi me za prvi maj* mogoče celo nostalgčna, *Majhen tič* provokativna, *Mašne misli* prostodušno jezna, *Visoka pesem* pa čustvena in ganljiva. No, vmes je seveda tudi nekaj delavskih, turbo-kapitalističnih ter seveda pivskih in ljubezenskih. To ni prva Dirnbekova knjiga, pa verjetno tudi zadnja ne. Na zdravje! > ŽIGA VALETIČ

MARKO VUKSANOVIĆ

SKOZI LETA ...

Klinvest, 2018, t. v., 120 str., 20 €

Marko Vuksanović, avtorski motor legendarne pop-rock skupine Avtomobili, ki je svojo pot začela v prvi polovici osemdesetih let prejšnjega stoletja, je končno izbral in zbral svoje pesmi v knjigo. Sam vztrajno trdi, da ne gre za poezijo, pa vendar songi – ko jih beremo črno na belem, olupljene zvočne interpretacije – mnogokrat nosijo umetniško vrednost. Tudi refreni so umaknjeni, kar pomeni, da so bodisi zapisani povsem na koncu (*Zdaj ko si sama.*) ali pa so navedeni brez ritma ponavljanja, na katerega je vajeno uho. Besedila si sledijo kronološko in med albumi se pokažejo tematske razlike, odtenki obdobj. Rdeče niti so kljub vsemu stalne: hrepenenje, ženska, potovanje. Uvrščeni so nekateri po krivem prezrti verzi, v že tako intimnem pesnikovanju pa najdemo tudi bisere, kakršen je na primer *Bil je dan*, ki kot zadnja pesem v knjigi govori o izgubi očeta. To so pesmi človeka, ki je svoj prvi bend ustanovil na osnovni šoli v Sarajevu – v družbi Milana Mladenovića, frontmana pozneje kulturne skupine Ekatarina Velika. Dragoceno. > ŽIGA VALETIČ

ADRIAN PREDRAG KEZELE

POPOLNA LJUBEZEN

1. del: Posvečeno ljubezni

prevod: Mira Krajnc Ivič

ilustracije: Kiki Klimt

Chiara, 2018, t. v., 132 str., 19 €

Priznani hrvaški mojster za duhovno rast nam s svojo novo knjižico podarja tisto univerzalno in najmočnejšo energijo, ki poganja ves svet – ljubezen. Temu najčistejšemu viru navdih je Kezele že pred leti namenil posebno knjižico z naslovom *Troedina*, v kateri je zbral 108 pesmi o ljubezni. Knjiga je izšla v 1008 izvodih, nikdar je niso ponatisnili, bralci pa so do nje lahko prišli le tako, da so si jo podarjali drug drugemu. Tako je knjiga – kot velja tudi za brezmejno ljubezen – zaokrožila po vsem svetu, in ker je odziv nanjo presegel vsa pričakovanja, se je avtor nekoč, ko je poslušal znano hrvaško voditeljico Sonjo Šarunić brati pesmi iz te zbirke, odločil, da voditeljico poprosi, naj iz nje izbere 27 zanj najlepših pesmi. In jih tudi je, Kezele pa je nato vsako od njih opremil še s komentarji. Na prvi pogled se morda zdi, da to sploh ne bi bilo potrebno, saj je lepota pesmi o ljubezni prav v tem, da jih vsak interpretira po svoje. Vendar Kezele to še kako dobro ve, zato so njegovi komentarji drugačni od običajnih. V njih se v resnici skrivajo globoke misli o ljubezni, s katerimi avtor nežno nakaže bralcu, da bistvo ljubezni ni v njenem večnemu iskanju, ampak v zavedanju, da je Ona, kot jo imenuje, ves čas tu. Ali kot pravi: »Povsod je, in prav zato je – popolna.« > VESNA SIVEC POLJANŠEK

TONE PAVČEK

PESMI IN LETA; Poems and years

prevod: Andrej Rijavec, Tamara Bosnić; ilustracije: Marta Bertolj

Miš, 2018, t. v., 208 str., 34,95 €

Treba je mnogo preprostih besed kakor: kruh, ljubezen, dobrot, da ne bi slepi v temi na križpotjih zašli s pravega pota.

Poezija Toneta Pavčka doživlja po pesnikovi smrti nov preporod, čigar znanilka je tudi likovno tenkočutna, dvojezična, slovensko-angleška izdaja »njegovih najlepših pesmi«. Silno nežen knjižni izdelek sta ustvarili ilustratorica Marta Bertolj in oblikovalka Polonca Strman, medtem ko je izbor opravil sam pesnik, spremno besedo o Pavčkovem pesniškem vitalizmu pa zapisal Peter Kolšek. Pesmi prihajajo v sklopih Zemlja, Ljubezen, Temna zarja ter Zorenje večnosti, med katerimi predstavlja Temna zarja mrakobnejše odtenke. Pesnik govori tudi o tragični smrti sina (enako pesnika) ter o slovenskem svetu nemira in lepote, medtem ko v preostalih treh sklopih pridejo do izraza tista najbolj značilna Pavčkova čustva, ki se stapljajo nekje med fiziko in metafiziko: čutni odnos do narave, krajine, letnih časov, svetlobe, ljubezni in modrosti. V Zemlji se pesnik vrača na ljubljeno Dolenjsko ter v Istro, na polja in v izbe svojih prednikov pa tudi k solinam. V Ljubezni izpoveduje svoja čustva do dekleta in žene, pa tudi onkraj seže, do ljubezni kot take, medtem ko v Zorenju večnosti hrepeneče zre v veselje, na bivanje in svet, dokler ga ne izpolni – zrenje samo. V zares pretanjenem izboru najdemo sledi vere, tiste prave, preproste, a natančne človeške vere v dobrotljivo, naravno in lepo. In seveda je knjiga več kot primerno kulturno darilo tudi za naše prijatelje iz tujine. > ŽIGA VALETIČ

TONE PAVČEK

ENA SAMA BESEDA; Zbrane pesmi

Cankarjeva založba, 2018, t. v., 1096 str., 44,99 €

Velike knjige zbranih pesmi slovenskih pesnikov so v zadnjih letih postale stalnice slovenskih knjižnih polic. Izjemnim tovrstnim projektom, ki prihajajo iz različnih založb, se zdaj pridružuje obsežna, dobro in pregledno urejena (Aljoša Harlamov) ter s spremno besedo (Peter Kolšek) opremljena velebnija pesmi Toneta Pavčka (1928–2011), slovenskega klasika, ki se je z enim krakom svojega pisanja naslanjal na rodno zemljo in bil z upes-

njenimi temami izrazito ljudski pesnik, po drugi strani pa je bil obrnjen navznoter, zavezan lepoti življenja in ljubezni ter razpet do bridkosti smrti in še čez, kar ni izžareval zgolj kot literat, temveč tudi kot prevajalec in urednik. *Ena sama beseda* prinaša več kot tisoč strani Pavčkovih pesmi za odrasle, od njegovega segmenta v *Pesmi štirih* (iz leta 1953), s katerim je legendarna četverica suvereno stopila na slovensko literarno prizorišče, prek pesniške zbirke *Ujeti ocean* (1964), za katero je prejel nagrado Prešernovega sklada, in zbirke *Dediščina* (1983), za katero je leto pozneje prejel Prešernovo nagrado, do *Ujedank* (2006), ki so bile nagrajene z Veronikino nagrado (spodaj podpisani je bil takrat v žiriji) ter posthumno izdanih *Angelov* (2012), ki so se zapisali med najbolj prodajane knjige v zadnjem desetletju. *Ena sama beseda* je knjiga epske debeline, ki na enem mestu postrže z vso širjavo Pavčkovega duha in pesniškega izraza, ki sta ga odlikovali živahna in klena beseda ter živa in prodorna rima. > SAMO RUGELJ

ZORAN PEVEC

KAKO POSTATI NIHČE

LUD Šerpa, 2018, m. v., 83 str., 15 €, JAK

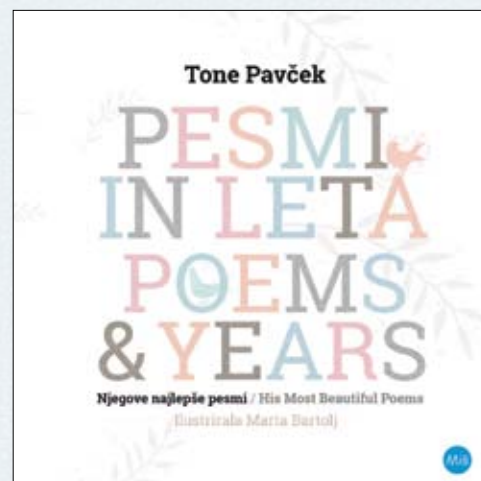
Ob pogledu na naslovnico najnovejše Pevčeve pesniške zbirke sem na koncu naslova videl še »?«, nato sem bil prepričan tudi, da pesniška zbirka postaja Nihče in ne nihče. Toda ne, pred nami so preprosto navodila, kako zares postati »nihče« in ne subjekt »nihčejevstva«, in če smo si morda pesnika zapomnili po zelo nedvoumni usmerjenosti k izrazito »filozofski poeziji« ali celo »poeziji kot filozofiranju«, se zdi, da je tokrat ta stik nekoliko drugačen, subtilnejši, takšen, ki prej »pokaže« kot »pove«. Pesmi lahko za potrebe dobronamerne opisa zajamemo v nekaj koordinat: pogoste so reference tako na tako imenovano visoko kot na popularno kulturo, pesnik klepeta z bralstvom, uporablja humorne opazke, izredno jasen, sproščen in mestoma pripovedovalski jezik (ki pa nikakor ni banalen!), kar naposled kulminira v zelo izraziti, specifični in v tem trenutku prav mogoče prepoznavni poetiki. > ALJAŽ KRIVEC

Mojstrovine
Toneta Pavčka

Tone Pavček PESMI IN LETA Njegove najlepše pesmi

Njegova poezija zmora razpon od pekla do neba, ve za obup in ve za srečo, a svoja najpomembnejša sporočila ovija vendarle raje v hvalnico vsemu živemu kakor v balado ali tožbo nad svetom.

Peter Kolšek,
iz spremne besede

www.miszalozba.com
info@miszalozba.com
01 721 45 40

Vključujemo in aktiviramo! na Slovenskem knjižnem sejmu

Projekt, ki ga Javna agencija za knjigo RS izvaja s sredstvi Evropskega socialnega sklada že od leta 2016, je utemeljen na ustvarjalnosti skozi zgodbo in ilustracijo ter namenjen ranljivim skupinam - zapornikom v fazi odpusta, osebam z motnjami v duševnem razvoju in težavami v duševnem zdravju ter odvisnikom od prepovedanih drog v procesu zdravljenja. V treh letih je bilo v naše programe vključenih že 200 udeležencev.

Sreda, 21. 11., 11.00, Pisateljski oder:

Ko talent pride v prave roke - projekt »Vključujemo in aktiviramo!« kot možnost za samostojno literarno ustvarjanje.

Pogovor s sodelujočimi: avtorici **Nevenka Lekan** in **Brigita Krek**, mentorja **Cvetka Bevc** in **Žiga Valetič**, moderira: **Mojca Bergant Dražetič**.

Četrtek, 22. 11., 12.00, Debatna kavarna:

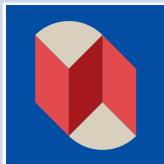
Pogovor o aktivnostih projekta "Vključujemo in aktiviramo!" z mentorjema in udeležencem iz mariborskega zapora.

Sodelujoči: **Ciril Horjak**, **Orlando Uršič**, **Boris Karlovšek** iz ZPKZ Maribor, moderira: **Sabina Zupan**.

Četrtek, 22. 11., ob 15.00, Forum za obiskovalce:

Ko bralec začne pisati - literarno branje del, ki so nastala v okviru usposabljanja ViA.

Sodelujoči: udeleženci iz delavnic iz CIRIUS Kamnik, SVZ Dutovlje (z mentorico **Neli Filipič**), Društvo Altra Ljubljana (z mentorjem **Žigo Valetičem**), SVZ Hrastovec (z mentorico **Kristino Kočan**) in ZPKZ Maribor (z mentorjem **Orlandom Uršičem**).

vključujemo in aktiviramo!

20 LET ZALOŽBE GOGA

POGOVARJAL SE JE: SAMO RUGELJ

Novomeška založba Goga že skoraj dve desetletji bogati slovenski literarni in nasploh knjižni prostor, pri čemer se glede na nekatere izvrstno izvedene knjižne projekte zadnjih letih zdi, da njen čas šele prihaja. Kako je ta založba nastala, kako se je razvijala, kaj zanjo pomeni knjigarna v središču mesta in literarni eko sistem, s katerim negujejo svoje avtorje, zakaj je umeščenost v Novo mesto lahko celo prednost v primerjavi z Ljubljano, nam je razkril njen direktor Mitja Ličen, ki je pri njej dejaven že skoraj ves čas od njenega nastanka.

»Glavna težava naše panoge je raztrganost!«

Bukla: Kako, kdaj in zakaj je nastala založba Goga?

Ličen: Založba Goga se ima za svoj nastanek zahvaliti študentskemu organiziranju v devetdesetih letih prejšnjega stoletja. Leta 1998 je bila Goga oblikovana kot zavod Društva novomeških študentov (DNS) in je pomenila nadgradnjo oziroma profesionalizacijo dela ekipe, ki je od leta 1992 delovala v matičnem društvu. Istega leta je društvo ustanovilo še zavod Lokalpatriot, ki se je usmeril v delo z mladimi, glasbo in fotografijo. V praksi je bilo to videt tako, da je bil zdajšnji župan Novega mesta Gregor Macedoni takrat predsednik študentske vlade na ŠOU LJ in je tako iz prve vrste spremljal ustanavljanje Študentske založbe. Če smo natančni, je Goga potem s formalno registracijo celo za pol leta prehitela Študentsko založbo.

Razlogov za ustanavljanje zavodov je bilo več. Najpomembnejši je ta, da so študentski klubi obsojeni na hitro frekvenco menjavanja generacij, kar jim onemogočalo, da bi svoje delo profesionalizirali. To sicer tudi ni njihova naloga. V nasprotju s klubi in društvi so zavodi omogočali dolgoročneje načrtovanje in tudi vodenje trajnejših projektov. Hkrati pa so omogočili ljudem, ki niso bili več študentje, imeli pa so veliko znanja, nadaljevanje dela v skupini DNS, kar se je izkazalo za zelo dragoceno. Drugi zelo pomemben razlog je finančni. Kot sem že omenil, so se nekateri projekti, kot je bila na primer Revija Park in občasne izdaje brošur, že odvijali, formalna ustanovitev založbe pa nam je omogočala boljše možnosti pri črpanju dodatnih sredstev.

Bukla: Kaj so bile ključne prelomnice in vrhunci v delovanju založbe v zadnjih dveh desetletjih?

Ličen: Ko govoriva o vrhuncih, moram omeniti prvo Gogino nagrado kresnik, ki jo je dobil Miha Mazzini za roman *Otroštvo*, pa seveda nepovnljivi ep *Vrata nepovrata* Borisa A. Novaka, ki je prejel Prešernovo nagrado za življensko delo, ter roman *Jezero* Tadeja Goloba, ki je prva izrazita prodajna uspešnica Založbe Goga. Sicer pa so zame ključni deli Goge njeni zaposleni. Samo njim se lahko zahvalim, da smo prišli do točke, ko nam avtorji zaupajo v izdajo svoja najboljša dela.

Bukla: Kaj je za založbo pomenilo odprtje lastne knjigarne? Kaj pomeni zdaj?

Ličen: Knjigarna je bila zasnovana kot prostor, ki bo založbo kot idejo materializiral predvsem v odnosu do lokalne skupnosti in ustvarjalcev. Postala naj bi prostor srečevanj umetnikov in ljubiteljev knjig. Danes je knjigarna eden ključnih delov založbe. Brez nje si, iskreno, založbe ne predstavljam. Skupaj z rezidenco je izhodišče izvedbe naših evropskih projektov, je izhodišče izvedbe treh festivalov skupaj z Novomeškimi poletnimi večeri, ki jih za novomeško občino izvajamo že od leta 2012. Knjigarna Goga je danes eno osrednjih kulturnih prizorišč v Novem mestu, vsaj na področju knjige.

Bukla: Goga je ena od slovenskih založb, ki ima precej stabilno financiranje iz več virov. Kako se je razvijal vaš finančni model?

Ličen: V začetku je glavnina denarja prihajala od ustanovitelja, vendar smo si že na začetku zadali za cilj finančno neodvisnost. Danes so glavni finančni viri štirje: prihodki iz lastne prodaje, sredstva Javne agencije za knjigo, sredstva Mestne občine Novo mesto in seveda evropska sredstva. Potem je tu seveda še kup manjših partnerjev, ampak reciva, da je to jedro. Je pa percepcija stabilnosti lahko zelo varljiva. Večina razpisov je v preteklosti izgledala tako, da so se sredstva za obstoječe projekte nenehno krčila in smo si morali znova in znova izmišljati nove vsebine. Včasih sem imel občutek, da smo na visečem mostu, ki se za nami ves čas podira in da bomo preživeli zgolj, če bomo dovolj hitro tekli naprej. V zadnjem času se mi zdi, da se je vsaj to nekoliko umirilo.

Bukla: Ko sva se o Gogi pogovarjala pred dvema letoma, si mi rekel, da si prizadevate ustvariti založniški eko sistem? Kaj to pomeni v praksi?

Ličen: Ko govorim o ekosistemu, imam v mislih organizacijo založbe, ki združuje izdajanje knjig, revij, knjigarno, izvedbo festivala kratke proze Novo mesto Short, podelitev nagrade za najboljšo zbirko kratkih zgodb, izvedbo festivala Novomeški poletni večeri in festivala uličnega gledališča Rudi Potepuški, literarno rezidenco, ki se nahaja v nadstropju nad knjigarno, izvajanje promocije slovenskih avtorjev v tujini, izvajanje evropskih projektov, dejavnosti literarnega agenta, pa izvajanje projektov, namenjenih promociji bralne kulture, sodelovanju s šolami, bolnišnicami, vrtci, romsko skupnostjo in tako naprej.

Foto: Boštjan Pucej

Mitja Ličen

Vsa ta področja dela so vsa namenjena delu z avtorji. Kar se njih tiče, si vedno želimo, da bi ostali pri nas tudi s prihodnjimi projekti, saj je na tak način bistveno lažje načrtovati prihodnje dejavnosti, ki pa vse vodijo tudi do večje prepoznavnosti avtorja in na koncu boljše prodaje knjig.

Bukla: Kakšna je uredniška, programska in vsebinska vizija vaše založbe?

Ličen: Zelo na kratko, na področju izdajanja beletristike želimo biti najboljši. To je edini smiselni cilj, ki lahko upraviči obstoj založbe. Sicer pa bomo še naprej zvesti programu, ki ga je začrtala naša urednica Jelka Ciglencečki. Večji del naših založniških projektov bo namenjen slovenskim avtorjem in avtoricam. Pri festivalih polagamo največ upov v festival Novo mesto Short, ki smo mu že letos dodali nastavke pripovedovalskega festivala in ki jih bomo v prihodnje še okrepili, predvsem pa bomo delali na mednarodnih komponentah. Izkoristiti želimo tudi položaj Novega mesta, ki je ravno na sredi poti med Ljubljano in Zagrebom. To lahko izkoristimo in ustvarimo povsem svojo literarno sceno. Bo pa to poseben izziv, saj se tako Ljubljancane kot Zagrebčane težko premakne čez meje mestnega javnega prevoza. V Novem mestu si želimo odpreti še hišo literature, prav tako pa še kje v Sloveniji kako podružnico naše knjigarne. Razmišljamo tudi o ustanovitvi literarne agencije. Dolgoročno si želimo organizirati založbo tako, da bo manj dovzetna za nihanja pri financiranju iz javnih sredstev. To bo mogoče le s povečanjem deleža lastne prodaje.

Bukla: Kako gledate na sedanost in prihodnost slovenske knjižne panoge? Kje vidite probleme in kje priložnosti?

Ličen: Glavna težava naše panoge je raztrganost. V vseh pogledih. Mislim, da je še vedno premalo zavedanja, da je kupec knjige tisti, ki ga nagovarjamo. Iz tega sledijo vsi ostali »grihi«. Isti avtorji izdajajo knjige pri različnih založbah, včasih celo sočasno, založbe se z avtorji ukvarjajo premalo sistematično, dnevni časopisi objavljajo kritike, ki so napisane za zelo ozek krog ljudi, včasih gre celo za ocene knjig, ki jih ni več v knjigarnah, v knjigarnah ni vseh novosti in tako naprej. Še vedno se kdaj zgodi, da založnik niti ne prinese knjig na predstavitev. Ali pa se izvajajo promocije tujih avtorjev, ki knjige nimajo izdane v slovenskem jeziku. Včasih se mi zdi, da so vsi malo obupali

nad prodajo in se prepričujejo, da delajo to samo še zaradi golega osebnega zadovoljstva, to pa seveda potem opravičuje vse nedoslednosti. No, seveda pa imamo tudi drugi pol, ki verjame v prodajo in se ne zmeni za avtorja ...

Glavna ideja, s katero se ukvarjam že nekaj časa, je odprtje novih knjigarn. Knjigarn/kavarn, ki bi jih organiziral konzorcij večjega števila založnikov in knjigotržcev, ki bi ponujale enoten programski prostor, ki bi bile dejansko družabni prostori in ki bi v manjših krajih lahko prevzele tudi vlogo kulturnih producentov. Predstavljam si, da je kaj takega mogoče.

Bukla: Ali to, da ste umeščeni zunaj prestolnice, za vas prednost ali pomanjkljivost?

Ličen: Novo mesto ponuja izjemen prostor za ustvarjanje. To se vidi na področjih knjige, glasbe, filma, fotografije ... Imamo krasno publiko, ki ceni kakovostne vsebine, imamo občino, ki razume naše delo in nam je zaupala v izvedbo izdajo revije, izvedbo festivalov, nam daje v brezplačen najem prostore, ki jih potrebujemo za svoje delo. Goga lahko dobro dela zato, ker ima trdne temelje v lokalnem okolju. Seveda pa tega ne bi bilo, če ne bi v preteklosti zgradili medsebojnega zaupanja. Manjši hendikep so tedenske migracije študentov. Te odsotnosti mladih kraji, ki so bližje Ljubljani, ne poznajo.

Sicer pa je zame Slovenija eno mesto. Dobre pol ure vožnje z avtom res ni neka epska oddaljenost. Ljubljana je super za sestanke, seje, kakovost življenja pa je v Novem mestu pač boljša.

Bukla: Katere nove knjižne naslove vaše založbe najbolj težko pričakujete?

Ličen: Trenutno je kar nekaj teh naslovov. Prva je nadaljevanje odličnega kriminalnega romana *Jezero* avtorja Tadeja Goloba. Zadnja različica naslova še ni dokončno potrjena, a upam, da nam bo uspelo knjigo pripeljati na sejem v Cankarjev dom. Druga so Gogoljeve *Mrtve duše* v novem prevodu Draga Bajta, tretja pa veliko delo z naslovom *Vsem naj bom neznan*. Gre za izdajo v dveh knjigah, ki jo je uredil in s komentarji ter spremno študijo opremil Miklavž Komelj, zaobsegla pa bo vse doslej neobjavljene zapise Srečka Kosovela. Na tem mestu pa moram omeniti še, da bo na knjižnem sejmu spet mogoče kupiti knjigo *Vsi moji božiči* izjemne Maruše Kreše, ki jo je Goga ponatisnila pred kratkim.

Mojstrovina
Saše Pavček

Saša Pavček

RUMI IN KAPITAN

Njena prva pesnitev za otroke

Psička Rumi – junakinja današnjega časa – zmore rešiti življenja vojnih žrtev, očistiti zemljo in peti. Pesnica je z delom spisala odo miru, človečnosti in hrabrosti, ki kar prekipeva od življenja in ljubezni do sočloveka in živali.

Ilustrirala Ejti Štih

www.miszalozba.com
info@miszalozba.com
01 721 45 40

KEN FOLLETT

SVET BREZ KONCA

Druga knjiga trilogije Kingsbridge, prvi del
prevod: Uroš Kalčič
Mladinska knjiga, 2018, t. v., 607 str., 37,99 €

Ken Follett

Potem ko je pri nas v dveh knjigah izšel prvi del Follettove trilogije *Kingsbridge* z naslovom *Stebri zemlje*, ki vse od izida leta 1989 navdušuje bralce po vsem svetu, smo zdaj dobili prvi del njegovega nadaljevanja *Svet brez konca*, ki je izvirno izšel skoraj dve desetletji po svojem predhodniku (2007),

dogaja pa se približno stoletje in pol po svojem začetnem delu. Še zmeraj smo v izmišljenem Kingsbridgeu, prečudovita gotska katedrala trdno stoji, vendar pa se ta, skupaj s pripadajočim samostanom, leta 1327, ko se vse skupaj začne, spet znajde v središču spletk. Potomci družin, ki smo jih spoznali že v prvem delu, si prizadevajo za razvoj mesta, v katerem živijo, vendar pa se okrutna in pohlepna oblast temu upira in pred nami se začnejo odvijati napete osebne zgodbe, ki imajo prepričljivo kuliso v zgodovinskem dogajanju, saj so v roman vključeni tudi pomembni dogodki iz tistega časa, kot denimo začetek »stoletne vojne« med Anglijo in Francijo, in črna smrt, ki je sredi 14. stoletja pokosila ogromno evropskega prebivalstva. Obvezno branje za vse ljubitelje mnogoplastnih zgodovinskih romanov je doživelo tudi ekranizacijo v obliki osemdelne televizijske serije, ki je prišla na spored leta 2012. > SAMO RUGELJ

ELENA FERRANTE

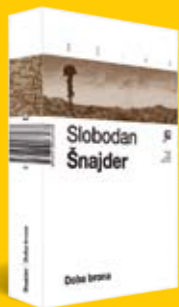
O TISTI, KI BEŽIJO IN TISTI, KI OSTAJAJO

Srednja leta; Neapeljski cikel, knj. 3
prevod: Anita Jadrič
Cankarjeva založba,
2018, t. v., 383 str., 29,99 €, JAK

Svetovno pozornost zbujujoči štiridelni *Neapeljski cikel* anonimne italijanske avtorice je prekoračil polovico poti in dobili smo prevod tretjega dela (prva dva sta: *Genialna prijateljica*, ki je v prevodu izšla leta 2016, in *Novi pririmek* iz leta 2017), ki nas, kot pove podnaslov, zapelje v srednja leta glavnih protagonistk. (Za vse rahlo pozabljive je zelo uporaben začetni seznam junakov, ki nas s kratkimi pojasnili dogodkov opomni na pripetljaje posameznih oseb v prejšnjih zgodbah.) Vešče izpisan družbeni portret sedemdesetih let prejšnjega stoletja bralca kar ponese v obdobje delavskih in študentskih nemirov, razredne neenakosti, rastočega feminizma, odkritja kontracepcijskih tablet in velikih miselnih, tehnoloških in generacijskih prelomov. Čeprav sta glavni junakinji Lila in Elena neke na poti življenja pozabili na pristno zaveznitvo (in tudi rivalstvo), se trudita ohraniti vsaj površinski stik. Predvsem si tega želi Elena, saj se sonči v slavi uspešne pisateljice, za odpiranje številnih pomembnih vrat pa poskrbijo tudi ugledni starši njenega moža, ki v akademsko izobraženih krogih veljajo za zelo napredne. Telesno, duševno in finančno povsem izčrpana Lila se ne more veseliti prijateljčinega uspeha. Kot proizvodna delavka v tovarni salam in mati samohranilka se kljubENZovi pomoči utaplja v težavah izkoriščenega delavskega razreda ... Razmere so videti brezizhodne in vse kaže, da se bosta njuni zgodbi odpeljali v tej smeri, potem pa se enačba obrne na glavo. Elena se poroči, kmalu zanosi, z dvema otrokoma zapored in v delo zakopanim uspešnim možem profesorjem se njena pisateljska kariera nemudoma konča, Lila pa nenačrtovano postane glasnica naraščajočega delavskega in antifašističnega gibanja in se, znova zENZovo podporo, začne ukvarjati s prvimi zametki računalnikov v Italiji ... Jasno je, katera od prijateljic je pobegnila in katera je ostala v neapeljski soseski, vendar v zadnjem delu zgodba dobi še en nenadejani pospešek ... > RENATE RUGELJ

Novosti založbe V.B.Z.

Slobodan Šnajder DOBA BRONA

Epska literarna konstrukcija, prejemnica vseh najvidnejših literarnih nagrad, ki jih podeljujejo na Hrvaškem in v nekdanji Jugoslaviji, v kateri se skozi eno življenje razpejo tri stoletja evropske zgodovine in odigra tisočletje njene mitologije.

Doba bron je brez najmanjšega dvoma najpomembnejši roman hrvaške književnosti v zadnjih nekaj letih. (Miljenko Jergović)

Marko Vidojković RES VAM HVALA

Kaj bi se zgodilo, če Jugoslavija ne bi nikoli razpadla? Politično in jezikovno nabrušen roman med zgodovino in nostalgijo, brutalnim realizmom in neobstoječo alternativno.

v|b|z

(01) 426 95 71

info@vbz.si • www.vbz.si

Marko Pogačar BOG NE BO POMAGAL

Zbirka kratkih zgodb enega najprepoznavnejših in kritično odmevnejših literarnih ustvarjalcev s širšega regionalnega področja.

Marko Pogačar je čudež – ni povsem jasno, kdo je, kdo si ga je izmislil in zakaj, jasno je le, da je tu, v središču, in težko je reči, kaj pričena. (Tomaž Salamun)

ANITA NAIR

VAJE V POZABLJANJU

prevod: Maja Kraigher
KUD Sodobnost International,
zbirka Horizont,
2018, m. v., 381 str., 19,90 €, JAK

»Razpoka, v vsem je razpoka, tako pride noter svetloba.« Ni res, da sta napaka ali pomanjkljivost nujno izraz nepopolnosti. Spomin imamo zato, da včasih tudi kaj ali koga pozabimo. So raziskovanja in razkritja iz preteklosti v pomoč pri sprejemanju sedanjosti? Kakor kdaj. Resnica lahko prinese veliko bolečine kot tudi olajšanje. Ko pa končno doživimo spokojen čas, se ta izkaže le kot zatišje pred naslednjo preizkušnjo, še težje in bolj bolečo. Roman je razdeljen na pet razdelkov, vsakega pa začne filozofsko-psihološko premišljevanje iz dela *Metafizika ciklonov* profesorja J. A. Krishnamurthyja. Pisateljica razkriva kruto podobo Indije, pred katero mnogi odvrtačajo pogled. *Vaje v pozabljanju* je vrhunski in odlično preveden roman Anite Nair, indijske pisateljice, pesnice, avtorice potopisnih in dramskih besedil, ki ustvarja v angleščini. Zanj je bila te dni nominirana za Tagorejevo nagrado. Doslej je prejela celo vrsto indijskih knjižnih nagrad, cenijo jo bralci v Evropi in ZDA, v slovenščini pa imamo že njen roman *Ženski kupe* (2007). > SONJA JUVAN

SANDRA CISNEROS

HIŠA V ULICI MANGO

prevod: Maja Kraigher

Modrijan, 2018, m. v., 120 str., 13 €, JAK

Drobni roman, izpisan v vinjetah, ki jih o svojem otroštvu, odraščanju v segrerirani patriarhalni družbi, z avtobiografskim pridihom pripoveduje mlada prvoosebna pripovedovalka, ki jo je ustvarila Sandra Cisneros (1954), ameriška pisateljica mehiškega rodu, je ob svojem izidu leta 1984 postal prava senzacija, saj je prejel več nagrad, bil natisnjen v več kot šest milijonih izvodov ter si utrl tudi pot v ameriške šole kot obvezno čtivo. Skozi subtilno izpisana opažanja najstnice, ki odrašča v čikaškem barriu, nas deklet mimo grede seznanja z utrinki iz svojega življenja, obenem pa s tem nazorno in slikovito, hkrati pa tudi družbenokritično izpiše podobo skupnosti, v kateri je odraščala. Vse to je avtorico postavilo za eno ključnih osebnosti čikaške književnosti, ki si je prizadevala za enakopravnost in svobodno odločanje o lastnem načinu življenja. Knjiga ki jo, ne glede na njeno ljubeznivo poetično pripoved in drug milje, nekateri vzporejajo tudi z *Lastno sobo* Virginie Woolf. > SAMO RUGELJ

Sandra Cisneros

GABRIEL GARCÍA MÁRQUEZ

STO LET SAMOTE

prevod: Alenka Bole Vrabec

Mladinska knjiga, zbirka Bralec, 2018, t. v., 527 str., 34,99 €

Osvেženi in prenovljeni prevod romana, ki je v slovenščini prvič izšel leta 1971, štiri leta po izvirnem izidu, je ključno delo in drugi roman kolumbijskega Nobelovca Gabriela Garcie Marqueza (1927–2014), ki je utrdilo pojem magičnega realizma v južnoameriški literaturi, njega pa lansiralo kot velikega avtorja. *Sto let samote* je, poleg njegovega romana *Ljubezen v času kolere* in avtobiografije *Živim, da pripovedujem*, najbolj znano pisateljevo delo, po strukturi pa gre za družinsko kroniko, ki jo je Marquez zasnoval na svojih prednikih. Roman pripoveduje večgeneracijsko zgodbo družine Buendía, od ustanovitelja Joséja Arcadia prek njegovih sinov in vnukov, kar vse se odvija na ozadju vzpona in padca mitičnega mesta Macondo. V tej dramatični in živopisni zgodbi se med tragikomičnimi potezami človeštva ves čas prepletajo življenje, ljubezen, poželenje in smrt, z bleščečim slogom in dostikrat humornim pristopom pa prigode družine Buendía (v novi izdaji je izrisano tudi družinsko deblo) postavljajo zrcalo prav vsakemu človeku, ob tem da zgodovina, miti, rast in propad Maconda seveda odražajo podobo celotne Latinske Amerike in njene usode. Moderna klasika, ki bo gotovo našla nove bralce tudi pri nas! > SAMO RUGELJ

Gabriel García Márquez

E. L. DOCTOROW

ŽIVLJENJA PESNIKOV

prevod: Lili Potpara

Cankarjeva založba, zbirka Moderni klasiki,

2018, t. v., 148 str., 24,99 €, JAK

Večkrat nagrajani ameriški pisatelj E. L. Doctorow (1931–2015) je (bil) pri nas že precej pozabljen pisatelj, saj so bili njegovi najbolj znani romani, kot so *Svetovna razstava*, *Ragtime* in *Billy Bathgate* (zadnja dva sta bila tudi filmsko adaptirana, Doctorow pa je sodeloval pri scenarijih) prevedeni že kar dolgo nazaj. *Življenja pesnikov* je njegova zbirka kratkih zgodb iz leta 1984, ko je avtor že delal prve življenjske obračune, saj gre za avtobiografsko podložene pripovedi, kjer se razkrivajo detajli okolja in družine, v kateri je bival in se kalil kot poznejši prozaist, pri čemer je najbolj pomenljiva ravno poslednja in najbolj obsežna novela (knjigi je dala tudi naslov), ki jasno pokaže, da je Doctorow v teh zgodbah tako ali drugače pisal o samem sebi. Temni ameriški realizem. > SAMO RUGELJ

Mojstrovine
Toneta Pavčka

Tone Pavček
JURI MURI

Njegov in naš večni junak

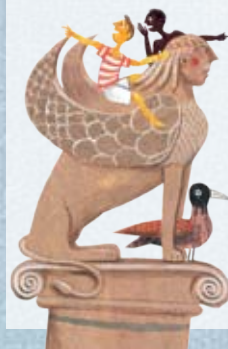

Štiri dogodivščine v štirih knjigah
in eni, darilni, embalaži!

Ne zakopavajmo svojih glav v pesek pred neznanim, neobičajnim, pred dolžnostjo in radostjo, nam torej še vedno in znova priporoča pesnik, ki je bil ponosen na vse otroke, ki so s prvimi zobki in z žarom recitali: Čuri Muri, kljukec Juri, tisti, ki je s hruške pal ...

Saša Pavček, iz spremne besede

Ilustriral Damijan Stepančič

www.miszalozba.com
info@miszalozba.com
01 721 45 40

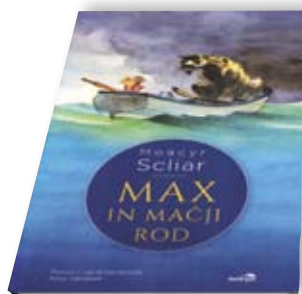
Miš

MOACYR SCLiar

MAX IN MAČJI ROD

prevod: Katja Zakrajšek

Modrjan, 2018, m. v., 92 str., 14 €, JAK

Moacyr Scliar

Izvirno *Pijevo življenje!* Moacyr Scliar (1937–2011) je bil brazilski pisatelj, ki je zunaj meja svoje domovine zaslovel z literarnim škandalom, in sicer po tistem, ko je Martelov roman *Pijevo življenje* dobil Bookerjevo nagrado (ter bil pozneje tudi filmsko adaptiran itn.), pri čemer seveda ne moremo spregledati izrazite podobnosti, ki jih ima Kanadčanovo delo z Brazilčevino novelo *Max in mačji rod*, ki je bila spisana že leta 1981, v angleščino pa prevedena nekaj let pred izidom *Pijevega življenja*. Novela se bere kot intrigantni dvojnik romana, saj v njej spremljamo Maxa, ki na begu iz nacistične Nemčije v Brazilijo doživi brodolom, se reši na pomožni čolnič, kjer pa mora deliti prostor s cirkuškim jaguarjem, ki se steguje po njegovem življenju. Da zver ne bi dokončno šavsnila po njem, ji Max začne loviti ribe, a to je šele uvod v njegovo pomorsko in poznejšo pustolovščino, ko ga življenje pripelje v nov svet. Intrigantno! > SAMO RUGELJ

vo nagrado (ter bil pozneje tudi filmsko adaptiran itn.), pri čemer seveda ne moremo spregledati izrazite podobnosti, ki jih ima Kanadčanovo delo z Brazilčevino novelo *Max in mačji rod*, ki je bila spisana že leta 1981, v angleščino pa prevedena nekaj let pred izidom *Pijevega življenja*. Novela se bere kot intrigantni dvojnik romana, saj v njej spremljamo Maxa, ki na begu iz nacistične Nemčije v Brazilijo doživi brodolom, se reši na pomožni čolnič, kjer pa mora deliti prostor s cirkuškim jaguarjem, ki se steguje po njegovem življenju. Da zver ne bi dokončno šavsnila po njem, ji Max začne loviti ribe, a to je šele uvod v njegovo pomorsko in poznejšo pustolovščino, ko ga življenje pripelje v nov svet. Intrigantno! > SAMO RUGELJ

DŽEVAD KARAHASAN

SEME SMRTI

prevod: Jana Unuk

Beletrina, 2018, t. v., 259 str., 24 €, JAK

Bosanskega pisatelja in profesorja Dževada Karahasana (1953), ki ustvarja in živi med Sarajevom in Gradcem, v slovenščini že poznamo po romanih *Vzhodni divan* in *Nočni shod*, zdaj pa so se pri Beletrini odločili, da postrežejo s prvim delom njegovega morda najbolj ambicioznega knjižnega projekta pod skupnim naslovom *Kaj pripoveduje pepel*, ki ga sestavljajo trije romani. *Seme smrti* je kot prvi izšel leta 2012, v njem (pa tudi drugih dveh) pa ima osrednjo vlogo perzijski astronom, matematik, pesnik in pisatelj Omar Hajam (1048–1131). Zgodba, ki po načinu pripovedovanja spominja na orientalske pripovedke s sodobnim pridihom, nam Hajama predstavi še kot mladega dvornega astronoma na seldžuškem dvoru v Isfahanu, kjer sestavlja svoj sloviti koledar in še išče svoj prostor pod soncem, potem pa hitro zavije v smer kriminalnega romana. Hajam mora namreč pod pokroviteljstvom velikega vezirja Nizamula Mulka skupaj s policijskim prefektom in pa poveljnikom tajne policije raziskati umor prijateljevega očeta, kar astronomu privede do tega, da pogleda pod površino družbe v ustroj oblasti in družbe, vse to pa Karahasan izrisuje na ozadju tedanjega časa, ki je v mnogočem, od porajanja fundamentalizma do terorizma, podoben sedanjosti. Romaneska zgodovinska freska z bližnjega vzhoda. > SAMO RUGELJ

GABRIEL GARCÍA MÁRQUEZ

DVAJAJST POTOHODNIKOV

prevod: Vesna Velkoverh Bukilica

Mladinska knjiga, zbirka Kondor, 2018, t. v., 202 str., 27,99 €

Pred nami je zbirka kratkih zgodb kolumbijskega Nobelovca, ki so bile napisane v sedemdesetih in osemdesetih letih prejšnjega stoletja, v knjižni obliki pa so izšle šele leta 1992. V njih znameniti pisatelj pripoveduje 12 zgodb o Latinoameričanih, ki (večinoma, ne pa nujno) bivajo na ozemlju Evrope, kjer se vsak od njih spopada s svojo izoliranostjo ali osamljenostjo. Med njimi so odstavljene predsednik

neimenovane republike v Karibskem morju, ki mu pomaga preprosti zakonski par; kolumbijski notar, ki tava po Rimu z umrlo hčerko v zaboju, Kolumbijka, ki jo najemajo za sanje; ženska, ki se zlomi na avtocesti in pristane v psihiatrični bolnici, mlada ženska, ki se z vrtnico zbode v prst in v naslednjih dneh izkrvavi do smrti, vsi ti junaki s svojimi zgodbami so popisani v razkošnem Marquezovem slogu, ki nas virtuožno pelje proti nepričakovanemu koncu. > SAMO RUGELJ

ZBRANA DELA

SLOVENSKIH PESNIKOV IN PISATELJEV

Osrednja knjižna zbirka slovenske leposlovne klasike, verodostojen besedilni korpus, izjemen znanstveni in izdajateljski podvig, znanstvenokritični pregled, kanonizirani avtorji, monografije zaključnih avtorskih opusov, nagrada za najbolj oblikovano leposlovno zbirko, in ideja, ki se uresničuje že dvainsedemdeseto leto.

Skratka, literarna tradicija, ki ne sme manjkati na vaši polici.

Založba ZRC pripravlja še posebej ugodno prodajno ponudbo, ki bo trajala

od 20. 11. do 31. 12. 2018.

Knjige bodo na voljo na knjižnem sejmu v Cankarjevem domu in v knjigarni Azil.

ZRC SAZU, Založba ZRC, Knjigarna Azil • Novi trg 2, Ljubljana • narocanje@zrc-sazu.si, 01/4706-465

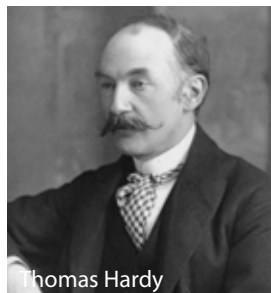

THOMAS HARDY

NEPOMEMBEN

prevod: Meta Osredkar

Miš, 2018, t. v., 498 str., 37,95 €

Thomas Hardy

Založba Miš sistematično dopolnjuje svojo prevodno knjižno polico s klasiki iz viktorijanskega obdobja (tudi z one strani oceana). Najprej so zakrožili prevajanje opusa Jane Austen, potem pa so v tej zbirki izšli še

Middlemarch (George Eliot), *Običaji dežele* (Edith Wharton), zatem pa leta 2017 še *Kaj je vedela Maisie* (Henry James). Za vse te prevode je poskrbela Meta Osredkar. Letos so se odločili za Thomasa Hardyja in njegov kontraverzni roman *Nepomemben* iz leta 1895, ki je v slovenščini že izšel pred desetletji pod naslovom *Temno srce* (kakor je bil tudi prevodni naslov filma po tem romanu). Nosilni lik romana je Jude Fawley, ki si želi znanja in študija, vendar se njegove sanje zrušijo, ko ga omreži stremuška Arabelle ter ga v njegovi mladostni razgretosti zapelje v nepremišljen zakon. Tako se mora, ob tem, da se ta zakon kmalu izkaže za napako, saj zakonca nimata ničesar skupnega, zaposliti kot kamnosek, kjer spozna Sue, s katero se veliko bolj ujema, vendar zaradi takratne svetosti in nerazveljivosti zakona ne moreta formalno konzumirati svojega razmerja. Roman je Hardyju zaradi avtobiografskih elementov prinesel nemalo težav tudi v zasebnem življenju ter na neki način zapečatil še njegovo pisateljsko kariero. (Zaradi njegove takratne škandaloznosti so ga v nekaterih knjigarnah zapakirali v vrečke, da se potem na ulici ni videlo, katero knjigo ima kupec.) *Nepomemben* pa je vseeno ostal klasika, ki jo tudi v sedanosti vedno znova jemljejo v roke. > SAMO RUGELJ

MARKO VIDOJKOVIČ

RES VAM HVALA

prevod: Dušan Čater

V. B. Z., zbirka Tridvaena, 2018, m. v., 184 str., 24,90 €

Marko Vidojkovič

Marko Vidojkovič (1975) si je na območju nekdanje Jugoslavije pridobil kar nekaj zvestih bralcev, in če smo v slovenščini že lahko brali njegove *Kremplje* (*Kandže*), so po preostalih knjigah bralke in bralci posegali kar v izvirniku. Zdaj je pripravljen prevod

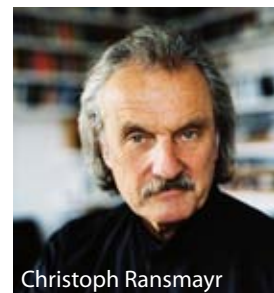
lanske regionalne uspešnice *Res vam hvala* (*E, baš vam hvala*), znanstvenofantastične akcijsko-satirične, alternativnozdgodovinske špekulacije o tem, kakšna bi bila Jugoslavija, če bi obstala vse do današnjih dni. Mirko Šipka, moški zgodnjih srednjih let, je raziskovalec v Upravi za raziskovanje nepojasnjenih fenomenov – v otroštvu sta ga navdihovala stripovska junaka Martin Mystère in Dylan Dog. Jugoslovanske železnice imajo super hitre vlake z magnetno levitacijo, v Čajevcu izdelujejo tablične računalnike in sploh gre za življenje v napredni, visokotehnološki družbi, kjer mora Šipka razvozlati primer pojavljanja nepoznanih oseb, ki puščajo prstne odtise že likvidiranih ali izgnanih četnikov in ustašev. Morda prihajajo iz vzporedne resničnosti? Kakšne le? > ŽIGA VALETIČ

CHRISTOPH RANSMAYR

COX ALI TOK ČASA

prevod: Štefan Vevar

Cankarjeva založba, zbirka Moderni klasiki, 2018, t. v., 174 str., 24,99 €, JAK

Christoph Ransmayr

Ransmayr (1954) je avstrijski pisatelj pa tudi popotnik in pustolovec, kar se zelo očitno odraža tudi v njegovih delih, kot so denimo *Poslednji sveti*, *Leteča gora* ter *Grozote teme in ledu*, ki jih imamo tudi v slovenskem prevodu. *Cox ali tok časa* je njegov najno-

vejši roman iz leta 2016, ohlapno zasnovan na resnični zgodbi, ko je v 18. stoletju kitajski cesar Qiánlóng na svoj dvor povabil slavnega angleškega izdelovalca ur in drugih avtomatov Alisterja Coxa (v enciklopedijah tudi Jamesa Coxa), da bi zanj v Prepovedanem mestu sestavljal ure in avtomate. Lirično in z izjemnim občutkom za posamezne stavke in njihov ritem Ransmayr pred nami na eni strani izriše Kitajsko v 18. stoletju, cesarja z absolutno močjo ter ambicijo, da v skrivnosti časa najde uteho za svojo nesmrtnost in na drugi strani urarja ter izumitelja Coxa, ki je znanilec zahodnega sveta. Cox skuša s svojim potovanjem in bivanjem ter ustvarjanjem v daljni Kitajski najti spokoj zaradi smrti svoje hčerke, ki je zaznamovala tudi njegov zakon. Čudovito pisanje, ki popelje v nov svet. > SAMO RUGELJ

... čudovito
pisanje, ki popelje
v nov svet ...

BOŽIDAR MAROT

akatrian

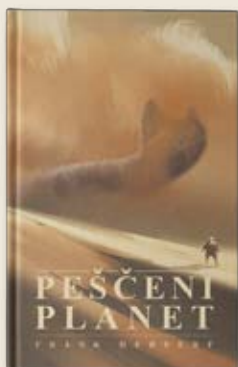
— ZBIRKA PESMI IN MISLI —

Več kot 25 let zapisovanja občutenj, razpoloženj, čustvovanj in misli – tako o večnih kot o aktualnih vprašanjih, o krajih občudovanj in potovanj, o ljubezni, smrti, sreči ter odnosu med žensko in moškim.

**Podarite
jo svojim
najdražjim.**

Človeško, zadovoljno,
življenjskega optimizma polno.
Akatrian.

NAKUP KNJIGE: www.akatrian.si | T: 031 397 550 | V knjigarnah

---

Z NAGRADAMI OVENČANI
KULTNI ZF ROMAN

SRHLJIVO NAPETA
SVETOVNA USPEŠNICA

ZGODBE
BREZKONČNIH NOČI

PRVIČ OBJAVLJENO
VSEZGODBJE GENIJA

ČUTNO IN SKRIVNOSTNO:
ROMAN GONCOURTOVE
NAGRAJENKE

PRVENEC NAJBOLJ BRANE
AFRIŠKE PISATELJICE

ŠEPET DREVESU ŽIVLJENJA:
USPEŠNICA WIDAD TAMIMI

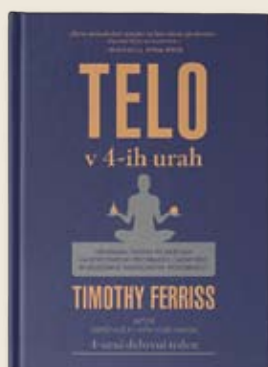

ORWELL, AKTUALEN
IN PREROŠKI

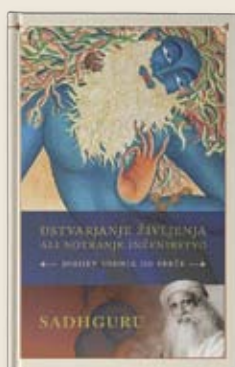

SHEKAJ SVOJE TELO:
ULTIMATIVNI PRIROČNIK

SADHGURU, NEVEDNI GURU:
VESOLJNA MODROST NAJBOLJ
BRANEGA JOGIJA NAŠEGA ČASA

REVOLUCIONARNO DELO VIZIONARJA.
VEČ KOT 14.000 PRODANIH IZVODOV

Ste v družbi najlepših knjig. Ste v družini najboljših bralcev.

V prenovljeni spletni knjigarni vam omogočamo enostavno nakupovanje sanjajočih knjig in eknjig po najboljših cenah.

ČUDOVITA SLIKANICA AVTORJA
ZVEZDICE ZASPANKE
S PRILOŽENIM GLASBENIM ALBUMOM
NANE MILČINSKI

BREZČASNA PRAVLJICA NA VOLJO
ŽE V OSMIH JEZIKIH!

Hiša sanjajočih knjig

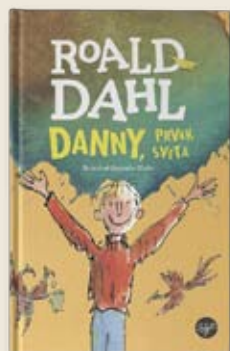
Praznično nakupovanje na

www.sanje.si

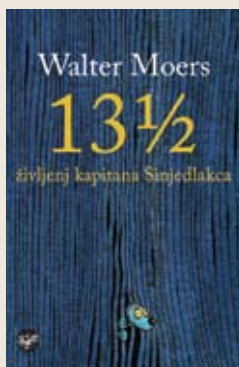
Koda **SANJSKABUKLA**

15 % popusta na celotni program

Sanje (knjige, glasba, film).

KRIVOLOVSKA
PUSTOLOVŠČINA BREZ
PRIMERE!

SVET ZAMONIJE SE PREBUDI!
MEDNARODNA USPEŠNICA

OČARLJIVA FANTAZIJA,
KI OSVAJA SVET!

ZBRANE PESMI NEŽE
MAURER GALJIVO
POJEJO SRCU.
NAJLEPŠA KNJIGA LETA!

Hiša sanjajočih knjig | House of Dreaming Books | Ljubljana

Trubarjeva 29, Ljubljana. E: knjigarna.trubarjeva@sanje.si

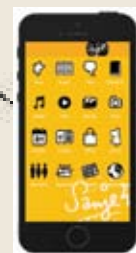
Odrpoto od ponedeljka do petka od 8. do 22. ure,
ob sobotah od 9. do 22. ure in ob nedeljah od 10. do 22. ure.

Spletna knjigarna Sanje | www.sanje.si

Knjige odpremimo najpozneje v 24 urah od naročila.

Poštnina pri nakupih nad 35 evrov je brezplačna.

Vprašanja in naročila dobrodošla tudi na 041 937 515.

Knjižni klub Sanje – nakupi brez obveznosti – najmanj 10 % popusta na redne cene knjig.

Deset let je minilo, odkar je konzorcij organizacij Društvo evropskih pisateljev (<http://www.europeanwriterscouncil.eu/>), Združenje evropskih založnikov (<https://fep-fee.eu/>) in Evropsko in mednarodno združenje knjigotržcev (<http://www.europeanbooksellers.eu/>) s podporo evropske komisije in finančnim sodelovanjem Kreativne Evrope ustanovil nagrado Evropske unije za književnost. Tako se umetniški glas stoosmihih nagrajenk in nagrajencev sliši daleč preko meja njihovih jezikov, kompilacije izvirnih in prevedenih besedil pa predstavljajo kulturno bogastvo evropske celine, saj se nagrada ne omejuje na 28 držav članic Evropske unije, temveč nagrajuje tudi pisatelje in pisateljice iz sosednjih držav, ki želijo vstopiti v EU.

Evropski preleti z vonjem jasmina O nagradi Evropske unije za književnost

Slovenski nagrajenci doslej so bili trije: leta 2010 Nataša Kramberger za njen roman v zgodbah *Nebesa v robidah*, ki so ga prevedli v deset tujih jezikov, leta 2013 Gabriela Babnik za roman *Sušna doba*, doslej preveden v dvanajst tujih jezikov in leta 2016 Jasmin B. Frelj za roman *Na/pol*, na voljo bralcem v enajstih tujih jezikih. Pisatelji in pisateljice so na spletnih straneh nagrade lepo predstavljeni tako z življenjepisi, intervjuji kot tudi s poročili s številnih predstavitev po svetu, predvsem na evropskih knjižnih sejmih. Najbolj pomembni pa so prevedeni odlomki, ki vabijo založbe in bralce, da bi prebrali celoto, delo prevedli in predstavili novemu bralskemu občinstvu.

Ustanovitelji nagrade želijo, da bi književnost potovala in združevala bralce povsod po Evropi in še dlje, po svetu ter presešla predsodke, ki jih ljudje imamo, kadar ne poznamo drugih in si rišemo hudiče na platno, na katerem bi morala odsevati toplina človeškosti in sočutja. Nedvomno lahko rečemo, da seže pisanje pisateljic in pisateljev veliko bolj do srca in duše kot vsi politični ukrepi in visokotelečni cilji za medkulturni dialog skupaj.

Posrečeno naključju sem bila 6. novembra 2018 na podelitvi nagrad v očarljivem dunajskem Belvederu in srkala žlahtni duh razumevanja med evropskimi narodi, ki v preteklosti niso znali živeti v miru. Književnost kot učiteljica, kadar zgodovinski spomin odpove. Lavrate so organizatorji povabili, naj napišejo kratko zgodbo, besedila v izvirnih jezikih in angleškem prevodu so objavili v obsežni antologiji ter podelili tri nagrade. Nagrado publike je prejela srbska pisateljica Jelena Lengold za zgodbo *Jasmin diši po smrti*, ki ponazarja strah pred drugim kot temelj vsega nerazumevanja med prišleki iz drugih kontinentov in Evropejci. Strokovna žirija je nagradila Ioana Pârvulescu za zgodbo *Glas*, v kateri beg in povratek radijske napovedovalke simbolizira osvoboditev Romunije izpod boljševiskega jarma. Nam najbližja in najljubša pa je nagrajena strokovna žirija ob evropskem letu kulturne dediščine makedonsko-slovenska pisateljica in prevajalka Lidija Dimkova za zgodbo *Kako zapuščam ulico Karla Liebknechta*, ki povezuje različne evropske prostore v duhu nemškega revolucionarja. Bližina in daljava drugega sredi utopične želje po sobivanju izražajo besede junakinje Done, ki se je iz Makedonije preselila v Ljubljano. »Ko sem se pred sedemnajstimi leti preselila v Ljubljano, sem z avtobusa ugledala žensko, ki je stresala obleke z balkona. Pomislila sem, le kakšno življenje živi ta ženska, kaj se ji je zgodilo, kaj jo muči in kaj rado- sti? Danes se mogoče kak drugi priseljenec enako sprašuje o meni.«

Lidija Dimkova

KURT VONNEGUT

ZBRANE ZGODBE

Prva knjiga

prevod: Branko Gradišnik

Sanje, zbirka Sanje,

2018, t. v., 600 str., 30 €, JAK

Kurt Vonnegut

Kurt Vonnegut (1922–2007) je bil pisateljska ikona 20. stoletja – za vse, ki so želeli kot nekdanji Diogen iskati človeka z lučjo pri belem dnevu. Svetilnik je še prižgan, njegov reflektor še osvetljuje ameriško moro, ki se je nekdanj predstavljal kot ameriški sen. A ozrejo se le še redki.

Danes ni nikomur do tega, da bi si spraševal vest. Vonneguta pa ni mogoče brati, ne da bi te kdaj zapeklo. No, danes so človeški grehi zagotavljeni kot temeljna pravica ali pa vsaj deležni spregleda kot posledica možganskega kemičnega neravnovesja. In navsezadnje lahko vsak bere sam svoj FB – zakaj bi potem bral Vonneguta?

Zato se mi ni zdelo nič čudnega, ko je njegova smrt leta 2007 zbudila razmeroma malo odmevov. Tudi pri nas, čeprav imamo prevedenih, če se ne motim, kar 11 od njegovih 14 romanov.

Lani pa se je po dolgem zatišju začelo nekaj premikati. Slišal sem, da so v Ameriki izšle njegove zaokrožene zgodbe (*The Complete Stories*), nekaj mesecev zatem pa me je Rok Zavrtnik, šef založbe Sanje, povabil, naj jih prevedem. Seveda sem vabilo sprejel – prevedel sem bil že štiri njegove romane, tako da imam mojstra za »svojega«, kot ga ima tudi Rok, ki je izdal tudi že štiri od romanov.

Vonnegut je slovel kot romanopisec in družbeni komentator, malokdo pa je vedel, da se je v časih pred slavo, ki je prišla po objavi *Klavnic pet* (1969), preživljal kot pisec zgodb. Napisal jih je skoraj 100, objavljajal pa predvsem v 1950. letih, ko je tovrstna literatura kot spremljava in poživitev vsakokratne glavne (in poljudne) teme redno izhajala na položenem papirju takrat popularnih ženskih in družinskih lakastih tednikov ali mesečnikov.

A prišla so 1960. leta in prinesla vzpon televizije in zamiranje tovrstne periodike, saj so se oglasi začeli seliti na ekrane. Vonnegut je pisanje zgodb po sili razmer opustil. Nekatero je sicer izdal v knjigi, a polovica jih je ostala neobjavljena. Zdaj sta njegova vseživljenjska prijatelja Jerome Klinkowitz in Dan Wakefield zbrala in uredila gigantsko posthumno zbirko, ki jo bodo Sanje, meneč, da knjigi zadoščaja njena tehnost in ne teža, izdale po polovicah. Sedaj je izšla prva polovica, obsega pa 600 strani. Drugi del sledi leta 2019.

Vonnegut ni le kontrakulturist, temveč tudi kontrastilist: že na začetku kariere, kot zgodbopisec, je obudil izročilo Marka Twaina in vrnil literaturo jeziku, kakršen se dejansko govori. Prevajalec v slovenščino (torej jast) se ob tem znajde v težavah, kajti mi žal nimamo izročila velikega Marka Twaina, kvečjemu Krpana in Krjavlja.

Kakorkoli, zgodbe so sijajne. Jezik je živ, romantika – v prvi knjigi sta ji namenjena kar dva razdelka – je prikupno politično nekorektna (za današnje pojme), ideje pa so naravnost preroške. Preberite si čimprej »Glede evfija«, pa boste razumeli, kaj se nam dogaja danes.

Avtorju ne bi smela uiti Prešernova nagrada, če mu je že dvojna Nobelova (za mir in za književnost). Bil je slovenski avtor – vsi, tudi Slovenci, smo namreč zgolj, kakor je sam opredeljeval človekovo usodo, »prdci v viharju«. > BRANKO GRADIŠNIK

... Danes ni nikomur do tega, da bi si spraševal vest. Vonneguta pa ni mogoče brati, ne da bi te kdaj zapeklo. ...

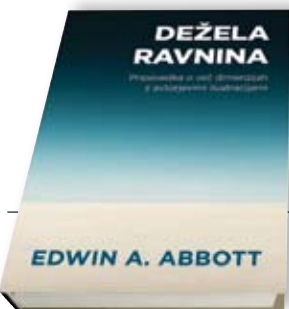
JAUME CABRÉ

SODNIK

prevod: Simona Škrabec

Beletrina, zbirka Beletrina, 2018, t. v., 517 str., 29 €, JAK

Sodnik je detektivsko napet zgodovinski roman katalonskega pisatelja Jaumeja Cabréja. Dogajanje romana je postavljeno v Barcelono, v zadnje mesece leta 1799. To je bil čas, ko je Evropo že pretresla francoska revolucija in ko si je Katalonijo v španski nasledstveni vojni že podjarmil Filip V. Glavni junak romana je sodnik don Rafel Masso, ki »je v družbi veljal za osovraženega človeka, hkrati pa je ljudem vzbujal strahospoštovanje: ker je bil vpliven, ker je bil neizprosni, ker je bil podkupljiv. To so bile tri nepogrešljive značajske lastnosti vseh povzpeticov, ki so v Barceloni stali pri koritu v tistih davnih letih.« Poleg sodnika je tu še kup drugih likov, ki se zdijo, kot da bi bili resnični prebivalci tedanje Barcelone in pri opisu teh likov, njihovi živosti in prepričljivosti ter spretnosti pri ustvarjanju napetosti v zgodbi, tudi manipuliranju z bralcem in tekoči pripovedi, Cabré pokaže svoje mojstrstvo. Zgodba romana je kompleksna: na eni strani se nam razkriva življenje sodnika in njegove ljubice Elvire, na drugi pa je umor francoske operne pevke Desflorove, kjer sodnik Masso zelo hitro najde osumljenca. Osumljenec je mlad pesnik, reven, neizkušen, sanjač, ki se ne znajde ravno dobro v vsakdanjem življenju. Cabré mojstrsko pritegne bralca v zgodbo, da trepeta, ali bo obtoženemu pesniku Andreu uspelo dokazati svojo nedolžnost ali ne, in se tako izogniti vislicam. Roman pa odpira še mnogo globlja vprašanja, in sicer, kako neki narod dojema svojo preteklost. Je bila res tako idealna in ali je ni vodila ista človeška, lahko pokvarljiva in podkupljiva narava kot danes? Kakšne možnosti ima posameznik, ko se znajde v kolesju nekega sistema? Kakšna je družba, ki ji je pomembna le zunanja forma, vzdrževanje videza, znotraj pa je vse gnilo? Kako pošteni smo sami do sebe, kako živimo? > SABINA BURKELJCA

EDWIN A. ABBOTT

DEŽELA RAVNINA

Pripovedka o več dimenzijah z avtorjevimi ilustracijami

prevod: Sandi Kodrič

UMco, zbirka Angažirano, 2018, m. v., 159 str., 16,90 €

Edwin A. Abbott (1838–1926) je bil viden angleški esejist, teolog in učitelj devetnajstega stoletja. Na kolidžu St. John's v Cambridgu je študiral klasične jezike, matematiko in teologijo, posvečen pa je bil kot anglikanski duhovnik. Sprva je pisal

predvsem učbenike ter filološke in literarnozgodovinske razprave, potem pa se je posvetil bibličnemu študiju ter objavljanju teoloških razprav z nenavadno liberalnimi stališči, prizadeval si je denimo za volilno pravico žensk in njihovo pravico do izobrazbe, nad katerimi njegovo konservativno bralstvo večinoma ni bilo navdušeno. Od njegovih približno petdesetih objavljenih del je zob časa daleč najboljše prestala prav satirična družbenokritična novela *Dežela Ravnina* iz leta 1884. Ob izidu ta knjiga ni bila v celoti razumljena. Kritizirali so jo kot preveč prozoren didaktični pripomoček. Njegovi prvi bralci so hipoteze o četrti dimenziji zavračali in jih imeli za enako fantastične ali smešne, kot so bile dogodivščine Norega klobučarja iz *Alice v čudežni deželi* Abbottovega predhodnika Lewisa Carrolla. V dvajsetem stoletju pa je knjiga, ko so v javno zavest kapljala nova znanstvena dognanja, doživljala renesanso. Cenili in komentirali so jo matematiki in fiziki, izhajale so iz nje izpeljane knjige in posneti filmi; na knjigo se sklicujejo v raznih izdelkih popularne kulture. V ZDA je samo od leta 2007 izšlo več kot dvajset izdaj *Dežele Ravnine*, kar jo postavlja med redke publikacije iz devetnajstega stoletja s tako dejavnim literarnim življenjem.

Zgodbo o svoji deželi Ravnini pripoveduje njen prebivalec, geometrijski lik Kvadrat. Kar se začne kot didaktična lekcija iz geometrije, razumljiva tudi tistim z osnovnim znanjem matematike, kmalu preraste v pustolovščino v surovem dvodimenzionalnem svetu razrednih razlik, tiranije in usmrteve, v katerem liki mislijo, govorijo in čutijo kot ljudje. Ravnina je, kajpak, prispodoba viktorijanske Anglije, ki hierarhijo družbenih razredov postavlja nad vse, skupaj s poniževanjem žensk. Kvadrat je odvetnik, umeščen v srednji družbeni razred, s čimer mu je pišec podelil možnost, da na Ravnino pogleda z raznih zornih kotov. Vladajoče plemstvo Krogov ima pod nadzorom vse dejavnosti v ravninski družbi in zatira nižje družbene razrede, predvsem s preprečevanjem izobraževanja. Kvadrat se sreča tudi s Kroglo, bitjem iz tretje dimenzije, ta izkušnja pa dramatično spremeni njegovo življenje in pogled na svet. Isaac Asimov, sloviti avtor znanstvenofantastične proze, je bralcem *Dežele Ravnine* položil na srce: »Ne poznam boljšega uvoda, ki bi nazorneje pojasnil dojemanje večdimenzionalnih prostorov.« > SAMO RUGELJ

V KAVARNI EKSISTENCIALISTOV

ZGODBA
O ZGODOVINSKEM
EKSISTENCIALIZMU
KOT STRASTNEM
PREPLETU LJUDI,
NJIHOVIH IDEJ IN DEL
TER VIHARNEGA ČASA,
V KATEREGA SO
ODTISNILI
SVOJ ZGODOVINSKI
PEČAT.

392 strani, 29 €

080 23 64

www.modrijan.si

prodaja@modrijan.si

Modrijan

SLOBODAN ŠNAJDER

DOBA BRONA

prevod: Sonja Polanc

V. B. Z.,

zbirka Izbrana dela hrvaške književnosti,
2018, t. v., 468 str., 31,90 €

Doba bronaste kače je epska literarna konstrukcija, v kateri se ujema nanašalni okvir stvarnosti in fikcije, zgodovine in mitologije ter metafizike in politike. Vstopno in izstopno mesto v tovrstno romanescno zlitino je Šnajderjeva družinska genealogija, katere (fiktivna) nosilca sta Georg/Đuka Kempf, slavonski folksdojčer, in Vera, slavonska partizanka. Na plečih njunih življenjskih usod se potem pne kartografija evropske zgodovine zadnjih treh stoletij, mitološko pa celo tisočletij. Roman namreč skozi biblično optiko bronaste kače, ki Šnajderju služi kot mitološka podlaga delovanja raznovrstnih ideoloških sistemov, obsega tri zgodovinska obdobja – terezijansko preseljevanje Nemcev v Transilvanijo, vzpon nacizma in drugo svetovno vojno ter povojni jugoslovanski socializem. *Doba bronaste kače* je delo stilizirane naracije s pomembnimi filozofskimi in teološkimi digresijami ter ganljivim odzvanjanjem odtujenosti in intimnosti, ki pa ga Šnajder dodatni obteži s figuro Nerojenega. To je hkrati formalni in subjektivni element, skozi katerega se najjasneje pretaka podtalni tok romana, zajemajoč dialektiko nujnosti in naključja, predvsem pa razpust te dialektike v grozi in posmehu naključja. Za roman je Šnajder, katerega glavnino literarnega ustvarjanja sicer zajema dramatika, prejel praktično vse najpomembnejše literarne nagrade na Hrvaškem in področju nekdanje Jugoslavije. > ROBERT BOBNIČ

... epska literarna konstrukcija ...

... subjektivni element, skozi katerega se najjasneje pretaka podtalni tok romana, zajemajoč dialektiko nujnosti in naključja, predvsem pa razpust te dialektike v grozi in posmehu naključja. Za roman je Šnajder, katerega glavnino literarnega ustvarjanja sicer zajema dramatika, prejel praktično vse najpomembnejše literarne nagrade na Hrvaškem in področju nekdanje Jugoslavije. > ROBERT BOBNIČ

DAVID GROSSMAN

PRIDE KONJ V BAR

prevod: Klemen Jelinčič Boeta

Beletrina, 2018, t. v., 221 str., 24 €, JAK

David Grossman

Grossman (1954) je poleg Amosa Oza trenutno najbrž najbolj (pri)znan izraelski pisatelj, ki smo ga pri nas že brali v prevodih knjig *Glej geslo: ljubezen* in *Levji med*. Proslavil pa se je ravno s tem zdaj prevedenim romanom *Pride konj v bar* iz leta 2014, za katerega je tri leta pozneje prejel tudi mednarodno Bookerjevo nagrado. Pripovedovalec spretno zasnovane zgodbe je upokojeni sodnik, ki ga lokalni stand-up komik Dovale Grinštajn nenadoma povabi na svojo predstavo. Seveda pa povabilo ni povsem nepričakovano in še zdaleč ne naključno, saj komika in sodnika družijo mladostno poznanstvo in prijateljstvo, ki pa je potem sprhnelo zaradi krivde in sramu. Predstava je torej trenutek, ko sence preteklosti ujamejo sedanost, maske neizrečenosti pa padejo, vse to pa se dogaja med Grinštajnovim norčavim in gostobesednim nastopom, skozi katerega komik sodniku in bralcu obenem odkriva svojo tragično zgodbo. Intenzivno spisani metaforični roman o življenju kot predstavi na odru. > SAMO RUGELJ

ANNA BOLAVÁ

V TEMO

prevod: Tatjana Jamnik

KUD Police Dubove, zbirka Eho,
2018, m. v., 245 str., 24,90 €, JAK

Anna Bolavá

Za psihološki triler *V temo* je češka pisateljica Anna Bolavá (1981, to je njen psevdonim, v resnici ji je ime Bohumila Adamová) leta 2016 dobila prestižno nagrado Magnesia Litera, zanjo pa je bila nominirana tudi z leto pozneje napisanim romanom *K dnu*,

ki je neke vrste njegovo ohlapno nadaljevanje. Zgodba romana *V temo* se ovija okoli rane, ki se iz neznanih razlogov pojavi na roki zeliščarice Anne Bartákové, tik preden zaradi prestrukturiranja prevajalske agencije tam izgubi službo. Vse večja rana sproža vse večja vprašanja o svojem nastanku, saj ni jasno, s čim je povezana, avtorica pa bralca zvabi v sodelovanje, da se skuša tudi on znajti v prepletu mnenj v majhni skupnosti, kjer vsak sodi, ne da bi imel za to trdne dokaze. Dodatna razsežnost pripovedi je tudi dejstvo, da je glavna junakinja pod vplivom tablet, zato ni povsem jasno, kaj je dejansko res in kaj je zgolj plod njene domišljije. Roman o (simbolični) rani, v katerem se plasti človekovega bivanja v neoliberalistični družbi luščijo neposredno pred bralčevimi očmi. > SAMO RUGELJ

Distribucija v Sloveniji – Primus d.o.o.
info@primus.si

**PESNIŠKE ZBIRKE
PRI MLADIKI**

Vinko Bandelj – Nebo je prazno
Vinko Bandelj
NEBO JE PRAZNO

Marija Kostnapfel – Pesmi / Peosie
MARIJA KOSTNAPFEL
PESMI / POESIE

Ivan Tavčar – Vrnil bom svoj obraz
Ivan Tavčar
VRNIL BOM SVOJ OBRAZ

MLADIKA
www.mladika.com
Ul. Donizetti 3 - Trst, Italija
tel. +39 0403480818
uprava@mladika.com

Stojnica P1-13 na 34. Knjižnem sejmu
SLOVENSKA KNJIGA V ITALIJI

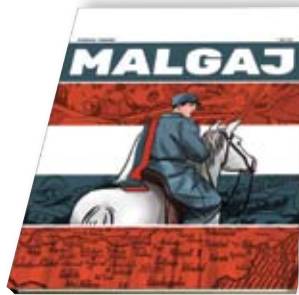
knjigarna
www.bukla.si

GAŠPER KRAJNC, MARIJAN PUŠAVEC

FRANJO MALGAJ

Mladenič, ki ga je izbrala zgodovina

Muzej novejšje zgodovine Celje, 2018, m. v., 82 str., 8 €

Dobili smo težko pričakovani dolgotrajni prvenec nadarjenega koroškega risarja Gašperja Krajnc, ki je nekoč celo študiral teologijo, nato pa ga je vase posrkal svet 2D-animacije in stripov. Razvil je realističen slog, kakršnega pri nas nismo videli veliko, in kadar ustvarja v barvah, lahko v njegovih podobah in kadriranju najdemo vzporednice zlasti s sodobnim ameriškimi stripovski seriali (denimo z aktualnimi *Southern Bastards*). Akcijski strip o koroškem junaku Franju Malgaju, ki se je na prelomu časa, ob koncu prve svetovne vojne in razpadu avstro-ogrškega cesarstva z orožjem in lastnim življenjem postavil za Slovenstvo, žal ni dobil barv, zato pa ima resnično zgodbo in dovršen scenarij izpod prstov prekaljenega stripo-scenarista Marijana Pušavca. Preko Malgaja, izurjenega vojaka in tenkočutnega mladeniča, oriše ključne politične napetosti tiste dobe, tako navzven kot navznoter, saj je bil štajersko-koroški konec pri obrambi svojih krajev v veliki meri prepuščen samemu sebi. Strip o tem, kako nobena pridobitev ni samoumevna. > ŽIGA VALETIČ

MATEJ KOCJAN – KOCO,
DARKO NIKOLOVSKI

DRUG DRUGEMU DRUG

Forum, zbirka O, 2018, m. v., 64 str., 7 €, JAK

Čprav ima Matej Kocjan za sabo dolg seznam stripovskih objav, od delno avtobiografskih (*Pagatova izpoved*) do otroško-pesniških (*Maček Omar*) in krajših, torej revijalnih, se je v širšo zavest najbolj zasadila njegova poučna zgodovinska čitanka *Skrivnostni svet elementov* o razvoju sodobne kemije v stripu. V najnovejšem izdelku je moči združil z angažiranim reperjem Nikolovskim. Koco je narisal črno-bele podobe, ki so jih prebudile zgodbe migrantov, med katerimi nekateri bežijo zaradi golega preživetja, drugi pa so na poti v domnevno boljši svet. Kruta, a hkrati upajoča zgodba z osrednjima junakoma Sabrijem in Zahiro se dogaja na čolnu, na ladji, med begunsko karavano, v taborišču in tudi v novem »civiliziranem« svetlu, sprašuje pa se tudi, koliko človekovo usodo določa kraj rojstva. Na podlagi videnega je Nikolovski napisal pesem v značilnem reperskem slogu, ki dogajanje podkrepi s surovim, dramaturško spretnim tekstom in postavlja zahtevna vprašanja. > ŽIGA VALETIČ

KHALED HOSSEINI

MORSKA MOLITEV

ilustracije: Dan Williams

prevod: Radojka Manfreda Modic

Mladinska knjiga, zbirka Darilne knjige, 2018, t. v., 48 str., 17,99 €

Hosseini (1965), rojen v Afganistanu, od leta 1980 pa živi v Ameriki, je tisti avtor, ki je s tremi romani (*Tek za zmajem*, *Tisoč veličastnih sonc* ter *In v gorah odzvanja*) osvojil svetovno občinstvo. Že nekaj let je minilo od njegovega zadnjega romana, zdaj pa se je Hosseini vrnil s pretresljivo poemo, naslovljeno *Morska molitev*, ki jo je navdihnila zgodba Alana Kurdija, triletnega sirskega begunca, ki mu ni uspelo pripotovati na varno v Evropo in se je septembra utopil 2015 v Sredozemskem morju, fotografije otroškega trupla na morski obali pa so

UTE HELMBOLD

JEZDEC

Risoroman po noveli

Theodorja Storma

prevod: Mojca Kranjc

VigeVageKnjige, zbirka Risoromani, 2018, m. v., 236 str., 22 €, JAK

Umetniška stripo-slikanica nemške ilustratorke Ute Hembold sveže upodablja klasično zgodbo nemškega realističnega pisatelja Theodorja Storma, saj ga je avtorica, v nasprotju z večino populacije, ki mora *Jezdeca* spoznati v šolskem kurikulumu, brala šele pozneje v življenju – brez vnaprej prežvečenih sodb. Mirno življenje ob Severnem morju je bilo stoletja pogojeno z uspešnim bojem proti morskim valovom in tradicionalno je moral za zaščitne nasipe skrbeti več, pameten, močan in bogat človek, ki je v skupnosti užival nemalo ugleda. Po smrti starega skrbnika pride čas za novega, kar po igri usode ter sili razmer postane neobičajno mlad Hauke Haien, ki je že od malih nog sanjaril o tem poslanstvu in o novih nasipih, ki bi jih morali postavljati drugače in bolje. Tesnobno izrisana naturalistično-mistična mojstrovina prevprašuje predvsem mesto človeka v odnosu do narave ter elemente, ki izhajajo iz tega: samozavest, ponižnost, praznoverje, skupnost ... > ŽIGA VALETIČ

... naturalistično-mistična

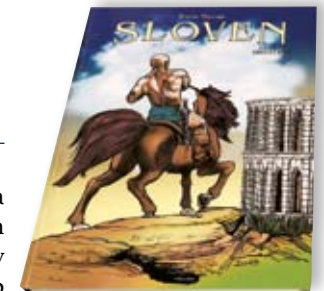
mojstrovina ...

BORIS NOVAK

SLOVEN

Epizoda 1: Hrvatina

samozaložba, 2018, m. v., 48 str., 12 €

Sloven je stripovski prvenec Borisa Novaka, ki v prvi epizodi z naslovom *Hrvatina* prinaša zgodbo iz začetkov karantanske države. Domoljuben strip se po historičnih motivih in poudarjanju mišičastih teles napaja tako pri filmskem *Gladiatorju* kot tudi pri špartanskem stripu *300*, ki ga ustvaril Frank Miller. Zgodba, ki jo delno spremljamo v slovenskem, delno pa v hrvaškem jeziku, se večinoma odvija na neslovenskem ozemlju, Sloven pa je predstavljen kot prijazen, zvest, ustrežljiv in dobrsrčen mož, ki po smrti Hrvatinih staršev skrbi za mlado dekle. Glas o njegovi moči kmalu seže do organizatorjev gladiatorskih iger, ki ga ujamejo in hipnotizirajo ... Med razmišljanjem o nadaljevanju Novak ustvarja že tudi novo zgodbo o usodi romantične ljubezni v sodobnem svetu medčloveške odtujenosti. > ŽIGA VALETIČ

takrat obkrožile svet. Hosseini svojo poetično pripoved, ki je podložena z izjemnimi ilustracijami Dana Williamsa, postavi na neimenovano obalo, kjer begunci čakajo, da vstopijo v čoln, ki naj bi jih popeljal v boljši svet, oče pa svojemu sinu razlaga o tem, kako je bil rodni Homs včasih čudovito in svetlo mesto, ki ga je vojna spremenila v temno ruševino. Zato jim ni preostalo drugega, kot da pobegnejo, seveda pa jih na poti čaka mnogo neprijetnosti in nevarnosti, zato lahko le molijo, da bodo srečno prišli do konca. *Morska molitev* je knjiga, s katero želi Hosseini begunsko problematiko približati kar se da subtilno ter se z njo dotakniti neposredno posameznikovega srca. > SAMO RUGELJ

IVAN CANKAR

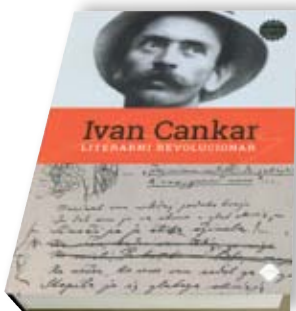
Literarni revolucionar

urejanje: Aljoša Harlamov

Cankarjeva založba,

2018, t. v., 296 str., 39,99 €, JAK

V Cankarjevem letu je ta slovenski klasik poleg ponatisov svojih del dobil tudi nekaj novodobne obdelave in (vnovične) evalvacije svojega opusa, temu pa pomemben prispevek dodaja *Album* Ivana Cankarja, ki je tik pred stoletnico Cankarjeve smrti izšel pri Cankarjevi založbi. V urednikovanju Aljoše Harlamova, ki je prispeval uvodno besedilo, v katerem zgoščeno postreže z Cankarjevo biografijo, smo dobili izviren pregled in pogled na Cankarjev opus, ki so ga po literarnih zvrsteh obdelali literarni zgodovinarji, strokovnjaki za posamezno področje. Izredna profesorica Irena Novak Popov je tako pregledala in analizirala Cankarjevo poezijo ter esejistiko in publicistiko, izredna profesorica Jožica Čeh Steger se je poglobila v Cankarjevo kratko prozo, profesorica Alojzija Zupan Sosič pa je v Cankarjev opus umestila njegove romane. Na koncu tega izvorno urejenega albuma (citati Cankarjevih del so za večjo preglednost natisnjeni v drugi barvi) je še kronološki pregled Cankarjevega življenja in dela, kar vse to knjigo naredi uporabno tako za dijake in študente, kot za tiste, ki želijo vstopiti v Cankarjev literarni svet. > SAMO RUGELJ

JAMES BOGLE, JOANNA BOGLE

SRCE ZA EVROPO

Karel in Cita - vladarja in svetnika za današnji čas

prevod: Irena Modrijan

Družina, 2018, t. v., 285 str., 34,90 €

James in Joanne Bogle, britanska zakonca in publicista, sta leta 2000 izdala vseobsegajočo biografijo zadnjega habsburškega vladarja avstro-ogrškega cesarstva, cesarja Karla in njegove ljubljene žene Cite. Številni Evropejci se ju spominjajo kot zgled zakonske ljubezni, medtem ko njuna vladavina, ki se je končala s koncem prve svetovne vojne, tone v pozabo. Karla so namreč po smrti mnogi videli kot obroben lik zgodovine, vladarja, ki preprosto ni imel sreče. V zadnjih letih je sicer opaziti premik; avtorja sta se pridružila vse večjemu krogu zgodovinarjev, ki skušajo o cesarskem paru ustvariti objektivno sliko. Ob stoletnici konca prve svetovne vojne je za slovenski prevod poskrbela založba Družina in nam omogočila, da si preberemo obširno zgodbo Karla in Cite, vse od rojstva in otroštva do poroke in skupnega življenja skozi razpad cesarstva in v izgnanstvo. Knjiga se konča z molitvijo; k cesarju Karlu lahko priprosite molitev od leta 2004, ko ga je papež Janez Pavel II. razglasil za blaženega, pred leti pa se je začel tudi škofijski postopek za kanonizacijo cesarice Cite. > VANJA JAZBEC

RUDOLF MAISTER

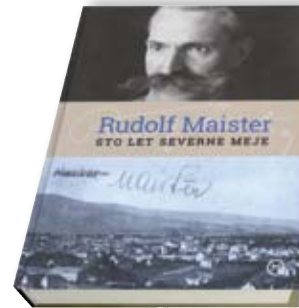
Sto let severne meje; Življenje in delo Rudolfa Maistra Vojanova 1874–1934

urejanje: Nela Malečkar et al.

Mladinska knjiga, zbirka Album,

2018, t. v., 316 str., 39,99 €, JAK

Bilo je ravno sto let nazaj in prva svetovna vojna je bila v zadnjih vzdihljajih, ko je kazalo, da bo nemška Avstrija v Mariboru postavila novega nemškega poveljnika, ki naj bi povezal vojaštvo in ga obvezal s prisego. Tedaj pa je na prizorišče stopil tedanji major Maister in na ključnem sestanku zvonko in odločno izjavil: »Maribor razglašam za jugoslovansko posest in prevzemam v ime nu svoje vlade poveljstvo nad mestom in vso Spodnjo Štajersko.« Vse ostalo je zgodovina, ki jo lahko natančno pregledate v tem izjemno oblikovanem in opremljenem albumu o Rudolfu Maistru (1874–1934), generalu, pesniku in bibliofilu, ki je v odločilnem trenutku stopil naprej in s filmsko naglico zrežiral prevrat, s katerim je postal legendarni osvoboditelj in branitelj naše severne meje. Knjiga Maistra osvetljuje iz mnogih perspektiv, tako biografskih, zgodovinskih, kot pesniških (kot del vsebine sta ponatisnjeni tudi njegovi pesniški zbirki), ovrednotena pa je tudi njegova dediščina in poznejši vpliv vse do današnjih dni. Poglobljen in večplasten portret človeka, ki je pomembno zaznamoval slovensko preteklost. > SAMO RUGELJ

ZNANSTVENA ZALOŽBA FILOZOFSE FAKULTETE UNIVERZE V LJUBLJANI NA KNJIŽNEM SEJMU

Tomaž Toporišič
MEDMEDIJSKO IN MEDKULTURNO
NOMADSTVO

O vezljivosti medijev
in kultur v sodobnih
uprizoritvenih praksah
cena: 19,90 EUR

Barbara Orel (ur.)
UPRIZORITVENE
UMETNOSTI,
MIGRACIJE, POLITIKA
Slovensko gledališče
kot sooblikovalec
medkulturnih izmenjav
cena: 29,00 EUR

SLOVENSKO GLEDALIŠČE
KOT PROSTOR
MEDKULTURNIH IZMENJAV
IN MEDMEDIJSKEGA
NOMADSTVA
Debatna kavarna,
23. 11. 2018, ob 14. uri

Éva Schwetter,
Miha Sušnik, Blaž Božič
UČBENIK MADŽARŠČINE
ZA SLOVENCE 1
(Učbeniki FF)
cena: 14,90 EUR

MADŽARŠČINA NI TEŽKA
Debatna kavarna,
21. 11. 2018, ob 12. uri

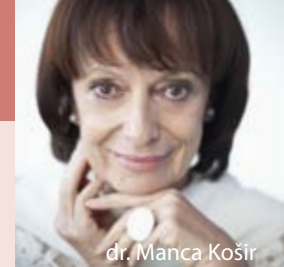
Cvetka Hedžet Tóth
DEMASKIRAJOČE
TENDENCE
cena: 24,90 EUR

O SOLIDARNOSTI IN
ČUTU ZA SKUPNOST
Debatna kavarna,
23. 11. 2018, ob 12. uri

Luka Repanšek
BERILO VEDSKE PROZE /
VEDIC PROSE READER
Devaš ca va ásurás
caspardhanta
cena: 29,90 EUR

VEČNI BOJ DEMONOV
IN BOGOV
Forum za obiskovalce,
24. 11. 2018, ob 12. uri

dr. Manca Košir

JOAN DIDION

LETO ČUDODELNIH MISLI

prevod: Miriam Drev

UMco, zbirka Odkrito,

2018, m. v., 223 str., 19,90 €, JAK

Včasih se življenje preobrne v trenutku. »Sedeš k večerji in življenje, kakršno poznaš, se konča,« začne svojo knjigo *Leto čudodelnih misli*

Leto čudodelnih misli Joan Didion (1934), priznana ameriška romanopiska in novinarka, ki velja za ikono ameriškega publicizma, v svojih literarnih delih pa se posveča razkroju ameriške morale in porajajočemu se kulturnemu kaosu v zadnjih desetletjih. Njeno pisanje odlikujeta izbrušen slog ter natančna analiza posameznika in sodobne družbe. *Leto čudodelnih misli* je njeno najbolj znano delo, zanj pa je bila nagrajena z ameriško državno nagrado za književnost. Vse skupaj se začne nekaj dni pred božičem, ko nenadoma hudo zboli edinka Quintana. Bolezen se začne kot gripa, nato preide v pljučnico in nazadnje v septični šok. Le nekaj dni zatem pa njenega moža Johna, tudi pisatelja, pokosi srčni infarkt. V nekaj trenutkih se je končalo njuno štiri-desetletno partnerstvo in avtoričino življenje se je nepovratno spremenilo. Postopno sprejemanje te tragične izgube Joan Didion predstavi rahločutno, a tudi neprizanesljivo do same sebe. Čustveno nabita knjiga je pisateljčin poskus, kako znova najti smisel bivanja in ustvarjanja kljub dvojni družinski tragediji. Avtorica v *Letu čudodelnih misli* podoživlja in vedno znova analizira dogajanje pred možovo smrtjo in po njej, vzporedno s tem pa opisuje skrb za obolelo Quintano v času njene hospitalizacije. Ko v spominu boleče, vendar lucidno obuja te dogodke, se osredinja na različne vidike svoje izkušnje, vključuje pa tudi literarne, medicinske in psihološke poglede na žalovanje in bolezen. S tem Didionova pred nami izpiše izrazito osebno, toda obenem univerzalno izkušnjo: soočanje z dokončno izgubo ljubljenega človeka, z najglobljimi prvinami dolgoletnega partnerstva, ob tem pa seveda tudi s samim seboj. *Leto čudodelnih misli* danes velja za klasično knjigo o žalovanju in padanju, a hkrati tudi njegovem preseganju ter vstajanju in nadaljnjem stopanju po (spremenjeni) življenjski poti. Knjigo je avtorica pozneje priredila za predstavo, ki je doživela uspešno premiero na Broadwayu, ta avtobiografski roman pa je prvi prevod kakega njenega dela v slovenščino. > SAMO RUGELJ

IRVIN D. YALOM

KAKO SEM POSTAL, KAR SEM

prevod: Helena Marko

UMco, zbirka Odkrito,

2018, m. v., 399 str., 24,90 €, JAK

Branje Yaloma (1931), tega izjemnega psihiatra, eksistencialnega psihoterapevta, pisatelja in filozofa, je zame že obredno opravilo. Po *Rablju ljubezni*, *Darilu terapije* in *Strmenju v sonce* smo zdaj dobili v slovenščini še zadnje darilo: spomine. Njegova avtobiografija nas vodi skozi bogato, izpolnjeno življenje, ki si ga zasmehovani deček, emigrant, edini belski otrok in to še Jud povrh, v revni črnski četrti ZDA v težkem, osamljenem otroštvu niti misliti ni mogel. In vendar na koncu sklenjenega življenjskega kroga, ki ga plastično slika od rojstva do starih let, zapiše: »Svoje kliente vedno prosim, naj raziščejo svoja obžalovanja in jih rotim, naj si prizadevajo živeti življenje brez obžalovanj. Ko zdaj gledam nazaj, malokaj obžalujem. Moja življenjska družica je izjemna ženska. Imam ljubeče otroke, vnuke in vnukinje. Živim v privilegiranjem delu sveta z idealnim vremenom, čudovitimi parki, malo revščine in kriminala, delal sem na Stanfordu, eni izmed najboljših univerz na svetu. Vsak dan prejemam pisma, ki me opominjajo, da sem pomagal nekemu v daljni deželi. Zato so mi tako ljube besede, ki jih izreče Nietzschejev Zaratustra: 'Je bilo to življenje? Le dajmo! Še enkrat!«

Brati je, da Yaloma opredeljuje predvsem delo, delo. Garala sta njegov tihi, odmaknjeni oče, garala je njegova neizobražena čustveno hladna mati, ruska Juda, ki sta pribegla v ZDA brez denarja in brez znanja jezika, garala sta za preživetje od jutra do pozne noči v skromni trgovini z živili. Mladi Irvin je bil odločen, da to okolje zapusti in postane zdravnik. Študiral je od jutra do pozne noči in delal za preživetje. Največja sreča se mu je nasmehnila, ko je študent spoznal bodočo ljubljenico ženo Marilyn, študentko francoske književnosti, s katero sta od takrat nerazdružljiva. Ona je prva bralka njegovih tekstov, je »hišna glavna urednica«, ona je steber njune družine s štirimi otroki, s katerimi se je Irvin v življenju in avtobiografiji bolj malo ukvarjal, ona je ... Kaj bo z enim od njiju, ko bo drugi umrl, le kaj bo? se sprašuje Yalom, ki tudi v tej knjigi veliko razmišlja o smrti, tej temeljni eksistencialni grozi človeka.

Zakaj Yalom tako dobro piše? Ker ogromno bere! In ker je izvrsten opazovalec ljudi, pa tudi samega sebe, iskreno samorazkrijajoč pred klienti in v tej knjigi dragocenih

spominov. Tako dobro piše in misli zato, ker se je oddaljil od farmakološke medicine in s študijem velikih filozofov ter literatov vstopil v svet duše, kakršnega tehnična medicina, ki zdravi telo in naše možgane, ne pozna.

DUŠAN JOVANOVIČ

NA STARA LETA SEM VZLJUBIL SVOJO MAMO

Beletrina,

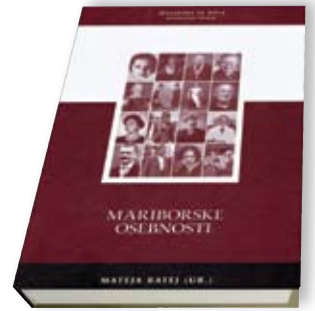
2018, t. v., 285 str., 24 €, JAK

Ko bi Yalom prebral svojsko avtobiografijo vulkana strasti in ustvarjalnosti, dramatika in gledališkega režiserja Dušana Jovanoviča (1939) *Na stara leta sem vzljubil svojo mamo*, bi ga zasrbeli prsti in zaželel bi si napisati roman o tem človeku, ki ima neverjeten razpon čustvenih leg, od agresivnosti do miline ranljivosti, ki v njem biva desetine jazov (kot bi rekel eden od njegovih najpomembnejših likov Taras Kermauner), ki vidi tak razpon življenjskih barv, da bralcu sapo jemlje ... Jovanovič zelo malo piše o svojem osupljivem ustvarjalnem opusu. Kot da ga delo ni zaznamovalo, pač pa srečanja z ljudmi, ljubezni in sovraštva, ki jih je ognjeno doživljal z njimi. Otroka, rojenega v Beogradu, ki je bil sirota: »Najprej so mene med vojno poslali v Makedonijo, potem sta se ločila moja starša in sem bil dodeljen očetu, nakar se je moj oče s svojo novo ženo preselil v Slovenijo, nakar sta se ločili državni Slovenija in Srbija, nakar je izbruhnila vojna ...« On, bizantincec, ki so mu o mami govorili same grde stvari, je v tej presunljivi avtobiografiji obudil spomin na njene nežnosti in se spravljal z njo. Kot še z marsikom drugim, izvemo. Takega konca, kot ga je zapisal Yalom, pri Jovanoviču ne bomo našli. Ker: »Jaz sem grozovito požrešen. Od življenja hočem imeti vse! Hočem imeti veliko prijateljev in hkrati nočem nobenega videti, želim biti sam, hočem pisati knjige, hočem potovati in se zabavati, hočem biti sebičen in biti veliko dušen. Teško je imeti vse hkrati, zato imam občutek, da nič od tega, kar si želim, v resnici nimam. Včasih, ko sem do konca odkrit s sabo, se mi zdi, da v resnici NIČ ne želim, da NIČ nočem, da NOBENEGA ne maram.« Knjiga, ki vas bo zagrabila in prijema dolgo, dolgo ne bo popustila!

MARIBORSKE OSEBNOSTI

urejanje: Mateja Ratej
ZRC SAZU, zbirka Življenja in dela, 2018, t. v., 194 str., 19 €

Spodbuda za nastanek zbornika *Mariborske osebnosti* je predvsem ugotavljanje avtorjev in avtoric zbranih zapisov, da so mnogi zaslužni ljudje, ki so (bili) doma ali so oziroma še delujejo v mariborskem prostoru, v gradivu za (vse)slovenski biografski leksikon bili in so še slabše ali manj temeljito zastopani kot pomembne osebnosti iz Ljubljane in osrednje Slovenije. Glede na različna področja ustvarjanja in delovanja izbrane šestnajsterice je pestra tudi sestava piscev, ne po časovnem, temveč po abecednem zaporedju nanizanih različno obsežnih biografskih študij o njih. Kristina Toplak, denimo, predstavlja baletnega plesalca in koreografa Edwarda Cluga, Zdenko Čepič babico Maro Čepič (njej je nečak Boris A. Novak v dodatku posvetil nekaj odlomkov iz *Vrat nepovrata*), Rok Kajzer gledališko igralko Mileno Godina, Tone Partljič zdravnika Segeja Kapralova itn. Med vzroki za neustrezno upoštevanje predstavljenih osebnosti urednica poleg fluktuacije prebivalstva v 20. stoletju omenja zlasti hoten ali nehoten izbris pripadnikov nemške skupnosti in ruskih emigrantov v Mariboru. > IZTOK ILICH

416 strani, 35 €

Pripoved o otroku iz premožne družine, ki je čez noč padla v revščino in se ni zmogla pobrati; o tem, kaj se pravi biti lačen, drugačen, odrinjen, kako z otroškim delom iskati pot iz brezna; pa o ukradenih mladostnih sanjah, ki so jih izrinile vojna, taborišča, morije; in o učenju, polnem preprek, o širjenju pojmovanja domačije in o prvih, okornih korakih v svet. Od tod je pot vodila navzgor.

ANDREJ RAHTEN MED KAKANIJOM IN WILSONIO

Poklicne in politične preizkušnje
Hansa Schwegla alias Ivana Šveгла
Mohorjeva Celovec, 2018, t. v., 260 str., 34,90 €

Zgodovinar in diplomat Andrej Rahten je s svojimi izkušnjami in poznavanjem obeh področij eden najbolj vnetih pobudnikov raziskovanja slovenske diplomatske zgodovine. V seriji *Personae* v okviru zbirke *Studia diplomatica slovenica*, ki jo izdaja

Celovška Mohorjeva – med soizdajatelji se poleg Zgodovinskega inštituta Milka Kosa ZRC SAZU izmenjujejo tudi druge ustanove – so z njegovim sodelovanjem že izšle knjige o baronu Josefu Schweglu, Žigi Herberštajnu, Izidorju Cankarju in Ernestu Petriču. Hans Schwegl, pozneje Ivan Švegl, je med njimi najmanj znano ime, a je kljub temu zelo zanimiva in zapletena osebnost, katere življenjsko pot so najbolj zaznamovali dogodki ob prehodu iz avstro-ogrske v jugoslovansko državo. Najprej kot Hans, nato kot Ivan je služil obema, v primerjavi s stricem Jožefom na manj uglednih položajih, vendar zaradi svojih osebnostnih potez, kot ugotavlja Rahten, nikjer ni ostal neopažen. Bil je vzkipljiv, tudi grob do podrejenih in pogosto v sporu z nadrejenimi, sicer lojalen oblastem, ki jim je služil, a ob zatonu Avstro-Ogrske – Kakanije – tudi odkrito naklonjen slovanskim narodom. Ta drža ga je na jugoslovanski strani pripeljala na pariško mirovno konferenco, kjer je bil najzaslužnejši za navezavo neposrednih stikov z ameriškim predsednikom Wilsonom. V prvi Jugoslaviji je presenečal s protislovnimi obrati v političnih povezavah, med drugo vojno je šel v partizane in po njej kljub temu ostal skoraj brez vsega. Po Šveglavi avtobiografiji in dostopnih dokumentih napisana knjiga ni le portret enega redkih slovenskih diplomatov iz prve polovice prejšnjega stoletja, temveč osvetljuje tudi mnoge druge vidike jugoslovanske diplomacije in politike tistega časa. > IZTOK ILICH

IVAN SIVEC SANJE, DALJŠE OD ŽIVLJENJA

O Slovcu, ki je na Aljaski nakopal poldrugo tono zlata
Ico, 2018, t. v., 200 str., 33,10 €

Knjiga, ki združuje več vsebin. Po eni strani je to zgodovinska pripoved o Slovcu Antonu Prestopcu (1867–1952) z Javorja nad Šmartnim, ki je na Aljaski konec 19. stoletja odkril zlato žilo, z njo obogatel, vendar pa je nekaj let pozneje njegovo bogastvo poniknilo, najbrž tudi s pomočjo in zaradi ameriške pevke in plesalke Violete Raymond, ki je čez noč postala njegova žena. Ta zgodba je pred leti pisatelja Ivana Sivca, navdahnjenega s pustolovskimi romani Jacka Londona (ki ima tako kot Prestopec tudi zadnje počivališče na Aljaski), pognala na raziskovanje Prestopčeve življenjske zgodbe, kar je spodbudilo tudi nastanek nekaj njegovih knjig, ki se odvijajo na tem koncu sveta (*Prekletstvo zlata* in *Izgubljen na Aljaski*). Poleti 2018 je Sivec znova obiskal Aljasko, vendar v drugačni zasedbi kot prvič, saj je na te epske kraje, kjer se je pisala zgodovina zlatokopov, popeljal svoja otroka z njunima partnerjema ter vnuki vred, s čimer je v nadaljevanju te knjige izpisal svojevrsten potopis, ki je domišljeno položen na mladostne pustolovske fantazije. > SAMO RUGELJ

SLAVNI SLOVENSKI PRAVDARJI

Slovenski odvetniki v umetnosti, znanosti in politiki

urejanje: Andrej Razdrih,

Primož Premzl

fotografije: Vladimir Bešter et al.

Umetniški kabinet Primož Premzl,

2018, t. v., 351 str., 49 €

Odvetniška zbornica Slovenije letos praznuje 150 let svojega obstoja in ob tej priložnosti je izšla razkošna in slavnostno zasnovana knjiga, ki s portreti natančno osvetljuje poklic odvetnika in njegove najvidnejše slovenske predstavnike iz preteklosti. Že hiter pregled desetih najbolj znanih slovenskih odvetnikov z njihovimi življenjepisi, ki ga je spisal pisatelj in odvetnik Igor Karlovšek, pokaže, da so med njimi osebnosti, ki so neizbrisno zaznamovale (pol)preteklo slovensko zgodovino, saj sem spadajo pesnik France Prešeren, pisatelj Ivan Tavčar, publicist in hribolazec Henrik Tuma, prvi slovenski filmar Karol Grossman, (humoristični) pisatelj Fran Milčinski in ekstravagantna odvetnica Ljuba Prenner. A to je šele uvod v ta pregled, ki nam v nadaljevanju postreže s portreti več kot sto odvetnikov, ki so (v veliki večini) v zadnjih dvesto letih zaznamovali družbeno življenje na slovenskih tleh ter poklicu pravdarja dodajali nova izkustva in človeške dimenzije. Za dodatek te enciklopedične in za odvetniško stroko nadvse pomembne knjige so na njenem koncu navedeni vsi predsedniki Odvetniške zbornice Slovenije, potem prejemniki plakete dr. Danila Majarona do vključno leta 2018 ter vsi odvetniki v zbornici od leta 1918. Knjiga, ki spada v vsako resno odvetniško pisarno na Slovenskem! > SAMO RUGELJ

SARAH BAKEWELL

V KAVARNI EKSISTENCIALISTOV

Svoboda, bit in marelični koktajli

prevod: Maja Novak

Modrijan, 2018, t. v., 392 str., JAK

Sarah Bakewell (1963) je tista literarna zgodovinarica, ki virtuožno povezuje zgodovino literature s filozofijo (vsakdanjega življenja). Mednarodno se je prebila s svojo tretjo knjigo *Kako živeti*, v kateri je esejistično pisanje Michela Montaigna, klasika tega žanra, položila na matrico sodobnega bivanja ter skušala odkriti, kako nam lahko Montaigne svetuje pri našem vsakdanjem življenju. S svojo najnovejšo knjigo *V kavarni eksistencialistov* pa se je odločila raziskati še eno od pomembnih literarno-filozofskih poglavij, tokrat dvajsetega stoletja, saj je skušala odkriti nastanek ter vse premene in posledice eksistencializma, ki je bil spočet v Franciji. Za njegovo rojstvo je postavila trenutek ob koncu leta 1932 ali na začetku naslednjega, ko so se v kavarni Bec-de-Gaz na pariški ulici Montparnasse srečali trije mladi filozofi in srkali marelične koktajle, ki so bili specialiteta tega lokala. Prva od trojice je bila Simone de Beauvoir, takrat stara kakih petindvajset let, svet pa je imela navado opazovati »izza svojih elegantno priprtih vek«. V kavarno je prišla s svojim fantom Jean-Paulom Sartrom, sedemindvajsetletnikom zaobljenih ramen in povešenih ribjih ustnic, ki je takrat še vedno razmišljal, s čim bi se prebil v javnost. Raymond Aron, ki je kot tretji sedel za to mizo, je bil dolgoletni Sartrov prijatelj in sošolec in se je nedavno vrnil iz Berlina, od koder je prinesel novice o nemških fenomenologih, ki so se v nasprotju s tradicionalnimi filozofi lotili neposredno življenja. To je spodbudilo Sartra, da si je takoj kupil neko knjigo o Husserlu, si kmalu uredil odhod v Berlin, nazaj pa prišel z novim filozofskim koktajlom, sestavljenim iz mešanice metod nemške fenomenologije ter idej starejšega danskega filozofa Sørensa Kierkegaarda, začinjjenih s tipičnim francoskim ščepcem lastne literarne občutljivosti, iz česar je nastal – eksistencializem! Kaj vse je sledilo potem, si lahko preberete v tej elegantno spisani intimni zgodovini eksistencializma, ki buhti od bujnega jezika, bistroumnih opažanj in dobro izbranih detajlov, ki nam to poglavje filozofske zgodovine nariše morda najbolj slikovito doslej. > SAMO RUGELJ

PÉTER NÁDAS

24. 11. ob 19. uri

Vabljeni na pogovor z avtorjem
v Klub Cankarjevega doma
ob izidu knjige **Vzporedne zgodbe**

Knjigo lahko naročite:

- Na spletu: www.beletrina.si
- Po e-pošti: prodaja@zalozba.org
- Po telefonu: (01) 200 37 00
- V Beletrinini knjigarni; Novi trg 2, Ljubljana

JURIJ SNOJ

UMETNOST GLASBE

v času od Monteverdija do Bacha
ZRC SAZU, 2017, t. v., 632 str., 37 €

Čas, zajet v naslovu monografije Jurija Snoja, doktorja muzikoloških znanosti, poznavalca zgodovine glasbe pomeni dobro poldrugo stoletje nastajanja baročne glasbe v zahodni Evropi. Avtor je svoj pregled v priložni knjigi razdelil na 19 osnovnih poglavij, ki so razčlenjena na številne manjše enote, posvečene bodisi predstavitvi značilnosti posameznih obdobij in pojavov v njih bodisi portretom najvidnejših ustvarjalcev. Pregled sega od uvodnih Splošnih vidikov glasbe poznega 16. stoletja, Novosti v italijanski glasbi na prehodu v 17. stoletje in Claudia Monteverdija prek Sakralne glasbe luteranske Nemčije ter italijanske, nemške, angleške in francoske glasbe v 17. stoletju do angleške glasbe s Friedrichom Händlom v 18. stoletju in sočasne glasbe nemških dežel s posebnim poglavjem, posvečenim Johannu Sebastianu Bachu. > IZTOK ILICH

URBARJI BELOPEŠKEGA GOSPOSTVA

Novejši urbarji za Slovenijo 2
urejanje: Janez Mlinar
ZRC SAZU, 2018, m. v., 222 str., 24 €

Raziskava zgodovinarja Janeza Mlinarja o dveh najstarejših urbarjih belopeškega gospostva se pridružuje kritičnim izdajam in študijam o urbarjih na Slovenskem, ki v novejšem času dopolnjujejo stara dognanja in načenjajo nova vprašanja. Na področju srednjeveške zgodovine in zgodovinopisja uveljavljeni avtor se je teh pomembnih virov o gospostvu, oblikovanem šele v 30. letih 15. stoletja po izločitvi iz radovljiškega gospostva, lotil zaradi posebnosti v geografski legi in gospodarski strukturi v primerjavi s Kranjsko in širšim alpskim prostorom. Največji razliki je videl v poteku kolonizacije in gospodarskega izkoriščanja območja ob zgornjem toku Save med Julijci in Karavankami ter v njegovih tesnih stikih s Koroško in Furlanijo, posledici intenzivnega železarstva od 80. let 14. stoletja naprej. > IZTOK ILICH

NATAŠA HVALA

DIVJE BABE NA ŽLIKROFIH

ilustracije: B. Petkovšek, B. Lozar Bogataj
ZRC SAZU, 2018, t. v., 495 str., 25 €

Zbirka *Glasovi*, ki jo je pred tridesetimi leti zasnovala še vedno njena strokovna urednica Marija Stanonik, je dosegla že 51. zaporedno številko. Že njen naslov nakaže, da so se folklorne in spominske pripovedi, ki jih prinaša, vanjo stekle iz širše okolice Idrije in Cerčna, natančneje s hribov, planot, iz grap in kotlin od Porezna do Javornika in od Vojškega do Zavrata. Tako kot je razgiban relief širšega porečja Idrije je pestro tudi besedilno gradivo, ki ga je profesorica slovenščine in teologinja Nataša Hvala večidel sama zbrala na terenu ter ga skupaj z besedili iz rokopisne zbirke slavista Janeza Dolenca iz druge polovice prejšnjega stoletja s potrebnimi pojasnili vključila v knjigo. Ta sega od pravljič in različnih povedk do etnoloških pripovedi in anekdot. Skupaj z jezikoslovko Karmen Kenda - Jež, ki je napisala opombe k jezikovni redakciji, je sestavila še slovarček narečnih in manj znanih besed. > IZTOK ILICH

DOGODKI

Sreda, 21. novembra

12.00

Tiskovna konferenca
dvorana Lili Novy

17.00

Cankar dvakrat v italijanščini:
aktualno in intimno
Pisateljski oder

Četrtek, 22. novembra

12.00

Miška osedlana in
druge otroške pesmi
Forum za obiskovalce

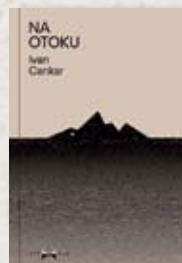
Nedelja, 25. novembra

13.00

Troje novih tržaških jader
Pisateljski oder

SLOVENSKA KNJIGA V ITALIJI

Cankarjev dom (P1-13)

LÁSZLÓ F. FÖLDÉNYI

HVALNICA MELANHOLIJI

prevod: Gabriella Gaál

Beletrina, zbirka Koda, 2018, t. v., 253 str., 27 €, JAK

László F. Földényi (1952) je madžarski esejist, kritik, prevajalec in predstojnik katedre za teorijo umetnosti na Akademiji za filmsko in gledališko umetnost v Budimpešti, ob tem pa tudi član nemške Akademije za jezik in književnost. *Hvalnica melanholiji* je prvič izšla že pred tridesetimi leti, z njo pa se je premierno predstavil nemškemu občinstvu. Zdaj se je Földényi, ki je med knjižnim sejmom obiskal tudi Slovenijo, vrnil k isti temi ter v svojem občutljivem esejističnem pripovednem slogu, ki ga bogati tudi prefinjena osebna izkušnja in raznovrstna opažanja, skušal raziskati

status melanholije v sodobni družbi, ki stremi za takojšnjo zadovoljivost in užitkom. V grafično bogati knjigi avtor, ob tem da se ozira v zgodovino melanholije in njeno umeščanje v različne segmente človekovega (depresivnega) vedenja, preiskuje pojavnne oblike sodobne umetnosti, pri čemer se posveča umetnikom različnih profilov od pisateljev (W. G. Sebald) do filmarjev (Stanley Kubrick) ter skuša odkriti, kaj se je spremenilo na prehodu analogne dobe v digitalno ter kako je to spremenilo naše doživetje sveta in umetnosti na vseh področjih vsakdanjega življenja. > SAMO RUGELJ

László F. Földényi

TOMAŽ VUGA

PROJEKT: NOVA GORICA

ZRC SAZU, 2018, m. v., 415 str., 39 €

Tomaž Vuga je bil od sredine šestdesetih let prejšnjega stoletja, po nekaj uvajalnih letih do upokojitve prvi novogoriški urbanist, arhitekt in varuh narave, ključni strokovnjak, ki je deloval in vplival tudi na različnih političnih ravneh ter bil ob tem tudi sam avtor številnih načrtov za javne in stanovanjske stavbe v mestu in drugod na Primorskem. To pomeni, da ve o razvoju Nove Gorice »iz prve roke« več kot kdor koli drug. In zato je tudi najbolj poklican pisati o rojevanju, sprejemanju in uresničevanju odločitev, ki so oblikovale podobo posameznih predelov, stavb, ulic in trgov mladega mesta in okoliških naselij ob meji. Vendar knjiga, izdana ob 70-letnici začetka gradnje mesta »iz nič« in obenem tik pred avtorjevim 80-letnim življenjskim jubilejem, ni zgodovina Nove Gorice, temveč osebni opis njegove poti skozi njeno zgodovino. »Mojih občutkov, mojih opažanj in mojih spominov,« kot pravi sam Vuga. Lok njegovega delovanja in rasti mesta opisuje tudi razdelitev z dokumentarnim slikovnim gradivom bogato opremljene knjige na štiri dele: Geneza Nove Gorice, Najuspešnejša novogoriška leta, Vizija Nove Gorice in Nova Gorica jutri. > IZTOK ILICH

... novogoriški
urbanist, arhitekt
in varuh narave ...

delovanja in rasti mesta opisuje tudi razdelitev z dokumentarnim slikovnim gradivom bogato opremljene knjige na štiri dele: Geneza Nove Gorice, Najuspešnejša novogoriška leta, Vizija Nove Gorice in Nova Gorica jutri. > IZTOK ILICH

VLADIMIR DUMKA

UKRAJINSKO-SLOVENSKI IN SLOVENSKO-UKRAJINSKI SLOVAR

ZRC SAZU, 2018, t. v., 704 str., 39 €

Vladimir Dumka, rojen v Bosni v ukrajinski družini, po vojni preseljeni v Bačko, je v Ljubljani doštudiral elektrotehniko in tukaj tudi ostal. Že takrat je začutil potrebo, da bi postavil most med svojo materinščino in jezikom države, v kateri si je uredil nov dom. Uresničevanja tega načrta se je, brez predznanja in izkušenj s tovrstnim delom, lahko bolj zbrano lotil šele po upokojitvi. Po občutku, z naključnim dodajanjem besed pa tudi s pomočjo drugih slovarjev, kot se spominja. Za slovar je izdelal večino gesel – ukrajinskih iztočnic je 24.352, slovenskih pa 22.515 –, pri pripravi in redakciji izdaje pa so sodelovali še Natalija Glažar Berčič, tudi prevajalka spremnih besedil, Liudmyla Danylenko in Silvo Torkar, tudi avtor uvodnega spremnega besedila. V njem je predstavil ukrajiniščino in njen razvoj, ki so ga zavirale omejitve in prepovedi iz Moskve, ter opozoril na ukrajinsko slovenske stike in osnovne značilnosti slovarja. > IZTOK ILICH

BESEDNE POSTAJE V KNJIGARNI FILOZOFSKE FAKULTETE V LJUBLJANI

četrtek, 22. 11., ob 17. uri

Jana S. Rošker (ur.),

KREPOST KOT TEMELJ DOBREGA

SOSESTVA: konfucijanstvo v

sodobni Vzhodni Aziji

(Znanstvena založba FF)

sreda, 28. 11., ob 17. uri

Andrej Blatnik,

IZDATI IN OBSTATI

(LUD Literatura)

sreda, 5. 12., ob 17. uri

M. Levpušček Puklek,

M. Zupančič (ur.),

PREHOD V ODRASLOST:

sodobni trendi in raziskave

(Znanstvena založba FF)

sreda, 12. 12., ob 17. uri

M. Nidorfer Šiškovič, M. Lutar (ur.),

ANTOLOGIJA LITERATURE

IVANA CANKARJA s prevodi

v tuje jezike

(Znanstvena založba FF)

PRIJAZNO VABLJENI!

Dogodki so del kulturnega programa
knjigarne, ki ga sofinancira
Javna agencija za knjigo
Republike Slovenije.

Knjigarna FF (v pritličju Filozofske fakultete),

Aškerčeva 2, Ljubljana

T: 01 241 11 19; E: knjigarna@ff.uni-lj.si

<https://knjigarna.ff.uni-lj.si/>

Pridržujemo si pravico do spremembe programa.

Knjiga zgodovinskega pomena

Doslej najobsežnejši in najtemeljitejši leksikon filozofije na Slovenskem!

V več kot 2400 geslih avtor izčrpno obravnava filozofske pojme in imena filozofov najrazličnejših filozofskih smeri in nazorov ter jih opredeli s temeljnimi življenjskimi podatki in umestitvijo njihovega filozofskega dela. Leksikon je pregledno oblikovan, z vstavljenimi preglednicami krajšav, in dostopen tako za najširši krog uporabnikov kot za poglobljeno filozofsko raziskovanje.

- Spremna besedila: akad. dr. Janko Kos, dr. Robert Petkovšek, dr. Bojan Žalec
- Cena: 98,50 €
- 1024 strani
- 167 mm × 238 mm

CELJSKA MOHORJEVA DRUŽBA
Prva slovenska založba

www.mohorjeva.org
info@celjska-mohorjeva.si
T 03 490 14 20 ali 01 244 36 50

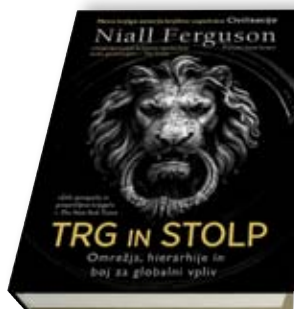
NIALL FERGUSON

TRG IN STOLP

Omrežja, hierarhije in boj za globalni vpliv

prevod: Sandi Kodrič

UMco, zbirka Angažirano, 2018, m. v., 700 str., 28,90 €, JAK

... nova knjiga avtorja uspešnice *Civilizacija* ...

Kjer in kadar torej vlada hierarhija, je moč posameznika sorazmerna s stopnično na lestvici, na kateri se nahaja v svoji državi, korporaciji ali kaki drugi vertikalno organizirani instituciji. Ko pa so na prizorišču omrežja, je posameznik močan toliko, kolikor velja njegov položaj v eni od horizontalno strukturiranih družbenih skupin. To vsekakor velja za enaindvajseto stoletje, ki ga lahko imamo za dobo omrežij. Vendar pa Ferguson v knjigi *Trg in stolp* dokazuje tudi, da socialna omrežja vseh vrst niso nič novega in da se raztezajo čez znano zgodovino (posamezna omrežja je pogosto težko rekonstruirati zaradi pomanjkanja arhivov). Od tiskarjev in duhovnikov, ki so sprožili reformacijo, do prostozidarjev, ki so vodili ameriško revolucijo, so bila raznovrstna omrežja tista, ki so prekinila s starimi družbenimi redovi papežev in kraljev. Zdajšnja, druga informacijska doba z osebnim računalnikom in pametnim telefonom, ki sta ves čas povezana s svetom, sta na podoben način naslednika tiskanih novic in časopisov, socialna omrežja pa s svojim vplivom in močjo včasih lahko zrušijo uveljavljene družbene strukture. Omrežja se torej povezujejo in združujejo, vendar se tudi okužijo in razpadajo, konflikti šestnajstega in sedemnajstega stoletja pa neprijetno vzbujajo vzporednice s časom facebooka, Islamske države in Trumpovega načina komuniciranja. Niall Ferguson s knjigo *Trg in stolp* briljantno pokaže, da so mnoge ključne zgodovinske spremembe pogosto nastale kot rezultat povezovanja enako mislečih ljudi brez izrazite formalne oblasti, ki so kot omrežje sčasoma pripeljali do odločilnih družbenih prelomov. > SAMO RUGELJ

Niall Ferguson

BENJAMIN CARTER HETT

PRIČA HITLER

Mož, ki je postavljaval naciste na zatožno klopo

prevod: Alenka Perger

Morfemplus, 2018, t. v., 384 str., 29,90 €

Odvetnik Hans Litten (1903–1938) je spomladi 1931 na sodišče pozval nekaj prič, med njimi tudi »funkcionarja« nacional-socialistične stranke Adolfa Hitlerja, kot je namerno omalovažujoče napisal. S tem je odločni in ponosni, morda tudi malce ošabni odvetnik od poznejšega diktatorja skušal izvabiti priznanje, da v nacionalsocialistični stranki tega leta ni več veljala stroga prepoved oboroževanja, da je stranka takrat dejansko že ustanovila akcijske enote, da so te paravojaške enote imele nalogo, da napadajo in ubijajo politične nasprotnike ter da je ena od teh enot tudi berlinski »33. odred«, v katerega naj bi spadali tudi štirje obtoženi na procesu Plesna palača. Ko je nekaj tednov pozneje Hitler prišel na zaslišanje, ga je v preteklosti večinoma sramežljivi Litten divje in neusmiljeno zasliševal, s čimer je pri Hitlerju zanetil hudo sovraštvo, zaradi katerega je pozneje, ko je Hitler prišel na oblast, pristal v koncentracijskem taborišču. Kdo je bil Hans Litten, kakšna je bila življenjska zgodba človeka, ki je za pričo zahteval Hitlerja, kako je potekal ta proces in kaj se je z Littnom zgodilo pozneje, je tema te napete knjige iz leta 2008, ki jo je napisal ameriški zgodovinar Benjamin Carter Hett (1955), s katero je podrobneje odkril manj znano poglavje iz Hitlerjevega življenja, ko je bilo že precej jasno, kaj on in njegova stranka pripravljata v prihodnosti. > SAMO RUGELJ

KEITH LOWE

STRAH IN SVOBODA

Kako nas je spremenila druga svetovna vojna

prevod: Breda Biščak

Modrijan, 2018, t. v., 508 str., 34 €, JAK

Keith Lowe

Strah in svoboda je najlepše darilo vsakemu predanemu odvisniku od zgodovine.

Keith Lowe, britanski avtor v Sloveniji – predvsem zaradi »etnocentričnih«
vzgibov – izjemno odmevne *Podivjane celine*, knjige o tabujih Evrope leta 1945, se je tokrat lotil neizmerno ambicioznega projekta: v knjižno obliko z metodologijo zgodovinarja uvrstiti vsa svetovna dogajanja, ki so povezana z drugo svetovno vojno ali izhajajo iz nje. Stvari bi bilo težko zastaviti širše. Tveganje, da sinteza ne bo uspešna, je bilo zategadelj velikansko.

»V pričujoči knjigi poskušam orisati najpomembnejše spremembe – tako destruktivne kot konstruktivne – ki jih je druga svetovna vojna povzročila v svetu. Seveda se nisem mogel izogniti pisanju o prelomnih geopolitičnih dogodkih: nastanku velesil, začetku hladne vojne, dolgemu in počasnemu zatonu evropskega kolonializma in tako naprej. V monografiji so opisane tudi vidnejše družbene in gospodarske posledice vojne: preoblikovanje našega fizičnega okolja, velike spremembe na področju življenjskega standarda, svetovnega prebivalstva in svetovne trgovine, nastanek in propad mehanizmov za nadzorovanje prostega trga, rojstvo atomske dobe,«
zapiše Lowe in dodaja, da v svoji novi knjigi poskuša seči onkraj teh dogodkov in trendov ter premotriti mitološke, filozofske in psihološke posledice vojne. Vprašanja, temeljna, si sledijo drugo za drugim. Kako je spomin na krvave boje zaznamoval naše medosebne odnose in naš odnos do sveta? Kako je spremenil naš pogled na to, česa vse smo zmožni ljudje? Kako je vplival na naš strah pred nasiljem in močjo, naše hrepenenje po svobodi in pripadnosti, naše sanje o enakosti, poštenosti in pravičnosti?

Strah in svoboda nikakor ni »tipična«
zgodovinska knjiga. V njej se, mojstrsko vpleteni in neodtujljivo vključeni v osebne zgodbe, namreč prepletajo elementi (geo)politike, ekonomije, (med)človeških odnosov, religije, kulture, literature, psihoanalize ... Prav vsaka, v čas in prostor natančno vpeta osebna zgodba bi lahko bila samostojna knjiga, toda naberek zgodb celostno deluje že v obstoječem formatu. Osebna zgodba je predstavljena na začetku vsakega poglavja, da bi bralcu odstrla vpogled v širše dogajanje oziroma v zgodbo posameznikove skupnosti, naroda, predela sveta oziroma celotnega sveta, pravi Lowe in dodaja, da poudarek na osebnih zgodbah ni le stvar sloga, marveč je ključnega pomena za to, kar bi rad povedal. In tako zgodbe posameznikov niso nič drugega kot – zgodbe. Način, kako zgodbe stopajo v interakcijo s kolektivno naracijo, priča o tem, kje se »zgodba«
konča in začne zgodovina, piše Keith Lowe, ki združuje pripovedno in zgodovinarjevo moč pokojnega Tonya Judta in njegovega »učenca«
Timothyja Synderja, hkrati pa nikakor ne zaostaja za brezkompromisnostjo Hanne Arendt in tenkočutnostjo Prima Levija. Absolutno nujno delo za razumevanja preteklosti, sedanjosti in prihodnosti. > BOŠTJAN VIDEMŠEK

MANFRED LÜTZ, ARNOLD ANGENENDT

ŠKANDAL VSEH ŠKANDALOV

Skrivna zgodovina krščanstva

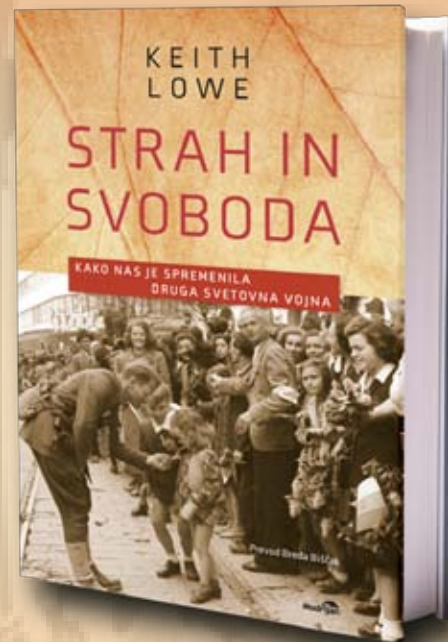
prevod: Alfred Leskovec

Družina, 2018, t. v., 298 str., 29,90 €

Krščanstvo naj bi imelo, od svojega nastanka pred dva tisoč leti, na grbi serijo škandalov vseh vrst, to pa naj bi to vero delalo problematično. Ali res? Psihiater Manfred Lütz (1954), rojen v Berlinu, ki sedaj deluje kot psihoterapevt in poučuje na več univerzah in inštitutih, poleg tega pa je diplomiral tudi iz teologije in je član papeškega sveta za laike, v knjigi *Škandal vseh škandalov*, ki je bila prevedena hitro po izvirnem izidu, s sebi lastno analizo povzema krščansko tradicijo in zgodovino ter pregleda ključne škanale, ki si jih naprtili krščanstvu v tem času. V neposrednem pripovednem slogu nam učinkovito pokaže, da ima marsikaj od tega, kar so naprtili krščanstvu, od preprečevanja emancipacije žensk in prepovedi kontracepcije, prek prisilnosti celibata za duhovnike, do zlorabe otrok in druge afere tudi svojo drugo plat. Tako zgodovina recimo kaže, da prisilnost celibata ni bila avtomatično vgrajena v duhovniško službo, temveč so se zanjo kar sami odločili kristjani, ki so hoteli radikalno živeti svojo vero in so (denimo) v Egiptu odšli v puščavo, kjer so živeli samsko asketsko življenje. Knjiga, ki ostri pogled na krščanstvo.> SAMO RUGELJ

Nova knjiga avtorja uspešnice *Podivjana celina*

508 strani, 34 €

Pogovor z avtorjem
ob izidu knjige bo vodil
Ervin Hladnik - Milharčič

24. novembra 2018,
ob 10.30

Cankarjev dom, Klub CD

080 23 64
www.modrijan.si
prodaja@modrijan.si

Modrijan

MARIANA MAZZUCATO

PODJETNIŠKA DRŽAVA

Razkrinkavanje zmot o javnem in zasebnem sektorju

prevod: Samo Kuščer

UMco, zbirka Angažirano, 2018, m. v., 404 str., 26,90 €

Mariana Mazzucato

Mariana Mazzucato (1968) je Italijanka, ki se je prebila v mednarodnem ekonomskem okolju, saj je profesorica ekonomije inovativnosti in javne vrednosti na Univerzitetnem kolidžu v Londonu (UCL) ter ustanoviteljica in direktorica tamkajšnjega Inštituta za inovacije in javne cilje (Institute for Innovation and Public Purpose). V

svojih delih se posveča povezavam med gospodarsko politiko, inovativnostjo in gospodarsko rastjo, za svoje delo pa je dobila že precej nagrad, med drugim leta 2018 Leontiefovo nagrado za premikanje meja ekonomske misli. V reviji *New Republic* so jo proglasili za eno izmed treh najpomembnejših premišljevalk inovativnosti, knjiga *Podjetniška država* je njen prvi prevod v slovenščino, ki prinaša vznemirljivo temo. Kje se neha vloga države pri razvoju in financiranju znanosti in inovacij ter kje se začne vloga zasebnega sektorja? Do nedavnega je veljalo, da naj bi razmeroma pasivna država predvsem poskrbela za prijetno ekonomsko okolje, ostalo pa bo potem opravil podjetni zasebni sektor. Knjiga *Podjetniška država* izčrpno ovrže zmoto o nerodni in birokratski državi nasproti dinamičnemu ter inovativnemu zasebnemu sektorju. V nizu dobro analiziranih primerov s področja informacijskih tehnologij, biotehnologije, farmacije pa vse do današnjih zelenih tehnologij profesorica Mazzucato pokaže, da drži ravno nasprotno: zasebni sektor najde pogum za investiranje šele potem, ko je država že opravila tvegane razvojne investicije. V enem od izvrstno dokumentiranih poglavij avtorica tako denimo razkriva, da je prav vsako tehnologijo, zaradi katere je iPhone tako »pameten«, financirala vlada: internet, GPS, zaslon na dotik in glasovno aktivirano Siri. Mazzucatova poglobljeno razpravlja o tem, da so v preteklosti države kot institucije ne le usmerjale razvoj določenih trgov, pač pa so jih tudi dejavno oblikovale in celo ustvarjale. Z nepriznavanjem vloge države pri takšnem dejavnem tveganju in s pretvarjanjem, da država le navija s strani, je bila sčasoma ustvarjena družbeno-ekonomska miselnost, po kateri se pričakuje, da javni sektor pri dolgoročnih razvojnih projektih sprejema razvojna tveganja in stroške, dobički pa se privatizirajo. *Podjetniška država* je knjiga, v kateri avtorica premišljuje, kako spremeniti to disfunkcionalno dinamiko tako, da ekonomska rast ne bo le »bistroumna«, marveč tudi vključujoča. Slovenski izid knjige je podprl Kemijski inštitut. > SAMO RUGELJ

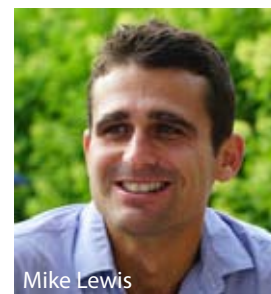
MIKE LEWIS

ODLOČILNI TRENUTEK!

Ko vaša služba ni tisto, kar si v življenju želite početi

prevod: Tanja Goršič

Chiara, 2018, m. v., 331 str., 24,60 €

Mike Lewis

»Če ste izgoreli, ste obtičali v rutini ali preprosto čutite, da si želite kaj drugega, je knjiga Mika Lewisa *Odločilni trenutek!* kot nalašč za vas«, je v medijih zapisala Ariana Huffington, avtorica številnih prodajnih uspešnic. V tem praktičnem vodniku je zbranih več kot štirideset navdihujočih zgodb

ljudi, ki so naredili velik in tvegan korak v novo poklicno in delovno smer. Zgodba karateista, ki je postal scenarist, medicinske sestre, ki je postala zdravnica, pa vodje marketinga, ki je postala pisateljica, tehnološke oblikovalke, ki je postala slikarka, bančnika, ki je postal modni oblikovalec, odvetnice, ki je postala gasilka, in številne druge ... Vsi ti ljudje so prisluhnili svojemu notranjemu glasu in z izdelavo podrobnega načrta ali s pomočjo srečnih naključij preokrenili svoje delo tako, da so imeli svoje življenje spet v svojih rokah. Svoje dragocene izkušnje so delili z avtorjem knjige, ki je tudi sam zapustil varno delo v financah, izpolnil svoje sanje in postal profesionalni skvoš igralec. Sprememba kariere lahko spremeni tudi vaše življenje. Si tega želite? Uporabite torej strast in navdušenje, ki ju čutite ob nekem projektu, in poskusite doseči svoj cilj, najpomembnejše pa je, da veste, kdaj je pravi trenutek za odločilni korak in kako boste to storili. > BETI HLEBEC

... v tem praktičnem vodniku je zbranih več kot štirideset navdihujočih zgodb ...

ANDREJA JERNEJČIČ

10 X 10 ZAPOVEDI

za uspešen piar in dober javni nastop

Lin&Nil, 2018, t. v., 74 str., 24,90 €

Andreja Jernejčič, nekdanja prodorna novinarka v različnih slovenskih medijih, zdaj pa že vrsto let poslovna ženska in lastnica piarovske agencije, ki skrbi za javno podobo številnih znanih slovenskih osebnosti, praznuje letos deseto obletnico samostojne poklicne poti. Ob tej priložnosti je izdala jubilejni priložnik z naslovom *10 x 10 zapovedi za uspešen piar in dober javni nastop*. V njem kratko, jedrnat in pregledno postavi pred bralca vsa dejstva, ki jih je dobro poznati, če želimo ustvarjati kakovosten piar, ugledno predstavljati svojo blagovno znamko v javnosti, odlično sodelovati z novinarji in tudi večje nastopati. Omenjeno delo strnjeno povzema vsebino avtoričine debelejšje knjižne predhodnice, ki je izšla lani in je zaradi poučne in natančno zasnovane vsebine, kot pravi že njen naslov, prava »biblija piara«. V tej knjigi avtorica zelo nazorno naniza vse tisto, kar mora znati dober piarovec, dotakne se tudi novosti današnje dobe – digitalizacije medijev in z njo povezanih sprememb (tudi) v piaru – ob obilici druge koristne vsebine pa uporabniku *Biblije uspešnega piara* razodene tudi skrivnost, kako lahko dober piar obrne krizno situacijo v (novo) priložnost. > VESNA SIVEC POLJANŠEK

Spletni antikvariat

www.bukvarna.net

Dobre knjige iz starih časov

MATTHEW SYED

NAUKI ČRNE SKRINJICE

Zakaj se večina ljudi ničesar ne nauči iz napak, nekaterim pa to vseeno uspe

prevod: Sandi Kodrič

UMco, zbirka Angažirano,
2018, m. v., 413 str., 24,90 €

Matthew Syed

Napake so del življenja in Slovenci imamo na to temo lep pregovor: »Kdor dela, tudi greši.« A vendar se tudi pri nas, v vse bolj napredujočem kapitalističnem načinu življenja, napake tudi vse bolj problematizirajo, včasih celo demonizirajo, kot bi bile nekaj, čemur se da povsem izogniti. Knjiga *Nauki črne skrinjice* Matthewa Syeda, pisatelja, novinarja in nekdanjega vrhunskega igralca namiznega tenisa, ki še kako dobro ve,

kako lahko človek doseže velik napredek z majhnimi izboljšavami in učenjem iz neuspehov, se je problematike napak lotila sistematično in predvsem skuša odgovoriti na vprašanje, kako se iz njih lahko poskušamo kaj naučiti. Za osnovo, ki je knjigi dala tudi naslov, jemlje letalsko industrijo. Da bi bilo tam usodnih napak čim manj, je vsako letalo že dolgo opremljeno s skoraj neuničljivo črno skrinjico, ki snema delovanje letala in pogovore v njem. Tako lahko ob vsaki napaki ali strmoglavljenju letala pregledajo in analizirajo, kaj je šlo narobe pri tem poletu, izsledki pa so potem na voljo vsem pilotom na svetu. S to metodo je letalska industrija v zadnjih desetletjih zmanjšala število napak in postala zelo varna, zaradi česar so splošni »nauki črne skrinjice« dragoceni za vse, ki si v svojem življenju prizadevajo za odpravljanje napak. Na drugi strani Syed predstavi kar nekaj primerov iz medicine in zdravstva, kjer določene klinike nikakor ne zmorejo zmanjšati števila napačnih odločitev pri svojem delu: Syed trdi, da je razlog v tem, da nimajo vzpostavljenega mehanizma prestrazanja, evalvacije in poznejšega popravljanja obstoječega sistema delovanja, kar je po njegovem zaprta zanka, ki ne vodi k napredku. Tako denimo pravi: »Za naš namen je zaprta zanka tista, pri kateri neuspeh ne vodi do napredka, ker se informacija o napakah ali slabostih ignorira ali napačno interpretira. Odprta zanka pa vodi do napredka, ker se povratno informacijo uporabi in racionalno ukrepa v skladu z njo.« V knjigi *Nauki črne skrinjice* so predstavljene resnične zgodbe o napakah z različnih področij, od športnih do poslovnih primerov ter od zdravstva, prava, bančništva pa vse do politike. Matthew Syed jih zaokroža v nasvete in dognanja, kako se čim bolje učiti iz napak in na koncu doseči svoj cilj, ob tem pa nam tudi razkrije, kako v življenju ne moremo napredovati, če nismo pripravljeni preučiti lastnih napak, zaradi česar ostanemo ujetniki tako imenovane kognitivne disonance, pri kateri se nočemo soočiti z resnico, čeprav je ta morda pred nami. Avtor knjige *Nauki črne skrinjice* svoje izsledke črpa iz različnih znanstvenih ved, kot so antropologija, psihologija, zgodovina in teorija kompleksnosti. Z njihovo pomočjo raziše skrite, vendar v osnovi pogosto povsem predvidljive vzorce človeških napak ter naše odzive nanje. Če torej spremenimo odziv in si priznamo, da smo naredili nekaj narobe, lahko s tem mnogo bolj izkoristimo svoje potenciale, tako v službi kot tudi v vsakdanjem življenju. > SAMO RUGELJ

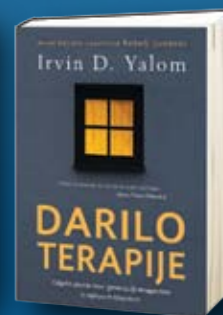
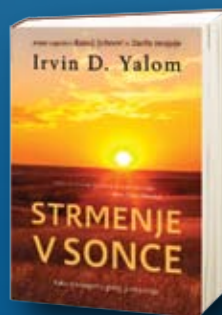
Knjige enega izmed največjih psihiatrov in
mojstrov psihoterapije naše dobe:

DR. IRVIN D. YALOM

»Ko beremo
Yaloma, on
bere nas.«
– dr. Manca
Košir

»Dr. Yalom je nenavadno iskren, tako s klienti
kot s samim seboj.« – Anthony Storr

Sejemski popusti na Slovenskem knjižnem sejmu.
Obiščite nas v drugem preddverju!

knjigarna
www.bukla.si

Naročila sprejemamo: +01/520 18 39

+ knjigarna@umco.si + na spletni strani www.bukla.si

UMco, d. d., Leskoškova 12, 1000 Ljubljana

Knjige založbe UMco so na voljo tudi v boljše založenih knjigarnah!

JAKOB VON UEXKÜLL

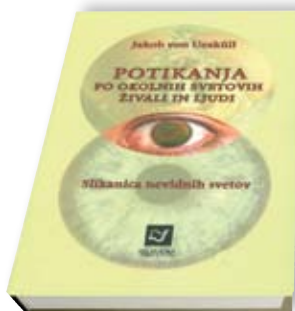
POTIKANJA PO OKOLNIH SVETOVIH ŽIVALI IN LJUDI

Slikanica nevidnih svetov

ilustracije: Georg Kriszat

prevod: Samo Krušič

Znanstvena založba Filozofske fakultete,
2018, m. v., 156 str., 14,90 €

Avtor te knjige, revolucionarni mislec estonsko-nemških korenin, rojen leta 1864 v Estoniji, je že v času svojega življenja s svojimi raziskavami buril duhove. Zanimale so ga številne stvari, od zoologije do filozofije, zato je v svojih zapisih opisoval vsebinsko zelo različne stvari, od nevro-muskulature morskih vretenčarjev do nadvse filozofskih razprav o pomenu in smislu življenja. Knjiga, ki je pred nami, je nastala leta 1934 in je prva prevedena knjiga tega misleca v slovenščino. Uexküll se v njej intenzivno ukvarja z okolnimi svetovi človeka in živali. V svojih raziskavah ovrže do takrat zelo razširjeno tezo, da se živali s svojim vedenjem zgolj odzivajo na spremembe v svojem okolju. S številnimi primeri, skicami in fotografijami, ki bogatijo to edinstveno študijo, dokazuje, da okolni svet predstavlja živemu bitju sklop obeležij, iz katerih se nato oblikuje njegov »opažanjski« in »delovanski« svet, kot ju poimenuje. Živo bitje z okolnim svetom tako sestavlja in predstavlja celoto, zaradi katere oba sploh lahko obstajata oziroma sta nerazdružljivo povezana. Omenjeno delo je še danes, po skoraj 85 letih od nastanka, izredno aktualno in predstavlja zanimivo branje tako za široki krog najrazličnejše stroke kot tudi za tiste bralce, ki si želijo o okolnih, nevidnih svetovih živih bitij prebrati kaj drugačnega. > VESNA SIVEC POLJANŠEK

JAN ASSMANN

TOTALNA RELIGIJA

prevod: Alfred Leskovec

Slovenska matica, zbirka Filozofska knjižnica,
2018, t. v., 186 str., 22 €, JAK

Jan Assmann

Jan Assmann (1938) je eden največjih egiptologov in religiologov našega časa. Študiral je egiptologijo, klasično arheologijo in grecistiko na univerzah v Münchnu, Heidelbergu, Parizu in Göttingenu ter do upokojitve predaval na univerzi v Heidelbergu. Najbolj odmev-

ne in kontraverzne so njegove razprave o monoteističnem ekskluzivizmu, iz katerega izhaja religijsko nasilje, o čemer govori v svoji monografiji *Totalna religija* iz leta 2016. V tej knjigi se sprašuje, kaj je s funkcijo teme nasilja v besedilih, v katerih biblijski monoteizem (jezik nasilja ni značilen le za monoteizem, saj v izobilju nastopa tudi v besedilih politeističnih religij) pripoveduje o svojem nastanku in svoji uveljavitvi. Pri tem se ne ukvarja toliko s tem, zakaj se je monoteizem uveljavil tudi na nasilen način, temveč bolj s tem, zakaj se njegova uveljavitev prikazuje v jeziku nasilja. Problem, iz katerega izhaja in ga obravnava Assmann, torej ni samo nasilje in nasilje kot zgodovinski dogodek, temveč jezik nasilja in raznovrstni množični nasilni prizori, od pokolov, kaznovanj in drugih prelihanj krvi, s katerimi monoteizem v hebrejski Bibliji pripoveduje zgodbo svojega nastanka in svoje uveljavitve. > SAMO RUGELJ

POSEBNA ŠTEVILKA – BIOGRAFIJE POMEMBNIH OSEBNOSTI

MLADINA

OSEBNOSTI 1818 - 2018

MARX

4,99 €
23. OKTOBER 2018
www.mladina.si

9 778350 931034

**NAPRODAJ
NA VSEH
PRODAJNIH
MESTIH**

Posebna izdaja Mladine:

Osebnosti - Karl Marx

Kdo je bil Karl Marx? Kako je živel? Izpod peres uglednih slovenskih in evropskih avtorjev: vse o Karlu Marxu, o tem, kaj je v resnici trdil in ugotovil - in seveda o tem, kar so mu pripisali.

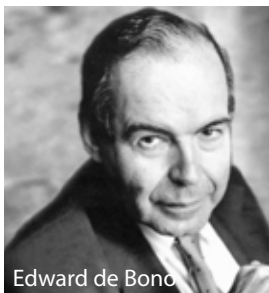
Posebna izdaja Mladine, ki naj bi govorila o Marxu in marksizmu, dejansko pa pove vse o kapitalizmu.

EDWARD DE BONO

PARALELNO RAZMIŠLJANJE

Od sokratskega do
debonovskega razmišljanja
prevod: Polona Mertelj
Mladinska knjiga, zbirka Esenca,
2018, m. v., 272 str., 27,99 €

Edward de Bono

Razmišljanje in reševanje problemov in/ali težnja h kreativni razrešitvi izzivov neke vizije je nekaj, česar se je po mnenju mnogih mogoče naučiti z različnimi tehnikami, s katerimi se pri tem procesu loči bistveno od ne-bistvenega ter hitreje in učinkoviteje pride do končnega rezultata. Edward de Bono (1934) je izvorno malteški, po izobrazbi pa predvsem angleški mislec, sam se najraje predstavlja kot

»razmišljevalec«, ki je v toku delovne kariere s svojimi metodami razmišljanja pomagal mnogim korporacijam in političnim voditeljem, ob tem pa je za svoje delo, ki vključuje tudi več kot šestdeset napisanih knjig (kar nekaj jih imamo tudi v slovenščini po zaslugi Nastje Mulej, certificirane »debonovke«) prejel kar nekaj častnih doktoratov. *Paralelno* (tudi lateralno) *mišljenje* je de Bonova knjiga iz leta 1994, ki spada med njegova najbolj znana dela (to temo je podrobneje obdeloval še v več drugih knjigah), osnova njegove teze paralelnega mišljenja pa je v tem, da išče rešitve neukrotljivih problemov z neortodoksnimi metodami in torej z elementi, ki bi jih običajno z logičnim razmišljanjem prezrli. S paralelnim mišljenjem se po de Bonu težave bolje rešuje z odpiranjem novih zaznav, razpiranjem novih konceptov in s posrednim pristopanjem k problemu iz različnih zornih kotov, kot pa s kontinuiranim osredotočanjem zgolj na en pristop. Paralelno razmišljanje kot antiteza sokratskega mišljenja. > SAMO RUGELJ

BORUT KORUN

UTOPIJA IN RESNIČNOST

Ob zatonu evropske civilizacije
Philopatridus Illyricus,
2018, t. v., 295 str., 20 €

Boruta Koruna smo doslej poznali predvsem kot potopisca, ki je navduševal s svojimi inteligentno in prefinjeno izpisanimi deli (v zadnjem času se je z *Zadnjim inkovskim zakladom* podal tudi na romaneskno področje), v svoji najnovejši knjigi pa se je lotil bolj družbeno angažirane teme, saj naraščajoče migracije (predvsem tiste iz Azije in vzhoda) postavlja ne samo v širši zgodovinski, temveč tudi civilizacijski okvir. Korunova knjiga je nekakšna novodobna verzija Huntingtonovega *Spopada civilizacij*, saj avtor izhaja iz (religioznih) temeljev nastanka posamezne civilizacije na evrazijskem območju ter opozarja na njihove fundamentalne nezdružljivosti, pri čemer svari, da neodločen odnos Evrope do teh migracij najeda evropsko substanco in identiteto ter še pospešuje njen zaton. Temeljne zidake evropske civilizacijske stavbe Korun vidi v koreninah njenih ljudstev, grški filozofski misli in krščanski etiki, rahljanje krščanske ideje pa je bilo v 20. stoletju povzročeno s kulturnim marksizmom, ki po njegovem mnenju uničuje vse, na čemer temelji evropska civilizacija ter se ne ustraši niti prihajanja islamskih množic, ki so skozi stoletja v različnih oblikah predstavljale grožnjo za Evropo. Knjiga za aktualni družbeni trenutek! > SAMO RUGELJ

Knjižni abonmaji v knjigarni Konzorcij

- **(IZ)BRANO Z MIRELO**
Torek, 20. 11. ob 18. uri
Transurfing realnosti.
- **KNJIGOTERAPIJA**
Četrtek, 22. 11. ob 18. uri
Beremo *Genialno prijateljico*.
Voditeljica pogovora je Sanja Kranjc.
- **HOSPICKAFE**
Torek, 27. 11. ob 18. uri
Kako odpustiti življenju in mu, kljub vsemu, reči »da«?
Z Bronjo Žakelj in Edvinom Durakovičem se bo pogovarjala Carmen L. Oven.
- **OD PRVE DO ZADNJE STRANI**
Sreda, 28. 11. ob 18. uri
S Carlosom Pascualom se bo pogovarjal Jernej Terseglav; prevajalka iz španskega jezika bo Mojca Medvešček.
Sreda, 19. 12. ob 18. uri
Prednovoletno druženje s slovenskimi avtorji.
- **ŠKRATOVSKÉ OČI**
Torek, 4. 12. ob 17. uri
Ob 90-letnici ilustratorke Marjance Jemec Božič bosta na prazničnem decembrskem srečanju z otroki ilustratorka in avtorica knjige *Škratovske oči*, Anja Štefan predstavili slikanico.
- **PAZI, KATEREGA VOLKA HRANIŠ**
Sreda, 5. 12. ob 18. uri
Pogovor in transformacijsko predavanje z dr. Kenanom Crnkicem.
- **ZNANOST MED KNJIGAMI**
Četrtek, 6. 12. uri
Kako narediti dobro orodje?
Pogovor z doc. dr. Miho Čekada z Instituta »Jožef Stefan« bo vodila Renata Dacinger, voditeljica oddaje Ugriznimo znanost na RTV SLO.
- **POTEPANJE S KNJIGO IN KOMPASOM**
Četrtek, 13. 12. ob 18. uri
Potovanje skozi safari po Keniji.
- **OTROŠKI ABONMA**
Ponedeljek, 17. 12. ob 17.00
Z Lucijo in Boštjanom ter petelinom Cócotom

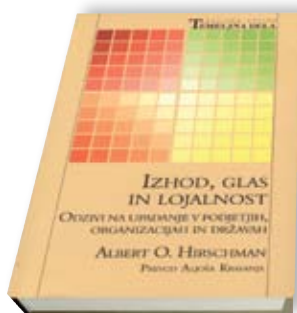
Dogodki so del kulturnega programa knjigarne,
ki ga sofinancira JAK RS.

več o dogajanju v KNJIGARNI KONZORCIJ:
www.mladinska.si in
www.konzorcij.si

ALBERT O. HIRSCHMAN

IZHOD, GLAS IN LOJALNOST

Odzivi na upadanje v podjetjih, organizacijah in državah
prevod: Aljoša Kravanja
Krtina, zbirka Temeljna dela,
2018, m. v., 203 str., 20 €, JAK

Albert O. Hirschman (1915–2012) je bil ameriški ekonomist nemškega rodu, ki je po drugi svetovni vojni deloval na različnih ameriških univerzah vse do upokojitve. Bil je avtor številnih del o ekonomski teoriji, njegova knjiga *Izhod, glas in lojalnost* iz leta 1970 pa velja za klasiko na svojem področju. Z njo je Hirschman predstavil koncept izhoda in glasu, kar sta dva temeljna odziva, na katera reagirajo potrošniki, če se poslabša kakovost neke storitve ali izdelka. Če reagirajo z izhodom, potem to pomeni, da se temu proizvodu ali storitvi odpovedo in odidejo k drugemu ponudniku, v primeru uporabe glasu pa se pritožijo proizvajalcu in/ali ponudniku ter s svojo reklamacijo skušajo vplivati na izboljšanje kakovosti. Ta model se seveda da razširiti na mnogo širše družbene pojme, od politične lojalnosti, o kateri diskutira tudi Hirschman, kjer člani določenih političnih skupin s svojim glasom skušajo vplivati na delovanje neke politike, če to ne uspe, pa jo pač zapustijo, do emigracij, pri katerih se ljudje, če se po njihovem mnenju v neki državi preveč poslabšajo razmere za življenje in delo, odločijo za selitev v tujino itn. Od prve izdaje te knjige, ki je nastala kmalu po letu 1968 in je zaradi tega imela tudi politično aktivističen naboj, je minilo skoraj pol stoletja, vendar so vprašanja, ki jih obravnava, prav enako aktualna tudi danes. > SAMO RUGELJ

... prav enako aktualna tudi danes ...

ZYGMUNT BAUMAN RETROTOPIJA

prevod: Katarina Rotar
Založba /*cf., Rdeča zbirka,
2018, m. v., 175 str., 18 €, JAK

Utopija naj bi predstavljala izčiščeno idejo neke idealne družbene ureditve v prihodnosti, kot si jo je denimo pred pol tisočletja zamislil Thomas More.

Vendar pa so aktualna družbena dogajanja, ki nam prihodnost vse bolj slikajo v temnih barvah, so svetovno znanega poljskega sociologa in filozofa Zygmunta Baumana (1925–2017), ki ga po njegovih knjigah o holokavstvu in tekoči moderni poznamo tudi pri nas, v njegovi, že posthumno izdani knjigi *Retrotopija* iz leta 2017, navedle k drugačnemu pogledu na časovno umeščenost utopije. Po Baumanu v sedanosti obstaja manko utopij, ki naj bi se odvijale nekje v prihodnosti, saj smo priča družbenemu trenutku, v katerem se premišljevalci vse bolj obračajo v preteklost, k viru dobrega in urejenega (družbenega) življenja, kar predstavlja svojevrstno nostalgijo, z njegove strani imenovano tudi retrotopija. Bauman kot razlog za te tendence navaja ključne probleme sedanje družbe od njene atomizacije, vzpona nacionalizmov do vse večje neenakosti, na koncu pa vse skupaj vseeno sklene v optimističnem, a prejkone idealističnem tonu, kjer boljše prihodnost vidi v gradnji kozmopolitske zavesti. > SAMO RUGELJ

... boljše prihodnost vidi v gradnji kozmopolitske zavesti ...

LOUIS ALTHUSSER

IDEOLOGIJA IN IDEOLOŠKI APARATI DRŽAVE in drugi spisi

prevod: Zoja Skušek
Založba /*cf., 2018, m. v., 231 str., 20 €, JAK

Ob stoletnici rojstva svetovno znane francoskega marksističnega filozofa Louisa Althusserja (1918–1990) izhaja popravljen in dopolnjen zbornik njegovih referenčnih spisov, ki je pri nas (pri založbi /*cf) prvič izšel leta 2000. Gre za referenčen izbor Althusserjevih najpomembnejših besedil: Lenin in filozofija (1968), Ideologija in ideološki aparati države (1970), Opomba k ideološkim aparatom države (1976), O Marxu in Freudu (1978) ter Podtalni tok materializma srečanja (1982), ki so pospremljeni s spremno besedo Michaela Sprinkerja in bibliografijo knjižnih izdaj Louisa Althusserja. Klasika za vsakega angažiranega intelektualca. > SAMO RUGELJ

MCKENZIE WARK

MOLEKULARNO RDEČE

Teorija za dobo antropocena

prevod: Marko Bauer
Sophia, 2018, m. v., 323 str., 20 €, JAK

Wark (1961) je ameriški medijski teoretik, profesor medijskih in kulturnih študij v New Yorku ter avtor večih knjig, v katerih preiskuje stičišča med

družbo in umetnostjo, v *Molekularnu rdečem* pa se z marksističnim nadihom posveča vprašanju teorije, tehnologije in antropocena kot dobe, v kateri je človeško delovanje nepovratno zaznamovalo in spremenilo okoljske procese na našem planetu. Wark skuša antropocen analizirati in o njem premišljevat s pomočjo Marxovega koncepta »neozdravljive razpoke v povezanosti družbene in z naravnimi zakoni življenja predpisane menjave materije«, njegove posledice pa raziskuje skozi zgodbo ameriškega in sovjetskega imperija od oktobrske revolucije naprej. Wark trdi, da novost epohe, v kateri živimo, zahteva tudi drugačne načine organizacije mišljenja in delovanja ter da je potrebno pripoznanje prepletenosti človeka, narave in tehnologije. *Molekularno rdeče* je knjiga, ki v slovenski prostor prinaša drugačen pristop k razmišljanju o družbi in planetu v človekovi prihodnosti. > SAMO RUGELJ

RAYMOND WACKS

ZASEBNOST; Zelo kratek uvod

prevod: Alenka Ropret
Krtina, 2018, m. v., 177 str., 14 €, JAK

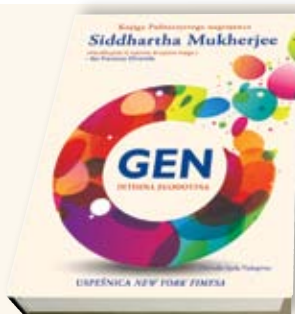

Francoski družbeni teoretik Michel Foucault je v svoji knjigi *Nadzorovanje in kaznovanje* dokazoval, da so sodobne družbe nagnjene k temu, da disciplinirajo, opazujejo in normalizirajo. Raymond Wacks je zaslužni profesor prava, ki se v svoji knjižici *Zasebnost* ukvarja s sodobnimi metodami omejevanja in kratenja zasebnosti, kot so elektronski nadzor, biometrija, videonadzor, osebne izkaznice, (ne)varnost na spletu, nadzorovanje zaposlenih, uporaba DNK itn., s katerimi oblast (pa tudi drugi) izvajajo takšen in drugačen nadzor nad civilnimi in drugimi posamezniki ter jim s tem odvzemajo intimno zasebnost. S tem Wacks jasno pokaže, kako sodobna družba z vsemi temi mehanizmi vse bolj očitno ustvarja zmeraj bolj nadzorov(al)no družbo, ki se v nekaterih koncih sveta samo še stopnjuje. > SAMO RUGELJ

SIDDHARTHA MUKHERJEE

GEN

Intimna zgodovina
prevod: Špela Vodopivec
UMco, zbirka Angažirano,
2018, m. v., 808 str., 28,90 €, JAK

Siddhartha Mukherjee (1970), rojen v New Delhiju, je ameriški zdravnik in onkolog. Na Stanfordu je diplomiral iz biologije, na Oxfordu pa doktoriral iz imunologije. Pozneje je doštudiral še medicino na Univerzi Harvard. Predava na Univerzi Columbia, tam tudi dela kot onkolog, članke pa objavlja v najuglednejših svetovnih znanstvenih revijah. Njegov knjižni prvenec *Kralj vseh bolezni; biografija raka* je prejel Pulitzerjevo nagrado. *Gen: Intimna zgodovina*, je njegova druga, prav tako večkrat nagrajena knjiga, ki zgodovino raziskovanja

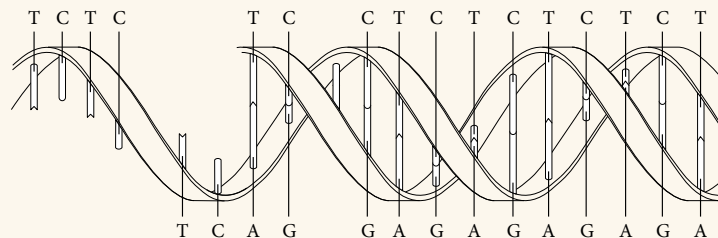
... knjiga
Pulitzerjevega
nagrajenca ...

gena in genskega zapisa ter genetike nasploh predstavlja najbolj celovito doslej. V njej z epskim zamahom in z ustrezno znanstveno resnostjo, ki je dostopna zavzetemu bralcu, predstavi gen in genski zapis, ki temeljno določa človeka. Mukherjee svojo pripoved o genu začne s široko zastavljenim orisom zadnjih sto petdeset let znanstvene zgodovine ter analizira, kako se je v tem času konceptualizirala ideja gena. Da bi jo lahko povsem razumeli in dojeli, nas vodi od Aristotela do Mendla ter preko Darwina, Watsona in Cricka (skupaj z njihovimi osebnimi, intimnimi zgodbami) vse do revolucionarnega in inovativnega 21. stoletja, ko so naposled dekodirali človeški genom. Ob tem pokaže tudi to, kako je znanost korak za korakom omogočala družbeno

manipuliranje z njim. Mukherjee prepleta preteklost in sedanost genetskih raziskav ter razvoj znanosti z osebno izkušnjo, zaznamovano z genetsko problematiko svoje družine, ki jo iz roda v rod pestijo ponavljajoče duševne bolezni. Avtor tako spregovori o neverjetni moči in potencialu, ki ju genetika prinaša zdravljenju ljudi, vendar pa hkrati opozarja, da nas genetske predispozicije ne smejo zavesti – genetika v človekovo življenje in bivanje prinaša tudi kompleksna etična vprašanja, na katera bo morala stroka odgovoriti in se jih držati. V svojem sklepnem delu se knjiga posveti tudi vprašanjem bioinženiringa in naše nepotešljive želje po vedno boljši verziji nas samih in vsega okoli nas. Mukherjee razpre številna vprašanja, ki visijo nad našo zmožnostjo, da prenesemo genetsko znanost iz laboratorija v resnični svet, saj se šele začenjamo zavedati prostranosti tega, kaj vse lahko z genetskim inženiringom pridobimo, ob tem pa še zdaleč nismo doumeli tega, kaj vse lahko izgubimo. *Gen* je pronicljivo delo, ki vizionarsko spenja preteklost in prihodnost človeškega gena in genetike kot ene najbolj naprednih znanstvenih disciplin našega časa. > RENATE RUGELJ

Siddhartha Mukherjee

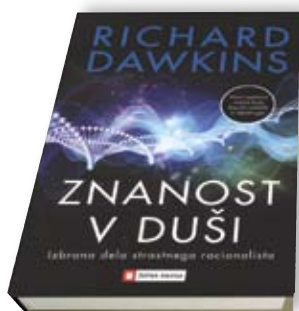
RICHARD DAWKINS

ZNANOST V DUŠI

Izbrana dela strastnega racionalista
prevod: Samo Kuščer
Učila International, zbirka Žepna knjiga,
2018, m. v., 419 str., 14,90 €

Richard Dawkins

Richard Dawkins (1941) je najbrž najbolj znan sodoben svetovni pisec o (popularni) znanosti, ki ga prav dobro poznamo tudi pri nas po njegovih knjigah, kot je prelomna *Sebični gen*, kontroverzna *Bog kot zabloda* in pa evoliucijska *Največja predstava na Zemlji*. Pred dvema letoma je izšel tudi prevod njegove avtobiografije v dveh knjigah. Njegova najnovejša knjiga *Znanost v duši* iz leta 2017 ne prinaša enotne vsebine, temveč izbrani nabor besedil iz daljšega časovnega obdobja, ki so nastala ob različnih priložnostih, od člankov do slavnostnih nagovorov. Seveda pa imajo vsa besedila skupni imenovalec: Dawkinsovo zavezanost znanstvenemu načinu razmišljanja in znanstvenemu prosvetljevanju najširšega kroga bralcev, kar vse izpisuje z bistrim in živahnim jezikom, s katerim med seboj prepleta tako evolucijska kot druga znanstvena dejstva. S tem pred nami s kirurško natančnostjo izrisuje čudoviti svet znanosti, ki mu je posvetil ne samo svoje delovno življenje, temveč tudi svojo dušo. Iskriva knjiga o sodobni znanosti! > SAMO RUGELJ

Distribucija v Sloveniji – Primus d.o.o.
info@primus.si

**NOVO
PRI MLADIKI**

O Slovenskem stalnem gledališču v Trstu

MIROSLAV ROSUTA
**ODER
MED SANJO IN STISKO**

54 primorskih spominkov iz 1. vojne

BOJANA DANEU DON
**BÉGUNEC
NIKDAR**
Begunska zgodba iz 2. svetovne vojne

MLADIKA
www.mladika.com
Ul. Donizetti 3 - Trst, Italija
tel. +39 0403480818
uprava@mladika.com

Stojnica P1-13 na 34. Knjižnem sejmu
SLOVENSKA KNJIGA V ITALIJI

Po darilo v Felix

SUPER CENAI
€19,99

SUPER CENAI
€19,99

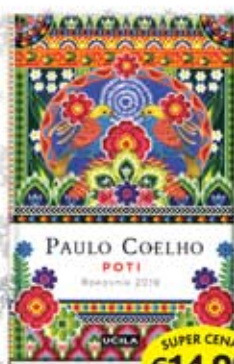
SUPER CENAI
€19,99

SUPER CENAI
€19,99

SUPER CENAI
€9,99

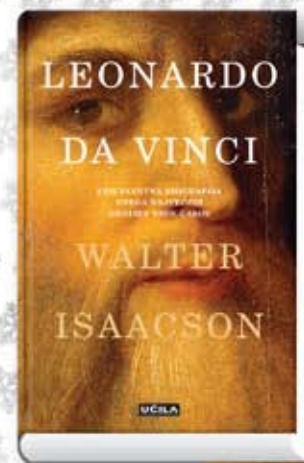
SUPER CENAI
€14,99

Cena 16,99 €

Cena 16,99 €

Cena 34,90 EUR

Cena: 12,90 EUR

Cena: 12,90 EUR

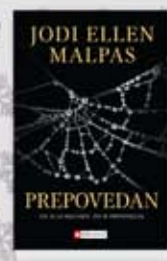
Cena: 10,90 EUR

Cena: 14,90 EUR

Cena: 10,90 EUR

Cena: 12,90 EUR

Cena: 12,90 EUR

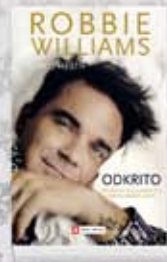
Cena: 12,90 EUR

Cena: 12,90 EUR

Cena: 16,90 EUR

Cena: 16,90 EUR

Cena: 14,90 EUR

Cena: 10,90 EUR

Cena: 12,90 EUR

Cena: 10,90 EUR

Cena: 12,90 EUR

Cena: 16,90 EUR

Cena: 12,90 EUR

Cena: 12,90 EUR

Cena: 10,90 EUR

Cena: 16,90 EUR

Cena: 12,90 EUR

Cena: 12,90 EUR

Cena: 14,90 EUR

ŽEPNA KNJIGA

UČILA

Felix KNJIGARNA

www.felix.si

PRAZNIČNO DARILO!

Aleksandra Kornhauser - Frazer (1926), je splošni slovenski javnosti znana kot avtorica številnih kemijskih učbenikov, po katerih so se učile mnoge generacije slovenske mladine. A to je zgolj eno od področij, na katerih je delovala v svojem profesionalno zelo raznolikem življenju. Njeni mednarodni znanstveni dosežki so zapisani v več kot 30 knjigah in stotinah člankov. Tokrat pa je doživeto in premišljeno izpisala svoje spomine na študijske in delovne poti ter postregla z barvito paletto ljudi, učiteljev, prijateljev, znanstvenikov in sodelavcev, ki jih je srečala pri svojem raziskovalnem delu doma in po svetu. Še vedno radoživega duha je pri več kot devetdesetih letih bistra sogovornica iz katere kar veje svetovljanstvo, visoka delovna etika in ustvarjalni navdih.

»Moj dan je vreden toliko, kolikor sem v njem ustvarila.«

ALEKSANDRA KORNHAUSER FRAZER

POTI IN SREČANJA

Modrijan, 2018, t. v., 416 str., 35 €

Bukla: V začetnem besedilu omenjate boleče odkrito avtobiografijo Norvežana Knausgaarda (*Moj boj, Mladinska knjiga*), ki bralcem (in svoji družini) ni prizanašal s podrobnostmi iz svojega življenja? Bi lahko rekli, da ste bili v svoji knjigi tudi vi tako iskreni? Zakaj ste odločili za njen nastanek oziroma kako je ta knjiga sploh nastala?

Kornhauser Frazer: Ne, nisem tako iskrena. Sprva sem res vse opisovala tako, kot sem doživljala, a je pri najmlajši sestri naletelo na hud odpor in prizadetost. Ni poznala tistih najtežjih let mojega otroštva pred drugo svetovno vojno – tedaj še ni bila niti rojena. Zame je značilno, da nerada prizadenem, zato sem odstopila in povedala samo lepe spomine.

Zakaj sem napisala to knjigo? Moj dan je vreden toliko, kolikor sem v njem ustvarila. Do devetdesetega leta sem bolj ali manj polno delala, nazardnje kot dekanja Mednarodne podiplomske šole Jožefa Stefana, potem pa naredila načrt za devetdeseta leta – pisanje knjig. Če se bo komu zdelo to malo pozno, naj pomisli na Johanna Wolfganga Goetheja, enega največjih evropskih književnikov, ki je svoje najbolj odmevno delo – *Fausta* – ustvarjal v svojih poznih osemdesetih letih, velik del je bil objavljen šele po smrti. Torej nikoli ni prepozno.

Začela sem z dvema knjigama, eno čisto strokovno v angleščini o metodah prenosa znanja, ki potrebuje še kar nekaj časa in napora za dokončanje – in drugo o velikih osebnostih, ki sem jih imela srečo spoznati, z mnogimi tudi prijateljevati. Ta mi je šla hitreje od rok.

Vendar je ustvarjalna zapolnitev delovnega dne samo kratka obrazložitev vzroka za to pisanje. Veliko globlja je želja, morda kar notranja prisila, da se ozrem nazaj. Stara modrost, ki si jo prilaščajo mnogi, tudi Churchill, je: čim dlje v preteklost gledaš, tem dlje v prihodnost boš videl. In jaz lahko neposredno pogledam skoraj v celotno preteklo stoletje. Šele iz razdalje vidiš pomen drobnih doživetij, pa mnogokrat tudi prazno napihnjenost »velikih dogodkov«, marsičemu se v spominu pokloniš, morda celo nasmeješ tistemu, kar je včasih bolelo, tu pa tam se kar vzravnaš, včasih malo manj – zagotovo pa se vse zliva v povezano podobo, kljub posameznim drevesom lahko iz daljave zaznaš gozd, razumeš nekdanje tokove in se zdrzneš ob ponavljanju zgodovine, za katero upravičeno pravijo, da je velika učiteljica, le učencev ima premalo.

Bukla: V uvodni družinski kroniki ste med drugim zapisali: »Zjutraj sem od šestih do pol osmih poučevala delavce v tovarni Litostroj, dopoldne na obrtnih šolah v Ljubljani, popoldne sem hodila na obvezne vaje iz kemije na naravoslovni fakulteti, od osmih do desetih zvečer sem učila na vojaški šoli v Šentvidu, študirala pa pozno v noč in ob nedeljah ...« Kot dolgoletna učiteljica in profesorica ste lahko sledili več generacijam mladih, se vam zdi, da so se ti v svojem odnosu do dela, učenja in izobraževanja v tem času kaj spremenili?

Kornhauser Frazer: Svojega življenja ne smem ponujati za primerjavo – mnogokrat krute razmere, v katere sem bila porinjena, naj današnje mlade generacije sploh ne bi spoznale, niso edina pot k boljšemu. Gledam svoje

potomce in vidim, da jih prav tako kot mene navdušujejo želje po spoznavanju, po ustvarjanju. Le včasih je vzdržljivosti premalo, a tudi to jim bo še vteplo življenje.

Bukla: Svojim učiteljem, profesorjem in strokovnjakom, pri katerih ste se sami učili, ste (poleg strokovnih referenc) večinoma naredili tudi toplo človeško avro in jim namenili veliko pohvalnih strani. Se vam zdi, da tudi danes obstajajo profesorji/učitelji, ki znajo videti v mladem človeku še kaj več od njegovega učenja?

Kornhauser Frazer: Obstajajo. Morajo obstajati – brez njih bi odnos učenec-učitelj propadel. Učitelj ni več skladišče znanja, tudi ne več njegov prenašalec. Tista velika osebnost v življenju prav vsakega naj bi bil, ob kateri prepoznavamo vrednote – ne le tiste v trenutni tekmi, predvsem one najpomembnejše za vse življenje.

Za vzoren odnos med učencem in učiteljem nam zgodovina daje veliko primerov, vse tiste lepe zgodbe od starih Grkov naprej. Vendar pogledajmo kar svoje lastne. Če bi morali imenovati tri osebnosti, ki so najbolj oblikovale naše življenje, a niso iz vrst svojcev ali ljubezni, potem bi bil med njimi najmanj en učitelj, velikokrat dva. Ko se reka življenja izteka, še posebej spoznavaj, kaj so bili oporni bregovi. Učitelji so nam bili kot podpore mlademu drevescu, nikoli omejevalne, vselej spodbujajoče v pravo smer, vselej s tistim pridihom varnosti. Seveda ne vsi učitelji. Tisti, ki nasilno prenašajo svoja prepričanja brez poslušanja za učenčeva, tisti ki ne občutijo njegovega razmišljanja, njegovega dihanja, naj ne rinejo v ta poklic. Pravzaprav to ni poklic, to je poslanstvo, skozi stoletja visoko priznано in spoštovano, a danes neredko podcenjevano, pohojeno. Vendar lik dobrega učitelja tudi to prenese, morda je v tem njegova veličina.

Bukla: Rahlo sem se muzala ob vašem »izletu v politiko in pobegu iz nje«, tukaj se res ni veliko spremenilo. Zdi se, da pronicljivo in predvsem brez dlake na jeziku plavate po zelo raznolikih področjih delovanja. Od kod vam tak pogum in samozaupanje?

Kornhauser Frazer: Oj, to so leta. Ko se ti jih nabere polnih devetdeset in več, se zavedaš minljivosti vsega blišča in se ne ustrašiš niti golide gnojnice, s katero te polijejo.

Od kod pogum za plavanje po raznolikih področjih delovanja? Tudi ta pride z leti – in seveda z izpostavljenostjo resničnim pogojem življenja – ne tistim, ki jih največkrat okleščeno pišemo v svoja poročila. Ko sem se na primer v Afriki znašla z bornimi fičniki odgovorna za zagon projekta, ki naj bi lačnim prinesel vsaj malo več kruha, si samo s svojo kemijo nisem mogla pomagati, za dosegajoč prijemljivih ciljev, tudi tistih najmanjših, je bilo treba poiskati in za sodelovanje navdušiti celo vrsto drugih strok. In najprej se je treba naučiti sploh pogovarjati z njimi. Če pogledam svoje življenje, sem bila veliko bolj kot učiteljica predvsem učenka, ki se je kar naprej učila plavati, vsak dan po drugačnih vodah.

Bukla: Vaša mednarodna sodelovanja, partnerstva in izobraževanja v tujini kažejo na nekoč izredno uspešno izmenjavo znanja v naravoslovju. Je danes temu še vedno tako in kakšna je »teža« domačih znanstvenikov v tujini?

Kornhauser Frazer: Znanost, vsaj naravoslovna, danes ni domača, državna. Ali je dobra v svetovnem merilu ali pa ni. Uveljavljenost raziskovalca se v znatni meri prepozna iz mednarodno pridobljenih sredstev za velike projekte. Vedno znova nas presenetijo naši mlajši raziskovalci, ki prodrejo s svojimi zamisljimi in delom – pa seveda tudi nekaj visoko izkušenih, ki imajo po navadi dobro organizirane in mednarodno povezane skupine. Po drugi

Prof. Kornhauserjeva z dekanom fakultete za kemijo Univerze v Nairobiju.

strani pa so tudi taki, ki doma pridigajo svojo vrhunskost, mednarodno pa ne pomenijo nič ali pa nič več. Tudi zato potrebujemo mednarodni meter. Tako »teža« slovenskega naravoslovja ni nekaj, kar bi se dalo preprosto definirati. Sprejeti moramo širše poglede, naravoslovje je svetovna znanost, smo del svetovne znanstvene skupnosti. Seveda imamo s tem manj možnosti za pušelj na nacionalnem klobuku, a reči bobu bob ni vselej slabo.

Bukla: Veliko se govori o pomanjkanju sredstev za raziskave in razvoj v Sloveniji. Kakšno je po vaši oceni povezovanje znanosti (npr. kemijske) in gospodarstva (oz. industrije) pri nas? In kaj bi bilo treba po vašem storiti, da bi se to izboljšalo?

Kornhauser Frazer: Sodelovanje med znanostjo in industrijo se pri nas veliko prepočasi razvija – vsak ostaja na svojem bregu. Znanost se vse pogostejše zateka v klice na državno proračunsko pomoč. O pomanjkanju državnih sredstev pa tako ali tako nakladamo za vsa področja in kar naprej, zdaj štrajkajo eni, potem drugi – ne le delavci gospodarskih področij, tudi zdravniki, učitelji, kulturniki, znanstveniki, celo policija, javna in tajna – kdorkoli. Vsak je prepričan, da mu od državnega hlebca pripada več. Če seštejemo vse te zahteve, spoznamo, da je ta hlebec mnogo premajhen – reševanje s posojilom smo že do konca izkoristili in zadolžili naše vnuke in pravnuke. Vlada za svoje preživetje premetuje tistih komaj gibljivih par odstotkov, morda pet, brez velikega uspeha – tisti, ki so prepričani, da so odvzeli njim, napovedujejo nove štrajke, oni, ki so nekaj malega dobili, vpijejo, da je premalo. Moti me, ker se ta cirkus kar naprej nadaljuje. Rešitev za vse je ena sama, trda – povečati tisti hlebec. Za to pa je treba postaviti veliko bolj sproščene mehanizme, kjer bo vsak lahko svoje sreče kovač. To velja zlasti za sodelovanje znanosti in industrije, odprimo vse možne poti in preprečimo birokraciji, da se vtika. Seveda tu takoj dregnemo v uravnalovko, ki je še vedno sveta vera naša. Pa v spodbujanje zavisti in krivo ovajanje, ki je pri nas postalo skoraj nacionalni šport, namesto da bi bilo nacionalna sramota. Ne s kamni, temveč z učenjem in delom, se moramo pognati za uspešnimi. Tako tudi za znanost velja kot za vsa druga področja – usmerjenost v raziskave, ki bodo prispevale bistven delež k dodani vrednosti. In priznanje pravičnega deleža za ustvarjeno – ne le s častjo, tudi z denarjem.

Bukla: Med vrsticami o vaših poteh in srečevanjih me je prijetno presenetila res impresivna mednarodna omreženost in vaše aktivno

sodelovanje v izjemno raznolikih projektih, zlasti v okviru Združenih narodov, Unesca, Svetovne banke, inovacijskih centrov, okoljskih projektov in drugo. Kako ste uspeli vse te poti in delo uskladiti s svojimi raziskovalnimi in izobraževalnimi projekti, da o zasebnem življenju sploh ne govorim. Na kratko, kje ste našli čas za vse to in koliko življenjske v resnici živeli?

Kornhauser Frazer: Moje poti in srečevanja niso bila dodatek – to je bilo redno delo, moje in moje skupine, ki je živela predvsem iz mednarodnih projektov, to je bila naša ambicija in tudi naš kruh, v hudi mednarodni konkurenci ne vselej bel. Ne le finančno – tam smo se tudi miselno vsak dan izpostavljali svetovnim tokovom in v njih zoreli.

Koliko življenj sem v resnici živel? Kot je zapisal pesnik Oton Župančič, imamo le eno domovino, eno življenje in eno smrt. Tako sem morala tudi jaz vse ambicije stlačiti v eno samo vrečo. Kako to uspe? Tako, da tvoje delo ni le poklic, je tudi zasebno doživljanje, je tvoj hobi, tvoja sprostitve, še kaj? Ustvarjalnost je požrešna zver, čisto vse pogoltne, na kar nleti. Ali pa odrine. Ko te popade, se ji predaš, srečo določa občutek, da gre za nekaj, za kar se splača potruditi – celo za nekaj v bistvu nad postavljenim ciljem. Le tako si lahko razlagam, da me je pot do cilja vselej zanimala bolj kot sam vrh ter, ko tega dosežem, ne slavim, saj me po navadi tedaj privlači že novi, višji ali pa vsaj bolj nevaren vršac. Res pa je, da je bil v mojem celotnem življenju največja dragocenost čas – tega boleče nerada zapravljam in sem zato zelo slaba udeleženka v tistem, čemur pravimo prijetni klepet.

Bukla: V nekaj zadnjih desetletjih je področje naravoslovja, tudi kemije, doživelo res velik preskok in nesluten razvoj v različne smeri. Kje vidite pomen (naloge) in prihodnost kemije danes in jutri?

Kornhauser Frazer: Prihodnost vsake znanosti je odvisna od raziskovanja – to pa je v naravoslovju v današnjih časih, ko so zanj potrebne po večini zelo drage aparature, odvisno od vlaganj. Tako tudi o raziskovalni prihodnosti odločajo predvsem tisti, ki dajejo denar. Res so se prioritete v primerjavi z včerajšnjimi spremenile in še bolj se bodo, kajti denarja za neusmerjeno raziskovanje bo še manj. Današnji razpisi za projekte ne terjajo le novega znanja, temveč predvsem tisto znanje, ki je najbolj potrebno za reševanje največjih človekovih problemov – zlasti pretiranega razmnoževanja po eni strani in staranja prebivalstva po drugi, lakote, bolezni, nasilja, izpostavljenosti naraščajočim problemom zaradi motenja naravnega ravnotežja. To znanje pa je vselej multidisciplinarno, vanj se zlivajo in povezujejo dosežki mnogih ved, zato danes o napredku posamezne temeljne vede skoraj ne moremo več govoriti. Kar pogledjmo sorazmerno mlado vedo nanotehnologijo, ki je bistvena v gradnji aparatov, posebej računalnikov, pa v medicini, proizvodnji zdravil, tudi v kemijski, tekstilni in celo vojni industriji. Je to fizika? Je to kemija? Je biologija? Nič od tega, a vendar ima korenine in posega v vsako izmed njih. Tudi pomen kemije – tako kot vsake vede – se bo v prihodnje vse bolj meril po tem, koliko prispeva k rešitvam teh problemov. Rešitvam, pravim, ne samo reševanju, kajti eksplozivni čas se za večino nalog izteka. Današnji čas in še bolj prihodnost ne terjata od raziskovalcev le novih znanj, temveč tudi neposredne napore za njihovo uspešno uporabo. Še bolj bo treba zavihati rokave.

Izjemna monografska predstavitev čebel in čebelarstva v slovenski kulturni zgodovini, slovstveni folklori, literaturi in gospodarstvu

ddr. Marija Stanonik

Čebela na cvetu in v svetu

- temeljit zgodovinski pregled literature o čebelah na Slovenskem,
- celovita predstavitev slovenskih čebelarskih organizacij in združenj doma, v zamejstvu in po svetu,
- več kot 100 fotografij.

SLOVENSKA MATICA
USTANOVljena 1864

Cena: **34,00 Eur**

Na Slovenskem
knjižnem sejmu:

20% popusta

V septembrski številki *Bukle* smo že predstavili po dva najožja kandidata za Sovretovo in Jermanovo nagrado, v novembrski številki zaokrožuje skupinsko sliko portret prejemnice nagrade Radojke Vrančič. Letošnjega Sovretovega in Jermanovega laureata smo zaprosili za poblisk v njuni delavnici, v katerih so se kalili nagrajeni prevodi. Sovretov nagrajenec Uroš Kalčič se je odzval z intervjujem, Jermanov nagrajenec Alfred Leskovec pa s sestavkom.

Poblisk v delavnico letošnjih nagrajenih prevajalcev

SOVRETOVA NAGRADA 2018

UROŠ KALČIČ s prevodom dveh romanov Donne Tartt: *Skrivna zgodovina* in *Lišček* (Ljubljana: Cankarjeva založba, 2016 in 2017)

Bukla: Uroš Kalčič, v svojem prevajalskem opusu ste preigrali najrazličnejše književne zvrsti, od priročnikov in strokovnih del prek otroške in mladinske književnosti do kriminalk, fantastike in sodobnih klasikov. Katero zvrst najrajši prevajate in zakaj?

Kalčič: Nimam favoritke. Vsaka zvrst je lahko zanimiv prevajalski izziv. Otroške slikanice je lepo prepesnjevati, saj so pri njih večinoma edine omejitve ilustracije. Kriminalke so, če so za kaj, napete in – ker prevodnih tekstov praviloma nikoli ne preberem vnaprej – kar same obračajo strani. Klasiki so ponavadi trd oreh – a orehe je lepo slišati, ko se strejo. Najbolj pa sem seveda užival pri prevajanju *Mormonove knjige* za pokojnega Krešimirja Čosića, saj je bilo delo združeno z vožnjami v njegovem uživaškem jaguarju in razkošnimi večerjami v Bologni (kjer je košarkaril).

Bukla: Ali zvečine sprejemate predloge založb ali kdaj tudi sami predlagate knjigo, za katero menite, da bi jo bilo dobro imeti v slovenščini?

Kalčič: Zvečine sprejemam predloge založb – sam sem naslove predlagal v časih pred povodnijo internetne informiranosti, ko je bilo tudi tovrstno povpraševanje s strani založb večje oz. je bilo več vzajemnosti med prevajalci in uredniki. Zdaj pač izberem tisto, kar se mi zdi sprejemljivo.

Bukla: Nagrajeni knjigi, *Skrivna zgodovina* in *Lišček* Donne Tartt, se spogledujeta z žanrom kriminalke, vendar obenem zahtevata vpogled v različne vede – klasično filologijo, umet-

nostno zgodovino. Tudi v zgodovinskih romanih, ki jih prevajate v zadnjih letih, brez dvoma mrgoli realij, ki so danes slabo poznane. Kako se lotite prevoda takega dela?

Kalčič: Ni tako strašno, kot se zdi. Teh prevodov se lotim kot vseh drugih: če se le da, nič ne preberem vnaprej, ampak kar zagazim, saj me radovednost, kaj bo pisalo na naslednji strani, nekoliko drži pokonci in žene naprej. Prevedem hitro, potem grem še enkrat skozi, popravim napake, obtešem razne robotosti in poskrbim, da je jezik tekoč in da se bere čimbolj slovensko. Pri prevajanju strokovne literature je ta druga obdelava nekoliko dolgotrajnejša, saj vključuje vnašanje raznih imen in strokovnih izrazov, ki zahteva brskanje po referencah. Kadar naletim na »slabo poznane realije«, pobrskam po spletu – ali pa se, če tamkajšnji podatki niso zanesljivi oz. so dvoumni, kdaj pa kdaj obrnem tudi na kakšnega strokovnjaka z zadevnega področja. Moram reči, da se skoraj brez izjeme vsi radi odzovejo in pomagajo.

Bukla: S čim se ukvarjate trenutno in kakšne prevajalske načrte imate za bližnjo prihodnost?

Kalčič: Trenutno imam v nabiralniku serijo petih romanov Edvarda St. Aubyna (*Patrick Melrose*) za Mladinsko knjigo in *Konfucija* Michaela Schumana za Modrijana.

Uroš Kalčič

Foto: osebni arhiv

JERMANOVA NAGRADA 2018

ALFRED LESKOVEC s prevodom dela Carl Gustav Jung: *Psihologija in alkimija* (Ljubljana: Beletrina, 2017)

Prevajanje je prenašanje avtorjevega sporočila iz njegovega materne oziroma izvornega jezika v drug, ciljni jezik. Pri tem se prevajalec najprej sooča z branjem, razumevanjem in razvozlanjem avtorjevih misli, ki so lahko bolj ali manj manifestne, vsekakor pa jih determinirajo najrazličnejši konteksti oziroma okvirni pogoji, denimo zgodovinski, kulturni, družbeni, politični, ideološki, verski in drugi. Vse to zahteva od prevajalca ustrezna znanja, preučevanja in raziskovanja, saj lahko s svojim bralnim dejanjem, ki se nadaljuje s prevodnim dejanjem – na katero prav tako vplivajo najrazličnejši konteksti –, zlahka in nehote zavede bralca, ga usmeri v napačno smer in mu ponudi razumevanje avtorjevih misli, ki je lahko povsem drugačno od tega, kar je pravzaprav bila avtorjeva namera ali je ta vsaj mislil, da je. Tu so seveda še tudi projekcije, ki jih bralec in prevajalec vnašata v to, kar prebirata, in si tako ustvarjata svojo podobo o prebranem in tem, kar je v zapisanem hotel povedati avtor. Zato je nemara še najbolj točna trditev, da gre pri branju in prevajanju za dialog med avtorjem in bralcem oziroma prevajalcem oziroma za njuno nagovarjanje, zato tudi ne bomo našli dveh bralcev, ki bi ju literarno ali pesniško, znanstveno, filozofsko ali kako drugo delo enako nagovorilo.

Pri prevajanju zato še posebej pazim na avtorjev slog, način podajanja njegovih misli, ki se zrcali v bolj ali manj zapletenih, kom-

pleksnih stavčnih strukturah, ki so lahko polne podredij in deležniških konstrukcij in zato še toliko bolj otežujejo branje in seveda samo razumevanje. Tu bralcu niti najmanj ne prizanašam, temveč mu tudi v slovenskem jeziku ponujam enako zapletene stavčne strukture in jih ne poenostavljam, razen če to ni res nujno potrebno, da se izognem morebitnemu (po mojem) napačnemu razumevanju. Takšen slog pisanja, razvijanja svojih misli je značilen tudi za C. G. Junga v njegovem delu *Psihologija in alkimija*, kjer imamo tako zapletene kot tudi povsem preproste in kratke stavke, ki so kot nekakšen miselni odmor pred ponovnim naskokom na nov dolg in zagoneten opis.

Svoj kratki razmislek o prevajanju naj zaključim z mislijo ali opombo, ki jo je spoštovani prof. dr. Frane Jerman zapisal v spremni besedi k svojemu sijajnemu prevodu Wittgensteinovega *Logično-filozofskega traktata*, da je vsak prevod interpretacija, in tako začetni stavek tega Wittgensteinovega besedila s strani z nemškim izvirnikom »Die Welt ist alles, was der Fall ist« na strani s slovenskim besedilom prevede kot »Svet je vse, kar se primeri«.

Alfred Leskovec

Foto: Damijan Bogataj

Letošnjo nagrado Radojke Vrančič prejme Sara Virk za prevod poezije Maria Benedetti *Drugo nebo* (Mladinska knjiga, 2017) in prevod proze Augusta Monterrosa (*Zgodbe, basni, utrinki*) (Cankarjeva založba, 2017).

Prejemnica nagrade Radojke Vrančič 2018

Po zaslugi Sare Virk lahko končno prvič v knjigi beremo pesmi Maria Benedetti (*Drugo nebo*) in Gioconde Belli (*Medeni škandal*) ter kratko prozo Augusta Monterrosa (*Zgodbe, basni, utrinki*), med kritiki in bralci po svetu priznanih, popularnih, celo razvpitih južnoameriških avtorjev. Med drugimi čaka na knjigo še Nicanor Parra, letos umrli čilski pesnik, ki je za zdaj izšel samo v reviji. Prevedla je tudi devet kratkih zgodb Thomasa Bernharda (*Pripovedi*), ki je v slovenski bralski zavesti usidran predvsem kot romanopisec in dramatik. Ta avstrijski avtor in njegov roman *Izbris* sta bila hkrati predmet njene diplomske naloge, s katero je uspešno zaključila dvopredmetni študij nemščine in primerjalne književnosti na ljubljanski Filozofski fakulteti, študij flamenko kitare v Španiji pa jo je očitno tako zblížal z literaturo v španščini, da je postala njena prva izbira za prevajanje (prevedla je tudi pesmi Anunciade Fernández de Córdova, Joséja Emilia Pacheca in Jaimeja Sabinesa). Navdušuje predvsem njena okretost, spretnost, neobremenjenost, lahkotnost, domiselnost, živahnost, muzikalnost, naravnost v slovenščini. Morda kdaj pa kdaj na račun dobesednosti, a v prid slastnega jezikovnega vzdušja. To je prepričalo špansko veleposlaništvo, da jo je leta 2016 nagradilo s priznanjem esAsi za mlade prevajalce za prevod kratke zgodbe *Mur* Urugvajca Felisberta Hernandeza.

Leta 2017 sta izšli dve pomembni knjigi, ki ju ni le prevedla, ampak tudi naredila izbor iz obsežnega opusa obeh avtorjev in napisala spremno besedo. Urugvajski pesnik Mario Benedetti (1920–2009), eden najbolj branih avtorjev latinskoameriškega prostora, pa tudi eden najbolj vsestranskih in plodovitih, saj je izdal okoli 40 pesniških zbirk, več knjig kratke proze, romanov, dram in esejev, je bil doslej v slovenščini presenetljivo znan samo po romanu *Hvala za ogenj*. Narediti izbor iz tako obsežnega, raznovrstnega, jezikovno in slogovno na videz preprostega, a ravno zaradi tega zagotovo toliko bolj zahtevnega opusa je še pred začetkom prevajanja nevhvaležno opravilo, kakršno je potem seveda tudi prevajanje avtorja, ki si je želel biti preprost in jasen, razumljiv in dostopen, tudi aktivističen, a nikakor površinski in estradno všečen. Prevajalkine odločitve med lepoto in zvestobo so bile včasih kar

Sara Virk

sizifovske, tudi kompromisne, bralce pa nas razveseli prepričljivost, sproščenost, samoumevnost. Precej drugačno, čeprav morda kdaj pa kdaj celo podobno je delo (in prevajalski izziv) gvatemalskega (nekoliko pa tudi honduraškega in mehiškega) vele mojstra kratke in najkrajše zgodbe Augusta Monterrosa (1921–2003). Za oba bi bilo mogoče reči, da videz lahkotnosti, ljudskosti, razumljivosti obenem velja in vara. Posebej še Monterroso ponuja branje na več ravneh in tako bralcem nastavlja simpatične in/ali pomenljive zanke, prevajalki seveda tudi, tej za zraven še kakšen bolj nevšečen izziv, ki se ga je lotila z očitnim veseljem in nemajhnim uspehom. Reprezentativni izbor, s katerim postreže knjiga, je žanrsko in slogovno raznolik, a kompozicijsko prav briljira z enotnostjo v različnosti. Že samo mnoge lege in zvrsti humorja navdušujejo. Seveda pa ne gre brez *Dinozavra*, ki velja za najslavnejšo mikrozgodbico na svetu: »Ko se je zbudil, je bil dinozaver še vedno tam.«

JAK

 JAVNA
 AGENCIJA ZA
 KNJIGO RS

Javna agencija za knjigo praznuje 10 let praznujte z nami na SKS 2018!

Petek, 23.11., ob 19.30, Štihova dvorana
Florjan Lipuš – dobitnik avstrijske državne nagrade 2018
 Glasbeno-literarni dogodek

Sodelujejo: **Florjan Lipuš** z branjem odlomkov iz romanov *Zmote dijaka Tjaža*, *Mirne duše* in *Gramoz* (vse založba Litera), **Gabriel Lipuš** (tenor), **Kvartet 4Saxess** (Lev Pupis, Oskar Laznik, Jan Gričar in Dejan Prešiček)

Dogodek organizirata JAK in založba Litera v sodelovanju s SKS. Prost vstop.

foto: Žiga Koritnik

foto: Marko Lipuš

Nedelja, 25.11. ob 19.00, Klub CD
Zaključni dogodek sejma

10 let mreže **Traduki**, katere ustanovna članica je tudi Slovenija, praznujemo z literarnim dogodkom – pogovorom med avtorjema in prijateljema, **Slobodanom Šnajderjem** in **Dušanom Jovanovičem**. Po predstavitvi romana *Doba bron* (Slobodan Šnajder, prevod Sonja Polanc, založba V.B.Z., 2018) vas vabimo na druženje, kjer bomo skupaj nazdravili obletnicama Tradukija in Javne agencije za knjigo ter se poslovili od Slovenskega knjižnega sejma 2018. Dogodek organizirata Traduki in JAK v sodelovanju z založbo V.B.Z. in SKS. Prost vstop.

foto: arhivo Beletrine

foto: Tanja Draškič-Savič

34. SLOVENSKI KNJIŽNI SEJEM

20.—25. 11.

SEJEMSKJE NAGRADE

SCHWENTNERJEV NAGRAJENEC 2018: TINE LOGAR

Preden človek postane dober urednik, mora biti nenasiten bralec. Tineta Logarja so knjige začarale že v otroških letih, sčasoma pa je zrasel v literarnega hedonista, »iščoč tisto pravo harmonijo, ki jo pletejo duhovna iskričnost, iskrenost sporočila ter zven pravilno izbranih in na pravo mesto postavljenih besed«. Kot svetovalec za slovenščino na zavodu za šolstvo je sprva urejal berila, učbenike in drugo strokovno gradivo. V začetku devetdesetih je prav tam ustanovil založniški center, potem pa ga je pot prek Državne založbe Slovenije, Prosvetnega delavca in Cankarjeve založbe vodila do Mladinske knjige, kjer se je izkazal z vodenjem in izvedbo najzahtevnejših »projektov«, ki že sami po sebi zahtevajo urednika posebnega kova, pravcatega renesančnega človeka z znanjem, izkušnjami, zmogljivostjo in avtoriteti – a tudi celo paleto človeških odlik, potrebnih pri delu z avtorji in tudi pozneje, ko je knjiga že natisnjena ter je treba zanjo navdušiti najprej prodajne in marketinške oddelke in naposled še bralsko občinstvo. Tine Logar je zagotovo eden redkih uredniških izbrancev, pa mu kljub temu nikoli ni bilo pod častjo urediti katerekoli druge knjige ali knjižice, ki se je znašla na njegovi mizi. Zato ni čudno, da njegov uredniški opus premore več kot dva tisoč enot, med katerimi lahko naštejemo leksikalni projekt *Slovenika*, luksuzni likovni monografiji *Neskončni Leonardo* in *Večni Michelangelo*,

monumentalna zgodovinska dela *Slovenska novejša zgodovina* in Judtovo *Povojno Evropo* ter celo vrsto drugih pomembnih del slovenskih avtorjev in, nenazadnje, serijo izjemno odmevnih političnih biografij. Poleg tega je Tine Logar vso svojo delovno dobo, ki jo je sklenil kot vodja programa Cankarjeve založbe, deloval tudi kot lektor. Nihče ne ve, niti sam,

Tine Logar

koliko tisoč besedil vseh vrst je šlo skozi njegove roke, da jih je uredil in zlikal, preden so šla v tisk. Od začetka izhajanja pa vse do letošnje jeseni je bdel tudi nad jezikovno podobo nam vsem skupne *Bukle*. Morda res velja, da je Tine Logar tip urednika, kakršnih ne srečamo več, a še bolj, da je s svojo nadstandardno uredniško odličnostjo vsa ta leta, ko se je slovenska založniška pokrajina krčila in zapirala sama vase, dokazoval, da je še vedno mogoče marsikaj izpeljati, tudi velike stvari – če človek le ve, kaj in kako. To je prvi vedel že Schwentner, Tine Logar pa se s svojim uredniškim opusom vpišuje med njegove duhovne potomce. V časih, ko se zdi, da edinole v založništvu kriza še kar traja, so to zgledi, ki jih potrebujemo. Tudi zato si Tine Logar zasluži Schwentnerjevo nagrado.

PRIZNANJE SLOVENSKEGA KNJIŽNEGA SEJMA

Slovenski knjižni sejem podeljuje Društvu slovenskih pisateljev priznanje za dolgoletno sodelovanje pri pripravi in izvedbah naše osrednje knjižne prireditve. Stanovsko društvo slovenskih literatov in literatk najdemo že med pomembnimi pobudniki prvega slovenskega sejma knjig leta 1972 pod predsedovanjem Cirila Kosmača. Na prvem sejmu so sodelovali med drugimi Edvard Kocbek, Mira Mihelič, Bojan Štih, Igor Torkar, Ciril Zlobec, ... Odtlej vsa leta bogati sejemske dneve z ustvarjalnimi vsebinami, z živo prisotnostjo privablja bralstvo in se še posebej posveča mladim obiskovalcem. Pisateljska imena nam odpirajo poti do uglednih povezav doma in v svetu, na njihova vabila prihajajo na sejem izbrani vrhovi svetovne literature. Društvo slovenskih pisateljev s svojimi avtoricami in avtorji je duša knjižnega medija, skupaj z založniki, knjigo-tržci in bralno publiko pa tudi njegovo dejavno življenje. Hvaležni smo mu za to.

Izjava Aksinje Kermauner, predsednice DSP:

»Književniki tkemo svoja besedila iz nič, iz onkraj, iz sončnega prahu in svetlobe zvezd. Knjižni sejem že od leta 1972 bralcem posreduje te sanje slovenskih pisateljev in pesnikov, pisateljic in pesnic. In sejem ni zgolj sejem pač pa veličastni praznik knjig. Takrat se zavemo, kako bogati smo.«

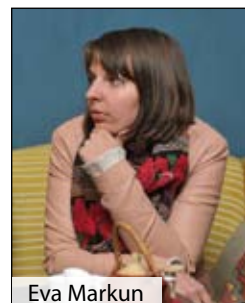
Društvo slovenskih pisateljev
Slovene Writers' Association

NAJBOLJŠI LITERARNI PRVENEK LETA 2018

EVA MARKUN: MENAŽERIJA

Eva Markun se v kratkoproznem prvenecu *Menažerija*, v katerem se osem zbranih proznih besedil literarnozvrstno giblje med novelo in kratko zgodbo, glede na dogajalni prostor pa med slovenskim podeželjem in Kambodžo, izkaže kot izvrstna pripovedovalka s pretanjenim občutkom za jezik in detajl. Prepričljivost in avtentičnost, s katero pisateljica izpisuje zgodbe, umeščene na slovensko podeželje, nista nič manjši, kadar

nas pripoved pelje v azijsko džunglo, tako se pri tistih, ki so locirane v tujino, navsezadnje celo budi občutek, da pravzaprav bremo prevod vrhunske avtorice, ki prihaja iz dotičnega območja. Eva Markun svoje like v glavnem fokalizira prek tretjeosebne pripovedi, vendar ji tudi spretno menjavanje pripovedovalcev iz tretje v prvo osebo – predvsem ko gre za minuciozen oris psihološko nestabilne osebe in s tem za slovenski literarni prostor zelo svojstveno rabo nezanesljivega pripovedovalca – ni tuje. Liki so zatorej kompleksni, psihološko dodelani in večje karakterizirani, najsi gre za nosečnice, na katero pritiska patriarhalno okolje, za azijskega

Eva Markun

dečka, ki s tabletami oskrbuje svojo z zdravili zasvojeno mamo, za budističnega novica ali manipulativnega moža, zakonolomilca, ki tako spretno laže, da še sam sebi verjame.

KNJIGA LETA 2018

Komisija v kateri so Stojan Pelko, Domen Fras, Riko Rižnar, Irena Štaudohar in Vlasta Vičič, oceni in nominira knjige, ki so izšle med 1. oktobrom 2017 in 1. oktobrom 2018 po načelu knjiga kot celota, pri čemer upošteva naslednje kriterije: vsebina, ureditev, jezik, oblikovanje, ilustracije, fotografije in grafika. Tako pripravi predizbor petih nominirank.

Končna odločitev o izboru je v rokah obiskovalcev SKS, ki na sejmu prejmejo natisnjeno glasovnico in jo oddajo v posebej za to namenjene skrinjice. Zmagovalka je tiskana knjiga, ki prejme največ glasov. Komisija podeli tudi priznanje za izbrano delo na področju elektronskega založništva in/ali popularizacije knjige.

Nominirane knjige, ki se potegujejo za veliko nagrado SKS knjiga leta 2018:

- Žiga Valetič: **80ta: desetletje mladih. Zgodba slovenskega pop-rocka v času, ko je popularna glasba krojila podobo (in usodo) sveta;** Grafični atelje Zenit,
- Anja Štefan: **Drobtine iz mišje doline;** illus.: Alenka Sottler; Mladinska knjiga,
- Ivan Cankar: **podobe iz življenja;** urejanje: Ana Bogataj in Katerina Mitrovič; Muzej in galerije mesta Ljubljane in Forum Ljubljana (posebna izdaja Stripburger),
- **Novi Maribor – mesto v dvajsetih in tridesetih letih 20. stoletja;** urejanje Primož Premzl; Umetniški kabinet Primož Premzl,
- **Saj grem samo mimo. Razglednice Aleša Debeljaka;** urejanje Nela Malečkar in Erica Johnson Debeljak; Mladinska knjiga.

OSEBNA IZKAZNICA: 34. SLOVENSKI KNJIŽNI SEJEM

Najstarejši, največji in najpomembnejši knjižni dogodek pri nas.

6 dni, 106 založb, 100 domačih in tujih literatov, 35.000 obiskovalcev, 7000 otrok in mladih, 25.000 knjig, 3000 novih, 340 spremljevalnih dogodkov, 4 razstave, 10 nagrad, država v fokusu: Madžarska, mesto v gosteh: Postojna, program na WWW.KNJIŽNISEJEM.SI

Program 34. SKS tudi na vaši dlani – za imetnike pametnih naprav je na voljo brezplačna aplikacija!

Sejemski urnik:

TO, 20. novembra, od 12. do 20. ure

SR, 21. novembra, od 9. do 20. ure

ČE, 22. novembra, od 9. do 20. ure

PE, 23. novembra, od 9. do 22. ure

SO, 24. novembra, od 9. do 22. ure

NE, 25. novembra, od 9. do 18. ure

DRŽAVA V FOKUSU: MADŽARSKA

Večplasten pristop k predstavitvi Madžarske: književnost, glasba, film, gledališče, kuhinjska in vino. Madžarska, letošnja gostja Slovenskega knjižnega sejma, se bo občinstvu predstavila z bogato kulturno ponudbo. Pester program bo seveda osredotočen na književnost, kljub temu pa bo zastopanih več vej umetnosti. Osrednji gost dogodka bo pisec monumentalnih mojstrovlin Péter Nádas, gotovo eden najbolj prepoznavnih akterjev madžarskega književnega prizorišča. To ime slovenskemu bralstvu gotovo ni tuje, saj je več njegovih romanov že prevedenih v slovenščino. Na sejmu pa bodo sicer na ogled številne knjige, ki v Sloveniji sedaj izhajajo prvič. S svojimi deli se bo predstavilo še šest drugih madžarskih pisateljev in več pesnikov. Zainteresirano občinstvo bo tako lahko spoznalo uspešnice kriminalnega romana, čudovite knjige za otroke in sodobno madžarsko poezijo.

MESTO V GOSTEH: POSTOJNA

Slovenski knjižni sejem bo v letu 2018, Vilharjevem letu, gostil občino Postojna. V ta namen občina pripravlja številne aktivnosti, ki bodo popestrile sejmsko dogajanje in pustile utrinek Postojne in okolice tudi izven občinskih meja.

Posebej velja izpostaviti predstavitev knjige *Pripoved o življenju in delu Miroslava Vilharja*

avtorice Brigitte Tornič Milharčič. Monografija o življenju in delu Miroslava Vilharja, pesnika, skladatelja, dramatika, časnikarja, politika in narodnega buditelja je izšla ob 200. obletnici njegovega rojstva in tako smo postali bogatejši za izjemno pomembno knjigo, ki nam odstira mnoga zgodovinska obzorja in hkrati osvetljuje čas, v katerem je živel in ga zaznamoval s svojim vsestransko pomenljivim delom.

MARIE NDIAYE, POGOVOR

Marie NDiaye (1967) je francoska pisateljica in dramatičarka. Za svoja dela je med drugim prejela prestižno francosko Goncourtovo nagrado. Njen roman *Ladivine* je bil leta 2016 med kandidati za mednarodno Bookerjevo nagrado (Man Booker Prize), leta 2018 pa je sledila nominacija za irsko nagrado Dublin Literary Award. V slovenščini je moč prebrati tri njene odlične romane: *Rosie Carpe*, *Tri močne ženske*, in *Ladivine*, poleg tega pa tudi drama *Hilda*.

Ob koncu pogovora bo Marie NDiaye razglasila in podelila Nodierevo nagrado za najboljši prevod iz francoščine, ki ga je izbrala letošnja žirija v naslednji sestavi: Aleš Berger, Katarina Marinčič in Primož Vitez.

Sreda, 21. november 2018, ob 18.00, Linhartova dvorana, Cankarjev dom (moderira Luka Novak)

ERIN WATT

RAZBITO KRALJESTVO

serija Royalovi, knj. 5
prevod: Eva Žerjav
Učila International, zbirka Žepna knjiga,
2018, m. v., 322 str., 12,90 €

Četrta knjiga o Royalovih, v kateri imata glavno vlogo Easton Royal in Hartley Wright, se je končala s hudo prometno nesrečo – v enem avtu je bila Hartley, v drugem pa Eastonova brata s svojima dekletoma. Peti del nas tako postavi v bolnišnico, v kaos po nesreči, v sredino obtoževanja, kdo je česa kriv. Sebastian Royal je v kritičnem stanju, Hartley pa se sprva zdi v redu, vendar se kmalu izkaže, da je izgubila nekaj najpomembnejših let svojega spomina. V šoli se spravljajo nanjo in ji lažejo, ona pa sploh ne ve, kdo je in komu lahko zaupa, muči pa jo tudi občutek krivde za nesrečo. Easton se ji trudi pomagati, a težko pride v stik z njo, poleg tega pa vso družino skrbi za brata, ki se še ni prebudil iz kome. Ko se vendarle najmeta, se začnejo razpletati spletke v Hartleyini odtujeni družini, vrne pa se tudi Royalov sovražnik iz preteklosti. Tandem pod imenom Erin Watt je tudi tokrat poskrbel za napet in obenem prizrčen konec najstniške ljubezenske zgodbe s pridihom kriminalke. > KLARA JARC

HELEN POLLARD

DVORIŠČE VRTNIC

prevod: Maša Zupančič
Hiša knjig, Založba KMŠ,
2018, m. v., 413 str., 13,99 €

Emmy je komaj pričakala sproščujoča dva tedna v čudovitem francoskem penzionu. Ker je strast v njuni zvezi izginila, si je oddih zamislila tudi kot

priložnost, da s fantom Nathanom obudita iskrico ... Toda Nathan ima očitno drugačne načrte, saj Emmy že prvi dan prevara z ženo lastnika penziona. Emmy se tako ne pokvari le dopust, ampak celo življenje. A Rupert, lastnik penziona, ji ponudi izziv, ki ga Emmy ne more zavrniti ... Zgodba se razplete v tako čudovito naslikani atmosferi, da je moč okusiti krhke rogljičke in zavohati rahel vonj sivke, a se ne konča z zadnjo stranjo – napisani sta vsaj še dve nadaljevanji, katerih prevod slovenski bralci že nestrno pričakujemo. > VANJA JAZBEC

SARAH MORGAN

SONČNI ZAHOD V CENTRALNEM PARKU

prevod: Neža Kralj
Učila International, zbirka Žepna knjiga,
2018, m. v., 334 str., 12,90 €

Frankie Cole je na prvi pogled povsem zadovoljna s svojo novo službo načrtovalke prireditelj in osebnih storitev v podjetju Urbani duh, ki ga je pred kratkim ustanovila skupaj s prijateljicama Paige in Evo. Njeno delo obsega skrb za diha jemajoče cvetlične ureditve in razne praznične okrasitve. Zdi se, da ji delo pomeni vse in da zato ob prostih trenutkih res ne potrebuje drugega kot kozarec vina in vrhunski kriminalni roman. Toda, ko se nekega trenutka zave, da v življenju obstaja še kaj več od tega in ji tla zamaje njen dolgoletni prijatelj Matt Walker, brat njene prijateljice Paige, ki ji nedvoumno izkazuje naklonjenost, postane Frankie povsem zmedena. Bo zaradi bolečih izkušenj po ločitvi svojih staršev sploh zmožna kdaj pokazati čustva in se jim povsem prepustiti? Prikupna ljubezenska zgodba vabi k odstiranju (srčnih) skrivnosti ... > VESNA SIVEC POLJANŠEK

ELIZABETH LOWELL

UROČENA

Srednjeveška trilogija, knj. 3
prevod: Anja Bakan
Hiša knjig, Založba KMŠ,
2018, m. v., 508 str., 14,99 €

Zaključek *Srednjeveške trilogije* priljubljene ameriške avtorice, ki napete zgodbe piše že vse od leta 1975. V tem času je večkrat zamenjala žanr; več kot 50 izdanih romanov prehaja od kriminalnih detektivk in znanstvene fantastike do pisanega nabora romanc, tudi zgodovinskih, kamor spada predstavljena trilogija, ki sicer zajema prve v slovenščino prevedene naslove te plodovite avtorice. Ravno njene strastne zgodovinske romances imajo poseben čar, saj jih pogosto, tako kot v *Uročeni*, začini s ščepcem magije. V zaključku spremljamo Ariane, ki je obljubljena Simonu Zvestemu, a se poroke z neznancom ne veseli. Zamisel sicer tudi Simonu ni pogodu, a ker lahko edino njuna poroka zagotovi mir v deželi, oba nazadnje klonita. Pred njima pa je še dolga pot ... Pravljična romanca, ki vrne nekaj že poznanih junakov in smiselno zaključí čutno pripoved. > VANJA JAZBEC

LORRAINE HEATH

NEŽNA USPAVANKA

prevod: Vesna Česnik Korošec
Hiša knjig, Založba KMŠ,
2018, m. v., 377 str., 12,99 €

Avtorico Lorraine Heath v slovenščini poznamo po zgodovinskih ljubezenskih romanih, ki se dogajajo v Angliji, *Nežna uspavanka* pa je postavljena v kavbojski svet, na ameriško podeželje.

Jake Burnett je delavec na ranču v Kentuckyju konec 19. stoletja. Je nezakonski otrok, v mladosti mu je bilo težko, je pa priden delavec in ima veliko srce. Gospodar mu nepričakovano predlaga, da se poroči z njegovo nosečo hčerko, ki tudi sama uživa v delu na ranču in s katero se prav dobro razume. Rebecca Anderson previdno sprejme Jakovo ponudbo, vendar še vedno hrepeni po moškem, ki ji je spočel otroka in odšel. V Teksasu, kjer ima Jake nekaj zemlje, si z Rebecca začneta ustvarjati novo življenje in se vse bolj zblížujeta. Spopadata se s težavami, med katerimi Rebecca vse bolj spoznava, kako dober človek je Jake, pa vendar mora najprej zavreči njegovo ljubezen, preden se zave, kaj vse pušča za sabo. To je moč nežne in vztrajne ljubezni, o kakršni nekateri samo sanjajo. > KLARA JARC

TERESA MEDEIROS

ZAPELJEVANJE PRINCA

prevod: Vesna Česnik Korošec
Hiša knjig, Založba KMŠ,
2018, m. v., 379 str., 12,99 €

Na gradu Elsinore vlada Lord Bannor, pogumni pankrt, ki je večino življenja preživel na bojišču. No, zdi se, da mu vlada njegova četa pobezljanih zakonskih in nezakonskih otrok, ki vsakogar poženejo v beg. Bannor vidi rešitev v tem, da jim da novo mater, po možnosti tako, ki ga sploh ne bo mikala in ki bo kos otročajem, zato prijatelja pošlje, da jo poišče. Ko se ta vrne z lady Willow, sta šokirana oba mladoporočenca – on, ker je Willow nasprotje tistega, kar je naročil, ona pa zato, ker ga je vzela, da bi pobegnila mačehi in svojim številnim razvajenim in zlobnim polbratom in sestram, za katere je morala skrbeti. Po začetnih težavah se zdi, da bosta grajski gospod in njegova gospa vendarle našla skupni jezik, morda celo ukrotila ponorelo hordo otrok. Pepelka malo drugače. > KLARA JARC

JENNIFER ASHLEY

ALEC MACKENZIE IN NJEGOVA UMETNOST ZAPELJEVANJA

Zgodbe Škotskega višavja, knj. 9

prevod: Anja Bakan

Hiša knjig, Založba KMŠ, 2018, m. v., 381 str., 12,99 €

Ali sta umetnost slikanja in umetnost zapeljevanja povezani več-
čini? V pričujočem romanu morda sta. Lepo in mlado Celio, hčer
angleškega vojvode, ki je zavrnila poroko s precej starejšim, ven-
dar bogatim markizom, je mati poslala na učenje slikarstva h gospodu Finnu. Vendar pa gospod
Finn ni samo umetnik slikanja, zna se tudi lepo poljubljati, kar mlada dama hitro spozna. Gos-
pod Finn je v resnici nihče drug kot sin vojvode Kilmorganskega, lord Alec Mackenzie, ki je
prišel iz ujetništva reševat svojega brata Willa. Ob njegovih poljubih ter vzporedno s tehnikami
slikanja, predvsem pa nadarjenostjo opazovanja, Celia odkriva pravo identiteto tega moškega,
ki jo vedno bolj privlači ... Zgodba, polna ženskih spletk, hudobnih in nepoštenih moških, pra-
vinih pogledov in pravih odločitev. > KLARA JARC

RENÉE CARLINO

PREDEN SVA POSTALA TUJCA

prevod: Branka Šnek Oset

Hiša knjig, Založba KMŠ, 2018, m. v., 332 str., 12,99 €

Zgodbo izmenično pripovedujeta Matt in Grace, v študentskih
letih najprej tesna prijatelja in nato kmalu par, ki jima usoda spr-
va ni bila naklonjena. Ker je moral Matt za prvo službo odpoto-
vati v Južno Ameriko, Grace pa je kariera vodila v Evropo, sta se
njuni poti po diplomi ločili. Zdaj, petnajst let pozneje, se po
ključju srečata na podzemni, a le za hip, saj Gracein vlak odpelje

v trenutku, ko se njune oči srečajo. Matt, odločen, da bo našel svojo ljubezen, na spletu objavi
oglas. Se bo njegova Zelenooka rožnoglavka, kot je ljubkovalno klical Grace, oglašila? Roman
bo zagotovo ogrel srca vsem, ki se nostalgичno spominjajo svoje prve ljubezni. > VANJA JAZBEC

HANNAH HOWELL

ŠKOT, KI ME JE REŠIL

prevod: Katja Bizjak

Učila International, zbirka Žepna knjiga, 2018, m. v., 304 str., 10,90 €

Zgodba pripoveduje o sedmih bratih škotskih korenin, Mac-
Enroyevih, ki so pripotovali v Ameriko, da bi si ustvarili boljše
življenje. Zdaj s skupnimi močmi vodijo družinski posel in na div-
jem Zahodu skušajo preživeti, kot najbolje znajo. Nekega dne na
poti domov rešijo Emily in njenega nečaka, katerima so neznanci
ravno požgali dom ter pobili sorodnike. Čeprav Ian, najstarejši
med brati, zaradi grenkih spominov na domovino, lepe angleške lepote sprva ne želi vzeti s
sabo, ga na koncu premaga sočutje. Ali lepota? Med Emily in Ianom namreč hitro preskoči
iskrica, a sreči so dnevi šteti. Vrnejo se namreč morilci, ki hočejo opraviti nalogo do konca in
ubiti še Emily in malega nečaka ... Napeto in romantično, vse do zadnje strani. > VANJA JAZBEC

JULIE ANNE LONG

KAKO OSVOJITI MARKIZA

prevod: Anja Bakan

Hiša knjig, Založba KMŠ, 2018, m. v., 421 str., 13,99 €

Phoebe Vale je učiteljica v ugledni podeželski dekliški šoli, ki
uživa v prebiranju londonskih opravljenih časopisov in sanja, da
se bo odpravila v Afriko. Njen svet se nepričakovano zavrti, ko
ji pot prekrži Julian Spenser, markiz Dryden, glavni predmet
čenč in ulov leta. Pogledat je prišel šolo, zdi pa se, da je posredi

tudi neka stava o poljubu stroge učiteljice, in Phoebe mu bo nalogo vsekakor zapletla. Ko je kot
spremljevalka povabljen na hišno zabavo in pozneje v London, se Phoebe le še globlje zapleta
z markizom, ki pa namerava s poroko z drugim dekletom dobiti nazaj kos zemlje, ki ga je zapra-
vil njegov oče. Poleg tega so posredi še spletke krute in z dolgočasne visoke družbe. Bosta mar-
kiz in učiteljica sledila starim načrtom ali sta morda našla pomembnejše cilje? > KLARA JARC

Hiša knjig

Vsega je
kriva bela
omela

Jill Shalvis

384 strani,
12,99 €

Goreča
srca

Johanna
Lindsey

448 strani
13,99 €

Srečna
za vselej

Catherine
Bybee

440 strani
13,99 €

Podarjamo kodo
GALARNA5
v vrednosti

Koda velja za naročila v vrednosti vsaj 25 €, do 31. marca 2019. Uporabite jo lahko v nakupovalni košarici na strani www.galarna.si. Kodo lahko skladno z zakonom uporabite le za knjige starejše od 6 mesecev.

BREZPLAČNA dostava za vse
nakupe romanc že nad 25 €.
Uporabite kodo **POSTNINA25!**

Distribucija Avrora
e: info@galarna.si
t: 040 922 521

CECELIA AHERN
ČAS MOJEGA ŽIVLJENJA

prevod: Anja Radaljac
Učila International, zbirka Žepna knjiga,
2018, m. v., 392 str., 12,90 €

Lucy Silchester bo kmalu stara trideset let in prav nič v njenem življenju ne poteka tako, kot bi si želela. Pred slabimi tremi leti se je razšla z Blakom, zaradi spleta okoliščin je ostala brez službe in tudi nekdanjega skupnega stanovanja. Po novem živi samotarsko življenje v garsonjeri, v kateri ji dela družbo le maček Gospod Pan. Nekega dne pa Lucy doživi pravi šok: v stanovanju jo pričaka vabilo, naj se oglasi na sestanku s svojim življenjem. Sprva se ji je zdela zamisel o tovrstnem srečanju nadvse briljantna, potem pa jo je začela močno strašiti. A pred lastnim življenjem ni mogoče ubežati, zato se mora Lucy spoprijeti z najrazličnejšimi izzivi, ki med drugim vključujejo srečanje s čednim čistilcem preprog, razodetje o obvladanju španskega jezika in soočenje z nekdanjo ljubeznijo. Bo poslušala življenje in spremenila stvari na bolje? Prikupen roman, napisan v tradicionalnem slogu priljubljenih irskih pisateljic, navdušuje s humorjem in tudi zapletli, ki vodijo do raznih spoznanj. > VESNA SIVEC POLJANŠEK

KINLEY MACGREGOR
BOJEVNIKOVA VRNITEV

Bratovščina meča, knj. 6
prevod: Irma Kukovič
Hiša knjig, Založba KMŠ,
2018, m. v., 357 str., 12,99 €

Mlada kraljica Adara, katere kraljestvo ogroža tiranski Selwyn, si želi svoje ljudstvo obvarovati pred okrutnostjo njegovega vladanja. Še več, ta človek naj bi bil sorodnik njenega moža Christiana, s katerim so jo poročili v ranem otroštvu. Svojega moža pri svojih rosnih dvajsetih letih ni še nikoli videla, zato se poda v tajno iskanje v tujo deželo. Christiana najde, a s tem ogrozi tako svoje kot tudi njegovo življenje. Čeprav je Christian ne priznava za ženo, niti ji ne želi podariti potomca, ki ga Adara tako zelo potrebuje, jo zaščiti in se z njo poda v nenehno nevarnost in beg. Christianovim bojevniki spretnostim pomagajo drugi člani skrivne Bratovščine meča, ki jo družijo predanost, pravičnost in povezanost mož, ki so skupaj prestali pravi pekel. Ali bo Christian na koncu kljub obljubi, da bo zvest le samemu sebi, popustil in dovolil ljubezni pot do srca? > KLARA JARC

MADLINE SHEEHAN
NEVREDNA
Pekleni konjeniki, knj. 5

prevod: Alenka Perger
Učila International, zbirka Žepna knjiga,
2018, m. v., 383 str., 12,90 €

Pridigarja Foxa, predsednika motorističnega kluba Srebrni demoni, zdaj umirajočega starca, ki hčeri Evi prizna resnico, ki jo je skrival vse njeno življenje. Resnico o tem, kako je spoznal njeno mamo, skrivnostno šestnajstletno Debbie Reynolds, tatico in brezdomko, ki je pobegnila od doma in neke noči poskusila izmakniti denarico Pridigarju. Od trenutka, ko jo je zalotil in sta se na njegovom motorju odpravila na cesto, je trajalo le nekaj dni, da sta se strastno zaljubila. Pošastna tragedija je njuno življenje nepovratno zaznamovala, njene posledice pa so ju poslale na pot, ki je nihče od njiju ni načrtoval ... Sheehanova je tudi tokrat postregla z močnimi čustvi, sladkostjo neustavljive prve ljubezni, bridkostjo družinskih okoliščin in tragičnostjo posledic. Neodložljivo branje. > KLARA JARC

JILL SHALVIS
SLADKE DROBNE LAŽI

prevod: Branka Šnek Oset
Hiša knjig, Založba KMŠ,
2018, m. v., 365 str., 12,99 €

Pru je pozitivno in energije polno mlado dekle. Dela kot kapitanka dnevne križarke, prosti čas pa ji krajša ljubeč posvojeni psiček Thor. Ko spozna Finna, lastnika puba ob njenem stanovanju, se ji življenje postavi na glavo. S čednim in prijaznim Finnem sta si več kot očitno naklonjena, a vendar Pru dvomi, da se bo dobro končalo. Le ona namreč ve, da je njen oče pred leti povzročil nesrečo, ki je usodno zaznamovala Finnovo družino. A bolj kot se prepričuje, da mora Finnu povedati resnico, bolj se zaljublja vanj ... Prikupna zgodba bo zagotovo zadovoljila prav vsako romantično dušo. > VANJA JAZBEC

CATHERINE BYBEE
ENKRAT ZA VSELEJ

Gimnazijke, knj. 2
prevod: Esther Košir
Hiša knjig, Založba KMŠ,
2018, m. v., 397 str., 13,99 €

V drugi knjigi iz serije o treh prijateljicah iz River Benda ima glavno vlogo Zoe Brown. Odraščala je v prikolicah v nasilnih razmerah in takoj po koncu srednje šole pustila svojega fanta ter pobegnila v svet, da ne bi slučajno obtičala v malem mestu. Postala je slavna kuharica in se v mesto svoje mladosti ni nameravala vračati. Spremembe se začnejo, ko ob 10. obletnici mature spet vidi bivšega Luka ... in ko jo ta preseneti z obiskom v velikem mestu ... Čeprav jo je vedno skrbelo za mamo, brata, sestro in nečaka, je še huje zdaj, ko so iz zapora izpustili njenega nasilnega očeta. Samo stvar časa je, kdaj bo sledila tragedija. Medtem pa potekajo vesele priprave na poroko njene prijateljice Mel in Zoe vse več časa preživi v Lukovi družbi. Saj ne, da je bil odhod napaka, ampak morda bi morala sebi in Luku dati novo priložnost. > KLARA JARC

MARIE FORCE
HREPENENJE PO LJUBEZNI

McCarthyjevi z otoka Gansett, knj. 7
prevod: Maša Zupančič
Hiša knjig, Založba KMŠ,
2018, m. v., 446 str., 13,99 €

Dočakali smo novo nadaljevanje serije z otoka Gansett, v katerem bolje spoznamo Tiffany Sturgil. Na malce konservativnem otoku je pravkar odprla trgovino s seksi perilom in ... drugimi rečmi. Mož jo je pustil s hčerko in brez vsega, meščani pa niso videti navdušeni nad novo ponudbo in ji mečejo polena pod noge. Še dobro, da je dočkala vsaj uradno ločitev – postavni načelnik policije Blaine Taylor ji je že pred časom naročil, naj ga pokliče, ko bo ločena. In Blaine dobro ve, kako se uporabljajo »druge reči« iz njene trgovine! Po naravi je zaščitnik, a ima tudi sam nesrečno zgodovino z ženskami. Njuna pot od vročega seksa do resne zveze bo zahtevala predvsem veliko mero zaupanja, kot vedno pa avtorica v knjigi razstira tudi ljubezenske zaplete in razplete drugih prebivalcev otoka. > KLARA JARC

JUDE DEVERAUX

NIKOLI NI PREPOZNO

prevod: Ida Sternad

Učila International, zbirka Žepna knjiga, 2018, m. v., 422 str., 14,90 €

V počitniški hiši v Summer Hillu v Virginiji se po naključju spoznajo tri ženske različnih generacij; Olivia v šestdesetih, Kathy v štiridesetih in dvajsetletna Elise. Vsako izmed njih je v Summer Hill sicer pripeljala drugačna zgodba, a vse so polne obžalovanj. Olivia je bila vrsto let nesrečno poročena in se je šele pred kratkim poročila s Kitom, ljubeznijo iz mladostnih let. Kathy ravno tako obžaluje poroko z možem, s katerim sicer vodita uspešno podjetje, a ljubezni med njima ni več. Elise pa so moža izbrali premožni starši in je zdaj, kljub temu, da vedo za njegovo nezvestobo, ne podpirajo. V problematičnih možeh ženske najdejo skupno točko ter se sprva zgolj norčujejo na njihov račun in razmišljajo, kaj bi spremenile, če bi lahko zavrtele čas nazaj. Nato pa se jim ponudi ravno to, svež začetek! Roman, ki bo kljub počasnemu začetku navdušil in potešil radovedno dušo bralca. > VANJA JAZBEC

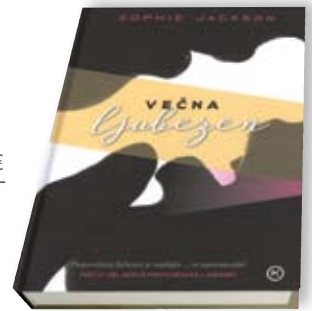
SOPHIE JACKSON

VEČNA LJUBEZEN

Prepovedana ljubezen, knj. 3

prevod: Katja Mikelj

Mladinska knjiga, 2018, t. v., 294 str., 34,99 €

V tretjem delu serije *Prepovedana ljubezen* spoznamo Rileyja. Že kot osemletni deček je našel dekle svojega življenja, navihano Lexie. Roman je prepreden z njegovimi spomini iz mladosti, ki jasno pokažejo, zakaj v njegovem življenju nikoli ni moglo biti druge kot Lexie: skupaj sta se igrala v otroški nedolžnosti, postala najboljša prijatelja, odrasčala, se prvič poljubila in bila nasploh nerazdružljiva. Načrtovala sta, da gresta skupaj študirat v New York, a je to preprečila nenadna smrt Lexiejinega očeta. Lexie je ostala doma in pomagala družini, razdalja ter pritiski pa so nazadnje naredili svoje. Rileyja so pozneje zaradi skrivanja ukradenih avtomobilskih delov poslali v zapor in tako je zavezala velika vrzel še med Rileyjem in njegovim očetom. Ko očeta zadane kap, se Riley vrne domov, da bi pomagal mami, nepričakovano pa naleti tudi na Lexie in – presenečenje! – njunega štiriletnega sina. Riley in njegova družina so besni, da niso vedeli za najmlajšega člana, toda morda je minilo dovolj časa, da Lexie in Riley na situacijo pogledata treznejše in povsem mogoče je, da se zadeve končno odvijajo v pravo smer. > KLARA JARC

PAULO COELHO

HIPI

prevod: Slavica Jesenovec Petrovič, Borut Petrovič Jesenovec

Učila International, zbirka Žepna knjiga, 2018, m. v., 302 str., 12,90 €

»Če želite izvedeti kaj več o sebi, začnite raziskovati svet okoli sebe,« nas na podlagi svojih bogatih življenjskih

izkušenj nagovarja priljubljeni Brazilec Paulo Coelho (1947), ki ima v slovenščini že več kot ducat prevodov svojih uspešnih knjig (*Alkimist*, *Peta gora*, *Enajst minut*, *Alef*, *Valkire*, *Zahir*, *Vohunka* ...). Verska vzgoja v otroštvu in politična angažiranost v mladih letih sta ga pripeljali do tega, da je preskusil različne alternativne načine življenja, med drugim se je zanimal tudi za ideologijo Hare Krišana. Zgodba mladega Paula je postavljena v čas velikih sprememb, ko so uveljavljeni družbeni ureditvi oporekale cele generacije dolgoletnih in širokohlačnih mladostnikov. Brazilec Paul se v iskanju globljega smisla življenja in brez poguma za pisateljevanje odpravi po svetu. V Amsterdamu, enem od takratnih vročih mest, kjer so se vile goreče razprave o širjenju zavesti, osvobajanju iz okov spolnosti in iskanju notranje resnice, sreča lepo in živahno Karlo in skupaj se odpravita proti Katmanduju. Potovanje se spremeni v ljubezensko zgodbo, ki obema mladima določi nadaljnje življenjske smernice. > BETI HLEBEC

KYLIE SCOTT

SLADKO OSVAJANJE

serija Bezn'ca, knj. 3

prevod: Lidija Kreft

Učila International, zbirka Žepna knjiga, 2018, m. v., 277 str., 10,90 €

Barmanu Ericu gre že pošteno na živce, da ga imajo vsi za vlačugarja. Ima pač rad ženske in z nobeno ni iskal ničesar resnega. Morda pa je res zadnji čas, da si omisli pravo dekle. Kot nalašč pa ta večer v Bezn'ci sedi ljubka rjavolaska in Eric se spravi v svoj osvajalski podvig ... dokler presenečen ne ugotovi, da je lepa in simpatična Jean a) visoko noseča, b) dobra prijateljica žene Ericovega brata in c) se ravnokar seli v stanovanje nasproti njegovemu. Kot da nima Eric dovolj dilem že glede tega, da bi se zresnil, je videti, da neprestano misli na bodočo mamico, s katero se je presenetljivo lahko pogovarjati. Ko mora Jean nepričakovano v bolnišnico, je Eric tisti, ki ostane z njo med porodom in ji nudi oporo. Zaradi neodobravanja svojih bližnjih (ki ga pač poznajo kot kurbirja), se poskuša držati stran od Jean in male Ade, ampak mu nikakor ne gre. Se lahko moški s takim slovesom zaveže mladi mamici in vsem izzivom, ki pridejo z vzgajanjem dojenčka? > KLARA JARC

HELEN HARDT

OBSEDENOST

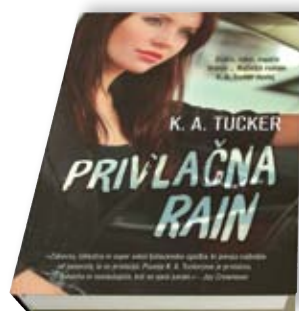
Saga o bratih Steel, knj. 2

prevod: Maša Sitar

Učila International, zbirka Žepna knjiga, 2018, m. v., 280 str., 10,90 €

Talon in Jade sta se na koncu prvega dela serije dela razšla, toda strasti, ki jo čutita, ne moreta zanikati in prav kmalu sta že spet v vročem objemu. Vsak od njiju se vse bolj zaveda, da seks ni več samo seks in najti morata način, da se s tem spoprime. Medtem ko Jade na tožilstvu nerada še vedno preiskuje Talonovo družino, obenem izkoristi dostop do podatkov in išče informacije za Talonovo sestro in svojo najboljšo prijateljico Marjorie. Bolj ko brska po preteklosti, več sumljivih ponarejenih družinskih dokumentov odkrije ... Talon ob obiskovanju terapevtke razkriva nove koščke grozljive sestavljanke iz svojega otroštva in se spominja vse več podrobnosti, ki bi lahko vodile k pošastim, ki so ga takrat ugrabile in zlorabljale. Niti, ki povezujejo vse skupaj, z vsakim poglavjem postajajo bolj razločne ... > KLARA JARC

K. A. TUCKER

PRIVLAČNA RAIN

Zakopana voda, knj. 2

prevod: Irma Kukovič

Hiša knjig, Založba KMŠ, 2018, m. v., 506 str., 14,99 €

Roman *Privlačna Rain* iz prejšnje zgodbe, *Zakopana voda*, vzame nekaj stranskih junakov in jih postavi v

središče. Najprej smo spoznali tragični par, Jessieja in Alexandrio, zdaj pa prebiramo zgodbo Lukea Boonea, Jessiejevega najboljšega prijatelja in sostanovalca, ki se je rodil v družino z vprašljivim avtomobilskim poslom. Stric Rust ga je že v mladosti vzel pod okrilje, sprva le za preprosta popravila, zdaj pa mu ponuja drugačno, malce sumljivo delo. Ga bo Luke sprejel? Ali mu bo načrte prekrizala nova junakinja v seriji, naslovna Rain, mlada in ambiciozna agentka FBI? Rain ima pred sabo zahtevno nalogo; razkrinkati mora kriminalnega vodjo, ki stoji za številnimi kraji avtomobilov. Potem ji napredovanje zagotovo ne uide. Če ji le Luke ne bo prekrizal načrtov ... Napeto branje vse do zadnje strani. > VANJA JAZBEC

SUSAN ELIZABETH PHILLIPS

ZVEZDA VEČERA

prevod: Jolanda Blokar

Mladinska knjiga, 2018, t. v., 405 str., 34,99 €

Zasebni detektivki Piper Dove zadnja naloga ne gre ravno gladko – priljubljeni nogometaš Cooper Graham jo namreč razkrinka in jo zaradi zasledovanja poskuša spraviti v težave pri policistih. Piper bi morala ugotoviti, ali je Cooper zanesljiv pri poslu, v resnici pa odkrije, da je zvezdnik v nevarnosti. Piper ga najprej poskuša prepričati, da je samo neškodljiva in malce nora oboževalka, potem ga prepriča, da jo najame za to, da bi na spletu skrbela za dober ugled njegovega pred kratkim odprtega popularnega nočnega kluba, pride pa celo tako daleč, da je skoraj njegova varnostnica, vse to pa izkoristi, da bi bila lahko v njegovi bližini in odkrila, kdo se ga loteva. Med njunimi srečanji z nevarnostmi in prepiri ... khmm ... debatami, iskricice postajajo vse manj jezne in vse bolj strastne. Še ena izvrstna in zabavna ljubezenska zgodba izpod peresa ene najbolj priljubljenih ameriških pisateljic. > KLARA JARC

AGATHA CHRISTIE

PET PRAŠIČKOV

prevod: Gregor Moder

Mladinska knjiga, zbirka Krimi, 2018, t. v., 283 str., 32,99 €

V tem romanu neprekosljivi Hercule Poirot rešuje zapleten primer iz preteklosti. Za umor svojega moža, znanega slikarja in nestanovitnega moža Amyasa Cralea, je bila pred šestnajstimi leti obsojena njegova žena Caroline, ki je po enem letu v ječi umrla in svoji takrat šestletni hčerki pustila pismo s prisego, da je nedolžna. Zdaj enainvajsetletna Carla Lemarchant, ki je v resnici Caroline Crale, Poirotu prinese to pismo in ga prosi za dokaze, da je bila njena mama nedolžna in ni zastrepila svojega moža. Slavn detektiv se loti raziskovanja in se sreča z vsemi petimi udeleženci, ki so prisostvovali Cralejevi smrti. Na dogodek pred šestnajstimi leti so ohranili različne spomine in razlage. Iz klopčiča resnic in laži, pretvarjanj in nesporazumov se uspe Poirotu dokopati do resnice in pravega morilca. Carla se zato lahko mirne vesti poroči, saj je ime njene matere oprano krivde in se lahko tudi hčerino življenje nadaljuje brez temnih dvomov in strahov. > SONJA JUVAN

TAYLOR ADAMS

BREZ IZHODA

prevod: Maja Lihtenvalner

Učila International, zbirka Žepna knjiga, 2018, m. v., 313 str., 12,90 €

Študentka Darby je na poti v bolnico k bolni materi, ko jo snežni metež prisili, da v koloradskem gorovju nekje »bogu za hrbtom« prenoči v obcestnem postajališču. Telefonskega signala ni in že tako nejevoljna ugotovi, da bo morala noč preživeti še s štirimi neznanci, eno žensko in tremi moškimi, ki so prav tako obtičali na zasneženi cesti. Večer pa se nadalje pretresljivo zasučje, ko naključno v enem izmed parkiranih vozil v kletki opazi zaklenjeno deklico ... Čigavo je vozilo in komu zaupati? Napeta psihološka srhljivka, ki se občasno spogleduje tudi z grozljivko, je polna preobratov. V filmsko neustavljivem tempu (kar ni presenetljivo, Adams se med drugim ukvarja tudi s sedmo umetnostjo) sta pred Darby dolga noč in krvavi boj za preživetje. Za vse, ki radi prebirate napete trilerje, ob katerih vam zastaja dih. > ALEŠ CIMPRIC

JAMES PATTERSON

CROSSOVA PRAVICA

22. primer Alexa Crossa

prevod: Miha Avanzo

Mladinska knjiga, zbirka Krimi, 2018, t. v., 443 str., 34,99 €

Ko je Stefan Tate, Alexov bratranec, obtožen grozljivega posilstva, mučenja in umora dijaka Rashawna Turnbulla, se Alex seveda odzove klicu družine in se odpravi v rojstni kraj Starksville v Severni Karolini. V mestu, kamor se vrača po dolgih petintridesetih letih, ni dobrodošel; Alex sklepa, da verjetno zato, ker je prišel na pomoč Stefanu, ki ga je mesto že pripravljeno linčati. Stefana sicer bremenijo krepki dokazi, a tudi njegova različica zgodbe je verjetna. Alex bo moral priti resnici do dna, vsem oviram navkljub in družinskim skrivnostim, ki mu spremenijo življenje. Roman, ki je napisan v tipičnem Pattersonovem slogu, s številnimi kratkimi poglavji, hitrim tempom in presenetljivimi preobrati, kar kliče po obračanju strani. > VANJA JAZBEC

SUSANNE JANSSON

SKRIVNOSTNO BARJE

prevod: Maruša Mugerli Lavrenčič
Učila International, zbirka Žepna knjiga,
2018, m. v., 284 str., 10,90 €

Švedinja Susanne Jansson je novo ime v že tako širokem naboru pisateljev skandinavskih kriminalk in srhljivk. In če sodimo po njenem prvencu, bo nanjo v prihodnosti treba še kako računati. *Skrivnostno barje* je značilen predstavnik nordijskega noirja, ki ga prevzema neskončna prazna pokrajina, med tamkajšnjim prebivalstvom pa tlijo globoke skrivnosti. Osrednja junakinja, biologinja Nathalie, pride v vasico ob opustelem barju opravljat meritve za doktorsko nalogo. Nihče pa ne ve, da je to pravzaprav njen rojstni kraj, ki ga je zapustila že kot mlada deklica, potem ko se je zgodilo nekaj grozljivega. Preteklost bo očitno z vso silo butnila na plano, saj v barju najde nezavestnega moškega in zapleti se potem kar vrstijo. Pogrešane osebe, dejstvo, da so tod naokoli staroselci bogovom žrtvovali tudi ljudi, in preudarno grajenje vzdušja, ki ga poudari s prvinsko surovostjo pokrajine, v kateri se zdi, kot da biva nekaj nadnaravnega, poskrbijo za prvovrstno bralno izkušnjo. K temu pripomore še pisateljičin dober občutek, da ob pravem času razkrije ravno toliko, da se bralec nezavedno ujame v vrtnec skrivnosti, ki ga ne izpusti vse do presenetljivih zadnjih strani. > ALEŠ CIMPRIČ

TESS GERRITSEN

JAZ PA NEKAJ VEM

Rizzoli in Isles, knj. 12
prevod: Tina Stanek
Mladinska knjiga, zbirka Krimi,
2018, t. v., 339 str., 32,99 €

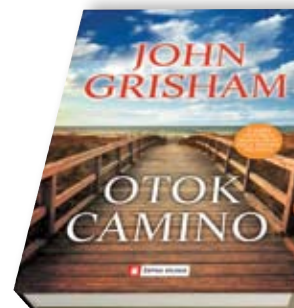

Z novim, tokrat še posebno grozljivim primerom se vračata detektivka Jane Rizzoli in patologinja Maura Isles, ubran in med bralci kriminalk močno priljubljen tandem. V tokratno zgodbo nas vpelje Maurina biološka mati, serijska morilka Amalthea Lank, ki tik pred smrtjo Mauri preroško namigne na umor mladega dekleta. Minuto zatem jo Jane že kliče na prizorišče, kjer, kot je napovedala Amalthea, najdejo umorjeno mladenko. Med preiskovanjem njenega umora policija odkrije še eno truplo, a kaj, ko umora med sabo, vsaj na prvi pogled, nimata nič skupnega. Ko kolegici že mislita, da bosta obstali na mrtvi točki, odkrijeta svežo sled ... Srhljivo zgodbo dodatno poudarijo poglavja, pripovedovana s perspektive neznane ženske, ki je glede na dogajanje sumljivo brezčutna. Gre za morilko ali naslednjo žrtev? Gerritsenova, ki ima za sabo številne uspešnice tako v tej seriji kot zunaj nje, je znova pokazala mojstrsko sposobnost zapletanja in razpletanja zgodbe. > VANJA JAZBEC

JOHN GRISHAM

OTOK CAMINO

prevod: Darja Divjak Jurca
Učila International, zbirka Žepna knjiga,
2018, m. v., 302 str., 12,90 €

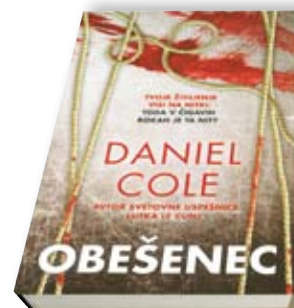

Grisham je seveda najbolj znan po pravniških trilerjih, vendar ga je njegovo pisanje pogosto odneslo tudi na druga tematska področja, ki jim je sorodna napetost, kar je zaščitni znak njegove literature. V kriminalki *Otok Camino* iz leta 2017 se je podal na področje kraje in preprodaje knjižnega materiala, zgodbo pa gradi na treh osnovnih vsebinskih nitih. Pri prvi banda izurjenih tatov iz Univerze Princeton s spretno zasnovanim podvigom ukrade pet izvirnih rokopisov kulturnega ameriškega pisatelja F. Scotta Fitzgeralda, vendar pa se preiskovalci hitro aktivirajo in ujamejo del ekipe. Druga nit zgodbe nam predstavi Bruca Cabla, knjigarja z uspešno neodvisno knjigarno na enem od otokov južno od Floride (izmišljeni otok Camino), ki se ukvarja tudi s preprodajo starih knjig in prvih izdaj. Cable je morda tisti, pri katerem so se znašli ukradeni rokopisi, kar pa naj bi odkrila mlada pisateljica Mercer Mann (njena zgodba je tretja raven romana), ki jo na otok Camino vežejo mladostni spomini, saj jo pokliče in se potem z njo sestane elegantna skrivnostna ženska ter jo spodbudi, da skuša odkriti, če ima Cable res pogrešane rokopise. Lov nanje se lahko začne, Grisham pa vse skupaj zaplete in preplete v svoji prepoznavni pripovedni maniri, ki bralca drži do samega konca. > SAMO RUGELJ

DANIEL COLE

OBEŠENEC

prevod: Ljubica Karim Rodošek
Hiša knjig, Založba KMŠ,
2018, m. v., 458 str., 15,99 €

Detektivka Emily Baxter je znova v akciji: potem ko se je pred letom in pol ukvarjala s primerom *Lutka iz cunj*, zdaj iz matične angleške pisarne odpotuje h kolegom čez Atlantik, da bi se lotila reševanja zagonetnega primera umora človeka, ki so ga našli obešenega na Brooklynski most, na prsih pa je imel vrezano besedo »vaba«. Še preden uspe Baxterjevi in njenima pomočnikoma najti kakršne koli sledi za storilci, se zgodi okruten, zelo podoben umor tudi v Londonu. In ta še zdaleč ni zadnji: policija in razne specialne enote za raziskovanje tovrstnih primerov iščejo sledi za storilcem, ki na obeh straneh Atlantika vse vodi za nos. Je mogoče, da se za vsemi okrutnimi in nagnusnimi umori skriva prefinjeni in inteligentni psihiater, ki je v svojo igro vpletel svoje stranke? Napeti kriminalni roman priljubljenega pisca tovrstne žanrske literature znova vabi k strastnemu iskanju (pravega) storilca. > VESNA SIVEC POLJANŠEK

Spletna knjigarna:
www.hartpublishing.si,
hartpublishing@gmail.com
+386 (0)41 636 503

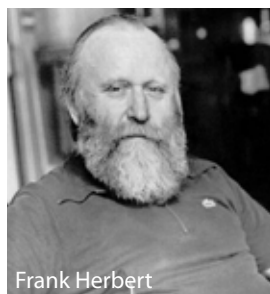
Kulturna dediščina Slovenije

FRANK HERBERT

PEŠČENI PLANET

prevod: Igor Harb

Sanje, zbirka Sanje. Roman, 2018, t. v., 520 str., 30 €, JAK

Frank Herbert

Lestvice o najboljših knjigah so vedno bolj ali manj subjektivne. Toda nekaj že mora biti na tem, da se *Peščeni planet* (v izvirniku *Dune*) iz leta 1965 tako pogosto pojavlja na vrhu številnih – uradnih in posameznikovih – seznamov najboljših znanstvenofantastičnih knjig vseh časov. Knjiga, ki jo je pred prvo objavo zavrnilo skoraj dvajset založnikov, potem je prejela vrsto nagrad, danes pa v ZDA sodi celo v izbirni kurikulum pri pouku angleščine, že od svojega nastanka buri domišljijo vsem, ki se prepustijo obsežni, kompleksni in večplastno prepleteni, a venomer dostopni in razumljivi zgodbi. Daleč v prihodnost umeščena pripoved izpostavi boj za prevlado nad planetom Arrakis, imenovanim tudi Sipina – peščeni planet. Edino tu je namreč najti melanžo, »začimbo vseh začimb«, katere uživanje med drugim upočasnjuje staranje. Rodbini Atreides in Harkonnen bijeta boj za njen nadzor s pomočjo političnih spletk, zahrbtnih prevar in rožljanja z orožjem ... Ob tem pa se kot vse bolj pomembni igralci pojavijo domači prebivalci planeta, skrivnostni Fremani. Tam pa živijo tudi gromozanski, več kot 400 metrov dolgi peščeni črvi, ki so postali prepoznavni znak romana. Epsko delo ameriškega pisatelja Franka Herberta (1920–1986) odlikujeta natančno izdelan svet in na likih temelječ zaplet. *Peščeni planet* je prepleten z raznovrstnimi družbenimi, psihološkimi in verskimi temami, od zvestobe rodbini do vprašanja svete vojne, od prerokbe do ideje ponovnega rojstva, mnogi pa ga imajo celo za enega prvih ekoloških romanov. Herbert je do svoje smrti napisal pet nadaljevanj, njegov sin pa je ta opus še razširil. Leta 1984 se je filmske priredbe lotil David Lynch, čez dve leti pa je napovedan novi prihod na platno, tokrat v režiji vizionarskega Denisa Villeneuvea. Pomemben in zahteven prevod, ob katerem končno tudi pri nas dobivamo eno najiminitnejših del ZF, ki je zaradi svoje veličine že davno prekoračilo žanrske okvirje. > ALEŠ CIMPRIČ

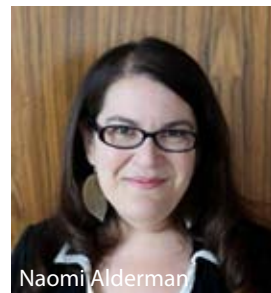
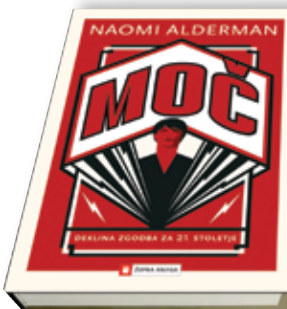
Pomemben in zahteven prevod, ob katerem končno tudi pri nas dobivamo eno najiminitnejših del ZF, ki je zaradi svoje veličine že davno prekoračilo žanrske okvirje. > ALEŠ CIMPRIČ

NAOMI ALDERMAN

MOČ

prevod: Marko Bogataj

Učila International, zbirka Žepna knjiga, 2018, m. v., 376 str., 12,90 €

Naomi Alderman

Angleška pisateljica in scenaristka računalniških iger je s svojim četrtem (in prvim prevedenim v slovenščino) romanom zadela terno. V času, ko se veliko govori o (ne)enakosti med spoloma, nasilju nad ženskami in vzponu feminizma, ob tem pa je vsled odmevne televizijske nanizanke *Deklina zgodba* znova v ospredju istoimenska klasična distopija Margaret Atwood, je na knjižne police poslala provokativno knjigo, ki govori o tem, kaj bi se zgodilo, če bi vse ženske na lepem pridobile moč, s katero bi si lahko podredile moške. V Aldermanini vzporedni resničnosti namreč ženske razvijejo nov organ, imenovan povesmo, ki jim omogoča, da iz prstov sprožajo električni tok. Ta je dovolj močan, da lahko z njim tudi ubijajo. Ni odveč napisati, da se v hipu spremeni ravnovesje med spoloma, kar močno pretrese svetovno družbeno (in versko) ureditev. Pripoved je spisana kot pregled dogodkov z vidikov več protagonistov (novinar iz Nigerije, ki skuša vedno poročati iz središča dogajanja; Angležinja, ki išče svoje mesto v kriminalni družini; ambiciozna ameriška političarka in posvojeno ter zlorabljeno dekle, ki postane glavni glas vzhajajoče religije Svete matere) v desetletju od prihoda pojava do točke nič, ko svet zajame kataklizma. Roman, ki se ga je prijel naziv »*Deklina zgodba za 21. stoletje*« tako kljub primerjavi (in dejstvu, da je bila Atwoodova med pisanjem Aldermanina mentorica) ni distopičen, ampak se spogleduje z apokaliptičnim ZF-jem, le da to pot vesoljce ali zombije zamenjajo – ženske. *Moč* je moderno spisano delo, ki ga odlikujeta hitro potiskanje zgodbe in mnogoterost akcije, a med vrsticami skriva obilo subtilnosti in subverzivnosti, predvsem pa postavlja ogledalo našemu svetu. Angažirano-aktualna knjiga in eden najbolj vročih naslovov zadnjega časa ter nosilec prestižne britanske nagrade za leposlovje, ki ga podpisujejo ženske, Baileys Women's Prize for Fiction. > ALEŠ CIMPRIČ

Angažirano-aktualna knjiga in eden najbolj vročih naslovov zadnjega časa ter nosilec prestižne britanske nagrade za leposlovje, ki ga podpisujejo ženske, Baileys Women's Prize for Fiction. > ALEŠ CIMPRIČ

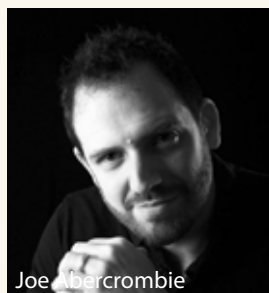
JOE ABERCROMBIE

NA VEŠALIH

Prvi zakon, knj. 2

prevod: Sergej Hvala

Mladinska knjiga, zbirka Srednji svet, 2018, t. v., 592 str., 39,99 €

Joe Abercrombie

Pa jo imamo. Drugo knjigo trilogije *Prvi zakon* namreč, ki velja za eno od najodmevnejših sodobnih fantastičnih serij za odrasle. Med bralci in kritiki enoglasno dobro sprejeti roman, ki si je naslov izposodil iz citata Heinricha Heineja »Odpuščajmo sovražnikom, ampak šele, ko so na vešalih,« se neposredno navezuje na *Klic orožja*. Nad Unijo so se zgrnili oblaki vojne, obramba dežele pa je prepuščena nesposobnim in vase zagledanim poveljnikom, ki menijo, da je vojna le razburljiva avantura. No, bralci prejšnjega dela že dobro veste, kaj bojevanje pomeni v Abercrombiejevem svetu: krvavo klanje, kjer idealistične predstave hitro čaka bridki konec. Dogajanje, ki ga spremljamo skozi več pripovednih likov, je tokrat osredotočeno na tri dele. Pohabljeni inkvizitor Glokta dobi nalogo, naj se nemudoma odpravi v mesto Dagoska in tam prevzame poveljstvo ob prihajajočem

obleganju. Vendar delo ne bo lahko, saj je med trenutnimi voditelji verjetno izdajalec. Ta čas na severu major West okusi moč Severnjakov, ki so vzpostavili mogočno vojsko. Unije očitno ne čaka nič kaj svetla prihodnost, zato Bayaz, Prvi med magi, zbere četico (anti)junakov s katerimi se odpravi na »kvest«. A brez panike, Abercrombie to klasično izročilo fantastične literature, ki jo je premočno zacementiral *Gospodar prstanov*, izjemno parodira: junaki so bolj čudaki (barbar Logen Devetprsti, »najbolj nevaren človek severa«; Ferro, prebegla sužnja in »najbolj osovražena ženska juga«; in plemič Jezal, »najbolj sebičen Unijevec«), zadani pohod pa se dogaja v stilu »mahnejo jo neznano kam, po neznano kaj – če le ne bodo prej podlegli številnim oviram«, kakor lahko posrečeno preberemo na ovitku. Skratka, prvovrstno fantastičsko branje, ki v mojstrsko realiziranem svetu šokira s svojo zahrbtnostjo in krutostjo, a ga hkrati preveva obilje črnega humorja – barviti junaki, ki pogosto ne vedo, kaj je prav in kaj narobe, pa vam hitro zlezejo pod kožo. Odličen prevod letošnjega največjega fantastičskega naslova pri nas. > ALEŠ CIMPRIČ

NEIL GAIMAN

NORDIJSKA MITOLOGIJA

prevod: Polona Glavan

Sanje, zbirka Sanje. Roman, 2018, t. v., 216 str., 21 €, JAK

Neil Gaiman

V ZDA živeči angleški pisatelj že dolgo velja za kulturnega avtorja. Vsestranski ustvarjalec, katerega pero se bohota z metaforami in aluzijami, pri svojih delih pogosto črpa iz gotskega (*Coraline*), pravljичnega (*Zvezdni prah*) in mitološkega (*Ameriški bogovi*) izročila. Njegova dela zaznamuje

dostopna, neposredna dikcija, ki je obenem preprosta in bogata: kot nalašč za svežo reinterpretacijo nordijskega panteona, ki je na severu Evrope pustil trajen pečat (denimo, v angleškem jeziku so štiri imena dni v tednu poimenovana po nordijskih bogovih), v zadnjem času pa je pogosto prisoten v popkulturi. Del Marvelovega superherojskega (filmskega) opusa je namreč tudi območje nordijskih bogov Asgard, prav stripi o *Mogočnem Thoru* pa so bili tisti, ki so mlademu Gaimanu vzbudili vseživljenjsko fascinacijo nad Odinom, Thorom, Lokijem in družino. Ker je Gaiman zbirko uredil kronološko, jo veže enotni pripovedni lok: potovanje od začetka časa, dobe ognja in ledu prek prihoda bogov in njihovih dogodivščin vse do Ragnaroka, konca sveta. Izvedeli boste, kako so nastali zakladi bogov (med drugim Thorovo kladivo Mjöllnir), od kod je medica pesnikov in kako se je razpletla Freyina nenavadna poroka. Lokijeve ukane in spopadi z velikani med listanjem knjige čarobno oživijo in zazdi se, da je skok v davni čas globoko na sever, ko so dolge zimske noči ob skupnem ognju krajšali pripovedovalci zgodb, le za eno misel stran. Druga najbolj priljubljena fantazijska knjiga leta 2017 po izboru portala Goodreads znova izvrstnega in duhovitega Neila Gaimana. > ALEŠ CIMPRič

RANSOM RIGGS

VOTLO MESTO

Otok nenavadnih otrok, knj. 2

prevod: Maja Ropret

Sanje, 2018, m. v., 384 str., 15,95 €

Nadaljevanje uspešnice *Otok nenavadnih otrok* vnovič postreže z unikatno mešanico besedila in starinskih fotografij. Slednje s svojo motiviko – na slikah so upodobljeni predvsem čudni, nenavadni in groteskni prizori – poudarjajo ton povesti in so prav tako pomemben del pripovedi kot pisana beseda. Riggs je večino fotografij našel na boljših sejmih in je okoli njih spletel nadnaravni mladinski fantazijski roman s tematičnim pridihom, ki ga vseskozi preveva ton čudaškosti. Zgodba govori o posebnih, ljudeh z različnimi nadnaravnimi sposobnostmi. Dekle, ki lahko z rokami zaneti ogenj, ali fant, ki v svojem trebuhu varuje in obvladuje roj čebel, sta le dva od njih. Protagonist Jacob, nekoč »normalen« ameriški šestnajstletnik iz sedanosti se tokrat prek časovne zanke znajde v Angliji leta 1940, kjer s prijatelji »posebneži« beži pred smrtonosnimi pošastmi. Skupina se na poti po angleškem podeželju do zbombardiranega Londona srečuje z nenehnimi nevarnostmi, pri tem pa srečuje raznotere nenavadneže. Čaroben roman, vreden vaše pozornosti. (Mimogrede, *Dom gospodične Peregrine za nenavadne otroke* Tima Burtona, filmska predelava prve knjige iz leta 2016, je pri scenariju ubrala povsem svojo pot, ki, razen uvoda in junakov, nima veliko skupnega s knjižno serijo.) > ALEŠ CIMPRič

Založba Učila zaposluje!

UČILA

Gelix KNJIGARNA

ŽEPNA KNJIGA

Smo uspešna, priznana slovenska založba, ki deluje že od leta 1994. Poznani smo po blagovnih znamkah ŽEPNA KNJIGA in FELIX. Izdali smo že več kot 4000 različnih naslovov knjig za širok krog bralcev. Naša prodajna mesta so v Ljubljani, Celju, Kamniku, Kopru, Kranju, Mariboru, Novi Gorici in Novem mestu.

Medse vabimo visoko motivirane, strokovno usposobljene kadre, ki jih zaznamujejo dinamičnost, zanesljivost, pozitiven odnos do sprememb, odličnost ter želja po uspehu.

Zaradi širitve dejavnosti in novih načrtov v našo ekipo vabimo osebe s strastjo do knjig za delo na naslednjih področjih:

- knjižno uredništvo,
- likovno-tehnično uredništvo,
- prodaja, vključno z maloprodajo,
- marketing in družbena omrežja.

Od vas pričakujemo:

- zaželena univerzitetna izobrazba,
- specifična znanja s posameznih področij,
- zaželene izkušnje, a te niso pogoj,
- ljubezen in strast do knjig,
- odgovornost, samostojnost in natančnost pri delu,
- urejenost, prijaznost, motiviranost in zanesljivost,
- odlične sposobnosti navezovanja stikov.

Nudimo vam:

- stimulatívno plačo,
- prijetno delovno okolje,
- možnost usposabljanja in napredovanja,
- delovno mesto na sedežu založbe v Križah ali v Ljubljani,
- zaposlitev za določen čas 1 leta, s poskusno dobo 1 meseca, z možnostjo podaljšanja oziroma zaposlitve za nedoločen čas.

To je priložnost prav za vas!

Sprejmite izziv in pošljite ponudbo z življenjepisom do 14. decembra 2018 na elektronski naslov: zaposlitve@ucila.si.

Jakob J. Kenda je bil doslej tisti prevajalec, ki je prevedel knjige o *Harryju Potterju*, zdaj pa je postal tisti slovenski pohodnik, ki je prvi prehodil Apalaško pot ter o tem napisal knjigo. *Apalaško pot* lahko berete kot potopis ali pa kot avtobiografski roman, kot spoznavanje resnične Amerike ali kot potovanje k samemu sebi, kot priročnik za potepanje po divjini ali kot razmislek o temeljnih ameriških transcendentalistov, vendar je Kendov literarni prvenec v svoji biti nič več in nič manj kot unikatno poročilo pohodnika, ki se je – že v srednjih letih – odločil uresničiti mladostno fantazijo in prehoditi eno od epsko dolgih pohodnih poti. Apalaška pot je knjiga o potepanju, ki se začne počasi, nadaljuje hitro in konča mehko, kar so samo trije od razlogov, zakaj smo z avtorjem opravili kratek pogovor.

»Priprave na to pot so trajale skoraj tri desetletja!«

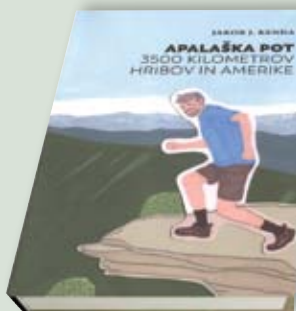
JAKOB J. KENDA

APALAŠKA POT

3500 kilometrov

hribov in Amerike

ISPO, 2018, m. v., 360 str., 27 €

Bukla: Kdaj točno je prišlo do sprožilnega momenta, ko si si rekel: »Ja, prehodil bom Apalaško pot!«?

Kenda: Že od poznih najstniških let sem si želel prehoditi eno teh dolgih transverzal. Pred dvema letoma pa se je vse končno postavilo tako, da bi lahko krenil. A malo sem še vedno cincal in takrat je moja Mateja naredila natanko tisto, kar je bilo treba. Zasmejala se mi je. Prizanesljivo. »Tako dolgo govoriš o tem,« je rekla. »Saj veš, da nikoli ne boš šel, a ne?« Vedela je, da po takšnem zbudljaju ni reči, ki bi me ustavila.

Bukla: Koliko časa so trajale predpriprave? Kaj vse so vsebovale?

Kenda: Vsaj zame je bilo kar prav, da so priprave trajale blizu tri desetletja. Tako sem imel več kot dovolj časa, da sem si prebral marsikaj o marsikateri od dolgih poti in izbral natanko pravo zase, potem pa se dovolj dobro pripravil za njene posebnosti. Tako sem recimo kakšno leto pred odhodom treniral na naših trasah, ki so bile optimalno podobne ameriškim: vsaj dvakrat na teden s Tomišlja na Krim; vsaj enkrat na teden po grebenu Golovca do Molnika, potem Pugleda in se prek Lipoglava in južnega boka Molnika vrnil domov; vsaj enkrat na teden od gradu Kamen nad Begunjami na Gorenjskem prek Dobrče in Prevala na Begunjsčico, prek Rože nazaj na Preval in skozi Luknjo v Drago, na koncu katere je grad Kamen. Prva pot simulira večino južne polovice Apalaške poti in del severne, druga osrednji del, tretja pa najbolj severno tretjino. Le plezarije na severnem delu poti pri nas ne moreš simulirati, saj je drugačna že tamkajšnja granitna kamnina, ki je poleg tega še brez vseh pomagal – klinov, jeklenic in vsega takšnega – saj je to divjinska pot in je v tem pogledu urejena le tam, kjer bi pohodniki lahko poškodovali naravno okolje, npr. s pospeševanjem erozije.

Bukla: Lepe priprave, ni kaj! V knjigi poudarjaš razliko med evropsko in ameriško pohodniško opremo. Kje in kdaj si si priskrbel svoj komplet?

Kenda: Kar se je le dalo, sem si priskrbel vnaprej prek svojega prijatelja, ki živi v New Yorku – šotor, spalno, podložko itd., vse skratka, kar lahko kupiš zgolj na podlagi teorije o ameriški opremi. Ta se je razvila v povsem drugi smeri kot evropska ravno zaradi njihovih divjinskih poti – ker tam ni koč, moraš s sabo nositi tudi svojo spalnico, shrambo in kuhinjo. Kakor koli, ko sem tako teoretično nabavljeno opremo doma preskusil, se je izkazalo, da znam teorijo dobro brati: izbrani kosi so bili točno pravi. Ampak marsikaj drugega je treba seveda najprej preskusiti, kako sede nate, potem šele kupiš – nahrbtnik, sijajno lahek in oblikovan, sem si nabavil šele ob prihodu v ZDA.

Bukla: Za čevlje to ni veljalo. Na drugo polovico poti so ti tvoji prinesli dobro uhojen drugi par tvojih čevljev, kar lepo pokaže tvojo sistemiko. Koliko težav z obutvijo si imel na poti?

Kenda: Nobenih. Obutev je tako bistven del opreme, da sem jo glede na pričakovani teren izbral že vsaj leto, preden sem krenil na pot: za južni

del nizke čevlje za gorski tek, ki imajo dober oprijem predvsem na razmočenem, mehkem, s koreninami prepletenem gozdnem terenu. Za severni del pa sem izbral nizke čevlje, ki so karseda podobni plezalnim copatom in imajo izvrsten oprijem predvsem na gladkemu kamnu. Oboji so bili tudi maksimalno trpežni, tako da mi niso do konca razpadli, preden so opravili svojo polovico poti, čeprav so prišli v ZDA zelo uhojeni, vsak par je imel za sabo že nekaj sto kilometrov.

Bukla: Kolikokrat pa si imel mokro v čevljih med potjo. Pišeš o dnevih in dnevih dežja ...

Kenda: Gozd Apalaške poti je prav gotovo deževni gozd: v enem predelu na primer na leto pade toliko dežja kot v Amazoniji, na nekem drugem dva od treh dni v maju dežuje in tako naprej. Zato: jasno, da sem imel v čevljih pogosto mokro, ampak imel sem tudi take, da se hitro posušijo – nobenega usnja ali »vododpornih« membran, ki bi jih ob toliko dežja prav tako premočilo, a se potem nikakor ne bi posušili, s čimer bi bilo mojega pohoda hitro konec.

Bukla: Kaj te je torej najbolj presenetilo med potjo?

Kenda: Ne glede na to, kako si pripravljen, vedno se najde mnogo presenetljivega. Američani, njihova dežela, njihovo dožemanje narave in pohodništva, sami gozdovi in hribi in tako dalje: prepričan si, da o vsem tem in drugem veš vse, potem pa ugotoviš, da je natanko tako, a obenem povsem drugače. Vsaj zame pa je bilo gotovo najbolj neverjetno tisto, kar pravzaprav daje smisel tako dolgim potem, pa o tem nihče ne piše, tako da me je ujelo skoraj čisto nepripravljenega: telesna kemija, ki za sabo povleče vse tiste premene duha in telesa. Zaradi tega je 600 kilometrov slovenske transverzale krasnih, tudi kakšnih 1000 kilometrov bolj ravninskega Camina je gotovo super, ampak pri teh razdaljah se šele približaš prvi ločnici. Ta je na Apalaški poti za marsikoga že na 800 kilometrih, ker je ta pot res naporna in obenem s svojo nenehno pokrovko drevesnih krošenj še spodbuja takšno premeno. A zaradi vsega tega in svoje dolžine na okoli 2000 do 2500 kilometrih te poti prečiš še drugo, mnogo večjo ločnico.

Bukla: In ta je?

Kenda: Uf, že za prvo bi morala imeti precej več prostora, da bi jo vsaj približno razložil, druga pa zahteva še toliko več prostora. Ni druge, treba bo na www.apalaska.si in kupiti knjigo (smeh)!

Bukla: Kaj si bral ob večerih – razen vodnika in načrta za naslednje dni?

Kenda: Za razliko od večine pohodnikov, ki zvečer radi kaj preberejo, saj te to lepo umiri, sem jaz bolj pisal. Nekaj zaradi obljubljenih člankov s poti za AirBeletrino, nekaj za knjigo o poti.

Bukla: Si na poti kaj posebej pogrešal?

Kenda: Družino in druge meni bližnje s te strani oceana.

Bukla: Prvi del poti si prehodil s svojo »pohodniško družino«, drugi del pa večinoma sam. Kaj so bile ključne razlike v dožemanju tega, kar si počel – torej hodil?

Kenda: Bistveno drugačen je način, kako hodiš. Pohodnike v družino združi preprosto to, da so začeli ob približno enakem času in hodijo približno enako hitro. A čeprav imajo člani tvoje pohodniške družine tvojemu podoben korak, je vendar nujno drugačen. To je zato najlepše pri pohodu v takšni družbi: drug drugemu se člani družine neprestano prilagajajo in pot jih prek tega počasi zliva, pa čeprav so tako ameriško različni. Predstavljaš si: na tej poti se tako spoprijateljita glasno izpričana ateistka in pripadnik ene od ločin, ki verujejo, da je svet star 6000 let (tako se pač

Jakob J. Kenda

da izračunati iz *Biblije*, ki je Resnica). In to je najlepše, ko hodiš sam: prilagajaš se zgolj samemu sebi, brez upanja, brez strahu.

Bukla: Koliko pa običajno znaša komplet proračun take poti – z opremo vred?

Kenda: Apalaška pot je zaradi svoje »divjinske« narave gotovo eden najcenejših pohodov, se je pa seveda treba znajti: povratna letalska vozovnica lahko stane samo 400 evrov, z lahkoto pa tudi nekajkrat več. Za opremo ti morda ni treba zapraviti niti centa, ker imaš vso primerno že doma, srečal pa sem tudi številne pohodnike, ki so imeli povsem novo opremo, ki jih je stala vsaj deset tisoč dolarjev, raje še več. In nekateri zmorejjo za sprotne reči na poti porabiti zgolj sto dolarjev na mesec, kajti v ZDA

se lahko skromno živi neverjetno poceni. Spet drugi zapravijo za pivo in ostali »luksuz« med postanki vsak mesec na tisoče dolarjev.

Bukla: Kdaj si se odločil, da o svojem pohodu napišeš knjigo? Kako je potekalo pisanje?

Kenda: Knjigo sem imel v mislih že, ko sem se pripravljaj na pot. Iz raznih potopisov in drugih virov je bilo razvidno, da sta pot in dežela ob njej zelo zanimivi in bom prejkone imel o vsem skupaj dejansko kaj povedati. Ko sem krenil na pot, se je izkazalo, da se nikakor nisem motil, ravno nasprotno: povedati je bilo še več, kot sem domneval, toliko, da je nazadnje vsaj tretjina materiala izpadla iz končne verzije knjige, saj se je ta v čisto literarnem smislu vendarle morala osredotočiti na bistveno. Pisal pa sem jo takole: prve osnutke in končne članke za AirBeletrino na telefon, ob večerih, ob tabornem ognju ali, če je deževalo, na suhem v šotoru. A resno sem lahko sedel k pisanju seveda šele doma, za računalnikom. In takrat se mi ni bilo težko živeti v doživeto: ravno tiste ločnice te tako zelo zlijejo s hojo in s potjo in s tisto deželo in s tistimi ljudmi, da v resnici nikdar več ne grede iz tebe in ne ti iz njih.

Bukla: Kdo so ti bili (literarni in drugi) svetilniki pri pisanju knjige?

Kenda: Teh je bilo toliko, a ti svetilniki so bili predvsem literarni – mišičjarsko bitje po prsih in okorno samoiskatelstvo sta mi precej tuja. In kot zmeraj so bili moji največji svetilniki isti kot vedno – ker se moram omejiti, naj omenim samo Gregorja Strnišo, Itala Calvina in Douglasa Adamsa – zraven pa je gorelo še toliko drugih od Cirila Kosmača do Kajetana Koviča, od Jacka Kerouaca do Henryja Davida Thoreauja in Walta Whitmana in Goetheja in Lane Del Rey in Daneta Zajca ...

Bukla: Odločil si se, da knjigo izdaš v samozaložbi. Zakaj?

Kenda: Tudi okoli tega sem nekaj cincal in spet sem potreboval nekoga, da me je malo porinil v zadevo: to je bil neki Samo Rugelj. In prav gotovo mi ni žal, da sem se lotil še ene pustolovščine. Galaksijo knjige sem videl že iz vseh mogočih vidikov, od prevajalskega do uredniškega, knjižničarskega, formalnopravnega, kritiškega, literarnoraziskovalnega in še kakšnega, ampak iz povsem založniškega pa še nikdar. Ta knjiga je zame nekaj tako osebnega, da bi jo težko dal v roke komu drugemu. Celotako takšne reči, kot je zavijanje naročenih izvodov, ki grede k bralcem potem po pošti, mi niso odveč: vsako zavijem, kot bi bila moja punčka.

Bukla: Vso srečo tudi pri tej avanturi! Imaš v mislih že naslednjo pot ali pa knjigo?

Kenda: Poti se ponuja toliko, ampak tisto »okno priložnosti« za kaj večjega se je zaenkrat zelo tesno zaprlo – tudi zaradi pisanja in založniške pustolovščine sem do vratu v delu. Glede knjige pa: če bom kdaj spet imel kaj povedati, gotovo bom.

Sprehodi v naravo in z naravo

zbirka 'S terena'

založba UMco

Samo Rugelj: TRIGLAVSKE POTI

Hvalnica hoji in potepanja na vrh Slovenije

(So)avtor uspešnic *Delaj, teci, živi* in *Ultrablues* nas v svojevrstni odi prijateljstvu in naravi popelje v osrčje slovenskih gora!

»Prijetno in osvežujoče branje!«
– Vladimir Habjan, *Planinski vestnik*

Elizabeth Kolbert: ŠESTO IZUMRTJE

Nenaravna zgodovina

Izjemna knjiga o izumiranju rastlin in živali kot posledici človekovega vpliva.

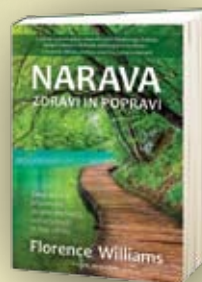
PULITZERJEVA NAGRADA!

NAJBOLJŠA KNJIGA STVARNE LITERATURE
PO IZBORU *GUARDIANA!*

Robert Louis Stevenson:
POPOTOVANJE Z OSLICO ČEZ SEVENE
Potopisna klasika

ŠE VEDNO NA VRHU NAJBOLJŠIH
NELEPOSLOVNIH KNJIG VSEH ČASOV!

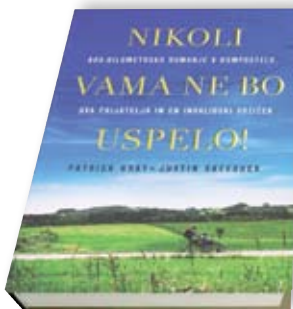

Florence Williams:
NARAVA ZDRAVI IN POPRAVI
Zakaj narava pripomore, da smo srečnejši,
ustvarjalnejši in bolj zdravi

Smela raziskava o obnovitveni moči narave
izpod peresa nagrajene avtorice!

PATRICK GRAY, JUSTIN SKEESUCK
NIKOLI VAMA NE BO USPELO!

800-kilometrsko romanje v Kompostelo, dva prijatelja in en invalidski voziček
 prevod: Andrej Turk
 Družina, 2018, m. v., 248 str., 24,90 €

Romarska pot v Kompostelo pogosto tako globoko prerodi popotnike, da se odločijo, da bodo o svojih doživetjih napisali tudi knjigo. Celo v slovenščini jih je že izšlo za kar dolgo knjižno polico. Vendar pa je najnovejša s pomenljivim naslovom *Nikoli vama ne bo uspelo!* res nekaj posebnega.

Na približno osemsto kilometrov dolgo pot se je namreč odpravila precej nenavadna kombinacija: dva Američana, dolgoletna prijatelja skoraj od rojstva, zdaj pa odrasla in vsak s svojo družino in otroki, vendar s pomembno posebnostjo: eden od njiju ima napredujočo živčno-mišično bolezen, zaradi česar je nepokreten in lahko le sedi v invalidskem vozičku. Seveda ne v običajnem, temveč »terenskem« vozičku, ki edini lahko, seveda z izdatno pomočjo tistega, ki ga potiska (včasih pa celo dveh in več), premaga to razgibano in dostikrat precej neugodno pohodno pot. Dvoglasno izpisan potopis nam prikaže ne samo skoraj neverjetne pustolovščine dveh neuničljivih optimistov, temveč tudi robustnost nekega prijateljstva, ki se ne ustraši nobenega izziva. Epska intimnost! > SAMO RUGELJ

GORAZD GORIŠEK,
 MOJCA STRITAR KUČUK,
 ANDRAŽ POLJANEC
SLOVENSKA PLANINSKA POT

I.–III. del
 fotografije: Gorazd Gorišek et al.
 Planinska zveza Slovenije,
 2018, m. v., 60–100 str., 16,90 €/knjigo

Naša najdaljša in najbolj znana planinska pot je seveda Slovenska planinska pot, ki se vije od Maribora prek Pohorja, Kamniško-Savinjskih Alp in Karavank čez Julijske Alpe in potem prek Porezna, Golakov, Nanaosa, Vremščice in Slavnika vse do morja, s svojo zahtevnostjo pa je v zadnjih letih cilj mnogih pohodnih pa tudi hitrostnih izzivov. Običajen, a pripravljen planinec potrebuje za celotno pot od 25 do 30 dni, dobro treniran lahko celotno pot preho­di v dobrih štirinajstih dneh, kar je nekako meja med hoditi in teči, najhitrejši pa so še dvakrat hitrejši.

Vse to so seveda izjemno dolgi in naporni pohodi. Za tiste, ki bi naenkrat želeli prehoditi samo en njen del, je Planinska zveza Slovenije izdala tridelni vodnik po njej, »tretjinske« knjižice pa tudi v nahrbtniku ne bodo predstavljale velike teže. Prvi vodnik tako opiše pot od Maribora do Mojstrane (torej Pohorje, Kamniško-Savinjske Alpe in Karavanke), drugi nas popelje čez Julijce in se sklene na Petrovem Brdu, kamor se spustimo s Črne prsti, tretji pa nas popelje vse do klifa na Debelem rtiču, kjer se konča najnovejša različica transverzalne poti. Vodniki so opremljeni s podrobnimi informacijami o vsakem odseku poti, s profilom poti na vsaki etapi, z možnostjo prenočevanja in podobnimi informacijami, s tem pa predstavljajo dobrodošlo dopolnilo k obstoječi kolekciji planinskih vodnikov. Prihodnje leto (na lažje odseke pa morda že letos) bodo gotovo zvalili še kakega planinca več. > SAMO RUGELJ

IVAN GRIČNIK
OD SANTIAGA DO ASSISIJA

Ognjišče, 2018, m. v., 130 str., 13,90 €

Četudi se v življenju doslej še niste podali na kakšno romarsko pot, vas bo ob prebiranju novega potopisnega zapisa Ivana Gričnika zagotovo pri­jelo, da bi to storili! Kot je v navadi pri avtorjevih tovrstnih popotniških knjigah, je tudi njegova naj­novejša, v kateri Gričnik najprej strne vtise s svojega predhodnega romanja po sloviti Jakobovi poti, nato pa nas popelje še do nje­govega novega romarskega podviga, prepredena z obilo iskrenosti, neposrednosti in pristne življenjskosti. Bralec se skupaj z avtorjem poda na slovito romarsko pot do Assisija, po kateri je nek­daj hodil sveti Frančišek in ki romarje preizkuša na vse mogoče načine. Toda – tako kot v življenju – jo zmorejo prehoditi le tisti, ki se prepu­stijo toku in sledijo vsemu, kar jim prinaša pot. Oziroma, kot pravi avtor knjige v spodbudo vsem, ki ga sprašujejo, kako je bil kos tej izkušnji: »Vzameš, kot ti je dano, in s tem si zadovoljen. Vsako jutro z velikim navdušenjem in dobro voljo nadaljuješ Pot.« Branje, ki navdihuje in navdušuje! > VESNA SIVEC POLJANŠEK

**Nov potoroman Branka Gradišnika
 STROGO ZAUPNO PO KAVKAZJU**

Založba Pivec
 Krekova 13, 2000 Maribor
 telefon: 02/ 250 08 28
 www.zalozba-pivec.com
 info@zalozba-pivec.com

34. slovenski
 knjižni sejem -
 Debatna kavarna,
 nedelja, 25.11., 10h

JANEZ BOGATAJ

SLOVENIJA

Kulturna dediščina na stičišču
Alp, Sredozemlja, Panonske
nižine in Balkana
Hart, 2018, t. v., 105 str., 23,90 €

Janez Bogataj

V evropskem letu kulturne dediščine (ELKD) 2018, ki se počasi izteka, je izšla poučna knjiga, v kateri so predstavljena različna področja človekovega gospodarskega prizadevanja, družbenih odnosov in oblik duhovne ustvarjalnosti. Njen avtor je prof. dr. Janez Bogataj, od leta 2010 upokojeni redni profesor na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani, ki je doslej napisal več kot 55 knjig, veliko število razprav, znanstvenih, strokovnih in popularnih člankov s področij kulturne dediščine, kulinarike in gastronomije, rokodelstva, šeg in navad, turizma, poslovnih in protokolarnih daril. V slikovno bogati knjižici je predstavil

različnost kulturne dediščine, od gospodarskih panog, bivalne, prehranske in oblačilne kulture, šeg in praznikov do slikarstva, kiparstva in glasbe. S kulturno dediščino lahko najbolj otipljivo predstavimo temeljno značilnost Slovenije, ki je v njeni kulturni in siceršnji različnosti. Vsaka generacija se odloča, kaj bo izbrala za svojo kulturno dediščino. Kulturna dediščina torej niso le spogledi z različnimi preteklostmi različnih družbenih skupin, ampak preverjeni modeli, ki omogočajo tudi ustvarjanje inovativnih rešitev v sodobnosti. V knjigi je s sliko in besedo predstavljenih 105 področij kulturne dediščine, od človekovega naravnega okolja in bivališč do družbenih obredij in ustvarjanja na različnih umetnostnih področjih. Naslovno ilustracijo s številnimi detajli slovenske kulturne dediščine je narisal Marko Kočevar. > BETI HLEBEC

DEŽELA KOZOLCEV

urejanje: Dušan Štepec, Vito Hazler
fotografije: Alenka Lamovšek et al.
Znanstvena založba Filozofske fakultete,
zbirka Kulturna dediščina,
2018, m. v., 223 str., 24,90 €

Okrogla miza o deželi kozolcev, ki je gostovala v Šentrupertu na Dolenjskem, v galeriji OŠ dr. Pavla Lunačka Šentrupert, je bila 31. marca 2014. Štiri leta pozneje smo dobili *Zbornik referatov* s skupnim naslovom *Muzeji na prostem in ekomuzeji kot izziv sodobnemu varstvu in popularizaciji kulturne dediščine – primer Dežele kozolcev*. Zbornik, ki je izšel v velikem formatu in je izredno lepo ter pregledno oblikovan, je opremljen s številnimi fotografijami in raznolikimi viri ter podatki. Povzetki so objavljeni v angleščini. Delo pomeni izjemen prispevek k ohranjanju in varovanju kulturne dediščine na podeželju ter »dragoceno čtivo mladim generacijam, ki globlje razumejo usodni pomen izginjanja dediščine v izvirnem prostoru in se bolje zavedajo odgovornosti muzejske stroke napram skupnosti in celotni družbi.«

Dežela kozolcev bo kot študijsko in strokovno gradivo dragocen sopotnik muzealcem, umetnostnim zgodovinarjem in ljubiteljem narave, rokodelstva ter izvirnega gradbeništva. > SONJA JUVAN

Silva Matos

Nevidne vezi

življenjska pomoč
184 strani, trda vezava, € 24,00

Mojca Šipek

V odmevu vetra

roman
192 strani, mehka vezava, € 19,00

Lenčka Kupper

Iz škratove krošnjice

slikanica in pesmarica
112 strani, trda vezava, € 19,00

Bojan-Ilija Schnabl

Poljanski camino

kulturni vodnik
128 strani, trda vezava, € 22,00

Knjižni dar 2019 Mohorjeve Celovec

Koledar
192 strani, m. v.,
€ 18,00

Pratika
160 strani, m. v.,
€ 6,00

France Pibernik
Pisatelj Karel Mauser
240 strani, m.v., € 19,00

Cena v kompletu: € 36,00

Vidimo se na Slovenskem knjižnem sejmu 2018 20.-25.11., Cankarjev dom, Ljubljana

SREDA, 21. 11., 16:00, FORUM

Med Kakanijo in Wilsonio - avtor Andrej Rahten v pogovoru o slovenskem diplomatu Ivanu Šveglu

SREDA, 21. 11., 16:00, PISATELJSKI ODER

In memoriam Andrej Capuder in Alojz Rebula - sodelujejo: Igor Senčar, Miha Pintarič, Edvard Kovač in Anton Stres

SOBOTA, 24.11., 17:30, FORUM

Nevidne vezi – gostja psihologinja Silva Matos o duševnem svetu mladih ljudi

NEDELJA, 25.11., 10:00, CICIFEST ODER

Iz škratove krošnjice - gostji otroška pesnica Lenčka Kupper (Enkrat je bil en škrat) in ilustratorka Polona Lovšin

NAROČILA: Družina d.o.o., Krekov trg 1, Ljubljana, tel: (01) 360 28 28,
narocila@druzina.si

www.mohorjeva.com

JAMIE OLIVER

5 SESTAVIN

Hitre in preproste jedi

prevod: Srđan Milovanović

Mladinska knjiga,

2018, t. v., 317 str., 34,99 €

Saj veste, da veliki mojstri za dobro jed ne potrebujejo več kot pet sestavin, in ko se zgodi, da je vaša shramba bolj kot ne izpraznjena, vam bo nabor priloženih in domiselno likovno opremljenih receptov v pravo olajšanje. Z malo Jamiejeve čarovnije boste lahko granatno jabolko, korenček, nekaj kuhanega žita in malo nastrgane fete spremenili v pisano solato, ki vas res lahko preseneti, da o pečenem rižu z žafranom in posušeni paradižniki sploh ne govorim. Jamie Oliver, najbolje prodajani avtor kuharskih knjig v zgodovini Združenega kraljestva, se je s svojim rokohitrskim načinom kuhanja, s svojimi televizijskimi nastopi in številnimi knjigami na različne teme, od varčevalnih ukrepov, uporabe doma pridelane zelenjave, čim racionalnejše porabe časa za kuhanje in drugo, tako globlo zarezal v naše kuhinje, da je spremenil pristope k pripravljanju obrokov za celotne generacije. > RENATE RUGELJ

STANISLAV RENČELJ

SUŠENJE MESA

fotografije: Stojan Gorjup et al.

Kmečki glas, 2018, m. v., 168 str., 17 €

Ste se kdaj vprašali, kako so narejene vrhunske šunke, pršuti, slanina in podobne suhomesnate specialitete? Stanislav Renčelj v priročniku *Sušenje mesa* podrobno opiše posamezne postopke vse od ravnanja z živalmi do končnega izdelka. V prvem delu knjige pojasni, kakšno meso je najboljšo, zakaj je soljenje potrebno, kako pripelje do ojačanja arome in naravnega konzerviranja mesa ter kakšen je sam postopek. Razloži pomen začimb, kot so česen, poper in paprika, aditivov, sladkorja, vode in ovitkov. Natančno se posveti postopku dimljenja, ki je začetek sušenja, ter nadaljuje z dolgotrajnim sušenjem oziroma zorenjem mesa, ves čas pa opozarja na napake, ki se jim je treba izogniti. V osrednjem delu natančno predstavi tradicijo sušenja svinjskega stegna in različne izdelke: bunke, pršute (še posebej kraškega in istrskega) in prekmursko šunko. Nadaljuje z drugimi sušenimi kosi prašičjega mesa, kot so pleče, vratovina, zašink, slanina, panceta in njihove različne inovativnejše izvedbe. Predstavi tudi sušene kose drugih živali, denimo goveda, divjačine, celo perutnine. Posebno poglavje namenja škodljivcem in sklenu z razdelkom strokovnejših kemično obarvanih vsebin, ocenjevanjem, ponudbo in shranjevanjem suhih mesnin, možnih tveganjih ter nadzoru pri proizvodnji. To je priročnik, ki bi ga moral v roke vzeti vsak, ki se ukvarja s suhomesnatimi izdelki, tako domači rejci in predelovalci, kot tudi ponudniki v gostilnah in na turističnih kmetijah, všečen pa bo tudi marsikateremu gurmanu. > KLARA JARC

ANJA DONNERMEYER

PEKA BREZ MOKE

prevod: Lydia Frece

Mladinska knjiga,

2018, m. v., 128 str., 19,99 €

Ko sta družinska člana zbolela za celiakijo, je morala avtorica, sicer navdušena kuharica, dodobra spremeniti pripravo hrane. Misli, nasvete in seveda recepte, ki so se ji ob tem porajali, si je ves čas zapisovala in do danes izdala že tri kuharice. Poleg receptov ponuja tudi praktične nasvete, kot je recimo priporočilo, naj se izogibamo lesenih pripomočkov, če z njimi pripravljamo tudi živila z glutenom, saj se lahko v razpokah skrivajo ostanki žita. V prvem v slovenščino prevedenemu priročniku je zbrala recepte za sladke dobrote, jih razdelila v tri večja poglavja (torte, pite in kolači ter male dobrote) in opremila z vabljivimi fotografijami in uporabnimi namigi. Nabor sladk, ki polnijo to knjigo in celo notranje zavijke, kjer priročno najdemo osnovne recepte za tortne biskvite, je kot nalašč za prihajajoče praznike tako za tiste, ki jih pri sladkanju ovira celiakija kot tiste, ki z golj iščejo kakšno svežo idejo. > VANJA JAZBEC

Si je ves čas zapisovala in do danes izdala že tri kuharice. Poleg receptov ponuja tudi praktične nasvete, kot je recimo priporočilo, naj se izogibamo lesenih pripomočkov, če z njimi pripravljamo tudi živila z glutenom, saj se lahko v razpokah skrivajo ostanki žita. V prvem v slovenščino prevedenemu priročniku je zbrala recepte za sladke dobrote, jih razdelila v tri večja poglavja (torte, pite in kolači ter male dobrote) in opremila z vabljivimi fotografijami in uporabnimi namigi. Nabor sladk, ki polnijo to knjigo in celo notranje zavijke, kjer priročno najdemo osnovne recepte za tortne biskvite, je kot nalašč za prihajajoče praznike tako za tiste, ki jih pri sladkanju ovira celiakija kot tiste, ki z golj iščejo kakšno svežo idejo. > VANJA JAZBEC

TASTY; Slastno & strastno

prevod: Greta Osredkar

Vida, 2018, t. v., 192 str., 24,90 €

Dober dokaz, da tiskanim knjigam še dolgo ne bo odpelo zadnje slovo, je velika želja in potreba različnih mojstrov in spletnih fenomenov, da bi svoje delo vpeli med knjižne platnice in ga postavili na knjižne police. Enako velja tudi za spletno priznano kulinarčno blagovno znamko Tasty, za katero je značilno, da kuharica ni zapletena, niti zamudna, je pa zato slastna in strastna. Priročna knjiga ponuja veliko genialnih trikov, kako recimo na hitro sprazniti mozareline palčke s piščancem ali pripraviti krompirjeve vulkančke s kislom smetano in čebulo, morda sirove ocvrte hrenovke s čilijem, pikantno pečeno cvetačo ali kaj sladkega ... Z malo truda in domišljije lahko v domači kuhinji v kratkem času pričarate slastne zalogajčke, ki bodo zadovoljili še tako zahtevne brbončice. > RENATE RUGELJ

ZALOŽBA KMEČKI GLAS na 34. SLOVENSKEM KNJIŽNEM SEJMU

Poleg bogatega knjižnega programa na voljo tudi raznovrstna ponudba koledarjev za leto 2019 po ugodnih sejmskih cenah.

LUNINE BUKVE, SETVENI KOLEDAR, MOJ MALI SVET, TRAKTORJI ...

NOVO

zalozba.kmeckiglas.com

FELICITA KALINŠEK

VELIKA SLOVENSKA KUHARICA

posodobitev in dopolnitev:
Bernarda Gostečnik
ilustracije: Igor Rehar et al.
Cankarjeva založba,
2018, t. v., 1006 str., 119,90 €

Obstajajo kuharice in obstaja Kuharica – kuharska knjiga, ki jo imenujejo kar »kuharica sestre Kalinšek«, čeprav ima za seboj že stopetdesetletno tradicijo, in so jo v tem času dopolnile in razširile različne sodelavke (tokrat je posodobitev opravila s. Bernarda Gostečnik). *Velika slovenska kuharica* je tako doživela že skoraj legendarno, trideseto izdajo in se v tem času prodala v več kot četril milijona izvodov. To je kuharica, ki ima na začetnih dveh predlistih prostor, kjer vsaka lastnica napiše, od kdaj jo poseduje in katere so njene tri najljubše jedi, potem pa jo, ko pride čas za to, preda naslednji generaciji. Sodobne kuharice gradijo na barvnih fotografijah slastne hrane, podobah, ob katerih te zaščemi v ustih in se ti naberejo sline. *Velika slovenska kuharica* je trdovratno staromodna. V njej najdete zgolj ilustracije kakih plodov in sadežev, iz katerih lahko pripravite kako jed, kake živali ali pa kuharske potrebščine, pa kakšno shematično ilustracijo jedi in podobno, vse skupaj v skoraj asketskem dvobarvnem tisku. Tudi recepti in navodila za njihovo pripravo niso razkošni in živopisni, temveč strnjeni in neposredni, včasih skupaj z navedbo potrebnih sestavin dolgi le nekaj vrstic, to je namreč kuharica, ki je namenjena dejanski uporabi, ne pa (predvsem) gledanju. To ni butična kuharska knjiga, v katero se nadobudni kuharji sem pa tja zazrejo, ko skušajo pripraviti kak ne navaden ali pa prazničen obrok. To je trpežna knjiga za vsak dan in neposredno za kuharski pult, kjer bo zdržala nekaj nadaljnjih desetletij – tokrat tudi z novostjo, saj so s posebnim znakom označene jedi brez mesa. Kuharice prihajajo in odhajajo, »kalinškina« pa ostaja. Vse kaže, da bo preživela tudi nas. > SAMO RUGELJ

... kuharice
prihajajo in
odhajajo,
»kalinškina« pa
ostaja ...

URŠKA FARTELJ 220 STOPINJ POŠEVNO

Preprosto, sveže in s kruhom
podmazano
fotografije: Urška Fartelj, Kristian Ravnič
ilustracije: Polona Žalig
Mladinska knjiga,
2018, t. v., 262 str., 29,99 €

Priljubljena kulinarčna blogerka Urška Fartelj je v knjigi, ki ima isti naslov kot njeni spletni zapisi »220 stopinj poševno«, zbrala 100 receptov svojih najljubših jedi, ki so preprosti za pripravo, okusni in družinam prijazni. »Hrana je kot dobro olje, od katerega je odvisno, kako bo tekel naš motor,« pravi Urška Fartelj v slikovno lepo opremljeni knjigi, kjer odkriva nove okuse, kombinacije in poskuša biti čim bolj ustvarjalna (in čim bolj poševna) pri pripravi juh, jedi na žlico, mesnih, ribjih in krompirjevih dobrot, testenin, solat, prilog pa tudi tort in peciva. Poskusite na primer pečeno bučno juho, lososa z mandlji in gratinirano cvetačo, čisto pravi bograč, ajdovo kašo z jurčki in slanino, brodet iz pečice, ponarejene Moto piškote, miške in še kaj ... Zadnji poglavji v knjigi sta namenjeni receptom s »spomini na mamino sladko kuhinjo« in »zgodba o kruhu«, pa še nekaj trikov, ki lahko v zadnjem trenutku izboljšajo ali rešijo vaš obrok. > BETI HLEBEC

PRIMUS
izbrane knjige

Spletna knjigarna
izBranih knjig
www.primus.si

Če vi ne upravljate
resničnosti, ona upravlja vas!

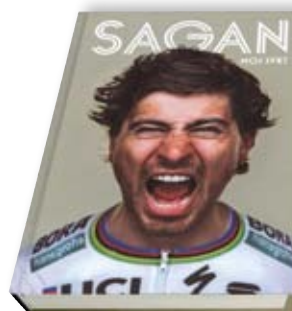
www.primus.si • Brezplačna številka: 080 21 41
T: 07 496 55 05 • E: info@primus.si

PETER SAGAN, JOHN DEERING

MOJ SVET

prevod: Jolanda Blokar

Aktivni mediji, 2018, t. v., 276 str., 24,90 €

Če vas vsaj malo zanima kolesarstvo, potem najbrž ne boste mogli mimo sočne avtobiografije, ki jo je (s pomočjo profesionalca) napisal Slovak Peter Sagan (1990), za zdaj edini kolesar, ki je v letih 2015–2017 trikrat zaporedoma zmagal na UCI-svetovnem kolesarskem prvenstvu ter se s tem zapisal v zgodovino tega športa kot nekdo, ki nikakor noče oddati mavrične majice.

Intenzivno, angažirano pisanje o svoji karieri Sagan že na začetku intonira z dvema ključnima dejstvoma: najprej poudari, da je to njegova, zgolj njegova zgodba in da ima vsak od stotih kolesarjev v množici svojo, potem pa ponosno prizna, da prihaja iz Slovaške, ki je imela v kolesarskem smislu bolj malo tradicije, kar je od njega kot od športnika zahtevalo še toliko večjo zavzetost, da je lahko prišel do tega, kar je dosegel. Sagan svojo knjigo razdeli v tri dele, vsak od njih vodi k novemu naslovu svetovnega prvaka, ob tem pa mimogrede ter v divjem, športnem tempu postreže tudi z mnogimi drugimi prigodami iz svojega (tekmovalnega) življenja. Knjiga, ki se jo bere s povišanim srčnim utripom! > SAMO RUGELJ

Marie NDiaye, Goncourtova nagrajenska

Sre / 21. 11. / 18.00

Linhartova dvorana Cankarjevega doma

Pogovor s avtorico vodi Luka Novak

Roddy Doyle, veliko ime sodobne irske literature

Čet / 22. 11. / 17.30

Pisateljski oder Slovenskega knjižnega sejma

Pogovor vodi prevajalka Tina Mahkota

Literarni večer z Borisom A. Novakom

Pon / 26. 11. / 18.00

Knjižnica Otona Župančiča

Pogovor s Prešernovim nagrajencem vodi Carmen L. Oven

Trije pesniki: Primož Čučnik, Miklavž Komelj in Peter Svetina

Čet / 29. 11. / 19.00

Center za poezijo Tomaža Šalamuna

Večer poezije

Odprtje IV. decembrskega sejma ilustracij

Sob / 1. 12. / 17.00

Vodnikova domačija Šiška

Ogled in nakup ilustracij slovenskih avtorjev in avtoric

Menažerija Eve Markun

Pon / 3. 12. / 18.00

Trubarjeva hiša literature

Predstavitve najboljših kratkoprozne knjige 2018

Znameniti strip Ariol na odru

Sob / 8. 12. / 17.00

Slovensko mladinsko gledališče

Premiera predstave za otroke v režiji Matjaža Pograjca

Mednarodni simpozij o Ivanu Cankarju

Tor / 11. 12. / 12.00

Kosovelova dvorana Cankarjevega doma

Simpozij na dan stote obletnice Cankarjeve smrti

Operacija Cartier

Tor / 11. 12. / 18.00

Slovenska kinoteka

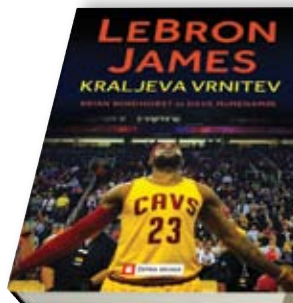
Projekcija filma po romanu Drobčinice Mihe Mazzinija

Tradicionalni večer zbirke Lambda

Pet / 21. 12. / 20.30

Galerija Škuc

Predstavitve novih knjig, razprodaja in zdravica

DAVE McMENAMIN, BRIAN WINDHORST

KRALJEVA VRNITEV

LeBron James, Cleveland Cavaliers in najizjemnejša vrnitev v zgodovini lige NBA

prevod: Jure Šešet

Učila International, zbirka Žepna knjiga, 2018, m. v., 329 str., 14,90 €

V zadnjih štirih letih je v ameriški košarkaški ligi NBA kraljevalo moštvo Golden State Warriors, ki je v letih 2015–2018 kar trikrat osvojilo naslov prvaka ter pripadajoči prstan. Kaj pa se je zgodilo leta 2016, ko jim to ni uspelo? O tem zgovorno pripoveduje knjiga *Kraljeva vrnitev* (inteligentno naslovljena po tretjem delu filma *Gospodar Prstanov*), ki natančno pokaže, kako je v tej sezoni prišlo do tega, da je že skoraj dobljeni naslov prvaka Warriorsem po zastanku 1 : 3, v zadnji tekmi in v zadnji minuti na gostujočem igrišču odvzelo moštvo Cleveland Cavaliers ter tako želeni prstan prineslo v Cleveland. Arhitektura tega podviga, kjer je v glavni vlogi nastopal košarkaški zvezdnik in mag LeBron James, ki se je z namenom osvojitve prstana leta 2014 vrnil h Cavaliersom, pri katerih je začel profesionalno kariero, in to po tem, ko je pri Vročici iz Miamija že osvojil dva šampionska naslova, je napeto spisana skozi kroniko dveh poročevalcev, ki ameriško profesionalno košarko spremljata ves čas dobesedno v živo, zgodbo o najizjemnejši vrnitvi v zgodovini NBA pa pripovedujejo vsi vpleteni, od igralcev do lastnikov kluba. S tem pred nami plastično izrišeta svet NBA-košarke z vsemi njenimi posebnostmi, pri čemer osrednjo vlogo seveda zaseda njen sedanji kralj: njegovo veličanstvo LeBron Raymone James! > SAMO RUGELJ

CHAS NEWKEY-BURDEN

TEK JE CENEJŠI OD DOHTARJA

Hvalnica teku

prevod: Janez Moder

Aktivni mediji, 2018, t. v., 208 str., 21,90 €

Chas Newkey - Burden je navdušen tekač, ki je nastopil na več kot sto tekaških tekmovanjih, kot pisec pa objavlja v raznih časnikih od *Guardiana* naprej. S knjigo *Tek je cenejši od dohtarja* skuša vztrajnostni tek približati tako tistim, ki še razmišljajo, da bi poskusili z njim, kot tistim, ki so že stopili na tekaško pot ali stezo in potrebujejo še kako spodbudo. S kratkimi, učinkovitimi ter pogosto humornimi nasveti Newkey-Burden po eni strani razbija tekaške mite, ki se jih oprijemajo mnogi tekači, obenem pa postreže z mnogimi uporabnimi nasveti, tekaškimi prigodami različnih tekačev, slogani, s katerimi navijači spodbujajo tekače, ilustracijami tekačev, tekaške opreme itn., s čimer na razne načine poudarja in ilustrira naslovno tezo, da človek z razumnim vstopom v tekaško življenje in svet lahko samo pridobi ter se z zdravim načinom življenja marsikdaj izogne tudi kakemu obisku zdravnika. Spodbudno darilo za vse nadebudne tekače v prihodnjem letu! > SAMO RUGELJ

ANTON VOLKOV

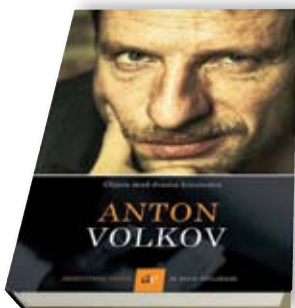
OBJEM MED DVEMA KORAKOMA

samozaložba, 2018, t. v., 172 str., 19,90 €

Zagotovo ste se kdaj znašli na cesti in vas je tujec povprašal za pot. Ali pa ste bili na tujem in ste se obrnili na domačina, ko ste iskali kakšno znamenitost ali restavracijo. Nekdo od vaju je znal nekaj malega jezika drugega, pa sta si izmenjala nekaj polomljenih stavkov. Si predstavljate, da sedite v parku v neznanem tujem mestu in se zapletete v pogovor z nekom, ki povsem naključno prisede k vam na klopcu? Besede kar stečejo in misli se utrinjajo ena za drugo in začutite, kako odnašajo vaše napetosti in skrbi? Vsak stavek porodi nov stavek in pogovor se suče okrog različnih stvari, kot bi imel svoj tok in svoje življenje, ki ga vi ne načrtujete, mu le sledite in vanj vnašate svoje prebliske, spomine, občutja ... Tako je občutiti ples, ki se imenuje argentinski tango.

Kar naredi argentinski tango drugačnega od ostalih plesov, je ravno njegovo nenehno nastajanje v danem trenutku; improvizacija in interpretacija vsakega posameznega para, ki ga pleše.

Knjiga *Objem med dvema korakoma* je zgodba o tem, kako je maestro Anton Volkov postal poklicni plesalec argentinskega tanga, potem ko je končal kariero poklicnega tekmovalnega karateista. Če se spomnimo besed Ala Pachina iz filma *Vonj po ženski*, v tangu zapletov menda ni, saj če se zapleteš, se preprosto odpleteš. Anton Volkov s podobno lahkotnostjo zre na svojo prehojeno pot, ki je pravzaprav polna zapletov. Skozi hudomušen način pripovedovanja izvemo tudi marsikatero globoko misel in spoznanje v življenju, ki ga, kot pravi Anton, lahko prinese samo tango.

KNJIGA POZITIVNIH MISLI; VERJEMI VASE

Zbirka citatov

izbor: Helen Exley

ilustracije: Juliette Clarke

prevod: Breda Konte; Nataša Müller

Mladinska knjiga,

2018, t. v., 144 str., 9,99 €/ knjigo

Čudoviti knjižici, polni prelepih misli najrazličnejših osebnosti iz vseh mogočih svetov ustvarjanja, imata obilo skupnega: v obeh je namreč zbranih toliko navdihujočih misli, da ju je preprosto vredno imeti ves čas kje na dosegu roke.

V knjižici *Verjemi vase* so vsa sporočila osnovana na misli, da ni nikdar vredno obupati in da je treba zaupati najpomembnejši osebi na tem svetu – nam samim. Če si bomo (za)upali, nam bodo dani najlepši uvidi in zmožni bomo storiti tisti prvi, »usodni« korak, ki nas popelje na pot uspeha. Tako preprosto, da je to? Da, nam v svojih mislih, med katerimi je obilo tudi na moč duhovitih in poživljajočih, razodevajo osebnosti, ki jim je v življenju že uspel veliki met.

In kaj še pomaga poleg zaupanja vase? Vsekakor pozitivne misli. V knjižici s tem naslovom že takoj na začetku izvemo, da »vsak dan prinaša priložnost, da vdihneš, sezuješ čevlje in zaplešeš«. Kajti treba je izkoristiti vse tisto, kar nam ponuja življenje, saj »nič ni tako vznemirljivo, kot je potovanje iz teme v svetlobo, iz »Ne morem« v »Zmorem«.

Navdihujoče in ohrabrujoče branje, primerno za vse priložnosti in vse starosti! > VESNA SIVEC POLJANŠEK

SLOVENSKA PLANINSKA POT

Novi izbirni vodnik po legendarni poti v treh delih izpod peresa in koraka treh prekaljenih piscev:

- **Gorazd Gorišek:** od Maribora do Mojstrane,
- **Mojca Stritar Kučuk:** Julijske Alpe od Mojstrane do Petrovega Brda,
- **Andraž Poljanec:** od Julijskih Alp do morja.

Posamezni vodnik: 16,90 €, komplet: 35,90 €

DDV je vključen v ceno.

KOLENDAR PZS 2019

PLANINSKA
ZVEZA
SLOVENIJE

ALPINE
ASSOCIATION
OF SLOVENIA

**PRAVLJIČARIJA
POD TRIGLAVOM**

Zbirka desetih pravljic priznane pravljicarke **Kristine Menih** z ilustracijami **Jerneja Kovača Myinta**. Navdušujoče branje za prav vse po vrsti!

Informacije in naročila na sedežu PZS: Ob železnici 30 a, Ljubljana, v času uradnih ur, **po pošti:** p. p. 214, SI-1001 Ljubljana, **po telefonu:** 01 43 45 684 v času uradnih ur, **faksu:** 01 43 45 691, **brezplačna telefonska številka:** 080 1893 (24 ur na dan, vse dni v letu), **e-naročila:** narocilo@pzs.si ali **spletna trgovina PZS:** <http://trgovina.pzs.si>. **Uradne ure** v Planinski založbi PZS, Ljubljana, Ob železnici 30 a: v ponedeljek in četrtek od 9. do 15. ure, sredo od 9. do 17. ure, petek od 9. do 13. ure (odmor za malico: 10.30–11.00).

ADRIAN PREDRAG KEZELE

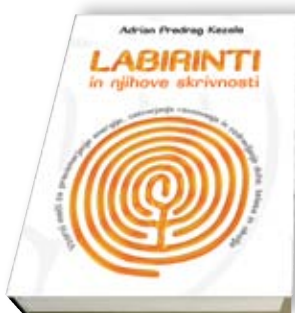
LABIRINTI IN NJIHOVE SKRIVNOSTI

Vzorci moči za preusmerjanje energije, ustvarjanje ravnovesja in ozdravljenje duha, telesa in okolja
prevod: Ana Ptičar

Chiara, 2018, m. v., 228 str., 24 €

Adrian P. Kezele

Zdi se, da nenehno iščemo vire energije, a v resnici iščemo mnogo več kot to: iščemo namreč moč, tisto prasilno, ki združuje inteligenco z energijo. Šele ko se oboje preplete v celoto, nas že na začetku knjige podučijo avtor, lahko govorimo o pravi moči. In to najglobljo moč lahko zanetimo prav z uporabo labirintov, ki v sebi, kot nam pokaže Kezele, ta sloviti hrvaški mojster za duhovno rast, nosijo ogromno sporočilno vrednost. De-

vet jih predstavi v svoji knjigi in vsakega od njih posebej natančno razčleni: bralcu razloži, kakšen vpliv ima določeni labirint na človekovo psihofizično zdravje, nato ga s konkretnimi primeri, korak za korakom, podučijo, kako jih narisati, da bodo posameznika napojili z vso svojo skrivnostno močjo. Na koncu vsakega poglavja o pomenu posameznih labirintov je podan tudi obred z afirmacijami, ki poskrbijo, da se lahko še intenzivneje poglobimo v magični svet labirintov. Vznemirljiva knjiga, ki odstira tančice skrivnosti s starodavnih simbolov in obenem vabi k okušanju magovega obširnega védenja! > VESNA SIVEC POLJANŠEK

GABRIELLE BERNSTEIN

RAZSTRUPITE SE OBSOJANJA

prevod: Janez Lavrič

Gnostica, 2018, m. v., 176 str., 24 €

Na začetku je avtoričino odkrito priznanje: »Z obsojanjem se borim vsak dan. Obsojam po dolgem in počez. Obsojam tujce zaradi različnih političnih pogledov. Obsojam znanca zaradi komentarjev na družbenih medijih. Obsojam ljudi, kako vzgajajo svoje otroke. Obsojam deklo, ki se prepočasi premika v vrsti pred menoj. Obsojam moža, ker se ne odziva natančno tako, kot bi želela. In seveda, prav za vse, obsojam sebe.« Lahko za trenutek premislite kaj in koga pa vi obsojate? Obsojanje in kritiziranje je slab vzorec, ki ga je treba pozdraviti. Avtorica (napisala je tudi *Vesolje vas podpira*), priljubljena motivatorica in duhovna aktivistka, obsojanje označi precej neposredno; zanj okrivijo ločitev od ljubezni in ponudi šest korakov, s katerimi se boste osvobodili slabih misli in odpustili sebi in drugim, morda obnovili kake odnose, si poiskali duhovnega prijatelja, vadili pristnost in si predvsem dovolili ljubiti. > BETI HLEBEC

EDITA KURENT

ČUDEŽI

Katapult, 2018, m. v., 148 str., 19,90 €

Edita Kurent, ženska, ki jo življenje preizkuša, nam razgrinja svojo zgodbo, stkano iz bolečine, upanja, boja za življenje in iskanja lastnih virov preživetja ob pomoči drugih. Samoizpraševanje, veslanje v morju neskončnih

možnosti, brezpogojna ljubezen, odpustanje in pristna vera vase in v življenje samo, so ključne besede iskalcev – in, tisti, ki išče tudi najde – prave ljudi, prave možnosti in priložnosti ob pravem času – gre za sinhronost vsega, kar nosimo v sebi, le pustiti moramo, da se zgodi. Pisateljica s svojo zgodbo odpira upanje in daje pogum vsem nam, ki smo na poti življenja – da bi ga sprejeli in živeli tako, kot je; nič več in nič manj. Sama pravi: »Če uspemo razumeti, da v vsaki naši celici pleše božansko in smo del tega plesa, ne bomo samo uspešni, srečni in polni milosti. Spoznali bomo, da vse prihaja k nam tako, kot naj bi bilo, kot mora biti in kot bi lahko bilo.« Knjiga bo pomagala vsem, ki se srečujejo z življenjskimi preizkušnjami. > SABINA BURKELJCA

SASA BOŽIČ

PRIPOVEDOVALKA ZGODB

prevod: Patricija Turnšek

SASA, 2018, t. v., 269 str., 33 €

Nekega jutra se je Saša Božič odločila, da prekine dotedanjo poklicno pot in izstopi iz korporativnega okolja, iz tovarne, kot temu pravi, in postane wellness coachinja, inspiracijska govornica, pripovedovalka zgodb in samostojna podjetnica. Vzela si je leto zase, za delo na sebi, za razmislek o lastni prihodnosti in za začrtanje nove poti. Sicer žena in mati dveh sinov je začela potoovati po svetu, organizirati delavnice, vmes pa je nabirala zgodbe in nauke tistih, ki so ji prekrizali pot – največkrat vsakdanjih ljudi, včasih tudi koga znanega. In tako se je rodila knjiga *Pripovedovalka zgodb*, odprta pozitivnim sporočilom, ki jih je treba včasih vztrajno iskati, spet drugič pa jih je toliko kot bilk na travniku. Med 365 modrostnimi utrinki se vije tudi dnevnik enaintridesetih dni s priljubljenimi rekreacijsko-duhovne poti Camino. > ŽIGA VALETIČ

35,00
EUR

Svetlobni vodnik
Ana Kolenc
Svetlobni vodnik je rokovnik, ustvarjen za to, da te spomni, kdo si in kaj pomeni živeti v toku in se uglasti s svojo naravo.

22,00
EUR

Hvalnica počasnosti
Carl Honoré
Si želite boljše zdravje, boljše delo, boljši posel, boljše družinsko življenje, boljše telovadbo, boljše kuhanje in boljši seks?

19,00
EUR

Popolna ljubezen
Adrian P. Kezele
27 pesmi. Pesmi o ljubezni. Navdihnili jih je človeška ljubezen, da bi spregovorile o tisti drugi, večni in božanski ljubezni.

24,00
EUR

Labirinti in njihove skrivnosti, Adrian P. Kezele
Priročnik za uporabo labirintov. To ni navadna knjiga o labirintih – to je knjiga, ki razkriva njihove najgloblje skrivnosti!

21,00
EUR

Osebnostni plus
Florence Littauer
Avtorica ponuja zanimiva in poučna spoznanja o dragocenosti vaše edinstvenosti.

24,90
EUR

Odločilni trenutek!
Mike Lewis
Ko vaša služba ni tisto, kar si v življenju želite početi. Ta knjiga vam bo pokazala kako sprejemati modra tveganja ob natanko pravem trenutku.

Kjer so
dobre knjige
doma!

www.zalozba-chiara.si

E: prodaja@zalozba-chiara.si

T: 01/53 41 252 M: 040 614 095

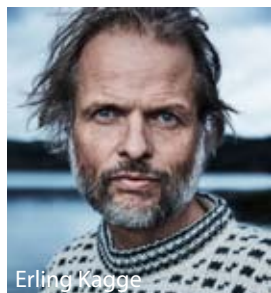

ZALOZBA
CHIARA

ERLING KAGGE

TIŠINA V ČASU HRUPA

prevod: Valentina Smej Novak
Vida, 2018, t. v., 160 str., 22,90 €

Erling Kagge

Po eni od študij smo ljudje zdaj v povprečju slabši v koncentraciji kot zlate ribice. Še leta 2000 je človek izgubil koncentracijo po dvanajstih sekundah. Dandanes jo izgubi po osmih.

Povprečje pri zlati ribici pa znaša devet sekund in se v tem času seveda ni spremenilo. Zato Erling Kagge, norveški pisec in pustolovec, udeleženec mnogih avanturističnih odprav, v tej drobni, a premišljeno izpisani knjižici, zagovarja pomen tišine in vrnitev k njej, saj ta omogoča pristni stik človeka s samim seboj ter večjo osredotočenost. Kagge ve, kaj govori in piše. Ko je šel denimo na Antarktiko, kar petdeset dni ni srečal nobenega živega bitja, zaradi česar je v svoji komunikaciji prešel na naravo in postal podaljšek svojega okolja. Seveda pa Kagge ne piše samo o tem, kako je sredi hrupnega sveta z nenehnimi šumi in zvoki vrnitev k tišini nekaj osvobajajočega, temveč poskuša tišino kot vrednoto umestiti tudi v medsebojna razmerja. Govorjenje in poslušanje glasbe tako po njegovem lahko odpira vrata, vendar jih lahko hkrati tudi zapira pred bistvenim. »Če te partner ne razume, ko molčiš, mar te ne bo še težje razumel, ko govoriš?« razmišlja Kagge in navaja Rumija, ki naj bi bojda zapisal »Zdaj moram molčati in naj tišina razloči resnico od laži«. Oglušujoče dobra knjiga o odsotnosti zvoka. > SAMO RUGELJ

VIKTORIJA KOS

SKRIVNO VÉDENJE

Rumija in Kabirja
Društvo Razcvet zavesti,
2018, t. v., 336 str., 29 €

Pisateljica in predavateljica Viktorija Kos je študirala zahodno in indijsko filozofijo ter religije, preučuje pa predvsem vzhodno mistično tradicijo ter velike modrece z Vzhoda. Leta 2015 je izšlo njeno prvo avtorsko delo *Razcvet zavesti*, zdaj pa je pred nami drugo, ki nam prek slikovitih prispevkov in čudovitih zgodb v preprostem in razumljivem jeziku prav tako podarja pravo zakladnico modrosti. To je precej obsežna in podrobna predstavitev dveh največjih vzhodnih modrecev, mistikov in pesnikov, Džalaludina Rumija in Kabirja. Rumi in Kabir govorita o bistvenih življenjskih vprašanjih, ki si jih zastavlja vsak človek in iskalec resnice, v knjigi pa so razdeljena na sedem poglavij. Mistika govorita o umu, njegovih nagnjenjih in pasteh, o tem, kako si pridobiti resnično védenje, o človeku kot sočutnem bitju, o zakonu vzroka in posledice, o radosti, ki jo doživimo, ko pridemo v stik z Božansko Svetlobo in Glasbo, o vlogi učitelja, ki nam pri tem pomaga, ter o ljubezni, ki je cilj vseh naših prizadevanj. Skozi vso knjigo se prepletajo njuni verzi in njihova razlaga, življenjepisa obeh mistikov in zgodbe iz njunih življenj. Rumi in Kabir govorita jasno, naravnost, njune besede so globoke, dotaknejo se srca in bralca pretresejo. Najpomembneje pa je, da izžarevajo brezmejno ljubezen. Nekdo lahko govori lepo, z izbranimi besedami in učeno, toda če njegove besede nimajo moči, če v njih ni duha, ne prodrejo do srca in ne pripomorejo k temu, da se začne v nas dogajati notranja preobrazba, so brez vrednosti. > BETI HLEBEC

ognjišče

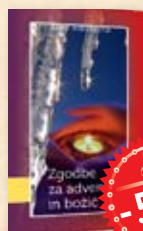
ZGODBE ZA DUŠO - ENA NAJUSPEŠNEJŠIH ZBIRK ZALOŽBE OGNJIŠČE

13 knjig v zbirki Zgodbe za dušo, 2 v novi seriji zbirke.

Dve knjigi sta doživeli osem izdaj, ena pet, tri pa tri izdaje, skoraj vse so že doživele ponatis.

Knjige iz zbirke so nadvse primerne za obdarovanje.

ZGODBE KAŽEJO NOVO POT
cena 7,90 €

ZGODBE ZA ADVENT IN BOŽIČ

Knjiga želi približati vsebino božičnega praznika in pomagati v pripravi nanj. Potrošniški način življenja, tudi potrošniški 'val' pred božičem, hitenje nas odvrčata od poglobljenega praznovanja.

Vsebina nam bo pomagala, da bo advent res čas priprave Božič in da ga bomo res doživeto praznovali.

152 strani, 11,5 x 20 cm, barvne fotografije

redna cena 7,90 €, akcijska cena 3,95 €

-50%

ZGODBE ZA SREČO V DRUŽINI
cena 6,90 €

DROBNE ZGODBE Z BISEROM
cena 6,50 €

ZGODBE S SEMENI UPANJA
cena 7,90 €

OBRISAL BO SOLZE Z NJHOVIH OČI
cena 7,90 €

DROBNE ZGODBE ZA DUŠO
cena 6,90 €

ZGODBE ZA DUŠO
cena 7,90 €

ZGODBE S SRCEM
cena 6,50 €

DRAGOCENO DARILO ZGODBE
cena 6,90 €

ZGODBA ZATE
cena 6,90 €

ZGODBE ZA POGUM
cena 6,50 €

ZGODBO TI POVEM
cena 7,90 €

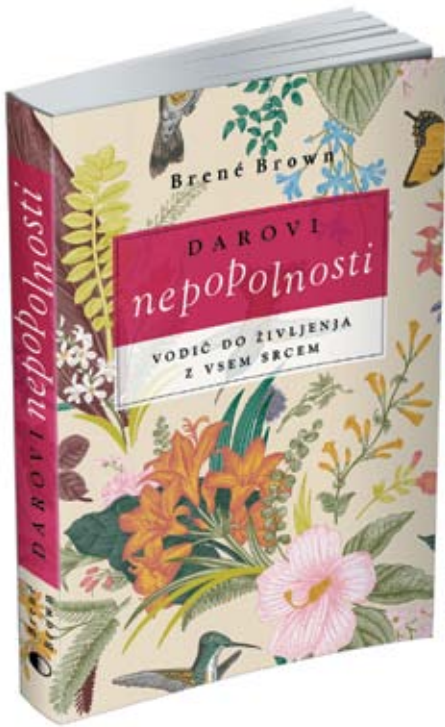

ZGODBE ZA SKLADEN ZAKON IN DRUŽINO
cena 7,90 €

NAROČILA: www.knjigarna.ognjisce.si

Ognjišče d.o.o., **05/611-72-20** (med 8h in 17h)

ognjisce.narocila@ognjisce.si

Brené Brown

Darovi nepopolnosti

VODIČ DO ŽIVLJENJA Z VSEM SRCEM

Posvojiti svojo zgodbo in v tem procesu vzljubiti sebe je najbolj pogumno dejanje, ki ga bomo kdaj storili v svojem življenju.

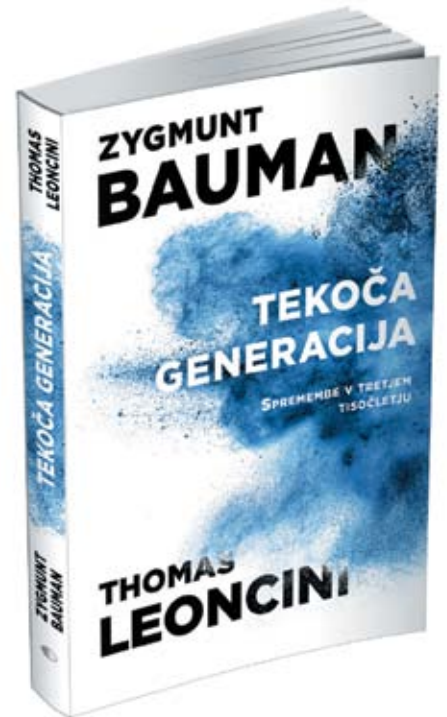
Kaj potrebujemo za življenje in ljubezen z občutkom lastne vrednosti? Kako sprejmemo nepopolnost? Kako krepimo tisto, kar potrebujemo, in opuščamo, kar nas zadržuje? Odgovori na vsa ta vprašanja so pogum, sočutje in povezanost, ki se zdijo veliki, vzvišeni ideali. Toda v resnici so vsakdanje prakse in če jih dovolj krepimo, postanejo neverjetni darovi. Dobra novica je, da je naša ranljivost tista, ki nas prisili, da posežemo po teh čudovitih orodjih. Ker smo ljudje in tako čudovito nepopolni, moramo rabo teh orodij vaditi vsak dan. Na ta način postanejo pogum, sočutje in povezanost darovi – darovi nepopolnosti.

Zygmunt Bauman, Thomas Leoncini

Tekoča generacija

SPREMEMBE V TRETJEM TISOČLETJU

Od leta 1990 se je Bauman posvečal podrobni preučevanju sodobne družbe, ki jo je poimenoval z lastnim izrazom tekoča moderna. Po padcu Berlinskega zidu leta 1989, ki na simbolični ravni ponazarja nov »veter svobode«, naša družba vstopi v novo dobo – dobo potrošništva, v kateri pa se staro ravnovesje med svobodo in varnostjo, ki je bila še lastna moderni, izgubi. Bauman je kot odličen analitik družbenih sprememb preučeval prav tiste spremembe, ki se v srži najgloblje dotikajo človeka. Vendar ni ostal zgolj pri analizi. Kot odličen poznavalec filozofije je veliko časa namenil vprašanju etičnosti, pri čemer se je navdihoval tudi pri delih E. Levinasa. V teme svojega proučevanja, kot so globalizacija, identiteta, svoboda, varnost, avtonomija, nasilje, potrošništvo, je vedno skušal vpeljati etični moment, v katerem se kaže človekova odgovornost do drugega in družbe.

Manfred Lütz z Arnoldom Angenentdom

Škandal vseh škandalov

SKRIVNA ZGODOVINA KRŠČANSTVA

Manfred Lütz se je rodil leta 1954 v Bonnu in je eden najbolj branih avtorjev v Nemčiji, pa tudi drugod po svetu. Po poklicu je psihiater, primarij priznane psihiatrične bolnišnice v Kölnu v Nemčiji, deluje pa tudi kot terapevt ter poučuje na več univerzah in inštitutih. Poleg tega je diplomiral iz teologije in je član Papeškega sveta za laike, član sveta Papeške akademije za življenje in svetovalec Kongregacije za duhovnike. Njegovo zadnje delo Škandal vseh škandalov je izčrpna razprava, ki nas uvaja v tisočletno analizo zahodnega krščanstva, njegove duhovnosti, pa tudi vseh njegovih problematičnih točk.

Naročila in informacije:

Družina d. o. o., Krekov trg 1, Ljubljana

tel.: 01/360-28-28, www.druzina.si

ZALOŽBA
DRUŽINA

PHIL BOSMANS

**RECI ŽIVLJENJU DA;
RAD TE IMAM**

prevod: Milena Turnšek

Celjska Mohorjeva družba,
2018, m. v., 108 str., 12,90 €/knjigo

Phil Bosmans

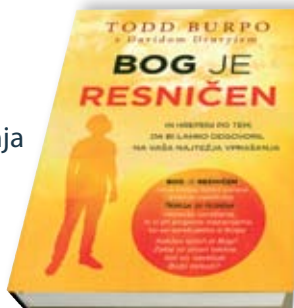
Belgijskega duhovnika Phila Bosmansa so zaradi njegovih dobrih del pa tudi modrosti, ki veje iz vseh njegovih spisov in zapisov, bralci krstili za »modernega Frančiška«. Njegova edinstvenost ni stkana iz velikih besed, ki znajo marsikdaj izzveneti precej medlo, pač pa je osnovana na preprostosti in jasnosti – na vrtilinah, kakršne je cenil in jih živel tudi sam Bosmans. Nič čudnega torej ni, da sta tudi obe njegovi knjižici z naslovoma *Reci življenju da* in *Rad te imam*

prepleteni z radostjo, hvaležnostjo in ljubeznijo. Bosmans natoša bralcu misli z različnih področij življenja, s katerimi se srečujemo na svojih poteh, in ga ob tem blagodejno opozarja, naj si vzame čas zase, za sočloveka, za tiste preproste stvari, ki so v resnici najdragocenejše – za ljubezen, bližino, nasmeh, povezanost ... Obe knjižici navdajata z upanjem, da ni nikdar prepozno spremeniti svojih navad ali razvad, povedati najbližjim, kako zelo jih imamo radi, ter življenju izreči velik DA. > VESNA SIVEC POLJANŠEK

TODD BURPO, DAVID DRURY

BOG JE RESNIČENin hrepeni po tem, da bi lahko
odgovoril na vaša najtežja vprašanja

prevod: Matej Krajnc

Hiša knjig, Založba KMŠ,
2018, m. v., 205 str., 18,95 €

Toddova prva knjiga *Nebes so resnična* govori o smislu nebes in življenja po smrti, pričujoča pa o smislu življenja na Zemlji. V dvaindvajsetih poglavjih avtorja odgovarjata na številna vprašanja, ki se v sodobnem in tehnološko razvitem svetu ter načinu življenja vse pogosteje v obliki dvomov in samoizpraševanja porajajo tako verujočim kot neverujočim. Kaj Bog hoče od mene, koliko Boga potrebujem, če je Bog res tako mogočen, zakaj se ne vmeša in uniči zla? Na ta in številna druga vprašanja, ki si jih postavljamo sami ali odgovore od nas zahtevajo drugi, avtorja odgovarjata s primeri in prilikami iz vsakdanjega življenja. Prek izkušenj posameznikov ali skupin oziroma narodov, ki so jim stiske, trpljenje, dolgotrajno iskanje in preizkušanje vere prinesli odgovore in zveličanje. Vera v Boga ni (samo) stvar institucije, je notranja odločitev posameznika, ki svojega Boga ljubi in zanj prevzema toliko odgovornosti, kolikor sta trdni njegovo prepričanje in vera. > SONJA JUVAN

GARY CHAPMAN

**5 JEZIKOV LJUBEZNI
ZA SAMSKE**

prevod: Ana Pavec

Družina, 2018, t. v., 200 str., 24,90 €

Gary Chapman

Avtor številnih priročnikov o medsebojnih odnosih je zanesljivo najbolj znan zaradi teorije »o petih jezikih ljubezni«, po kateri naj bi vsak izmed nas izrazito govoril le enega izmed predstavljenih jezikov. Ti so besede potrditve, posvečen čas, sprejemanje daril, usluge in dotik. In seveda, tako kot smo si vsi različni, v različnih jezikih sprejemamo in izkazujemo tudi naklonjenost. Medtem ko je nekomu ljubše, da mu naredimo uslugo, bo drugemu bolj pri srcu prijazna beseda. Prvo knjigo o jezikih ljubezni je Chapman napisal že leta 1995 in jo posvetil ljubezni med zakoncem, do danes pa je med drugimi nanizal še jezike za otroke in najstnike ter nazadnje za samske. Samski odrasli so raznolika in, kot opaža avtor, danes vse številnejša skupina ljudi, in s tem zavedanjem jim je tudi namenil posebno knjigo, v kateri spet predstavi jezike, a s primeri samskih posameznikov. Hkrati knjige ne osredotoči zgolj na iskanje ljubezenskega partnerja, ampak spodbuja k izboljšanju odnosov z družinskimi člani ter preostalimi sorodniki, prijatelji in sodelavci. Namreč, ko bodo samski obogatili odnose z ljudmi, ki jih že imajo ob sebi, jim bo lažje spletati tudi druga poznanstva, romantična ali ne. Priročnik, ki ga velja vzeti v roke, četudi ste že našli svojo boljšo polovico. > VANJA JAZBEC

Medtem ko je nekomu ljubše, da mu naredimo uslugo, bo drugemu bolj pri srcu prijazna beseda. Prvo knjigo o jezikih ljubezni je Chapman napisal že leta 1995 in jo posvetil ljubezni med zakoncem, do danes pa je med drugimi nanizal še jezike za otroke in najstnike ter nazadnje za samske. Samski odrasli so raznolika in, kot opaža avtor, danes vse številnejša skupina ljudi, in s tem zavedanjem jim je tudi namenil posebno knjigo, v kateri spet predstavi jezike, a s primeri samskih posameznikov. Hkrati knjige ne osredotoči zgolj na iskanje ljubezenskega partnerja, ampak spodbuja k izboljšanju odnosov z družinskimi člani ter preostalimi sorodniki, prijatelji in sodelavci. Namreč, ko bodo samski obogatili odnose z ljudmi, ki jih že imajo ob sebi, jim bo lažje spletati tudi druga poznanstva, romantična ali ne. Priročnik, ki ga velja vzeti v roke, četudi ste že našli svojo boljšo polovico. > VANJA JAZBEC

BRIAN TRACY

BREZ IZGOVOROV!

Moč samodiscipline

prevod: Neva Demšar

V. B. Z., 2018, m. v., 210 str., 25,90 €

Motivacijska knjiga za doseganje zelenih ciljev, ki izhaja iz premene, da samodisciplina, pri kateri se odrekate izgovorom, pomaga doseči zastavljene cilje na ključnih področjih vašega življenja. Knjiga, ki jo je na podlagi lastnih izkušenj leta 2010 napisal motivator Brian Tracy, potem ko je po nekaj letih fizičnega dela ugotovil, da je njegova prihodnost zaradi njegovih omejenih sposobnosti precej negotova, zato je začel graditi na samodisciplini, ki jo pred bralcem razstavi in potem v obliki raznih nasvetov spet sestavi ter prenese v vsakdanje življenje. *Brez izgovorov!* vas tako pelje od ustreznega upravljanja (službenega) časa, v katerem naj bi (govorimo o delu v zasebnem sektorju) človek v povprečju počel le tiste reči, ki podjetju prinašajo več od njegove urne plačilne postavke, pa do strogega upravljanja lastnega fizičnega in duševnega zdravja ter izvajanja preventivne zanj, kar na dolgi rok bistveno poveča lastno produktivnost ter s tem posameznikovo (ekonomsko) vrednost. Knjiga (tudi) za vse tiste, ki so prepričani, da je za uspeh potrebna predvsem sreča! > SAMO RUGELJ

Vabljeni na prenovljeno spletno stran www.bukla.siS klikom do dobre knjige. Knjigarna **bukla**

FLORENCE LITTAUER

OSEBNOSTNI PLUS

Kako razumeti druge z razumevanjem sebe
prevod: Tanja Krašovec

Chiara, 2018, m. v., 223 str., 21 €

Ključ do razumevanja drugih je v razumevanju samega sebe. Razširjena in posodobljena izdaja te dolga leta priljubljene knjige vam bo poleg tega, kateri tip osebnosti ste (Ali se še spomnite tipov temperamentov, ki jih je opisal že Hipokrat? Spontani, radoživi in radostni sangvinik; premišljeni, zvesti in vztrajni melanholik; avanturistični, prepričljivi in samozavestni kolerik; ali prijateljski, potrpežljivi in zadovoljni flegmatik?), razkrila še kako najbolje uporabiti te vaše edinstvene moči, dati od sebe najboljše in v odnose z drugimi vnesti več ubranosti in tako izboljšati svoje (in njihovo) življenje. Šaljive anekdote in neposredni nasveti so tako univerzalni in uporabni, da se vam bo res zdelo čudno, da jih niste že prej začeli uporabljati pri stiku z ljudmi iz vaše okolice. Ko boste znali dati vse od sebe, pa boste odkrili, da so tudi drugi boljši, in v zrcalu boste zagledali osebo, kakršna ste vedno želeli postati. > RENATE RUGELJ

KSENIJA JOVANOVIĆ

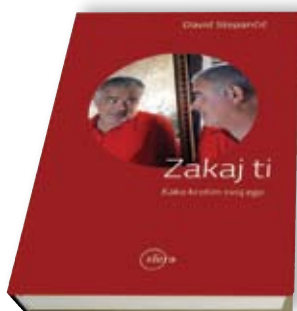
BRAZGOTINE NA DUŠI

Samopoškodbeno vedenje kot strategija preživetja in samouničevalno vedenje

Samopodoba,
2018, m. v., 142 str., 23,90 €

Psihosocialna svetovalka Ksenija Jovanović, ki je v diplomskem delu in posledični knjigi raziskovala korelacijo med bulimijo in depresijo, nadgradi dosedanja opažanja z razmisleki o samopoškodbenem in samouničevalnem vedenju mladostnikov, predvsem o razlogih, zaradi katerih pride do njiju, pa tudi kaj sploh je in kaj ni samopoškodbeno vedenje – grizenje nohtov, pretiravanje v športu, pirsingi in tatuji? Gre za razumljiv in sistematično preprost priročnik, ki želi osvetliti psihološke mehanizme agresije, obrnjene proti sebi. Vzorci rojevajo vzorce, in če so ti vzorci slabi, bodo novi vzorci težko boljši. Vse izvira iz družine, iz zglodov in življenja odraslih, medtem ko sta dodatka v knjigi posvečena medvrstniškemu nasilju ter narcizmu – zdravemu, predvsem pa patološkemu. > ŽIGA VALETIČ

DAVID STEPANČIČ

ZAKAJ TI

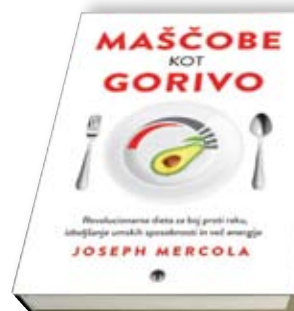
Kako krotim svoj ego

Sfera, 2018, m. v., 132 str., 10 €

Vsakdo se kdaj pogovarja s samim seboj. Morda s spomini ali z vestjo, če mu ne da spati. Zlepa tudi ni človeka, ki ne bi imel svoje boljše, svetlejše in slabše, mračnejše plati, ki ju sam seveda vidi drugače, kot se kažeza v očeh drugih. David Stepančič je sklenil javno razkriti svoje občutje notranjega glasu, drugega jaza.

Kar ni lahko, saj se zdaj nagiba na strani enega, zdaj drugega: »Ti si torej ta Ti oziroma jaz ...« se včasih znajde v zadregi. Vendar se ob večinoma vsakdanjih zadevah lahko, šegavo, ironično poigrava s stališči, ocenami in ravnanji, ob katerih oba ega včasih soglašata, še večkrat pa si oporekata, se zbadata, tudi zmerjata, pa ne tako trdo, da se naslednji dan ne bi spet spoprijela. O njunem razmerju po svoje pričata tudi stopnji tiska – navadna in polkrepka – ter naslovnica knjige, na kateri se avtor spogleduje s svojim odsevom v ogledalu. Hudomušno in zvijačno, kar najbrž pomeni, da dialoga še ni konec. > IZTOK ILICH

... hudomušno
in zvijačno ...

JOSEPH MERCOLA

MAŠČOBE KOT GORIVO

Revolucionarna dieta za boj proti raku, izboljšanje umskih sposobnosti in več energije
prevod: Jure Šešet

Primus, zbirka In zdravje,
2018, m. v., 408 str., 27,90 €

Tudi pri nas je že kar nekaj časa znano, da so sladkor oziroma preprosti ogljikovi hidrati v prevelikih količinah eden najbolj nezdravih načinov prehranjevanja v sodobni družbi, ki je prepredena z mirujočimi in sedečimi poklici. Kaj so alternative? Ena od njih je paleolitska dieta, ki je po mnenju Josepha Mercole, sicer zdravnika in dolgoletnega promotorja zdravega načina življenja, preveč osredotočena na proteine. Mercola v svoji knjigi *Maščobe kot gorivo* namreč zagovarja blagodejni vpliv povečanega vnosa ustreznih maščob v telo. V knjigi trdi, da prehod v ketozo, torej v stanje, pri katerem telo za glavni vir vsakodnevnih energij porablja maščobe namesto hidratov, prinaša raznovrstne zdravilne učinke, od zmanjšanja pojavljanja prostih radikalov do boljše življenjske energije, ob tem pa ima menda lahko tudi znaten in pozitiven učinek na različne kronične in akutne bolezni. Knjiga, ki bralce spodbuja k razmišljanju o lastnem telesu in prehrani ter njenih posledicah! > SAMO RUGELJ

Branko Gradišnik

ISKANJE IZGUBLJENEGA ZDRAVJA

Za vse, ki bi se radi ognili belih halj, belih receptov, belih laži, bele žene in črnih misli

»Bere se kot priročnik, dober priročnik. Dober priročnik je po definiciji takšen, da ga človek prebere in potem odloži in zna skrbeti sam zase in svoje probleme in si reče: 'Ah, zakaj sem sploh šel to brat, ko pa so stvari tako jasne?'«
– dr. Sonja Ukmar

POŽGANI MOŽGANI in ZDRAVI MOŽGANI

Zdravi možgani je navdihujoča knjiga, ki vas skupaj s Požganimi možgani popelje na pot dolgoročnega vzdrževanja vitalnih in učinkovitih možganov.

DAVID PERLMUTTER je priznani ameriški nevrolog in nutricionist. Pri svojem delu se osredotoča na celosten pristop k zdravljenju različnih bolezni možganov.

MARIA TREBEN

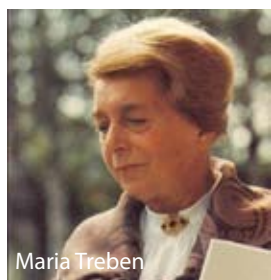
VSAKODNEVNI STRES; OTROŠKE BOLEZNI

Preprečevanje – prepoznavanje –
zdravljenje

prevod: Tina Denk

Družina,

2018, m. v., 184 str., 19,90 €/knjigo

Maria Treben

Avstrijska zeliščarica Maria Treben (1907–1991) je po svetu zaslovela s knjigo *Zdravje iz Božje lekarne* (prva izdaja v slovenščini, Mavrica, 1992), kjer je zbrala recepte in navodila za pripravo domačih zdravil iz zelišč, ki rastejo v našem okolju. Predana zeliščarka je preizkušala in zapisala številne recepte za čajne mešanice, obkladke, kopeli in tinkture, ki preprečujejo, blažijo in zdravijo različne bolezni. V prvi knjigi je predstavljen in lepo ilustriran seznam rastlin, ki blažijo celo vrst tegob, od bolečin v hrbtu prek duševnih in vedenjskih težav, jeze, strahu, nemira, tesnobe, glavobola, migrene do oslabelosti krvnega tlaka, spomina, slabega spanja in utrujenosti. V drugi pa je na isti način predstavljen veliko namigov za uporabo zdravilnih zelišč pri različnih otroških težavah, (akne, afte, alergije, bradavice, gliste, kašlji, kožni izpuščaji, naglavne uši, prhljaji in drugo) skupaj s koristnimi napotki za prehranjevanje, gibanje in spanje otrok. > RENATE RUGELJ

nja in utrujenosti. V drugi pa je na isti način predstavljen veliko namigov za uporabo zdravilnih zelišč pri različnih otroških težavah, (akne, afte, alergije, bradavice, gliste, kašlji, kožni izpuščaji, naglavne uši, prhljaji in drugo) skupaj s koristnimi napotki za prehranjevanje, gibanje in spanje otrok. > RENATE RUGELJ

TY M. BOLLINGER

ISKANJE RESNICE O RAKU

Kaj morate vedeti o zgodovini,
zdravljenju in preprečevanju raka

prevod: Darja Teran

Iskanja, 2018, m. v., 338 str., 24 €

Rak kot bolezen sodobnega časa ima zaradi (zgolj) delne uspešnosti moderne medicine pri svojem zdravljenju status bolezni, ki presega status običajnega nastajanja bolezni in njenega zdravljenja, zaradi česar mnogi iščejo alternativne razloge tako za njegov vzrok kot za ozdravitev. Ty M. Bollinger (1968) je ameriški publicist, ki se je v lastni družini moral soočiti z več smrtmi zaradi raka, zaradi česar se je odločil raziskati vzroke in poiskati alternativne pristope za to agresivno bolezen. V knjigi *Iskanje resnice o raku* iz leta 2016 tako ugotavlja, da trenutni model uradnega zdravljenja, ki ga sestavljajo kemoterapije, obsevanja in operacije, ni zadovoljivo uspešen, s svojimi stranskimi učinki pa daleč stran od idealnega, ob tem pa obstajajo primeri uspešnih (alternativnih) ozdravljenj raka brez negativnih stranskih učinkov. Bollinger v knjigi pokaže, da so medicinske šole iz svojih učnih programov večinoma izločile stara zdravilska znanja, od homeopatije naprej, ki tudi pri zdravljenju raka lahko predstavljajo pomembna pomagala, opozarja na sposobnosti telesa za samozdravljenje ter svetuje različne preventivne ukrepe proti pojavom raka od razstrupljanja, krepitve imunskega sistema in stalne telesne dejavnosti. Knjiga o alternativnih pristopanjih k raku, ki po Bollingerjevem mnenju vse bolj postajajo tudi vzporedni principi pri njegovem ustavljanju in zdravljenju. > SAMO RUGELJ

URŠKA BOŽIČ KRIŽAJ

JOGA ZA ŽENSKO PO METODI IYENGAR

fotografije: Mateja Jordović Potočnik

Mladinska knjiga,

2018, pt. v., 210 str., 24,99 €

Joga je umetnost in je znanost in je filozofija. Mnogi jo primerjajo z drevesom, tudi veliki učitelj dr. B. K. S. Iyengar (1918–2014) je to prisposodbo uporabil v svojih predavanjih. Korenine hranijo drevo in mu omogočajo rast, to so etična načela, kako živimo v družbi (*jame*), deblo je steber moči in morale, je način, kako živimo sami s sabo (*nijame*), veje, ki se širijo v vse strani, so telesni položaji (*asane*), ki telo prečistijo in uskladijo, listi z izmenjavo plinov skrbijo za zdravje celotnega drevesa, so dihi in življenjska moč (*pranajama*), lubje varuje drevo in skrbi za pretok energije (*pratyahara*), sok nosi sporočila in hrano po žilah drevesa in je koncentracija (*dharana*), cvetovi (*dhjana*) in sadeži drevesa so popolna harmonija in meditacija (*samadhi*). Lično opremljen priročnik se začne s prikazom osnovnih stoječih, sedečih in ležečih položajev (gora, bojevnik, trikotnik, strešica, junak, metulj, zasuk, otrok, mrtvak ...) vendar ni namenjen izključno domači vadbi, temveč si priznana slovenska učiteljica joge za odrasle in otroke želi, da bi knjiga služila kot dodatna motivacija in navdih, ob ustrezno vodeni vadbi z učiteljem. V osrednjem delu upošteva tudi ciklično delovanje ženskih hormonov in doda nekaj položajev, ki lahko oplemenitijo vadbo in so primerni za hormonsko spreminjajoče potrebe ženske. Med platnice so spretno užete tudi njena osebna izpoved in zgodbe o iskanju luči na koncu predora, kot nežna spodbuda za bralke pri premagovanju tesnobe, odvisnosti in žalosti. > RENATE RUGELJ

Walter RISO

184 strani
26,50 €

Pravico imaš reči ne je knjiga o asertivnosti, o pomenu postavljanja zase. Pa tudi o razlogih, ki nam preprečujejo, da bi to zares storili.

Pisanje **Walterja Risa** odlikuje preprost in neposreden jezik, ki je pogosto čustveno in humorno obarvan in zato še toliko bolj prepričljiv.

Malinc www.malinc.si @ info@malinc.si @ telefon: 01 361 66 99

Celovška Mohorjeva, naslednica leta 1851 ustanovljenega Društva svetega Mohorja, je leto pozneje, 302 leti po Trubarjevih prvih slovenskih knjigah, postala prva slovenska založba. Vojne in politični pritiski so jo razcepili, niso pa pretrgali izdavanja koledarjev in poučnih knjig za slovenske bralce, ki so se po razpadu habsburške monarhije pred sto leti znašli v treh državah. Po drugi svetovni vojni v Celovcu obnovljena matična hiša je najprej obudila tradicijo Knjižnega daru, ki ga ob številnih drugih zahtevnejših izdajah v slovenskem in nemškem jeziku pripravlja še danes. Ker so njihovi naročniki in bralci predvsem Slovenci na avstrijskem Koroškem, ostajajo v ospredju teme, zgodbe in osebnosti iz okolja, v katerem živijo kot manjšina, ter rojaki kmalu čez mejo. Komplet koledarja, pratike in večernic je na prodaj za 36 €. Knjižni dar tradicionalno prinaša tudi večerniško branje, ki pa v novejšem času ni več tako poudarjeno lahko, kot je bilo praviloma v preteklosti. Večernice za leto 2019 so življenjepisi *Pisatelj Karel Mauser* izpod peresa Franceta Pibernika.

Knjižni dar Celovške Mohorjeve za leto 2019

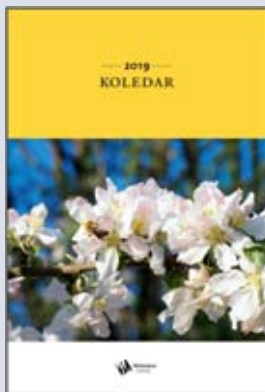
KOLEDAR 2019

urejanje: Karl Hren, Hanzi Filipič

Mohorjeva Celovec, 2018, m. v., 168 + 32 str., 18 €

Koledarskemu delu s podatki o Luni in Soncu ter z napovedmi nedeljskih evanجيلjev na prvih straneh sledi, kot po navadi, pestra vsebina, ki lahko zadovolji širok razpon pričakovanih bralcev. Prispevkov je toliko in s tako različnih področij, da uvodničar Karl Hren kot sourednik koledarja in eden od direktorjev Družbe opozori le na najtehtnejše med njimi. Prvi razdelek, Koroška, se začne s predstavitevjo Tischlerjeve nagrajenke Lenčke Kupper in z zapisom o živahnem utripu v župniji Bilčovs ter med drugim nadaljuje z arheološkim nahajališčem na Gori sv.

Heme. V razdelku Zgodovina je širše zanimiva zlasti študija Andreja Rahtena o diplomatski izkušnji slovenskih duhovnikov na pariški mirovni konferenci. V razdelku Človek, narava, zdravje se vrstijo prispevki o ultramaratonu, zeleni kozmetiki ter o rjavem medvedu in modrasu. Četrti razdelek že z naslovom Pisano branje napoveduje različne kulturno zgodovinske in spominske teme, med znamenitimi osebnostmi pa so predstavljeni zdravnik Karol Pečnik, duhovnik in čebelar Janez Sumper, bukovnik Andrej Schuster Drabosnjak, skladatelj Oskar Dev in literat Anton Koder. Sledita spominski govor Valentina Inzka ob slovesu od mame Marinke Inzko in zapis o kanadskem rodoljubu in dobrotniku koroških Slovencev Francu Osredkarju. Koledar sklepa poročila vodij vseh treh Mohorjevih o njihovem delu v letu 2018 ter predstavitev knjižnega programa in ponudbe celovške založbe za obdobje 2018/19.

PRATIKA 2019

urejanje: Marija Sitter, Franc Kattinig

Mohorjeva Celovec, 2018, m. v., 160 str., 6 €

Žepni format priljubljene *Pratike* omejuje obseg in delež ilustracij, ne pa tudi raznovrstnosti prispevkov v njej. Običajnemu koledarskemu delu s koristnimi dodatki, kot sta Herschlov vremenski ključ ter seznama praznikov v Avstriji in Sloveniji, sledi uvodnik direktorjev celovške Mohorjeve, Karla Hrena in Franca Keliha, ter govor Janka Krištofa na poslovilni slovesnosti škofa Alojza Schwarza. Na 170-letnico smrti Franceta Prešerna v prihodnjem letu se navezuje zapis o pokojnih Fabjana Hafnerja in Marije Inzko, ki je obudila spomin na odkup pesnikov rojstne hiše. Sledijo – s »predahi« z izbranimi verzami – prispevki o dvojezičnosti v Celovcu in na Koroškem, opozorila na pomembne dosežke in obletnice uglednih ustvarjalcev ter poslovilni zapisi v spomin na še štiri v zadnjem letu preminule za koroško kulturo pomembne osebnosti, Ericha Prunča, Marinko Inzko, Ani Petek in Lučko Jenčič. Druga polovica pratike je bolj vedra in kratkočasna, za kar ne skrbijo le šaljive drobtinice na koncu, temveč tudi poučni sestavki o prehrani, gojenju paradižnikov v visokih gredah, o zdravju in boleznih, avtomobilizmu, čebelah, kruhu ter nazadnje o Ivanu Cankarju oziroma Tischlerjevi nagradi, ki jo je na govorniškem natečaju za svoja razmišljanja o pisatelju prejel Luka Podlipnik.

DEBBIE TOMKIES

250 PLETENIH VZORCEV

Zakladnica vzorcev za začetnike in mojstre
prevod: Katja Berden

Mladinska knjiga, 2018, m. v., 192 str., 24,99 €

Avtorica, ki se je pletenja naučila že pri rosnih šestih letih, je na enem mesecu zbrala osupljivo število vzorcev, kar 250 variant, od preprostejših do vse bolj kompleksnih. Če se pletenja lotevate prvič, svetujem,

da se pri prvih straneh z osnovnimi vzorci ustavite za dlje časa, dokler osnovna petlja roki ne pride v spomin, potem pa nadaljujete z vse bolj zapletenimi. Nekateri vzorci predstavljajo pravi izziv, ampak ker je vsak izmed njih predstavljen s fotografijo, opisom, za kakšno oblačilo je primeren in kakšno prejo in pletilke izbrati, ter seveda nazorno shemo in natančnim opisom zaporedja, lahko prav vse raznovrstne preplete osvoji tudi popolni začetnik. Ravno prav za dolge zimske večere, ki si jih lahko popestrite in hkrati ogrejete. > VANJA JAZBEC

USTVARJALNO LETO

prevod: Maja Šukarov

Mladinska knjiga, 2018, t. v., 224 str., 24,99 €

Če vas ročno delo veseli in sprošča, potem je tale priročnik prava izbira; v njem najdete bogat nabor projektov za vse dni v letu. Spomladi lahko barvate keramiko in balkon okrasite z žepi za balkonske rastline.

V poletnih mesecih zunaj na toplem soncu sestavite unikatno mozaik in z njim polepšate kos pohištva. Jeseni si pripravite dišeče kopalne bombice, pozimi pa se ogrejete s toplimi pleteninami. Ker so vsi projekti zastavljeni po korakih, ki so nazorno opisani in ilustrirani s fotografijami, je izdelava preprosta, tudi če ste v ročnih delih začetnik. Zato kar pogumno, skočite v trgovino po pripomoček ali dva in se lotite izdelave. Zagotovo si boste polepšali dom ali z unikatnim darilcem razveselili koga izmed bližnjih. > VANJA JAZBEC

BEN BROOKS

ZGODBE ZA FANTE,

ki si drznejo biti drugačni
ilustracije: Quinton Winter
prevod: Maja Kogej
Učila International,
2018, t. v., 208 str., 19,99 €

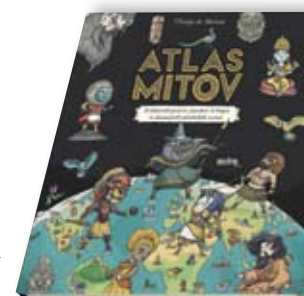

V knjigi ne boste našli običajnih in stereotipno junaških fantovskih zgodb, ampak osupljive prigode slavnih in manj slavnih moških iz preteklosti in sedanjosti, ki so morali preskočiti marsikatero prepreko, da so lahko uresničili tisto, kar so nosili v sebi. Govorimo o intelektualnih, umetniških, čustvenih, športnih in drugih potencialih, ki jih v danem času okolica pač ni bila pripravljena sprejeti in jim prisluhniti. Morda zaradi predsodkov, v največji meri pa tudi zaradi nerazumevanja. Zato so ti fantje pogumno izbrali svojo pot in se borili za svoje poslanstvo. Tako lahko preberemo navdihujočo zgodbo o mladeniču, ki je pred morskim psom rešil brata, sam pa ob tem izgubil del noge, a se ni vdal brezupu, temveč je postal paraolimpijski plavalec. Pa tisto o fantku, ki ga je oče pretepal, on pa se je zatekal v glasbo in skladal kljub temu, da mu je pešal sluh, in na koncu postal slaven skladatelj. In o dečku, ki mu je epileptični napad tako spremenil možgane, da zna kot za šalo na pamet izračunati 82 krat 82 krat 82 krat 82, ampak uradno velja za osebo s posebnimi potrebami. Iz vsake zgodbe veje optimizem in nagovarja fante in dekleta, naj bodo to, kar so, naj se opogumijo in stopijo na svojo pot, pa če je ta še tako drugačna od drugih, zato je še bolj dragocena. Bodite drzni – svet je velik in čaka na vašo dogodivščino. > BETI HLEBEC

THIAGO DE MORAES

ATLAS MITOV

Zemljevidi pošasti, junakov in bogov iz dvanajstih mitoloških svetov
prevod: Mojca Žnidaršič
Morfemplus, 2018, t. v., 90 str., 34,90 €

Predstavo ljudi o vesolju in svetu okoli njih oblikuje tudi to kje in kako živijo. Stari Grki so vse življenje pluli po Sredozemskem morju. Mislili so, da je svet ploščat, da ga z vseh strani obkroža morje, pod njim pa je Had. Na številne egipčanske mite so vplivale vsakoletne poplave Nila, neka južnoameriška ljudstva pa so vesolje imenovala Veliki gozdni svet. Tako so ga pač videli globoko v džungli. Avtor čudovito ilustriranega atlasa, ki nas popelje po dvanajstih mitoloških svetovih, je tudi sam oče majhnih otrok in se zaveda, da mladim ni prav enostavno predstaviti vseh zgodb in legend iz različnih kultur. Zato je ustvaril ta veliki pregledni atlas, ki na zemljevid sveta postavi bogove, junake in pošasti, za katere so ljudje na določenem območju verjeli (ali pa so želeli verjeti), da jim krojijo usodo in prihodnost. Poleg najbolj znanih mitologij, že omenjenih starogrške in egipčanske, je najti še hindujske, japonske, severnoameriške, azteške, polinezijske, nordijske pa tudi staroslovanske in številne druge mite. Tako na primer na velikem hrastu slovanskega sveta poleg Svaroga, Jage babe in Morane najdemo tudi boga čuječnosti, ki s svojimi tremi glavami hkrati gleda na zgornji, srednji in spodnji svet in sliši na ime Triglav. Čudovito in izjemno poučno. > BETI HLEBEC

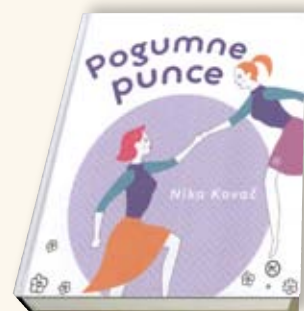
NIKA KOVAČ

POGUMNE PUNCE

Mladinska knjiga, 2018, t. v., 128 str., 14,99 €

Nika Kovač, angažirana aktivistka za enakopravnost in direktorica Inštituta 8. marec, ki je v odmev svetovnega #MeToo gibanja zbrala in predstavila tragične izpovedi anonimnih Slovenk, si je za prvi knjižni projekt zadala predstaviti življenjske zgodbe tridesetih posameznic, ki jih je zgodovina, kljub njihovim dosežkom, bolj ali manj pozabila. V nabor je uvrstila tako slovenske kot tuje ženske ter jih kratko in jedrnat predstavila z njihovimi dosežki. Ti pa niso nujno prelomna odkritja v znanosti,

ki so uspela Marie Curie, lahko so to tudi mali piškoti, tako priljubljeni kukiji, ki jih je prva spekla Ruth Wakefield. Kratke pasice iz življenja teh pogumnih deklet, ki so vsaka na svoj edinstven način soustvarjale zgodovino, rušijo globoko zakoreninjene stereotipe o determiniranosti spolov in predvsem navdihujejo. Navdihujejo k temu, da lahko prav vsak in vsaka izmed nas spremeni svet na bolje. Zato moramo brati takšne zgodbe in jih ne pozabiti, kot so jih pozabili naši učbeniki. > VANJA JAZBEC

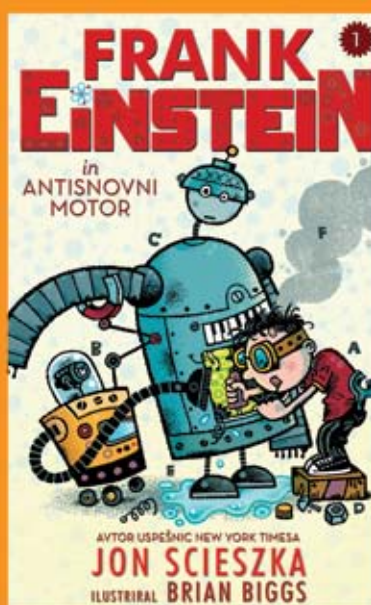

»Nikoli si nisem predstavljal, da je znanost lahko zabavna, ... dokler nisem prebral Franka Einsteina.«
– Jeff Kinney, avtor Dnevnika nabritega mulca

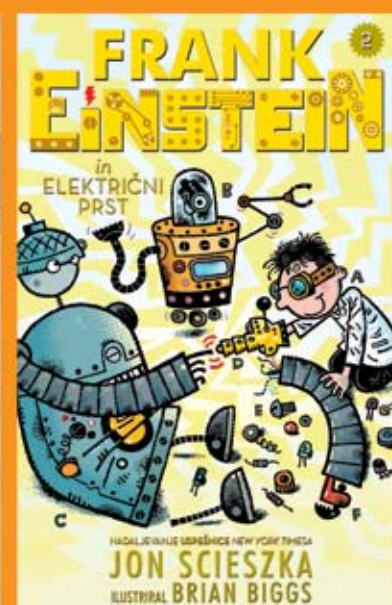
FRANK EINSTEIN

ORLICA

Desk d.o.o.
Kosovelova 36, Izola
tel.: 05 169 90 72
narocila@desk.si
knjigarna.net

Frank Einstein in antisnovni motor,
ISBN 978-961-244-283-5, 14 x 20,5 cm,
trda vezava, 19,95 €

Frank Einstein in električni prst
ISBN 978-961-244-284-2, 14 x 20,5 cm,
trda vezava, 19,95 €

Letos Slovenska sekcija IBBY devetič zapored podeljuje priznanja za izjemne dosežke na področju promocije mladinske književnosti in branja. Ob njeni 10 – letnici se Javni agenciji za knjigo RS zahvaljujemo za promocijo mladinske književnosti in branja, za vsa prizadevanja na področju knjige in finančno podporo. Podelitev priznanj bo na Slovenskem knjižnem sejmu, na odru DSP, v petek, 23. novembra 2017, ob 14. uri. Prireditve z naslovom Beremo skupaj organizirajo Slovenska sekcija IBBY, Društvo Bralna značka Slovenije – ZPMS ter revija *Otrok in knjiga*.

PRIZNANJA SLOVENSKE SEKCIJE IBBY PROMOTORJEM MLADINSKE KNJIŽEVNOSTI IN BRANJA

NAGRADE SLOVENSKE SEKCIJE IBBY 2018:

MAJDA KOREN,
mladinska pisateljica in učiteljica razrednega pouka na OŠ Spodnja Šiška

Je uveljavljena in nagrajevana slovenska mladinska pisateljica; med najpomembnejše nagrade, ki jih je prejela, sodijo večernica za delo *Eva in kozel* (2006), Levstikova nagrada za delo *Mici iz 2.a* (2011) in nagrada na radijskem natečaju Lahko noč, otroci za *Skuhaj mi pravljico* (2011). Ob literarnem ustvarjanju in učiteljskem delu je Majda Koren izredno aktivna tudi na področju promocije mladinske književnosti in branja. Poleg obiskovanja šol po vsej Sloveniji in predstavljanja svoje literature v živo si je že leta 2001 zamislila tudi izviren pripomoček za širjenje »bralnega virusa« in sicer spletno stran Župca (zupca.net); je njena odgovorna in vsebinska urednica. Na Župci so predstavljeni slovenski ustvarjalci mladinske književ-

Majda Koren

nosti s predstavitvami njihovih glavnih del, prav posebno pozornost pa posveča tudi ilustratorjem in ilustratorkam. Župca je razgibana spletna »hiša«, polna poučnih in igrivih vsebin, tudi nasvetov, tako za otroke, najstnike, učitelje, starše ... Majda Koren prek spleta interaktivno komunicira z mladimi, vse naštetu pa počne z veliko pedagoško ljubeznijo ter na svoj specifični sproščen in duhovit način. **Majda Koren prejme nagrado Slovenske sekcije IBBY zaradi prizadevnega in inovativnega aktivnega delovanja z mladimi bralci in aktivnega delovanja na področju promocije mladinske književnosti in branja.**

PRIZNANJE SLOVENSKE SEKCIJE IBBY 2018:

MONIKA ČERMELJ, višja knjižničarka, mladinska knjižničarka in pripovedovalka v Mariborski knjižnici, Knjižnici Kamnica

Po izobrazbi je predmetna učiteljica zgodovine in družbeno moralne vzgoje. V Mariborski knjižnici je zaposlena od leta 1978, vrsto let je skrbno in vizionarsko vodila Pionirsko knjižnico Rotovž, osrednjo pionirsko knjižnico Mariborske knjižnice, od leta 2003 pa vodi Knjižnico Kamnica, krajevno knjižnico v sistemu Mariborske knjižnice. V svoji dolgoletni praksi je Monika Čermelj prepoznavni član v prizadevanjih za mladega bralca v Mariborski knjižnici, v mestu in v manjših krajih, v katerih pogosto izvaja prireditve za otroke. Svoje dosežke za promocijo mladinske književnosti, branja, mladinskega knjižničarstva in pripovedovanja uresničuje na različnih področjih, jih s posebno naklonjenostjo, skrbjo in občutenostjo usmerja v skupino najmlajših, dodaja nove pristope in vse povezuje tudi s sodobnimi mediji, možnostmi in pristopi današnjega knjižničarstva. Vrsto let je sodelovala tudi z ZPM Maribor pri izvedbi Prežihove bralne značke in Palčka bralčka. Delo Monike Čermelj je prepleteno s poudarki, mehko in perfekcijo, ki osmišlja mladinsko knjižničarstvo in v vsakem trenutku in z različnimi pristopi sooblikuje odnos do knjižnic, knjige in branja.

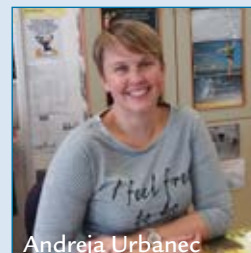

Monika Čermelj

PRIZNANJE SLOVENSKE SEKCIJE IBBY 2018:

ANDREJA URBANEC, knjižničarka na OŠ Orehek Kranj

Diplomirala je iz bibliotekarstva in geografije na Filozofski fakulteti v Ljubljani in je od leta 2010 zaposlena na OŠ Orehek Kranj. Že odkar je začela delati v šolski knjižnici, se poleg osnovnega knjižničarskega dela posveča raznolikim dejavnostim, ki mlade navdušujejo za branje in delo s knjigo. Koordinira Bralno značko, projekta Rastem s knjigo in Naša mala knjižnica, izvaja interesne dejavnosti, povezane s knjižnico (knjižničarski krožek), in spodbuja delavce šole k bralni znački za odrasle. Sodeluje pri kulturnih prireditvah na šoli in izven nje, oblikovala je šolska glasila in obudila šolski radio, poleg tega pa skrbi tudi za urejenost šolskih spletnih strani in šolske kronike. Leta 2011 je prevzela koordiniranje študijske skupine za osnovnošolske knjižničarje na Gorenjskem, večkrat je predstavljala primere dobre prakse na različne teme, med drugim tudi različne oblike motivacije za branje. Kot šolska knjižničarka na osnovni šoli združuje knjižničarstvo ter vzgojo in izobraževanje. Mladim bralcem je zgled, pozitiven odnos do branja kaže skozi svoje delo in dodatne dejavnosti, ki promovirajo knjigo in branje.

Andreja Urbanec

PRIZNANJE SLOVENSKE SEKCIJE IBBY 2018:

BRALNO TEKMOVANJE BERIMO Z ROVKO ČRKOLOVKO
Osrednja knjižnica Srečka Vilharja Koper, Oddelek za mlade bralce

Priznanje prejmejo za izviren pristop k spodbujanju branja in izboljšanju bralnih navad med petošolci in šestošolci. Začel se je leta 2016, najprej samo za petošolce, na pobudo staršev pa se je leta 2017 razširil tudi za šestošolce. Z oktobrom 2018 pri projektu sodeluje 25 šol, od tega 10 šol iz zamejstva. Projekt poteka štiri mesece (od oktobra do 8. februarja). Pogoj za sodelovanje razreda je, da vsak izmed učencev prebere vsaj eno knjigo. Za potrebe projekta je oblikovana spletna stran, kjer so predstavljene knjige, izbrane za bralno tekmovanje, napotki za ocenjevanje knjig, zanimivosti o avtorjih ipd. Udeleženci si na spletni strani lahko knjige med se-

boj priporočajo, se o njih pogovarjajo in spremljajo rezultate, kar še dodatno spodbuja k branju. Glavna nagrada je enodnevni izlet za ves razred. Knjižnica je za bralno tekmovanje pripravila 1600 knjig, ki so jih v zložljivih knjižnih regalih postavili v sodelujočih šolah, tako da je gradivo ves čas dostopno učencem. Seznam knjig vključuje 83 naslovov slovenskih in tujih avtorjev, enajst naslovov je dostopnih tudi v elektronski obliki na portalu Biblos. V zbirki so namenoma vključena tudi manj zahtevna besedila za učence, ki imajo težave z branjem.

JANJA VIDMAR

ČRNA VRANA Mladinska knjiga, zbirka Odisej,
2018, t. v., 249 str., 27,99 €, JAK

Janja Vidmar

Janja Vidmar se v novem romanu znova loteva težke, vendar še kako aktualne in pomembne teme begunskih otrok. Če je v prejšnjih romanih *Princeska z napako* in *Tretja možnost* (v soavtorstvu z Borisom Grivičem)

v središče postavila begunce iz nekdanje Jugoslavije, tokrat piše o otrocih in najstnikih iz vojnih in kriznih žarišč od Sirije, Nigerije do Čečenije, njihovim zgodbam pa ob bok postavi usodo slovenske družine, ki se iz ekonomskih razlogov izseli v Veliko Britanijo. Avtorica z nizanjem različnih človeških usod poudari, da je svet postal eno samo »vozlišče«, v tem primeru London, kjer »trčijo« in se tako ali drugače prepletejo življenja tudi tako različnih ljudi, kot sta na primer slovenski najstnik Jan in sirska begunka Hiba, če omenim le osrednja protagonista. Pohvalno je, da se je pisateljica lotila teme, v katero v takem obsegu ni »ugriznil« še nobeden od slovenskih mladinskih avtorjev. Gre za odlično napisano delo, ki izkazuje, da se je avtorica na pisanje dobro pripravila, veliko raziskovala, pomagal pa ji je tudi Boštjan Videmšek, poročevalec s svetovnih kriznih žarišč. Vidmarjeva o skrajno pereh problemih našega časa piše brez predsodkov, sočutno in, kar je morda še pomembneje, brez kakršnega koli olepševanja. Sooči nas s skrajnim nasiljem Islamske države, terorističnim napadom v Londonu, z nevarnostmi begunskih poti in ne nazadnje z vse večjo brezčutnostjo in celo sovražnostjo, s katero sprejemamo begunce v Evropi. Ob tem nam, nemim pričevalcem dogajanja, ves čas zastavlja vprašanje, kaj bi v tako brezizhodnem položaju naredili sami, ko bi živeli v nenehnem strahu in bi nam pred očmi morili naše najbližje. Bi ostali ali v iskanju, ne boljšega, le normalnega življenja, odšli? > KRISTINA SLUGA

DAAN REMMERTS DE VRIES

SONCU NI ZAUPATI

prevod: Katjuša Ručigaj

Miš, zbirka Najnajl,

2018, t. v., 232 str., 27,95 €

Občutljivi, plahi deček Elmer mora proti svoji volji velik del poletnih počitnic preživeti na taboru, kjer med sovrstniki ne najde nobenih prijateljev. Po nenavadnem incidentu se v njegovi glavi začne oglašati Lomax, duh, ki mu sprva dviguje tako potrebno samozavest, pozneje pa ga vodi v vse bolj potuhnjena in nasilna dejanja. Elmer se preobrazí v pravega razgrajča in razrednega ustrahovalca, zato mora zamenjati šolo. Njegovi sicer ljubeči starši, mama je polno zaposlena s kariero, vase zaprti oče pa skrbi za gospodinjstvo, pa tudi neprimerni učitelji in okolica, dečku nikakor niso v pomoč, saj Elmer ne najde nikogar, ki bi mu lahko izpovedal svoje strahove, in tako ostaja z njimi sam, glasovi pa so čedalje močnejši in mu vse bolj lezejo pod kožo. Tridelna struktura pripovedi, osrednji del so dečkovi dnevniški zapiski, tenkočutno zariše portret osamljenega in skoraj zgubljenega glavnega junaka, ki šele po številnih polomijah s prijateljevo pomočjo v svojem sklepnem delu najde pravo smer. Knjiga je prejela več nagrad in bila uvrščena med Bele vrane, zbirko najboljših knjig za mlade bralce iz vse svetovne produkcije. > BETI HLEBEC

GABRIELE CLIMA

SONCE MED PRSTI

prevod: Mateja Gomboc

Celjska Mohorjeva družba,

2018, t. v., 166 str., 19,50 €

Šestnajstletni Dario je na prvi pogled povsem običajen najstnik. No, morda se od vrstnikov razlikuje le po tem, da je precej živahnejši od njih in namazan s stoterimi žabvami, s katerimi kravžlja živce učiteljem pa tudi svoji mami. Ko v šoli že ne vedo več, kako bi ga zresnili, mu dodelijo nalogo, ki se Dariu na prvi pogled zdi najhujša oblika kazni: skrbeti mora za Andyja, nemočnega najstnika, priklenjenega na invalidski voziček, ki se komajda odziva na zunanji svet. Darieva spontanost in navidezna nepremišljenost mladeniča popelje v beli svet, vse do morja, kjer Dario Andyju odkrije življenje v vsej njegovi pravi, prvinski lepoti. Potovanje, tako posebno in nenavadno, povsem spremeni tudi Daria, saj mu odpre nova obzorja in pomaga razpršiti sence iz njegovega otroštva ... Ganljiva in globoka pripoved italijanskega pisatelja, ki je lani za to knjigo prejel največjo italijansko nagrado za mladinsko književnost, o moči prijateljstva in zmožnosti preseganja vseh okostenelih prepričan. Ko si upaš in si, kakršen si, je mogoče prav vse – tudi ujeti »sonce med prste«! > VESNA SIVEC POLJANŠEK

VINKO MÖDERNDORFER

JAZ SEM ANDREJ

ilustracije: Jure Engelsberger

Mladinska knjiga, zbirka Odisej,

2018, t. v., 172 str., 24,99 €

Mladinski roman, ki je v nadaljevanjih izhajal že v reviji *Pil*, za knjižno obliko pa mu je priljubljeni avtor dodal še nekaj novih likov, humorno in iskreno spregovori o večnih pubertetniških težavah, prvih ljubeznih, razpadajoči družini in prilagajanju na novo okolje. Devetošolec Andrej se zaradi ločitve staršev z mamo preseli iz podeželja v mesto, kjer je sicer vse enako, a vendar tudi vse malo drugače in te razlike begajo odraščajočega fanta. Učitelji v šoli so enako neusmiljeni, še posebej se zaplete z Mumijo, profesorjem matematike, punce so enako nedostopne, še posebej tiste, ki so ti najbolj všeč, pa še njegova neobičajna mama si poišče novega partnerja ... še dobro, da ima razumevajočo babico in v Sonji najde sorodno dušo. Pod na videz lahkotno pripoved so spretno vtakane pomembne družbene teme, o katerih morajo mladi govoriti in razmišljati, o svojem telesu, spolni identiteti, o večgeneracijskem sobivanju, o svojem položaju v svetu in iskanju pravih sopotnikov skozi življenje. > RENATE RUGELJ

NOVO!Prvi kitajski
slikovni slovar
za otroke!

www.zalozba-skrivnost.si

EDEN JE SVET

Priznanja zlata hruška 2017

Rdeča nit (vodilna tema) letošnjega *Priročnika* z naslovom *Eden je svet* se je v Cankarjevem letu ustavila na presečišču med individualnim in družbenim, pri zgodbah posameznika nasproti skupnosti, tematiki, ki sicer ni nova in smo jo tudi v preteklosti v naših priročnikih že izpostavljali (*Odklenjeni kriki*, 2017; *Od gnezd do zvezd*, 2016; *Človek ne jezi se*, 2015; *Algoritem arene*, 2012).

Najbrž je k izbiri prispeval tudi posebni povod, 70-letnica Pionirske (1948) in s tem mladinskega knjižničarstva na Slovenskem ter razmislek o njuni družbeni vlogi, ki smo jo sodelavci Pionirske v jubilejnem letu obeležili z več dogodki: z marčevsko okroglo mizo, ki je bila osredotočena na *Podobo mladinskega knjižničarstva danes*, z aprilskim posvetom MKL Knjižnica, srce mesta, *Poslanstvo mladinskega knjižničarja*, z razstavo *Mladinsko knjižničarstvo na Slovenskem* in z obsežno anketo vseh slovenskih mladinskih knjižničarjev, ki je poskušala analizirati, kako ocenjujejo svojo poklicno samozavest in družbeno vlogo pri razvoju bralne kulture.

K tem izhodiščem je stremelo tudi celotno delo z letošnjim *Priročnikom*.

Za ocenjevanje smo od 1700 izdaj iz leta 2017 (COBISS) izbrali 747 knjig. Znak za kakovost zlata hruška je tako prejelo 80 mladinskih knjig, izdalo pa jih je 22 založnikov.

Med 747 ocenjenimi knjigami jih uredniški odbor *Priročnika* 62 % priporoča, 38 % pa ne priporoča v branje.

Priročnik je vodnik po kakovostnem branju in pomoč knjižničarjem, založnikom, avtorjem, mentorjem pristočnega branja ... pri uresničevanju njihovih poklicnih ciljev, mladim bralcem pa pri oblikovanju njihovih stališč in odgovorov na številne družbene stiske, ki vplivajo tudi na njegovo umeščanje v svet.

Nagovarja ga k prebiranju kakovostnih in umetniško prepričljivih knjig oziroma k branju za življenje ter mu, kar zadeva izbiro, svetuje v skladu z njegovo bralno usposobljenostjo (glej Opis bralnih stopenj. V: *Eden je svet*, 2018 str. 31). Pomaga mu najti sebe v svetu (*eden je svet*) in kljub vsem nasprotjem celovitost sveta v sebi (*eden je svet*).

Ta razmislek samoniklo upovedujejo tudi vse tri letošnje prejemnice priznanja zlata hruška 2018 (desno v modrem okvirčku).

Prejemnice PRIZNANJ ZLATA HRUŠKA

ZA IZVIRNO SLOVENSKO MLADINSKO LEPOSLOVNO KNJIGO

Anja Štefan: *Drobtine iz mišje doline*. Ilustr. Alenka Sottler. Mladinska knjiga, 2017. (Zbirka Velike slikanice).

Avtorici Anja Štefan in Alenka Sottler v izvirni slikanici z najbolj osebnim pečatom (prstnimi odtisi) in poezijo, bralce vseh starosti usmerjata k razmisleku o pravici do varnega zavetja za vse in pošteno delitev dobrin za sleherni, tudi najmanjše živo bitje.

ZA PREVEDENO MLADINSKO LEPOSLOVNO KNJIGO

Ni bilo podeljeno.

ZA IZVIRNO SLOVENSKO MLADINSKO POUČNO KNJIGO

Kos, Rada: *Iz lončka v lonec: naravno vrtnarjenje za male in velike vrtnarje ter odlični recepti iz domače kuhinje*.

Fotogr. Rada Kos in Tadej Maligoj. Ilustr. Maja Lubi. Ljubljana: Allegro, 2017 (Ustvarjalni priročniki).

Poučna knjiga poziva k spoštovanju narave, k čemur lahko po svojih močeh prispeva vsako, saj tudi tako majhno osebno dejanje, kot je vrtnarjenje v lončku, pripomore k razumevanju o povezanosti in celovitosti vsega sveta.

ZA PREVEDENO MLADINSKO POUČNO KNJIGO

Ben-Barak, Idan: *Ne liži te knjige*. Ilustr. Julian Frost. Prev. Ema Karo.

Avtor nas ne seznanja samo z mikrobi, ampak duhovito opozarja, da se s knjigami lahko okužimo, dobesedno in preneseno. Ker je branje lahko nevarno, je slikanica opremljena z razkuževalno nalepko.

Tu pa je še nekaj naslovov mladinskih knjig iz leta 2017, ki izpostavljajo izbrano temo:

- Alexie, Sherman: *Absolutno resnični dnevnik Indijanca s polovičnim delovnim časom*. Ilustr. Ellen Forney. Prev. Andrej E. Skubic. Mladinska knjiga. (Zbirka Odisej).
- Applegate, Katherine: *En in edini Ivan*. Ilustr. Patricia Castelao. Prev. Jakob J. Kenda. Narava.
- Bilban, Tina: *50 abstraktnih izumov*. Ilustr. Ivan Mitrevski. Miš
- Bodnárová, Jana: *13*. Prev. Andrej Pleterski. Ilustr. Daniela Olejniková.: Zala.
- Cao, Wenxuan: *Bron in Sončnica*. Prev. in spr. bes. Andrej Stopar. Mladinska knjiga, 2017 (Zbirka Odisej).
- De Cock, Michael: *Rozi in Musa*. Ilustr. Judith Vanistendae. Prev. Staša Pavlovič. Mladinska knjiga. (Zbirka Knjižnica Sinjega galeba; 343).
- Dowd, Siobhan: *Cesta utehe*. Prev. Jaka Andrej Vojevec. Zala.
- Hančič, Miha: *Vsem ljudem nikoli ne ustrežeš: ta ljudske v stripu*. Forum. (Zbirka

Minimumundus; 17) (Posebna izdaja revije Stripburger).

- Hole, Stian: *Garmannovo poletje*. Prev. Marija Zlatnar Moe. KUD Sodobnost International. (Gugalnica: zbirka najboljših slikanic).
- Kleist, Reinhard: *Sanje o olimpijadi: zgodba o Samii Yusuf Omar*. Prev. Mojca Kranjc. Zavod VigeVageKnjige.
- Lavie, Oren: *Medved, ki ga prej še ni bilo, in čarobni gozd*. Ilustr. Wolf Erlbruch. Prev. Mateja Sužnik. Zala.
- Messier, Mireille: *Moja veja*. Ilustr. Pierre Pratt. Prev. Mateja Sužnik. Zala.
- Ogrizek, Maša: *Gospa s klobukom*. Ilustr. Tanja Komadina. Mladinska knjiga. (Zbirka Deteljica).
- Stark, Ulf: *Ko mi je očka pokazal veselje*. Ilustr. Eva Eriksson. Prev. Danni Stražar. Zala.
- Svetina, Peter: *Uho sveta*. Ilustr. Damijan Stepančič. Dob pri Domžalah: Miš.
- Tellegen, Toon: *Čriček in temačni občutek*. Ilustr. Ana Zavadlav. Prev. Staša Pavlovič. Mladinska knjiga.

prejemnice znaka za kakovost zlata hruška, in dobitniki priznanj zlata hruška.

Predstavitve *Priročnika za branje kakovostnih mladinskih knjig 2018, Eden je svet*, bo v petek, 23. 11. 2018, ob 11.30, v dvorani Lili Novy, v okviru Založniške akademije 34. Slovenskega knjižnega sejma.

Še nekaj koristnih informacij

Mestna knjižnica Ljubljana – Pionirska, center za mladinsko književnost in knjižničarstvo, vas vljudno vabi na PRAZNIK ZLATIH HRUŠK, v sredo, 21. novembra 2018, ob 11. uri, v Kosovelovo dvorano Cankarjevega doma. Na prireditvi se bodo predstavile založbe,

NOVE KNJIGE IZ LETA 2017 Z ZNAKOM KAKOVOSTI – ZLATA HRUŠKA

SLIKANICE

- Canal, Eulàlia: *Prikazni ne potrkaajo na vrata*. Celjska Mohorjeva družba in Društvo Mohorjeva družba | B
- Child, Lauren: *Pes z lepimi uhlji*. Morfemplus | B
- Hole, Stian: *Garmannovo poletje*. KUD Sodobnost International | 1
- Kermauner, Aksinja: *Žiga špaget je za punce magnet*. Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije | B
- Košuta, Miroslav: *Ponikalnice*. Miš | B
- Kuhlmann, Torben: *Lindbergh*. Grlica | 1
- Lavie, Oren: *Medved, ki ga prej še ni bilo, in čarobni gozd*. Zala | 1
- Litchfield, David: *Medved in klavir*. Zala | B
- Makarovič, Svetlana: *Medena pravljica*. Mladinska knjiga | 1
- Messier, Mireille: *Moja veja*. Zala | B
- Milčinski, Fran: *O dušici majceni, ki ni smela v nebesa*. Sanje | 1
- Milčinski, Fran: *Vila*. Sanje | 1
- Milčinski, Fran: *Zlata hruška*. Sanje | 1
- Ogrizek, Maša: *Krasna zgodba*. Miš | 1
- Oskarsson, Bárður: *Drevo*. Zala | 1
- Schami, Rafik: *To ni papagaj!* Zala | 1
- Stanton, Beck in Matt Stanton: *To je žoga*. Miš | B
- Stark, Ulf: *Ko mi je očka pokazal veselje*. Zala | B
- Stepančič, Lucija: *Arsenije!* Miš | 2
- Svetina, Peter: *Uho sveta*. Miš | 3
- Štefan, Anja: *Drobtine iz mišje doline*. Mladinska knjiga | B

ZGodbice

- Bauer, Jana: *Groznovilca in divja zima*. KUD Sodobnost International | 1
- Jansson, Tove: *Muminočka in morje*. Mladinska knjiga | 1
- Konc Lorenzutti, Nataša: *Nisem smrklija*. Mladinska knjiga | 1
- Ogrizek, Maša: *Gospa s klobukom*. Mladinska knjiga | 1
- Santos, Care: *Prodaj Rozinkota*. Malinc | 1
- Tellegen, Toon: *Kitov vrt*. Miš | 1
- Ungerer, Tomi: *Pet fantastičnih živali*. Mladinska knjiga | 1

Zbirke pravljič

- Indijske pravljice*. KUD Sodobnost International | 2
- Kovač, Polonca: *Kaj se komu sanja*. Mladinska knjiga | 1

- Priposedke*. Pivec | 1
- Schönwerth, Franz Xaver von: *Schönwerthove pravljice*. Miš | 3

Stripi

- Boutavant, Marc: *Ariol. 4, Krasna kravica*. Zavod VigeVageKnjige | 1
- Conrad, Didier: *Cezarjev papirus*. Graffit | 2
- Hančič, Miha: *Vsem ljudem nikoli ne ustrežeš*. Forum | B
- Kleist, Reinhard: *Sanje o olimpijadi*. Zavod VigeVageKnjige | 3
- Komadina, Tanja: *Zakaj se psi vohajo?* Forum | B
- Manček, Marjan: *Modre misli Malega muca*. Buča | 1
- Mitrevski, Ivan: *Zgodovina Slovenije v stripu*. Miš | 2
- Pilkey, Dav: *Pasji mož*. Mladinska knjiga | 2
- Tabary, Jean: *Veliki vezir Iznogud*. Graffit | 2
- Uderzo, Albert: *Asterix pri Belgih*. Graffit | 2
- Watterson, Bill: *Jukon, hoj!* Didakta | 2
- Wirbeleit, Patrick in Uwe Heidschötter: *Škatla*. Zavod VigeVageKnjige | 1
- Zep: Titeuf. *Ljubezen je nagravna ...* Graffit | 2

Resničnost

- Alexie, Sherman: *Absolutno resnični dnevnik Indijanca s polovičnim delovnim časom*. Mladinska knjiga | 3
- Bodnárová, Jana: *13*. Zala | 3
- Boyne, John: *Obmiruj, nato odidi*. Miš | 3
- Cao, Wenxuan: *Bron in Sončnica*. Mladinska knjiga | 3
- De Cock, Michael: *Rozi in Musa*. Mladinska knjiga | 2
- Dowd, Siobhan: *Cesta utehe*. Zala | 3
- Gleitzman, Morris: *Kmalu*. Miš | 3
- Johnson, Maureen, John Green in Lauren Myracle: *Zima zima bela*. Mladinska knjiga | 3
- Jonsberg, Barry: *Moje življenje kot abeceda*. Miš | 3
- Lockhart, E.: *Bili smo lažnivci*. Učila International | 4
- Milčinski, Fran: *Butalci*. Mladinska knjiga | 2
- O'Doherty, David: *Nevarnost preži povsod*. Miš | 2
- Pregelj, Sebastijan: *K morju*. Miš | 2
- Woltz, Anna: *Mavec*. Miš | 2

Fantastika

- Hub, Ulrich: *Lisice ne lažejo*. Celjska Mohorjeva družba in Društvo Mohorjeva družba | 2
- Nesbø, Jo: *Doktor Proktor in veliki rop zlata*. Didakta | 2
- Rowling, J. K.: Harry Potter. *Kamen modrosti (ilustrirana izdaja)*. Mladinska knjiga | 2
- Tellegen, Toon: *Čriček in temačni občutek*. Mladinska knjiga | 2
- Tolonen, Tuutikki: *Pošastna varuška*. Mladinska knjiga | 2

Poezija

- Milne, Alan Alexander: *Šest let imam*. Mladinska knjiga | 1
- Ti si čist normalen*. Mladinska knjiga | 3

Dramatika

- Rowling, J. K.: *Magične živali*. Mladinska knjiga | 2

Poučne knjige

- Ben-Barak, Idan: *Ne liži te knjige*. Miš | biologija | 1
- Bilban, Tina: *50 abstraktnih izumov*. Miš | splošno o vedah in znanjih | 3
- Broom, Jenny: *Živalstvo*. Mladinska knjiga | živalstvo | 2
- Gifford, Clive: *Človeški možgani v 30 sekundah*. Družina | medicina | 3
- Kos, Rada: *Iz lončka v lonec*. Allegro | gojenje rastlin, vzreja živali | 2
- Macaulay, David in Neil Ardley: *Kako kaj deluje zdaj*. Mladinska knjiga | tehnika | 2
- McMillan, Beverly in John A. Musick: *Morje*. Mladinska knjiga | geologija, vremenoslovje | 2
- Mikša, Peter: *Triglav in Jakob Aljaž*. Viharnik | šport | 3
- Muršič, Rajko: *Glasbeni pojmovnik za mlade*. Aristej | glasba | 4
- Praprotnik-Zupančič, Lilijana: *Radi štejemo*. Mladinska knjiga | živalstvo | 1
- Pregl Kobe, Tatjana: *Frida in zmaj Artur Gaj v Franciji*. Morfemplus | zemljepis | 2
- Rooney, Anne: *Matematika v 30 sekundah*. Družina | matematika | 3
- Wood, Amanda in Mike Jolley: *Svet narave* Narava | naravoslovne vede | 2

KELLY BARNHILL

DEKLICA, KI JE PILA MESEČINO

prevod: Ana Ambrož Strle

Grlica, 2018, t. v., 306 str., 29,95 €

V Protektoratu, temačnem mestu na robu zamočvirjenega gozda, je vladal vrhovni starosta Gherlan, ki je s pomočjo zlobnih starešin desetletja ustrahoval revne meščane. Ti so, večinoma brez pritoževanja, vsako leto žrtvovali najmlajšega otroka, da so ga vodje prepustili gozdni čarovnici na milost in nemilost. A nekega dne se je mlada mati glasno in močno upirala, ter s svojo norostjo vse tako osupnila, da so ji zaprli v kamniti stolp, njeno hčerko, drobno temnolaso dojenčico, pa vseeno pustili na gozdni meji. Temu žrtvovanju je prvič prisostvoval tudi mladi Antoin, nečak vrhovnega staroste, ki edini ni videl pravega smisla v takšnem početju. Stara čarovnica Xan je te otroke vsako leto rešila pred gozdnimi zvermi, jih nahranila z zvezdno svetlobo in odnesla k družinam na drugi strani gozda, v bolj srečno Svobodno mesto, toda temnooke deklice z materinim znamenjem na čelu ni mogla predati naprej. Obdržala jo je v svoji hiši v gozdu in jo nehote napojila s čarobno mesečino. Poimenovala jo je Luna, divja deklica pa je tako odrasčala ob pešajoči čarovnici, v družbi pesniško navdahnjene močvirske pošasti in drobnega letečega zmaja. Lunina magična moč se je razraščala in Xan je vse bolj skrbelo ... Bo deklica zmogla nadzirati svoj magični dar in kdaj ji bo lahko povedala o njeni družini in zatiranju v njenem mestu ... Večplastna napeta pripoved bo navdušila ljubitelje fantastičnih zgodb vseh generacij, čarobno stkani literarni junaki so ogreli tudi mednarodno žirijo, ki je knjigi podelila Newberyjevo medaljo za najvidnejšo otroško knjigo leta 2017, po njej pa že snemajo tudi film. > RENATE RUGELJ

JERCA PAVLIČ

GINDUR

ilustracije: Katja Potokar

Ekslibris, 2018, m. v., 158 str., 18 €

V kraljestvu Gindur, kamor razen Gindurcev še ni stopila druga noga, vlada ne prav priljubljeni kralj Markir, ki je obseden z brokolijem. To zelenjavo je velel posaditi po vseh poljih, a ko jo je nekoč napadel brokoložer, je kralj Markir zaukazal zapreti vse meje kraljestva. A vanj se je vendarle dalo priti: med drugim po zapletenem in skrivnem labirintu, za katerega je vedel tudi stari in večno zlovoljni čarovnik Sigurd. Ker so mu življenjske in tudi čarovniške moči že skorajda pošle, je v labirint poslal dvojčka Riba in Tuna, strastna bralca knjig. Jima bo uspelo najti pot iz podzemnega labirinta vse do gradu ter ob tem rešiti vse uganke? Bosta za povrh zmogla najti tudi čarovir, posebno čarovniško moč, ki jo čarovnik Sigurd tako zelo potrebuje? Uf, koliko izzivov ju čaka na njuni poti! Zabavna zgodba buri domišljijo in mladega bralca vabi v kraljestvo vseh mogočih dogodivščin. > VESNA SIVEC POLJANŠEK

ANDREJ E. SKUBIC

TELEFON ALI TISOČ STVARI

ilustracije: Igor Šinkovec

Mladinska knjiga, zbirka Deteljica, 2018, t. v., 40 str., 17,99 €

Na vrhu hriba se spoznata pozabljeni telefon in osamljeni kamen, ki imata vsak svojo zgodbo, preteklost in izkušnje. Med njima se vname dolga in resna debata, poglobljeno namreč razpredata o svetu, v katerem živita, pa o ljudeh in drugih živalih, s katerimi imata opraviti. Telefon je novinec, kamen pa starina še iz časa dinosavrov. Toda v telefonu se ogromno dogaja in tudi njegovi deli prihajajo globoko iz zemlje. Telefon čaka, da ga pride poiskati izgubljeni lastnik David, vendar fanta ni in ni. Pogreša ga. Pade noč, mine nov dan, obračajo se letni časi in telefon polagoma drsi v prah in blato ... Naslednjo pomlad se na kamen usede neki drugi deček, Peter, in kaj zagleda? Telefon vendar! Pa bo delal? Zgodba, ki razkriva veliko stvari. Tisoč. In eno. > VESNA SIVEC POLJANŠEK

ALEESAH DARLISON

MUZIKALSKA MRZLICA

Odštekani dvojčici, knj. 1

ilustracije: Serena Geddes

prevod: Andrea Potočnik

Skrivnosti, 2018, t. v., 153 str., 18,90 €

Enojajčni dvojčici Perzefona in Porcija sta vendarle različni, vsaka je svoja, kar se še najbolj pozna pri pisanju dnevnika. Pred nami je torej Perzefonin dnevnik, ki se začne pisati drugega februarja, vanj pa si deklič zapisuje tudi stvari, za katere ne bi bilo prav, da bi jih videli drugi. Z izjemo bralk in bralcev, seveda. Hitro izvemo vse o družini, o posebnostih in tečnarijah vsakogar v hiši, prava akcija pa se začne, ko se mora Perzefona vključiti v priprave za šolski muzikal, ne glede na to, da sama zase verjame, da sploh ne zna peti. Oh, in odnos s Porcijo se slabša iz dneva v dan. Priprave trajajo dober mesec dni, vmes pa se naniza cel kup obratov, tako v šoli kot doma, sprememb, dogodkov, skozi katere punca raste in spoznava, kaj je resnično pomembno. Kako bo izpadla predstava? Bosta sestri spet povezani? In kaj bo o vsem skupaj rekla mama? > ŽIGA VALETIČ

SPOMINSKI ALBUM BABICE IN DEDKA
s pesmimi Zvezdane Majhen in ilustracijami Nataše Vertelj

Tebi na pot

Vanj zapišite spomine, lepe misli in modrosti, prilepite spominke in fotografije ter svojim vnukom podarite knjigo, polno ljubeznivih sporočil in misli.

Naročila in informacije na: www.zalozba-pivec.com, info@zalozba-pivec.com, 02/250 08 28

ANDREJ E. SKUBIC

BABI NIMA VEČ TELEFONA

Trio Golaznikus, knj. 2
ilustracije: Tanja Komadina
Mladinska knjiga, 2018, t. v., 64 str., 17,99 €

Lija, Liam in Tomaž, bolj znani kot Trio Golaznikus, se znajdejo v novi dogodivščini. Liam dobi svoj prvi pametni telefon in skupno divjanje na igrišču kaj kmalu zamenja ždenje pred mobilnikom. Ko jih igrice začnejo dolgočasiti, si začnejo postavljati »resnejša« vprašanja, na primer, ali lahko po telefonu pokličeš slovenskega predsednika, pa Petra Klepca. In ne boste verjeli – seveda, lahko! Kaj zanimivega se pogovarjajo, na tem mestu seveda ne bomo izdali. Vzporedno z zgodbo, ki majhne otroke nevsiljivo pouči tudi o nekaterih pasteh rabe telefona, pa Skubic s smrtjo Liamove babice načinja tudi temo žalovanja in v takih trenutkih zelo pomembnega prijateljskega razumevanja ter sočutja. Knjigo bogatijo živahne ilustracije Tanje Komadina in je namenjena otrokom od šestega leta starosti. > KRISTINA SLUGA

TINA ARNUŠ PUPIS

BOŽO IN VILI

ilustracije: Marta Bartolj
Miš, 2018, t. v., 48 str., 25,95 €

Po svojem prvencu *Za devetimi drevesi* mlada avtorica nadaljuje navdušujočo zbirko zgodb o dveh velikih prijateljih, Božu in Viliju, ki rada jesta orehove palačinke, gojita veselje

do dišečih reči, uživata v naravi in medsebojni družbi. Znata posejati slavo in zaradi svojih močnih pesti tretji orehe; ker pa sta dobri duši, seveda tudi zlato jedrce. Zelo rada sprejmeta prišleke, ki zaidejo k njima. Kratke zgodbe so napisane z milino, prepoznaven je avtoričin topel odnos do življenja. V zgodbe inovativno vpleta like klasičnih pravljic, ki na poseben način začinjajo Boževe in Vilijeve dogodivščine. Avtorica je za svojim prvencem znova ustvarila knjigo, ki ne sme stati neopazna – ravno nasprotno – počasi se zapisuje v slovenski mladinski literarni zemljevid kot avtorica, ki si zasluži pozornost bralcev, ki bodo skupaj z Vilijem in Božem zapeli: »Hej, glej, sonce je vzšlo, / že zdaj je lepo, / kaj šele bo!«. > SABINA BURKELJCA

LIBBY GLEESON

PRIJATELJICA IN DOMAČA ŽIVAL

serija Zgodbe o Kati
ilustracije: Freya Blackwood
prevod: Meta Osredkar
Miš, 2018, t. v., 64 str., 23,95 €

Najlepše in najbolj globoke stvari so pravzaprav najbolj preproste. Take so tudi zgodbe o Kati, deklici, ki tokrat išče in tudi najde prijateljico in ki si na vso moč, kot večina otrok, želi domače živali. Kati se kot vsi otroci izogiba domačih opravil, še posebej pospravljanja svoje sobe – namesto tega raje šteje dežne kapljice – prešela jih bo kar miljavžent. V prvi zgodbi Kati išče prijateljico, nihče nima časa zanjo, stric pa ji reče, da vedno lahko uporabi domišljijo, kadar ni nikogar blizu. In Kati se v samosti in domišljiji ugleda v ogledalu. V drugi zgodbi si neznožno želi domače živali, ko starša končno le popustita, se je ona že znašla po svoje – zdaj jih ima kar pet. Preproste zgodbe, ki vrnejo otroke med tisto, kar je najbolj pomembno – odnose, naravo, vse tisto, kar je najbolj prvobitno. > SABINA BURKELJCA

PRIPOVEDKE Z VSEGA SVETA

20 brezčasnih čudovito
ilustriranih zgodb
ilustracije: Beatriz Castro et al.
prevod: Ida Sternad
Učila International, 2018, t. v., 160 str., 9,99 €

Če iščete svež nabor krajših zgodbic za hitro pravljico pred spanjem, je zbirka dvajsetih pripovedk z vsega sveta prava izbira. Po dobro znanih zgodbah o Pepelki, Sneguljčici, Obutemu mačku in drugih klasikah bo afriška pripovedka o pajku Anansiju, ki s pogumom in premetenostjo od boga neba dobi skrinjo zgodb, popestrila bralne urice in širila otrokovo poznavanje sveta. Enako bo s preostalimi, sicer precej neznanimi pripovedkami, najsi bo to zgodba o irskem velikanu Finnu, avstralski kengurujki ali skandinavskemu kralju gore. Vsaka izmed njih predstavlja pomembno izročilo z različnih koncev sveta, k njihovi unikatnosti pa dodatno pripomorejo ljubke živopisane ilustracije. > VANJA JAZBEC

JASNA BRANKA STAMAN

KAKO SO ROBAVSI NADRAJSALI

ilustracije: Anton Buzeti
Skrivnost, 2018, t. v., 92 str., 19,90 €

Poučna zgodba z nadvse prisrčnimi ilustracijami nam predstavi družino Robavsov, ki ji ime zelo pristoji: oče in trije sinovi so nadvse brezčutni in

pohlepni. V knjigi imajo pomembno vlogo še kravici Breza in njena hči Ica, lastovček Srečko, cigančka Miško in Maruška ter velikan Hostnik, strašnega videza a dobrega in mehkega srca. Zakaj sta se Breza in Ica odločili pobegniti iz Robavsovega hleva in kam sta se namenili, boste izvedeli iz zgodbe – pa tudi to, kako pomembno je prijateljstvo in zarotništvo, ki so ga junaki med sabo sklenili v begu pred Robavsi, predvsem pred požrešnim očetom. Nežna navezanost med živalmi in ljudmi, ki bežijo pred nevarnostjo in si srčno in nesebično pomagajo, je nadvse ganljiva in pogreje dušo bralcev vseh starosti. Nauk zgodbe pa je star kot svet in postaja vedno bolj aktualen in čedalje več vreden. > SONJA JUVAN

ALAN MACDONALD

VREŠČANJE! ZOBJE!

serija Umazani Berti
ilustracije: David Roberts
prevod: Maja Brodschneider Kotnik
Hiša knjig, Založba KMŠ,
2018, t. v., 95 str., 16,90 €/knjigo

Osemnajsta in devetnajsta knjiga iz serije *Umazani Berti* nadaljujeta sago o malem umazancu. Tudi tokrat so v vsaki knjigi po tri zaključene epizode in tako se Berti za pusta hrusta obleče v mumijo, konec tedna trpi, trpi in trpi na družinskem izletu, v šoli pa se spopada z zanimivim, a zahtevnim črkovanjem besed. V naslednji knjigi se skuša spoprijateljiti z zobno ščetko ter zobozdravnikom, nato doživi spoznavno avanturo z letalom, stevardesami in raznovrstnimi potniki, na koncu pa se ga loti vročina; vendar ne tista bolezenska vročina, temveč poletna vročica, ki kliče po velikih ohlajevalnih količinah sladoleda in po lumparijah, ki jih je treba narediti, da bi do ohladitve sploh prišel. Berti še kar noče odrasti – in zakaj sploh bi? > ŽIGA VALETIČ

NADINE ROBERT

PETER, POKONČNI MAČEK

ilustracije: Jean Jullien; prevod: Alenka Polenc
Narava, 2018, t. v., 56 str., 16,90 €

Ko je Filip na svojem pragu našel škatlo, v kateri je obupano jokal Peter, si nikoli ni mislil, kaj vse ta muc zna. Namesto da bi lovil miši, rolka, ne igra se z volno, ampak prireja ča-janke, ne pleza po drevju, se pa rad razteguje ... Peter je pokončni maček in je edinstven, Filipu pa je najbolj všeč, da se lahko skupaj igrata. Knjigo je ilustriral Jean Jullien (njegove so tudi ilustracije za Lennonovo knjigo *Pomisli*), ki za obrise uporablja značilne debele črne črte in jih napolni z živimi barvami. Čeprav so na prvi pogled videti zelo preproste in minimalistične, je v njegovih ilustracijah čuti vsako čustvo narisanih likov. > KLARA JARC

SEBASTIJAN PREGELJ

PRI KAMNITEM STOLPU

Zgodbe s konca kamene dobe, knj. 4
ilustracije: Jure Engelsberger
Miš, 2018, t. v., 93 str., 25,95 €

Četrta knjiga v seriji *Zgodbe s konca kamene dobe* naše odraščajoče junake, Brina in Črno, popelje še dlje od raziskovanja domačega jezera. Prepričana sta da se svet ne konča za najvišjimi gorami in veliko slano vodo, zato se ob koncu zime odpravita na nevarno pot k morju, ribičem in solinarjem. Tam spoznata nekaj novih prijateljev in se drzno podata več nevarnim dogodivščinam naproti. Na koncu pa so za pozorne bralce tudi poučne novice o pomenu pridobivanja soli, prazgodovinskih megalitskih templjih in Unescovem programu ohranjanja svetovne dediščine. > RENATE RUGELJ

GREG JAMES, CHRIS SMITH

NAVADEN MULC IN PADLI JUNAKI

ilustracije: E. Salcedo; prevod: Ana Mestek
Učila International, zbirka Žepna knjiga,
2018, m. v., 413 str., 12,90 €

Uspešen ustvarjalen angleški avtorski tandem tvorita mlada radijska novinarja in voditelja, ki sta po uspehu prvega dela mulčevih prigod (*Navaden mulc*) pripravila celo serijo navihanih pustolovščin Marka Sodarja in njegove ekipe Superbedakov. Reševanje težav vseh vrst in iskanje zlikovcev brez pravih supermoči lahko postane tudi sila nevarno početje, kar kmalu ugotovijo naši junaki. Slogovno izpiljen humor bo všeč otrokom iz konca prve triade in naprej, učinkovita grafična oprema pa jim bo olajšala in popestrila branje. > BETI HLEBEC

SALLY RIPPIN

POGUMNO SRCE

serija Hej, Jaka!
ilustracije: Stephanie Spartels
prevod: Tamara Kranjec
Skrivnost, 2018, t. v., 43 str., 15,90 €

Hej, Jaka! je serija knjigic z zelo velikimi črkami, tako velikimi, da jih lahko berejo tudi tisti, ki so šele včeraj osvojili male tiskane znake. Uganite, kdo je glavni junak? Jaka, seveda, hej! Ko se s prijateljico Bibi igrata raziskovalca, sta kar malo preveč pogumna, in ko Jaka tebe z visoke deske, si poškoduje nogo. Hm, treba jo je oskrbeti in sprva mu pomaga Bibi, toda izkaže se, da bodo morali posredovati zdravniki. Ko Bibi ni več zraven, si Jaka končno upa spustiti nekaj solzic in z zlomljenim gležnjem pristane v mavcu, toda Bibi ga ima vseeno za superjunaka. > ŽIGA VALETIČ

BARBARA MAJČENOVIC KLINE

SLIKOVNI SLOVAR

Slovensko-kitajski; Slovensko-ukrajinski
prevod: Špela Oberstar; Olga Moroz, Olha Tomashevskaja
Skrivnost, 2018, t. v., 75 str., 21,90 €/knjigo

V čarobni svet tujih jezikov je najbolje in najlažje skočiti že v otroških letih. Takrat so možgani najbolj dojemljivi za širjenje besednega zaklada in uporabo novih besed. Uspešna serija poučnih otroških slovarjev (poleg angleškega, nemškega, italijanskega, francoskega, španskega, ruskega, madžarskega, arabskega, makedonskega, srbskega,

hrvaškega in albanskega) se je povečala še za dva: slovensko-ukrajinskega in slovensko-kitajskega. S pomočjo enostavnih ilustracij si bodo otroci lažje zapomnili besedne zveze v tujih jezikih in se jih naučili uporabljati v danih situacijah. Veselo na delo in obilo zabave vam želimo. >

BETI HLEBEC

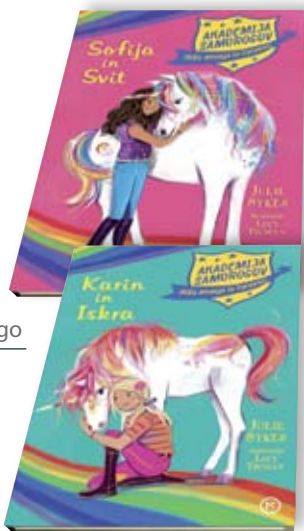
Naročila na
www.ocean-si.com
ali info@ocean-si.com

JULIE SYKES

**SOFIJA IN SVIT;
KARIN IN ISKRA**

Akademija samorogov:
Hiša znanja in čarovnij,
knj. 1 in 2
ilustracije: Lucy Truman
prevod: Tatjana Cestnik
Mladinska knjiga,
2018, m. v., 112 str., 11,99 €/knjigo

Samorogi in konji so zlasti med deklicami silno popularna bitja, eni domišljjska, drugi tista, ki jih zares lahko jahaš in zanje skrbiš. No, akademija samorogov je povsem fantazijska, saj se na njej odvijajo tudi čarovnije in, ja, knjige v tej seriji so prepolne bleščic – kaj bi sploh še lahko bilo bolj privlačno? Vsako dekle ima svojega samoroga, in ko njihove čarovne moči poenjajo, se Sofija s Svitom odpravi rešit Mavrično jezero, ki je spremenilo barvo, pot do tja pa je temna, saj vodi v mračni gozd in globoko jamo. Tudi Karin in njeno samoroginjo Iskro čaka drzna pustolovščina, a preden rešita deželo pred zaledenitvijo, ju čaka naporen pouk uporabe čarovnih moči. V zbirki bodo izšle tudi zgodbe deklic Ave, Izabele, Lejle, Olivije ter njihovih samorogov in samoroginj. > ŽIGA VALETIČ

F. COOPER

POSLEDNJI MOHIKANEC

JANEZ TRNOVC
ZA OČETOM

risbe: Miki Muster
Buch in Zavod Strip art,
2018, 96 str., 12,90 €/knjigo

Poleg klasičnih stripov je Miki Muster naredil nekaj stripovskih adaptacij literature, pri katerih je bila sopostavitve podobe in besedila nekoliko drugačna kot običajno: zgoraj je bila risbica, pod njo pa besedilo, ki jo je dopolnjevalo in/ali komentiralo. Kot nekakšne »vintage« izdaje sta zdaj znova izšla stripa *Za očetom* in *Poslednji Mohikanec*. Prvega, *Za očetom*, je zrisal po predlogi Janeza Trnovca, v knjižni obliki pa je bil prvič objavljen leta 1956. Zgodba nas odpelje v Južno Ameriko, kjer se brata, potem ko jima umre mati, odpravita po sledeh očeta, ki ga že nekaj mesecev ni na spregled, njuna pot pa se preobrne v pravo pustolovščino. Drugi strip, *Poslednji Mohikanec*, pa je nastal po motivih indijskih zgodb J. F. Cooperja, saj nas Muster s trilogijo *Ostrostrelec*, *Stezosledec* in *Poslednji Mohikanec* popelje v Severno Ameriko, v drugo polovico 18. stoletja, ko se tam za prevlado med seboj borijo Francozi in Angleži. Literarne klasike v klasični Mustrovi stripovski preobleki! > SAMO RUGELJ

Emmanuel Guibert in Marc Boutavant
Anja Golob

ARIOL

**GLEDALIŠKA
PREDSTAVA**

Režija:
Matjaž Pograjc

Igrajo:
Željko Hrs
Nika Ivančič k. g.
Klara Kastelec k. g.
Boris Kos
Janja Majzelj
Jurica Marčec k. g.
Anja Novak
Maruša Oblak
Ivan Peternej
Blaž Šef

Premiera:
8. 12. 2018

MLADINSKO
18-19
63 · SEZONA

Slovensko MLADINSKO gledališče • www.mladinsko.com

HADDY NJIE

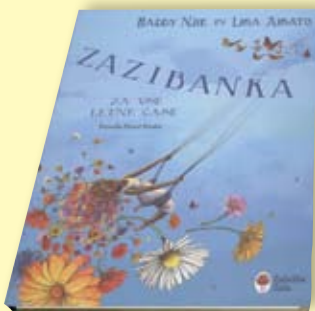
ZAZIBANKA ZA VSE LETNE ČASE

ilustracije: Lisa Aisato

prevod: Danni Stražar

Zala, 2018, t. v., 36 str., 21,95 €

Sestri norveških in gambijskih korenin sta s skupnimi močmi ustvarili magično zgodbo o menjavanju letnih časov. *Zazibanka za vse letne čase* je hkrati uspavanka za najmlajše in hvalnica našemu planetu. »*Za zimo bo pomlad prišla. / To od nekdanje že velja. / Poletje vso pomlad prespi; / kmalu boš sanjal tudi ti.*« Besedilo je v rimah zapisala Haddy, sicer glasbenica, pevka, novinarka in filmska producentka, ilustracije pa je zasnovala Lisa, ena od najbolj uspešnih sodobnih ilustratork na Norveškem, ki je prejela že marsikatero nagrado, med drugimi tudi Andersenovo. Njuno skupno delo je ravno tako poželo navdušenje; slikanica je dobitnica nagrade The Mrs. Pepperpot 2016. > VANJA JAZBEC

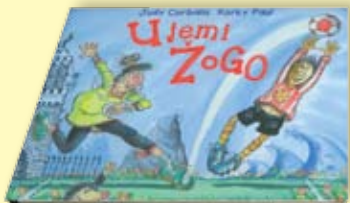
KATJA CAH

NAJLEPŠA OBLEKA NA SVETU

The most beautiful
dress in the world

samozaložba, 2018, t. v., 32 str., 18,90 €

Novinarka Katja Cah je izdala prvo slikanico in jo posvetila najglobljam koreninam, daljnim prednikom. Zakaj? V zgodbi se namreč junakinja Gaja odpravi na nenavadno potovanje; magična lesketajoča žival jo nekega dne popelje skozi zgodovino in tako ima Gaja priložnost spoznati, kako so se oblačile njene prednice. Preizkusi oblačila faraonk in omikanih Rimljanek ter se sprehodi skozi srednji vek, renesanso, barok in že je sodobnica Jane Austen, dokler ne odrine naprej in si kot hipijevka v lase vplete pisane cvetove. Slikanica poenostavljeno predstavi, kako se je spreminjal prevladujoči način oblačenja, a mogoče zaradi obsežnejšega besedila zahteva več pozornosti in je bolj kot za najmlajše, primerna za popestritev bralnih uric šolarjev v prvi triadi. Poučila jih bo več kot le o zgodovini mode, saj, kot lahko preberemo v besedi avtorice, je Gajin potep tudi kritika današnjega brezglavega potrošništva in spodbuda bralcem, da pri izbiri svojih oblačil najdejo svojo edinstvenost in se prepustijo domišljiji. > VANJA JAZBEC

JUDY CORBALIS

UJEMI ŽOGO

ilustracije: Korky Paul

prevod: Barbara Majcenovič Kline

Skrivnost, 2018, t. v., 36 str., 18,90 €

Ljubka slikanica je kot nalašč za vse male ljubitelje nogometa. Pa tudi malo starejše! Kot sta naša dva junaka, mali Tom in njegova odštekana babi, ki si krajšata čas s streljanjem enajstmetrovk. A ko zvita žoga uide skozi park, se odkotali v potok in spet na plan in vzdolž glavne ulice ..., takrat se dogodivščina šele začne. »Ujemi žogo!«, kriči babica, medtem ko s Tomom tečeta za žogo. Nabrita slikanica, po kateri si bodo mali nadobudneži zagotovo želeli iti ven in se poditi za žogo. Zato jo raje vzemite v roke sredi dneva, ne tik pred spanjem. ☺ > VANJA JAZBEC

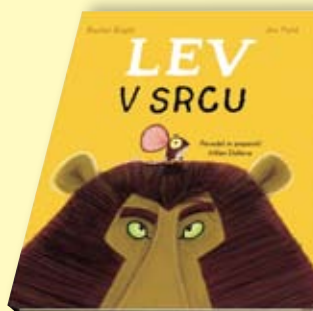
RACHEL BRIGHT

LEV V SRCU

ilustracije: Jim Field

prevod: Milan Dekleva

Morfemplus, 2018, t. v., 36 str., 21,90 €

Drobčkan rjavi mišek, ki živi v zavetju skal sredi prostrane savane, med ogromnimi sloni in dolgogravitimi žirafami, je od vseh pozabljen in neopažen. Če ga ne spregleda nosorog in mu stopi na rep, se nanj usede zebra. Takšno je to mišje življenje ... Ampak mišek se ne vda kar tako. Odpravi se do leva, kralja živali, in ga poprosi, naj ga nauči rjoveti. A glej ga zlomka, lev se majčkene pojave na vso moč prestraši! Ljubko pravljico s še kako pomembnim naukom je v slovenske rime mojstrsko ujel Milan Dekleva, z ilustracijami pa popestril večkrat nagrajeni britanski ilustrator Jim Field. > VANJA JAZBEC

BRENDAN WENZEL

VSI SO VIDELI MAČKO; ŽIVIJO, ŽIVIJO

prevod: Aleksandra Kocmut,

Janja Remškar

Grlica,

2018, t. v., 42 str., 19,95 €/knjigo

Ameriški pisatelj in ilustrator Brendan Wenzel je predvsem predan okoljevarstvenik in ponosen sodelavec številnih organizacij, ki se zavzemajo za zaščito in ohranjanje naravnih okolij in ogroženih vrst. Okolje in živali so tudi središče njegovega ustvarjanja; glavni liki njegovih slikanic so, kot lahko vidimo v *Živijo, živijo*, živali, naj si bodo črne ali bele, črtaste ali pikaste, velike ali male, luskave ali puhaste. Edinstvenost živalskega kraljevega predstavi na prikupen in zabaven način ter hkrati opozori na ogroženost nekaterih vrst in bralcem približa skrb za okolje. V slikanici *Vsi so videli mačko*, ki je bila leta 2017 uvrščena na Caldecottov častni seznam, na potepu spremljamo mačko, ki jo, brez da bi se ona tega kaj posebno zavedala, med drugimi opazijo otrok, lisica, riba, miš, čebela in celo bolha. In vsaka žival jo seveda vidi drugače, premišljeno zasnovane slikanice pa omogočijo malemu bralcu, da mačko skozi oči teh opazovalcev vidi tudi sam. Odlični slikanici bosta vsekakor popestrili bralne urice in širili otrokovo razumevanje sveta. > VANJA JAZBEC

MILAN DEKLEVA

KNJIGOŽER

ilustracije: Suzi Bricelj

Morfemplus, 2018, t. v., 28 str., 21,90 €

Lili v vrtcu opazi nekaj sumljivega; ene izmed knjig v igralnici so preluknjane kot sir, druge imajo oslovskva ušesa, nekatere pa so celo pomečkane. Le kaj se dogaja? Kdo je krivec? Lili se odloči, da bo stvari prišla do dna. Ko je v vrtcu čas za počitek, prosi vzgojiteljico, ali lahko ostane pokonci in lista knjige. Vzgojiteljica seveda nima nič proti. Potem pa se prikaže ogromen Knjigožer in začne lomastiti med policami. Kaj bo ukrenila Lili? Izpod peresa veččega Milana Dekleve, ki s prikupnimi zgodbami in pesmicami že vrsto let razveseljuje otroke in mladino, je nastala zabavna pravljica o pogumni Lili, z ilustracijami pa jo je opremila Suzi Bricelj, priznana ilustratorica, ki je za svoje delo prejela že Prešernovo in Levstikovo nagrado ter plaketo Hinka Smrekarja. Vsekakor kakovostno branje za male knjigožere. > VANJA JAZBEC

ALENKA SPACAL

MODRE PTIČJE MISLI

Bajalka, 2018, t. v., 26 str., 20 €

Čudovita slikanica z navidez preprostimi zgodbami iz ptičjega sveta že na prvi pogled presega običajno tovrstno literaturo. V sebi namreč skriva bogastvo modrih misli, ki jih je avtorica, vsestranska ustvarjalka in pripovedovalka zgodb, tokrat predala v usta najrazličnejših ptic. Da so modre na vse načine, poudarja Spacalova že s samimi ilustracijami »pernatih protagonistk«, ki pa niso imenitne le na videz, ampak svojo posebnost in bistrost izražajo tudi s svojo notranjo globino. Iz njihovih zgodb vejejo življenjske resnice, preproste, mile in vsem znane, za katere pa se pogosto zdi, da so danes utonile v pozabo. Zakaj bi bilo čakanje nečesa, česar se zelo veselimo, brezplodno dejanje?! In zakaj je tako pomembno, da smo s tistimi, ki jih imamo zares radi, globoko povezani in jih zmoremo začutiti v vsakem trenutku, v »poljubu zdaj«, kot najtesnejši povezovalni stik s svojo mamo v eni od zgodb poimenuje mala modra taščica. *Modre ptičje misli* so zbirka zgodb, ki v resnici še zdaleč ni namenjena le najmlajšim. V njih lahko prav vsak najde tiste modrosti, ki ga najbolj nagovorijo v danem trenutku. > VESNA SIVEC POLJANŠEK

SO PTIČICE ZBRANE

izbor in urejanje: Metka Pušenjak
ilustracije: Ana Zavadlav et al.
Mladinska knjiga,
2018, t. v., 27 str. +CD, 13,99 €

Če je tudi vam žal, da pesmi iz zbirke slovenske ljudske dediščine počasi izginjajo iz repertoarja naših malčkov, potem je ta izbor hudomušnih in igrivih pesmi z besedili in notnim zapisom, obogaten z ilustracijami slovenskih likovnih umetnikov, s priloženo zgoščenko, več kot primeren korak, da nekaj storite v nasprotni smeri. *Polžek se je ženit šel, Rasla je jelka, Sijaj sijaj sončece* in druge pesmice vam bodo naplavile spomine iz otroštva, vašim malčkom pa gotovo prinesle veliko lepih trenutkov. > RENATE RUGELJ

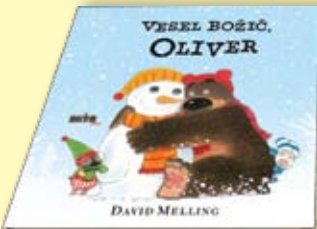
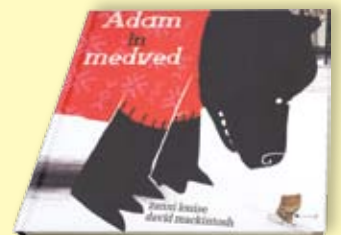

ZANNI LOUISE

ADAM IN MEDVED

ilustracije: David Mackintosh
prevod: Barbara Majcenovič Kline
Skrivnost, 2018, t. v., 36 str., 18,90 €

Saj veste, da se majhen deček v medvedjem kostumu počuti kot pravi veliki medved? Zato ga je takrat najbolje pustiti pri miru. In ko pobegli deček v medvedjem kostumu v gozdu sreča pravega medveda, ki se počuti deček, se ne more roditi nič drugega kot veliko prijateljstvo. In prijatelji drug drugega razumejo in poslušajo. Posebna zgodba o tem, kako si lahko to, kar si (četudi to nisi), in o tem, da je vedno dobro najti nekoga, ki zna poslušati. > BETI HLEBEC

DAVID MELLING

VESEL BOŽIČ, OLIVER

prevod: Ljubica Karim Rodošek
Morfemplus, 2018, t. v., 36 str., 21,90 €

Nova slikanica v zbirki dogodivščin nabritega medveda Oliverja bo pričarala pravo božično vzdušje. Oliver, ki je komaj pričakal božični večer, se veselo potepa po gozdu in objema prijatelje. Skupaj naredijo sneženega moža in se že lotijo okraševanja božičnega drevesa, ko jih zmoti čuden cingljajoči zvok. Tako najdejo majhnega Rudija, prav posebnega severnega jelenčka, ki ima moder svetlikajoč nosek in zna pričarati zvezdo. Rudi jim pomaga postaviti edinstveno božično drevo in že jo mahne naprej na pot, da bodo tudi ostali mali nadobudneži dobili Božičkova darila. Praznična zgodbica, ki ogreje srce. > VANJA JAZBEC

HELEN STEPHENS

KAM SKRITI LEVA ZA BOŽIČ

ilustracije: Helen Stephens
prevod: Helena Kraljič
Morfemplus, 2018, t. v., 36 str., 21,90 €

Iris ima prav posebnega hišnega ljubljence. To ni majhen hrček ali navihan kuža, ampak pravi, veliki lev, ki je sicer prijazen in v bistvu samo malo večja muca. A seveda Iris, ko pridejo prazniki, leva ne more vzeti s sabo k teti Sarah, saj bi se ga ljudje prestrašili. Ampak predani lev vseeno sledi družini; na vlaku se skriva med prtljago, gazi visok sneg od postaje do vasice in se skuša stisniti skozi dimnik. Vse, da bi razveselil Iris. Očarljiva zgodbica, ki z božično atmosfero v ozadju naslika predanost hišnih domačih živali. > VANJA JAZBEC

Založba Pivec
www.zalozba-pivec.com

Mirijam Pinter

Náš čarabni december

Zgodbe, aktivnosti in izdelki za adventni čas

Založba Pivec

Knjiga zgodb, aktivnosti in izdelkov za ustvarjalno in igrivo preživljanje adventnega časa

Okrasite dom v božičnem duhu in ga napolnite z družinskim veseljem.

Naročila in informacije na: www.zalozba-pivec.com, info@zalozba-pivec.com, 02/250 08 28

Ljubljana je decembra 2015 prejela trajni naziv Mesto literature.

Kaj pomeni, da je neko mesto mesto literature? In kaj je tista majhna izjemnost, ki Ljubljano postavlja na literarni zemljevid sveta?

V tokratni številki predstavljamo pogled Marjetke Krapež, profesorice slovenščine na gimnaziji Vič, pesnice in mentorice literarnega kluba Letažer. Izdala je pesniški zbirki Prgišče (2009) in Sredi bližine. Vsako leto skupaj s Tanjo Radež pripravi rokovnik Dan edine izjeme opremljen z verzji. Kot pedagoginja in mentorica deluje že dve desetletji. V literarnem klubu Letažer dijake spodbuja, da postanejo raziskovalci: »Če pišejo in če berejo, so raziskovalci jezika in samih sebe.«

**LJUBLJANA:
MESTO/CITY
OF/LITERA-
TURE ...**

PIŠE: MARJETKA KRAPEŽ

POSLUH ZA USTVARJALNOST

Foto: Jože Suhadolc/nik

Marjetka Krapež

... »Ljubljana je lahko mesto literature, če verjamemo, da je knjiga protiutež osebni in skupni amneziji ter neznosnemu populizmu« ...

V Ljubljano sem prišla študirat. V tem obdobju mi je mesto na pot poslalo Lojzeta Kovačiča, izjemnega mentorja literarnih delavnic. Nič čudnega, da sem Ljubljano najprej spoznala in doživela z branjem njegovih del, iz prišlekovih spominov so vstajali opisi Novih Jarš, stolnice, tržnice, stare Ljubljane, Tivolija ... Ljubljana je v njegovih opisih resna in kruta, neprizanesljiva do tujcev in revežev. Kovačiču pisanje ni bilo v tolažbo, raslo je iz utrujenosti, lakote, pomanjkanja vseh vrst. Pogumno je ubesedoval svoj nemir in bolečino, tako svoje kot poti in stran poti mesta. »Izoblikovati svojo brezobličnost, dati breztelesnosti duše telo, izraziti se, to je bil glavni gon vseh stvari, ki so se kopičile okoli človeka«, je zapisal v *Otroških stvarih*.

Ne vem, kako čas in prostor prehajata v literaturo, prav gotovo pa literaturi ni veliko do ugajanja; vstopa v življenje pisca in bralca, ga spreminja, vdira v sanje in jih osvobaja, beži pred plenilsko površnostjo in plitkostjo, uhaja s polja koristnega in nenehno sprašuje. »Čas ujeti. Spoznati, kaj je čas. Ga držati v roki. Ga spustiti in čutiti, kako se izteka v pesti kot kakšen hrošč ali metulj – brezčasen sredi časnosti. To se zgodi med pisanjem«, pravi Kovačič v *Zrelih rečeh*.

Naziv Unescovo mesto literature lahko razumem prav v tem smislu, kar pomeni, da je Ljubljana lahko mesto, v katerem ima

ta prostor branje in pisanje, da ima, kljub narcistični in potrošniški kulturi, kljub šolstvu, ki na prvo mesto postavlja pridnost in ubogljivost, predvsem posluš za ustvarjalnost. Takšno mesto se še kako zaveda, da potrebuje prostore za branje in pisanje, kot so Trubarjeva hiša literature, Vodnikova domačija, Pionirski dom in drugi. In mentorje, ki bi mladim, preden jih začnejo mleti mlinjski kamni tekmovalnosti, rekli, da je slovenščina »jezik ne samo v muko, ampak tudi v srečo, če že ne v užitek ...« Kovačič, *Zrele reči*).

Ljubljana je lahko mesto literature, dokler je odprta za ustvarjalce od blizu in daleč. Kako je ravnala s Trubarjem, Prešernom, Kosovelom, Cankarjem in drugimi ustvarjalci ter kako ravna z današnjimi, je vprašanje, na katero bi si moralo odgovoriti. Upam, da bi, v primerjavi s Kovačičem, brali drugačne odgovore: »Prišel sem v deželo s težkimi kompleksi, s plitvino v prsih ... Tu so drug drugemu ujetniki.«

Ljubljana je lahko mesto literature, če verjamemo, da je knjiga protiutež osebni in skupni amneziji ter neznosnemu populizmu.

Ljubljana je lahko mesto literature, če se zavemo, da se s pisanjem in branjem širi prostor občutljivosti in svobode duha, prav slednja pa omogoča ugledati samosvojest vsakega človeka. In če se zavemo: »Človek je jezik,« kot se je Kovačič v *Prišlekih*.

Dragoceni pridobitvi NUK

Zbirka rokopisov, redkih in starih tiskov Narodne in univerzitetne knjižnice v Ljubljani je bogatejša za dve dragoceni pridobitvi. Prva, *Slávinski misal* iz leta 1481, sestavljen iz 78 pergamentnih folijev, je bogato iluminiran rokopisni kodeks. Profesorica Nataša Golob je o njem med drugim ugotovila, da je bil naročen za bogoslužje v župniji Slávina pri Postojni in da so verniki zanj plačali 5 zlatnikov in 7 soldov. Z zapisanimi slovenskimi osebnimi in ledinskimi imeni je rokopis tudi pomemben spomenik razvoja našega jezika. Do leta 1982, ko se je pojavil v ponudbi dražbene hiše Sotheby's, je veljal za izgubljenega. Takratna cena je presejala možnosti NUK, zdaj pa se je ta spomenik naše kulturne preteklosti, ocenjen na 63.000 evrov, s pomočjo ministrstva za kulturo vrnil v Slovenijo.

Slávinski misal spet doma (arhiv NUK)

Druga pridobitev je donacija – darovalec je želel ostati neznan – ki se s 16 dopisi večidel nanaša na Cankarjevo dopisovanje z Mileno Rohrmann. Po njeni smrti je celotno gradivo dobila sestra Vera Rohrmann, od nje je prišlo v roke družinskih prijateljev in nazadnje v NUK. Gradivo poleg rokopisa črtice *Moje izbe* vključuje še pisateljev potni list iz leta 1918, 8 dopisnic, ki jih je naslikal Hinko Smrekar, ter nekaj fotografij in razglednic.

Obe pridobitvi so v NUK predstavili v razstavnici dvorani; druga bo na ogled še do 26. januarja 2019. Z njo se je knjižnica ob 100-letnici Cankarjeve smrti pridružila razstavam in drugim prireditvam kulturnih ustanov doma in v zamejstvu. Pod skupnim naslovom »Jaz sem Cankar – in to pove vse!« pa med drugim nastaja tudi portal učnih virov o Cankarju.

Smrekarjeva dopisnica Cankarju (arhiv NUK)

www.knjizna-polica.si

VSTOPITE

Mavrica

Registracija ni potrebna
Nakup brez poštnih in manipulativnih stroškov
Pri nakupu preko spletne strani www.knjizna-polica.si boste deležni majhne pozornosti z naše strani
Vse to in še več na www.knjizna-polica.si
DOBRODOŠLI!

Zdravje iz Božje lekarne

Dragoceni napotki in izkušnje za uporabo zdravilnih zelišč pri najrazličnejših tegobah in boleznih.

PRODAJNI HIT

18,10 €

Vse ob pravem času

Uspeh našega delovanja ni odvisen samo od tega, koliko smo to usposobljeni in opremljeni, ampak odločilno vpliva nanj čas, v katerem delujemo.

21,07 €

Koledarji Luninih ritmov

V tej knjižici so zbrani lunini koledarji od leta 2018 do 2021.

6,45 €

Bili ste zdravi – dokler niste prišli k zdravniku

V tej knjigi boste izvedeli, kdaj resnično potrebujemo pomoč in na kaj je treba paziti, ko zanj zaprosimo!

19,89 €

Himalajska kristalna sol

Sestavine delovanja in zdravilna uporaba kristalne soli, ki so jo iztrgali iz naravnih nahajališč.

7,03 €

Boljše življenje brez očal

Vaje za izboljšanje vida po metodi dr. Batesa.

13,96 €

www.knjizna-polica.si

Založba Mavrica, Gallusova 2, 3000 Celje Tel.: 03 492 34 40

Kakšna življenja! Biografije.

Kot bi Luna padla na Zemljo.
Biografija Milene Zupančič

TADEJ GOLOB

Knjižna zbirka
Beletrina

Mehka vezava,
14,5 x 23 cm

Število strani: **386**
Cena: **29,00 €**

Na stara leta
sem vzljubil svojo mamo

DUŠAN JOVANOVIČ

Knjižna zbirka
Beletrina

Trda vezava,
13,5 x 20,5 cm,

Število strani: **284**
Cena: **24,00 €**

Belo se pere na devetdeset

BRONJA ŽAKELJ

Knjižna zbirka
Beletrina

Trda vezava,
13,5 x 20,5 cm

Število strani: **258**
Cena: **24,00 €**

Prišleki

LOJZE KOVAČIČ

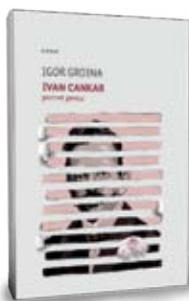
Knjižna zbirka
Beletrina

Trda vezava,
13,5 x 20,5 cm

Število strani: **1331**
(izdaja v dveh knjigah)
Cena: **34,00 €**

Ivan Cankar. Portret genija

IGOR GRDINA

Knjižna zbirka
Koda

Trda vezava,
16 x 23 cm

Število strani: **252**
Cena: **24,00 €**

Življenje za popolnost.
Biografija o Jožetu Plečniku

PETER KREČIČ

Knjižna zbirka
Koda

Trda vezava,
16 x 23 cm

Število strani: **430**
Cena: **29,00 €**

NAPOVEDUJEMO
Predvideni izid:
december
2018

Beletrina*

Beletrina, zavod za založniško dejavnost
Kersnikova 4, 1000 Ljubljana

*Doživite ta
življenja z nami!*

Knjige lahko naročite:

- Na spletu: www.beletrina.si
- Po e-pošti: prodaja@zalozba.org
- Po telefonu: (01) 200 37 00
- V Beletrinini knjigarni;
Novi trg 2, Ljubljana